י' אב תש"ם, 23.7.1980 מיספר 2238 80 עמודים שנה 44 המחיר: 5.50 שקלים (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

מישחק חברתי בממשלה

מי המדליף?

מגיע לך גולדסטאר
אתה יודע מה טוב עבורך.
אתה יודע מה זאת בירה טובה.
לכן אחרי הכל,
אחרי עבודה, משחק, מאמץ או בילוי
מגיע לך משקה טעים עשיר ומרווה.
מגיע לך גולדסטאר.
GOLDSTAR
אריאלי

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03-232262/3/4. תא־דואר 136 • מען מברקים: „עולמפרס" • העורך הראשי: אורי אבנרי • ראש המערכת: יוסי ינאי • עורך־תבנית: יוסי שנון • עורכת כיתוב: ענת ישראלי • צלמי מערכת: ציון צפריר וגילה רזין • ראש המינהלה: אברהם סיטון • מחלקת המודעות: רפי זכרוני • המו"ל: „העולם הזה" בע"מ • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רחוב בן־אביגדור • הפצה „גד" בע"מ • גלופות: צינקוגרפיה „כספי" בע"מ.

קורא יקר

השבוע קיבלנו מחמאות אחדות על מהירות התגובה של העולם הזה.

ביום השלישי בבוקר פורסם כי זרועות־הביטחון הצליחו לסכל ניסיון של התנקשות בחייו של השר אריק שרון. עיתוני־הבוקר של אותו יום לא הספיקו להביא ידיעה זו. הצהרונים — שבאחד מהם ממוקם מנהל יחסי־הציבור של השר, אורי דן — הביאו ידיעות קצרות.

והנה, באותו ערב כבר הופיעו ברחובות תל־אביב גיליונות העולם הזה (2237), שהכילו את הסיפור המלא, עד כמה שניתן לפירסום. ובעיקר: על שער הגיליון התנוססה תמונתו של השר שרון והכותרת „אריק על הכוונת".

זה נראה כמו שיא עולמי של מהירות לגבי שבועון. מאחרי שיא זה מתחבא סיפור קטן.

הרמטכ"ל ✷ לא ידע

את הידיעה על החוליה בחוותו של שרון קיבלנו ביום השבת. הוץ מאנשי זרועות הביטחון ו„מקורבי" השר שרון, היינו כימעט היחידים שידעו על כך.

כאשר יצאנו לברר פרטים, נסתבר לנו כי לא הרמטכ"ל, רפאל איתן, ולא סגן־שר־הביטחון, מרדכי ציפורי, ידעו על כך דבר.

היה ברור לנו, כמובן, שזהו הסיפור של השבוע. כלומר: הסיפור שיש להקדיש לו את השער הקידמי ואת הכתבה המרכזית. אך מייד נתקלנו במחסום הצנזורה.

משיקולים הקשורים במהלך החקירה, לא היתה הצנזורה מוכנה באותו שלב לפרסם אף מילה אחת על פרשה זו. הוטל עליה איפול חמור ומוחלט.

לפנינו עמדו כמה בעיות מיקצועיות וטכניות. בין השאר:

- מה לעשות אם הצנזורה תתמיד עד להופעת הגיליון בסירובה לאשר את פירסום הידיעה?
- מה לעשות אם הצנזורה תאשר את הפירסום שעה קלה לפני הופעת הגיליון שלנו, כאשר כבר לא תהיה לנו השהות הדרושה כדי לשנות את הגיליון?

בשני המיקרים: איך לספק את כל המידע המגיע לך, ושאתה מצפה לקבלו משבועון זה תמורת הלירות הטובות שלך — מבלי להפר את כללי הצנזורה?

צנזורה ✷ ליברלית

אולי כדאי בהזדמנות זו להגיד כמה מילים על יחסינו עם הצנזורה הצבאית.

הצנזורה פועלת על פי תקנות־ההגנה הבריטיות, המעניקות לה סמכויות עצומות. על פי החוק, אין למעשה שום עירעור על החלטת הצנזורה.

בשעתו ניסינו להעמיד את הדברים במיבחן מישפטי, אך נסתבר לנו כי בגלל ניסוח התקנות, בית־המישפט הוא חסר־אונים מול הצנזורה. כדי לאפשר לבית־המישפט לבטל הוראה של הצנזורה, יש להוכיח כי הצנזורה פעלה ב„שרירות", והדבר כלל אינו ניתן להוכחה.

(כפי שהתברר בעתירה לבג"ץ שהגשנו לפני כעשרים שנה, בעניין ידיעה צרפתית על הפעילות האטומית בישראל, גם המיקרים הפשוטים ביותר אינם פשוטים כלל. למשל, אם הצנזור מחק בעיתון א' ידיעה מסויימת בשעה 10.00, אך אישר את אותה הידיעה עצמה בעיתון ב' בשעה 19.30, אין בכך הוכחה לשרירות. איך להוכיח כי הצנזור לא קיבל במשך 30 דקות אלה ידיעות ששינו את שיקול־דעתו? או שלא הגיע בעצמו, על סמך שיקולים לגיטימיים, לידי החלטה הדשה?).

היו ימים כאשר היינו מצויים במילחמה מתמדת עם הצנזורה. זה היה בעידן דויד בן־גוריון, כאשר הצנזורה — כמו כל הזרועות האחרות של השילטון — עמדו לרשות האינטרס האישי והמיפלגתי של ראש־הממשלה ושר־הביטחון.

ותיקי העולם הזה זוכרים אגדות מימי המילחמה ההיא. את העסק־ביש של פרשת־לבון פירסמנו כולו באיצטלה של סיפור בדיוני, ואת גיבורי פרשת־לבון פירסמנו כתשבץ. אלה הם רק המיקרים היותר־ידועים. למעשה השתמשנו מאות פעמים בתחבולות שונות ומשונות כדי לפרסם דברים אשר הצנזורה אסרה את פירסומם מטעמים פוליטיים, שהיו בעינינו בלתי־כשרים.

מאז חל שינוי גדול, ובייחוד אחרי מילחמת יום־הכיפורים. הצנזורה היא הרבה יותר ליברלית, ועוסקת כימעט בענייני־ביטחון בלבד. אמנם, יש לא פעם מיקרי־גבול, שלגביהם יש לנו ויכוח עם הצנזורה — כשהצנזור טוען שזהו עניין ביטחוני מובהק, ואנו טוענים את ההיפך — אך בדרך כלל, למרות ויכוחים, ולפעמים גם תקלות כלשהן, אנחנו מסתדרים. אין אנו רואים את עצמנו נתונים במילחמה עם הצנזורה, ואין לנו השאיפה להפר את הוראותיה.

יסוד ✷ הזמן

הבעייה לא היתה, על כן, איך להפר את הוראות הצנזורה, אלא כיצד לפעול במיסגרתן. וכאן נכנס יסוד הזמן.

הזמן הוא, בדרך כלל, המרכיב הנשכח של בעיות רבות. להבנת חשיבותו של הזמן דרוש בדרך כלל ידע מיקצועי ניכר.

שער „העולם הזה" (2237)
על הכוונת של מי?

וינסטון צ'רצ'יל כתב באחד מספריו כי במילחמת־העולם הראשונה היתה לראש־ממשלת בריטניה, לויד ג'ורג', הברקה. עלה על דעתו כי מיספר עצום של חיילים בריטיים וצרפתיים בחזית המערבית מבלים את זמנם בחודשי־החורף באפס מעשה, כי בקור ובגשם אי־אפשר להילחם באירופה. לעומת זאת, דווקא חודשים אלה מתאימים ביותר ללחימה במרחב שלנו. אם כן, מדוע לא להעביר כמה מאות אלפי חיילים מצרפת למצריים בבוא הסתיו, לכבוש את ארץ־ישראל וסוריה ולהחזיר את הגייסות בעוקד מועד לפתיחת מערכת־הקיץ באירופה?

העיר צ'רצ'יל, בהומור יבש: ללויד ג'ורג' פשוט לא היה כל מושג על הזמן הדרוש כדי להזיז גייסות. העברת החיילים מצרפת למצריים ובחזרה היתה אורכת זמן רב יותר מאשר ההפסקה בקרבות באירופה.

הוא הדין לגבי עיתון. לכל פעולה דרוש זמן.

למשל: שערי העולם הזה מודפסים עתה בתהליך הקרוי אופסט. העמודים הפנימיים של השער מודפסים בצבעים מלאים, דבר האורך זמן. השערים עצמם מודפסים בשני צבעים בלבד (שחור ואדום), כדי לקצר את התהליך ולחסוך זמן. העדכניות של השער חשובה לנו יותר מאשר ציבעוניותו — שהרי אין העולם הזה שבועון־בידור בעיקרו, אלא שבועון־חדשות.

משום־כך איננו יכולים לשנות את השער ביום השלישי אחרי־הצהריים. הוא צריך להיקבע מראש.

במיקרה זה נוצרה בעייה חמורה. אם תתיר הצנזורה את פירסום הידיעה ביום השלישי, איך זה יופיע על השער הקידמי של העולם הזה עניין פחות חשוב? ולהיפך: אם ל א תתיר הצנזורה את פירסום הידיעה עד היום השלישי בערב, איך יופיע על השער אריק שרון בצירוף כותרת המודיעה על הניסיון להתנקש בחייו?

בהתייעצויות קדחתניות התגבש פיתרון, שדמה לביצה המפורסמת של קולומבוס. החלטנו לשים את אריק שרון על שער הגיליון, מעל לכותרת „אריק על הכוונת."

מסוכן? הימור? לאו דווקא.

הכנו שתי כתבות שונות על אריק שרון.

האחת היתה הכתבה על ניסיון־ההתנקשות, עם כל הפרטים שהיו ידועים לנו, פרשנות והסברים, על רקע המילחמה המתמשכת בין טרור וטרור־נגדי.

את הכתבה הזאת שמנו במגירה, לשליפה מיידית ברגע שהצנזורה תשנה את ההוראה.

הכתבה השנייה היתה על מאבק שונה לגמרי — מילחמתם של כמה שרים באריק שרון, ונסיונם הנואש לחסל את השפעתו בממשלה. הביטוי „על הכוונת" היה, במיקרה זה, ציורי — אריק על הכוונת של השרים פלוני ואלמוני.

השער הוכן, ומכבש־הדפוס החל פועל. לגבי הכתבה עצמה החלה הספירה לאחור. כל שעה שחלפה הקטינה את הסיכוי לשים את הכתבה על ההתנקשות במקום הכתבה הפוליטית, שכבר היתה מוכנה בדפוס.

איני יודע מדוע היתה לי ההרגשה כי אכן יחול השינוי דווקא ביום השלישי לפני־הצהריים. לא היתה לי כל ידיעה על כך. אך האינטואיציה הוכיחה את עצמה, במיקרה זה: הצנזורה אכן שינתה את החלטתה, וביום השלישי בבוקר ניתן אור ירוק לפירסום, במיגבלות מסויימות.

ההמשך היה בדיוק כמתוכנן. הכתבה הפוליטית הוצאה מן הגיליון. הכתבה על ההתנקשות נכנסה במקומה. התצלומים, שהוכנו מראש למיקרה זה, הוכנסו במקום תצלומים אחרים.

השער נשאר בלי שינוי.

(אפשר לשאול: מה היה קורה ל ו ל א אישרה הצנזורה את הידיעה ביום השלישי? אותו שער — „אריק על הכוונת" — היה מופיע בקשר לכתבה פוליטית על המאבקים בממשלה ובליכוד. יתכן שהיית אומר לעצמך: „מה הם רוצים ממני? מה פיתאום עוד שער על אריק? מה החשיבות של עוד כתבה על מריבות בממשלה? מה יש, כבר אין להם על מה לכתוב?" ואז, כעבור כמה שבועות, אחרי התרת הידיעה לפירסום, הייתי מספר לך את הסיפור הזה.)

זהו סיפור קטן, בסך־הכל. אך הוא מראה מדוע מרתקת העבודה העיתונאית, גם למי שהתנסה במשברים גדולים וקטנים מסוג זה במשך שלושים שנה, שבוע אחרי שבוע. יש שבועות רגועים יותר ושבועות רגועים פחות. אך מעולם, בכל שלושים השנים האלה, לא היה שבוע אחד בלי משבר.

אורי אבנרי

מכתבים

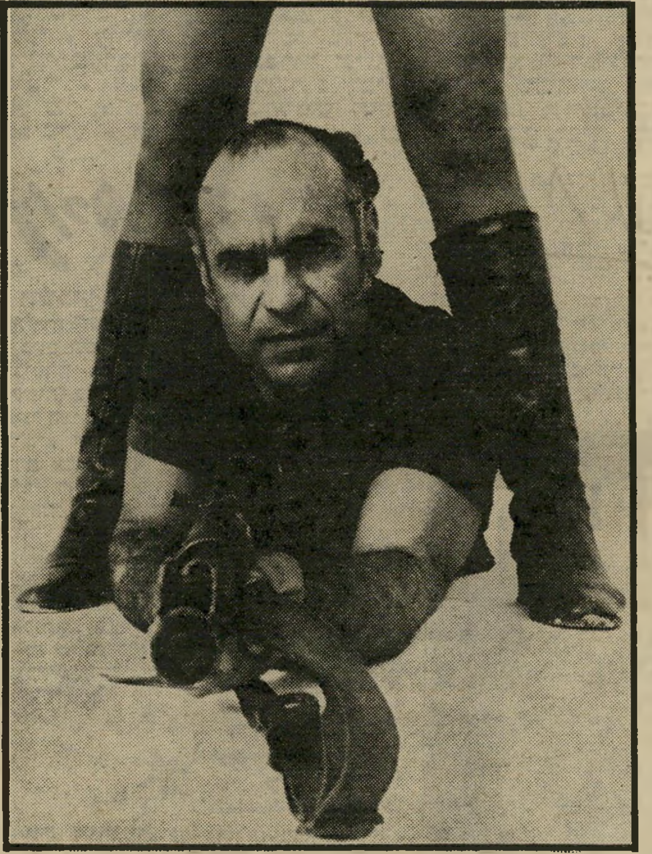

אלי אביבי*
„אדם נחמד ונעים הליכות"

אנטי־וייצמן

הקורא רייך מבקר את „העולם הזה" על יחסו לעזר וייצמן.

לצערי לא ברור לי מה טעם מצא שבועונכם לבנות את תדמיתו של עזר וייצמן כמושיע בפוטנציה וכמנהיג מחנה השלום.

וייצמן, בשיתוף עם מישרד דחף הוא מהאחראים העיקריים לעליית הליכוד לשילטון. הוא היקנה לליכוד דימוי צעיר וסימפאטי ובכך הונה את הציבור הרחב. באשר לאיש עצמו, דומה שתכונתו הבולטת, פרט לחן האישי שלו, היא רדידות וחוסר יציבות ועקביות. המטרה היציבה היחידה שלו היא להיות ראש־ממשלה, ולכך כשרות כל הדרכים.

עיינתי לאחרונה בעיתונים ישנים ואני מוצא אותו נץ שבנצים. כנראה שבממשלת בגין הרגיש שיש נצים ממנו ולצורך הבלטה עצמית ומתוך חישובים שונים, החליט לנקוט בעמדה הפוכה, כנראה מתוך פזילה לליברלים. מי ערב לנו שאם היה מגיע לשילטון לא היה משנה את עורו כדי לשאת חן בעיני הגווארדיה הוותיקה בחרות?

החן וחוסר היציבות הופכים את וייצמן למסוכן, מבחינת יכולתו למשוך אחריו המונים. תקוותי שוייצמן, בשיתוף מישרד דחף לא יחזור על מיבצע ההונאה של 1977 ולא יתרום להעלאתה לשילטון של מפלצת פוליטית חדשה.

נקווה שדעת־הקהל למדה מהניסיון והציבור לא יפול בפח של דמויות סינתטיות, פרי יצירתם של להטוטני יחסי־ציבור.

אלי רייך, רמת־גן

● ● ●

הגשר האמיתי

יבוטל צו הריתוק נגד רמזי ח'ורי מעכו.

אני רוצה להפנות תשומת־לב הציבור לעוול אשר נגרם לרמזי ח'ורי מעכו העתיקה, ויחד עם זאת לשמה הטוב של ישראל כמדינת־חוק. כוונתי לצו הריתוק שהוצא על־ידי אלוף פיקוד הצפון, מר אביגדור בן־גל, לפיו נאסר על רמזי ח'ורי לעזוב את ביתו החל משקיעת השמש ועד זריחתה וכן את תחומי העיר עכו במשך שישה חודשים רצופים. בתקופה זו עליו להתייצב מדי בוקר במישטרה.

הצו מסתמך על חוק מנדטורי נוקשה ובלתי־אנושי משנת 1945, שאבד עליו הכלח. הוא פוגע בראש ובראשונה בחירות האדם, בדמוקרטיה וביסודות המוסריים של מדינת ישראל, ומטיל חרפה על כל אזרח ואזרח. חוק חסר־רחמים אשר הוקיעו אותו ערב קום המדינה ראשי הציבור בארץ וכל שוחרי החופש, הצדק והמישפט בעולם.

עלי לציין כי רמזי ח'ורי ידוע בפעילותו הציבורית במשך יותר מעשרים שנה, בתפקידו כחבר במועצת עיריית עכו, העיר היהודית־ערבית אשר כולנו מעוניינים שתהיה דוגמה לחיים משותפים ולידידות בין יהודים, מוסלמים ונוצרים.

„חטאו" הגדול של רמזי ח'ורי הוא, כנראה, בעצם היותו שייך למיפלגה המתנגדת למדיניות הממשלה, חטא שהוא לגיטימי בהחלט בכל מדינה מתקדמת. רמזי ח'ורי מעולם לא פעל נגד ישראל או היהודים, אלא שאף בכל ליבו שיחיו בשלום זה לצד זה וטען תמיד כי יפה שעה אחת קודם, כל עוד ישראל חזקה.

אבל היה ורמזי ח'ורי פעל נגד חוקי המדינה, דומני שקיימת דרך מישפטית נאורה וצודקת להעמידו לדין ולתת לו זכות הגנה, אחרת נראה הדבר כאילו בחולשתה מתחבאת הממשלה מאחרי תקנות מנדטוריות מפוקפקות ואינה עושה צדק עם אזרחיה. עניין זה אינו עושה רושם טוב ופוגע באשיות הסדר, בנורמליזציה ובשני העמים השואפים לחיות סוף־סוף יחדיו בשלום.

(המשך בעמוד 6)

* בתמונה מבויימת.

את שוב מלאה?
נפיחות? עצירות?

תה ביקוניס לעיכול טבעי: נמס היחידי בישראל - עלים וטבליות. מיוצר מצמחים.

Bekunis תה בקוניס
חזרה לעיכול טבעי

להשיג בבתי המרקחת בלבד
אישור משרד הבריאות 11146-929-002

„קיסרית" - חלום שכולו מציאות...

מקלט מרתק ומרענן מטרדות היום

„קיסרית" קאונטרי קלאב

מזמין

לכייף צמרת במחירים שוברי אינפלציה

6 ימים ו־5 לילות (מיום א' עד יום ו')

	ארוחת בוקר	חצי פנסיון	פנסיון מלא
יחיד בבונגלו זוגי	3985 ל"י	4835 ל"י	5475 ל"י
משפחה בת 4 נפשות	12,753 ל"י	15,472 ל"י	17,510 ל"י

סוף שבוע ארוך — 3 ימים ו־2 לילות (מיום ו' עד יום א')

	ארוחת בוקר	חצי פנסיון	פנסיון מלא
יחיד בבונגלו זוגי	—	2276 ל"י	2576 ל"י
משפחה בת 4 נפשות	—	7283 ל"י	8243 ל"י

המחירים כוללים מע"מ

כפר הנופש „קיסרית" שוכן בלב קיסריה, צופה אל הים

וכולל: בריכות שחייה ✶ מגרשי טניס ✶ מגרשי כדורגל, כדורסל וכדורעף ✶ משטחי דשא וצל ✶ סאונות ✶ חדר משחקים ✶ חדר טלוויזיה ומטבח קולינארי מעולה.

ב„קיסרית" מיגוון פעילות רחב: ✶ דיסקוטק ✶ סרטים ✶ רחצה לילית ✶ בר-בי-קיו על שפת הבריכה ובליל שבת אמני צמרת.

פרטים: „קיסרית", טל. 61619(063), „מזנק", טל. 450111(03).

ברסום וימר יעקבסון

תשבץ העולם הזה 2238

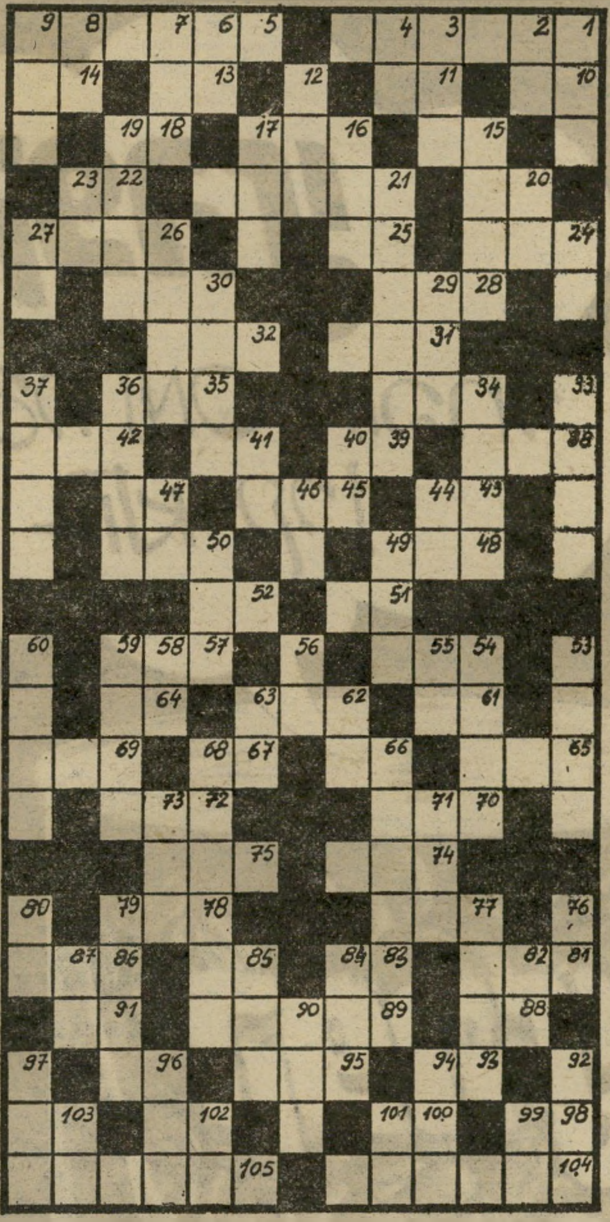

מאוזן:

1) חייל מזויין ברובה מסוג „מוסקט" בדורות שעברו; 5) קרוסלה; 10) בכי־תמרורים; 11) דבר שלמעלה מן הטבע; 13) שאינו פקח; 14) לראש מנצחים ברומי ויוון העתיקות; 15) סימן בכתב לטון מוסיקלי; 16) מאכל עשוי מתערובת ירקות או פירות; 18) מקווה מים ענקי; 20) מילת זירוז; 21) רובע כושים שעורר מהומות בדרום־אפריקה; 22) ידית; 24) מדרך־כף־רגל; 25) סופו על ,עלוב'; 26) צעיר לאחר נשואיו; 28) הזיל, הטיף; 30) עוזרו של רובינזון קרוזו; 31) תרופה; 32) הבלוט המייצר תאי־מין זכריים; 34) אחד משרי־החינוך לשעבר (ש"מ); 35) בחר; 38) כינוי־גנאי לאלילים; 39) גוף — הפוך; 41) מוציא את הבר מן התבן; 42) מאוס; 43) עוף דורס; 45) דרך, צורה; 47) אות, קו; 48) עובר־אורח; 50) רכוש, קנין; 51) מרכז, אמצע; 52) פתחו של הר־געש; 54) הקרניים הסמויות המוקרנות מחמרים רדיו־אקטיביים; 57) חוברת של תאריכים; 61) קידומת הולנדית; 62) חלון, אשנב; 64) אות־חיבור; 66) עיר ראשית — ביחס לערי מקטנות שבסביבותיה; 67) רקב; 69) משפחה, בית־אב; 70) אטום נושא מטען חשמלי חיובי; 72) גמל חסר־דבשת בהרי האנדים; 74) הרכב אישי של מנהלה; 75) מבני־אדם — נושא האות על מצחו; 77) שקע במים; 78) השתטח, התכופף; 81) הנח! 83) קיים; 85) פיו מלא רינה; 86) לעיני, מול; 88) אבן־יקרה; 89) אופרטה של יוהן שטראוס הבן; 91) מאכל־צנע שהתייקר ב־110%; 93) לאן? 95) חסר־אומץ; 96) השיב נפשו לבוראו; 98) איבר בגוף אשה; 100) הקול הנמוך והעבה של הגבר; 102) צונן; 103) הקצה העגלגל שבביצה; 104) דיוקן; 105 חוסר הגיון, תורה בלוגיקה.

מאונך:

1) הנוזל המזין את נימי העלים; 2) קריאת־צער; 3) מין סירה; 4) מגש; 6) בעליו הראשון של מערת־המכפלה; 7) מצב ללא הכרעה במשחקים סביב השלחן; 8) תעלומה; 9) ירק גינה עשיר במינרלים; 12) נס; 15) תותח־לא־רתע; 16) ראש־מלה שהוראתה — למטה, תת, כפוף ל...; 17) כתובת־קעקע; 19) פטיש; 20) אינו עומד במקום אחד; 21) הקול הנשי הגבוה בזמרה; 23) מחפש; 24) עצם בפינו; 26) מנחה, דורון; 27) סיעה; 29) איסור לצאת מן הבית לזמן מסויים; 30) משחק בקוביה — בימים אלה נערכת בו תחרות בין־לאומית; 33) שמנת מחלב שנחמץ; 34) אלת התבונה היוונית; 36) פקפוק, חוסר־החלטה; 37) בת־יעקב; 40) יהיר; 41) שופט; 44) בבואה אפלה; 46) שמא; 47) מרמה, עושק; 49) בית לאסירים; 50) כסות לרגל; 53) שם מקדים לחודש־אב; 54) בן לעם גרמני עתיק שמוצאו מסקנדינביה; 55) מאכל שהיו בו כל הטעמים — במדבר; 56) קידומת צרפתית; 58) מסמר; 59) סככה מעצי־חורש; 60) פתח־דבר; 62) אינו מכניס דבר־מאכל לפיו; 63) נישא; 66) אחת מארצות הממלכה־המאוחדת; 68) כותב כתיבה־תמה; 71) משועבד לאדוניו; 73) מטבע ומשקל בימי־קדם; 76) כך; 77) בוקר (ארמית); 79) פרח־נוי — פורח בנקיקי סלעים; 80) חסר־כל; 82) בוא במורד המדרגות! 84) חומר מעץ האלון לעשיית פקקים; 85) אחד ממפרשי התנ"ך (ר"ת); 87) ילדה ביחס להוריה; 90) נעימת הקול; 92) איצטבא; 94) צמח בראשית צמיחתו; 96) אל־המלחמה הרומי; 97) יוקר המחיה ביחס למשפחה ממוצעת; 99) צמד; 101 פונה מדרכו; 102) מידה קטנה, שיעור מינימלי; 103) כבש.

מכתבים

(המשך מעמוד 4)

הבה נשמור על פרופורציה נכונה, לפיה יזכו הטובים לטוב והרעים לרע, ואנשים הפועלים לפי אמונה לטובת שני העמים יחיו בכבוד בארצם. הבה ניצור מיסגרת־חיים לפיה נחיה כולנו מתוך חירות וחופש, ואיש לא יהיה צפוי למאסר־בית וריתוק בלי הצדקה.

הבה נבטל מייד את צו הריתוק נגד רמזי ח'ורי, כדי שיבנה את ביתו המשקיף על הים בעכו העתיקה. החופש המיוחל של רמזי ח'ורי יבשר את החופש של כל אזרחי ישראל ויסמל את רצון הממשלה להביא שלום וצדק לחבל ארץ זה, הניצב על עברי פי פחת. יבוא האלוף בן־גל לעכו העתיקה ויקבל קפה תורכי אצל רמזי ח'ורי ויווכח איזה אדם נחמד ונעים־הליכות הוא, וזה יהיה הגשר האמיתי לשלום.

אלי אביבי, אכזיב

● ● ●

האיש שחזר

על שובו של ישראל גלילי לצמרת מיפלגת העבודה.

זה עתה שמעתי ברדיו את הידיעה, שישראל גלילי, אמן ניסוחי־התרמית, נבחר על־ידי מיפלגת העבודה לנסח — או השד יודע מה — את מצעה של המיפלגה העומדת, כנראה, לשוב בקרוב לשילטון. אין לי ספק שבחירה זו תבריח המונים ממיפלגת העבודה, שהרי השם ישראל גלילי קשור בקשר בל־ינתק למיסמך מסויים מן התקופה שקדמה למילחמת יום־הכיפורים.

יצחק בירן, תל־אביב

אפשר לחשוב שבעיותיה של ישראל הן בעיות של ניסוח, ושאמן הניסוחים הישיש מקיבוץ נען, ישראל גלילי, יוכל לפתור אותן. אשרי המאמין.

יהוראי ספרן, חיפה

עסקן ישראל גלילי
השד יודע מה

התלבטויותי הסתיימו זה עתה — לא אצביע למיפלגת העבודה. האלטנטיבה למנחם בגין איננה מגולמת בדמותו של ישראל גלילי. את האלטנטיבה הזו יש להקים, כימעט יש מאין.

י. ד., רעננה

● ● ●

על פעילותו

של ח"כ יצחקי

על „הצבעת הנמושות" בדיון על ההצעה לפיזור הכנסת („העולם הזה" 2235).

במאמר שהתפרסם בעיתונכם השתמש הכתב הנכבד במילים פוגעות. זאת ועוד: הוא כתב „עובדות" שאינן נכונות.

במלון העברי פירושה של המילה מגוחך — מעורר צחוק, נלעג. כך מכנה אותי הכתב הנכבד ככפילו המגוחך של זיידל.

ואתייחס לנלעג. האם נראה לך, חבר־הכנסת אבנרי, שאני כחבר־כנסת, אשר השתדל לעזור כמיטב יכולתו לכל אחד מאלפי האזרחים שפנו אליו בבעיות מגוונות, ראוי לתואר „נלעג"? הטיפול נעשה באמצעות פניה לשרים, ראשי ערים, מבקר־המדינה, נציגי פניות ציבור וכו'. הנני חבר קבוע בוועדת החינוך והתרבות של הכנסת, בוועדת הכנסת, בוועדה לפניות הציבור, ובוועדת הספורט.

כמו כן הנני חבר בוועדות משותפות ובוועדות־מישנה: בחינות הבגרות, דו"ח מינקוביץ, מעונות למפגרים (בית תינה), מיכליות דלק בעין־כרם, ועדת האונס, ועדת קוורום, ועדת עבריינות נוער, ועדת־מישנה לכלכלה ורווחה בנושא פינוי ובינוי דרום תל־אביב.

ח"כ יצחק יצחקי
מילים פוגעות

בעיקבות יוזמתי בכנסת נבחרתי לכהן כיו"ר הוועדות הבאות: ועדה משותפת לנוער ולסמים, ועדה פרלמנטרית מיוחדת לבדיקת מיבנה החינוך והרפורמה ועדה משותפת של החינוך המיוחד.

העליתי 16 הצעות לסדר־היום בנושאים הבאים: נשירת תלמידים ממערכת החינוך, אישפוזם של קטינים מכורים לסמים בבתים לחולי־נפש, המצב במוסד לילדים מפגרים (,בית תינה') איתור מפגרים מסוכנים בשכונות, סגירת בית־הספר אוהל בשכונת התיקווה לקראת שנת תשל"ט, בדיקה והערכה של תרומת גן־הילדים ובית־הספר היסודי למערכת החינוך — כתנאי מחייב להמשך ביצוע הרפורמה, ריכוז קטינים במקדש קרישנה בתל־אביב, התנועה בכביש רמות בשבת, זיהום הכנרת, שנת הילד הבין־לאומית, בינוי ופינוי דרום תל־אביב, בעיית הנכים מלידה, אי־סדרים במעון למפגרים מגן בבאר־שבע, החינוך המיוחד, החינוך בתפוצות, הספורט בישראל, טיפול בילדים עזובים.

כל ועדות הכנסת קיימו דיונים רבים בנושאים שהעליתי ובעקבות חלק מדיונים אלה הועלו הצעות

(המשך בעמוד 8)

קבלת מודעות לכל העיתונים במחירי המערכת
טלפון 227117, 772118
פירסום אידיאל
אבן גבירול 110 תל־אביב
(פינת אנטוקולסקי)

בריזה
מוסיקפה
הרברט סמואל 80 טל 656992
בלוז, פולק, ג'ז, רוק
פתוח כל יום כולל יום א' משעה 21.00

Target Adv.

הסיגריה הרגילה שלי עושה לי חמסין בפה.

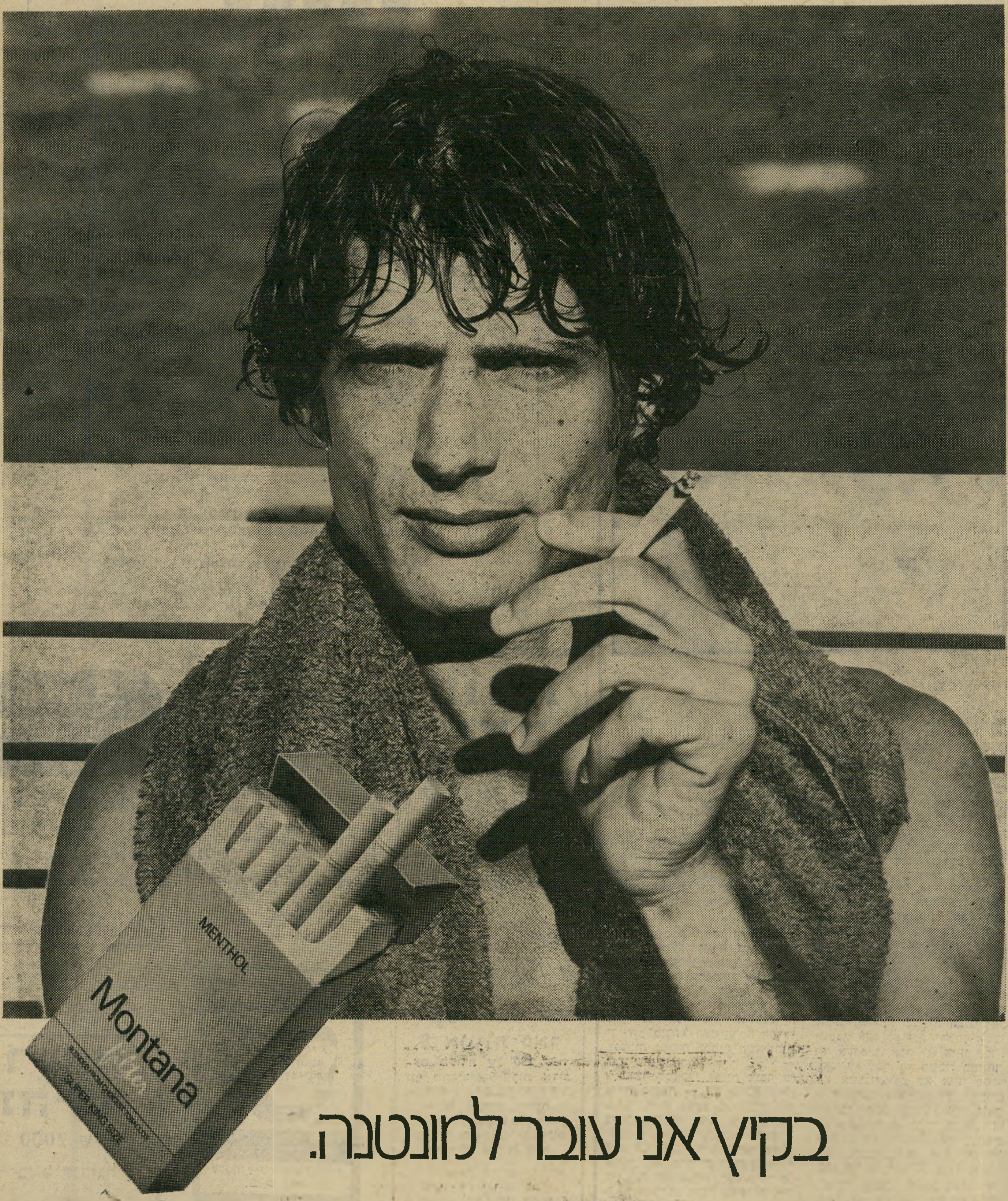

בקיץ אני עובר למונטנה.

מונטנה תשנה את דעתך על סיגריות מנטול.

מכתבים

(המשך מעמוד 6)

ומסקנות על שולחנה של הכנסת. מיספר הצעות־חוק שהגשתי או השתתפתי בהגשתן ונתקבלו כחוקים:

(1) חוק לימוד חובה (תיקון מס׳ 13) מימון חינוך תיכון באמצעות הביטוח הלאומי.

(2) חוק המוסד העליון ללשון עברית (תיקון מס׳ 3).

(3) חוק העונשין (תיקון מס׳ 6).

(4) חוק העונשין (תיקון מס׳ 8).

(5) חוק שירות לאומי (תיקון).

(6) חוש יישוב סיכסוכי־עבודה (תיקון מס׳ 4).

(7) חוק לתיקון פקודות הסמים המסוכנים.

(8) חוק הצלילה הספורטיבית.

(9) חוק האחריות למוצרים פגומים.

(10) חוק יסוד הכנסת (תיקון מס׳ 6).

(11) חוק להארכת תוקף של תקנות לשעת־חירום (אבטחת מוסדות חינוך).

בנוסף לפעילותי בכנסת הרביעית להופיע בפני מישלחות נוער וחיילי צה״ל בנושאי אזרחות טובה ודרך תיפקודה של הכנסת. ערכתי סיורים בגני־הילדים ומוסדות החינוך השונים, וכן בבתי־כלא, מוסדות תרבות, עיריות ומרכזים קהילתייץם.

חנינה לאסירים במערכות צה״ל, שלא עברו עבירות פליליות, לקראת שנת ה־30 למדינה — יוזמתי זו נתקבלה על־ידי שר־הביטחון ומאות חיילים שוחררו לבתיהם. יזמתי תוכנית לפינוי ובינוי שכונות בדרום תל־אביב ושיחרור קרקע בצפון העיר עבור הזוגות הצעירים. האם כל העשייה הזאת במיסגרת הפרלמנטרית נראית כמגוחכת?

עוד השתמש הכתב במילה נמושות, שכידוע גזורה מן המילה נמוש, שפירושה תשוש, חלש, מפגר. לאחר כל העשייה הזאת נראה שזו הכותרת לה אני ראוי?

ועתה לעצם הרמה הפרלמנטרית — האם זוהי רמה פרלמנטרית ירודה, נמוכה? האם הרמה הפרלמנטרית נמדדת בכמות השאילתות שמגישים?

באשר למאבקי להיות מוכר כסיעה בכנסת — זהו מאבק פרלמנטרי והוא נעשה במיסגרת ועדת־הכנסת. אם אוכר כסיעה, הרי שאפסיד את כל ההטבות הכספיות להן אני זוכה היום. כיום מקבל אנוכי 60% מיחידת המימון המגיעה לכל חבר־כנסת, ואם אוכר כסיעת־יחיד לא אזכה בעשרות אלפי לירות לחודש.

ח״כ יצחק יצחקי,
הכנסת, ירושלים

אמן. צבר. משכיל ואשכנזי

תגובת „העולם הזה" תחמיצה העיקר!

סיקרתם את מעשה החטיפה והבאתם גם משהו מתגובת הציבור. לצערנו, לא התמודדתם, כעיתון הלוחם לשיפור דמותה של החברה, גם בתופעות חולניות שנתגלו בחברתנו לאחר מעשה החטיפה. לא די לטפל ב„מחדלי" המשטרה. תנו דעתכם לשתי תגובות שלאחר החטיפה.

תגובת הציבור הירשאלי למעשה החטיפה מעוררת כמה סימני שאלה. נכון שהרגשת השכול היתה משותפת לכולנו וכי מצאנו עצמנו מלאי הערכה למישפחת ירדן האצילה והאמיצה. אבל היו בינינו גם גילויים של קריאות נקם ולינץ׳, שהופנו לעבר החוטף, ולמרבה התמיהה גם כלפי מישפחתו האומללה וכלפי מישפחת חברתו. האיש האחד חטא — אך אל נטיל את הקצף על כל העדה (אם להשתמש בלשון המקראית). רק החוטא צריך להיות מוקע ונענש. האוכל בוסר תקהינה שניו.

תאומים חקק
נקם ולינץ׳

תופעה שנייה שיש להזכיר, היא תדהמתם של משכילים למיניהם מן העובדה שהחוטף היה אמן, צבר, משכיל ו... אשכנזי (סופר ידוע, חנוך ברטוב, במעריב מה־4 ביולי, הדגיש נקודה זאת בתגובתו אך דבריו היו לפה לרבים). תגובה כזאת מאפשרת לראות את הכבילות לדעות קדומות ולסטיגמות. כבר היו דברים מעולם ותפסו פושעים צברים ופושעים אשכנזיים ופושעים אמנים, אך עדיין יש צפייה שהפושע יהיה בוגר־שכונות, בן עדות המיזרח. אם העובדות שוגות פתאום, כי אז מרגישים רבים כי פגעו בארץ־ישראל היפה, פגעו בדמות „הבחור הטוב ממישפחה טובה."

נסיים בדבריו של חבר מילדות, שעלה עימנו מעיראק, עבר את המעברות ואת שכונות העוני יחד עימנו, אבל לא זכה לרכוש השכלה אקדמית. אמר לנו אותו חבר: „אני לא צבר, לא משכיל במיוחד, לא אשכנזי וגם לא איזה מפקד מי־יודע־מה בצה״ל... לפי הדברים שכתבו, היה מתאים יותר שאני אהיה החוטף או בכלל פושע... אז איש לא היה מופתע... אולי, בעצם, אותי חטפו ושמו אותי בחברה שבה אני על תקן של פושע טבעי."

כדאי מאוד לחשוב על וידוי כואב זה במלוא הרצינות. דיון כזה חשוב מאוד לדמותה של החברה שתיווצר כאן.

הרצל ובלפור חקק, ירושלים

מבצע קיץ
של צבעי השיער
אימדיה
לכל אריזה של צבעי השיער
IMÉDIA SELECTION
מצורף - שי חינם!*
שפופרת
BIOCAP
(שמחירה הרגיל לצרכן 53.75 ל״י)

BIOCAP תכשיר מהפכני לטיפול בשרשי השיער בביתך,
בשיטת "עשי זאת בעצמך"
★ מזין, מחזק ומבריא את השיער.
★ אידיאלי לימי הקיץ בהם חשוף השיער לשמש.
אימדיה - דוסר
ואימדיה - סלקסציון צבעי השיער הטובים בעולם
מבית L'ORÉAL פריז
* עד לגמר המלאי

חווית חיים
בחופשת הקיץ ובחגים
שייט על הריין
מסלול השייט:
שוויץ ✶ צרפת
גרמניה ✶ הולנד
(או בכיוון הפוך)

KD Rhine Line
8 אוניות פאר
עם מסורת של 150 שנה
נוף מרהיב — שרות אדיב,
ארוחות מלכים. בריכת שחיה,
אולם תצפית מרווח.
המחיר מ־15,900 ל״י
חוברת צבעונית ומפורטת
באנגלית או בגרמנית
להשיג אצל הסוכן הכללי:
סוכנויות אפרים בע״מ,
תל־אביב, רח׳ ז׳אן ז׳ורס 4,
טל. 240934 (03)
טל. 235270 (03)

— גזור ושמור —
מנהל / בעל־עסק / קבלן בנין
לתשומת־לבך
מאות ישראלים קוראים את „מידע" מדי חודש בארה״ב. רבים מהם זקוקים לאינפורמציה על אפשרויות עבודה ודיור בארץ.
אם ברצונך למסור מידע ו/או לפרסם מודעה — פנה אלינו. אנו מתחייבים לפרסם בלוח־מידע כל מודעה שנקבל. מחיר מודעה חד פעמית (עד 25 מילה) דולר אחד בלבד.
MAIDA P.O.Box 833
Havertown Pa. 19083
U.S.A.
„מידע", העתון שלנו בארה״ב

התאמן בביתך!

האימון בהדרכה אישית
לנשים, גברים ונוער
לקבלת פרטים מלאים כתוב
עוד היום וציין כתובתך:
ציקו רוז
ת.ד. 11117 תל־אביב
מיקוד 61 110

מועדון 5
לתרבות חדשה
רח׳ הס 5, תל־אביב
טל׳ 297263

יום שלישי 29.7.80
ראיון החודש עם
ח״כ תופיק זייאד

המועדון פתוח בימי שלישי משעה 8.30 בערב. התוכניות מתחילות בשעה 9.00 בערב.

רשיון נהיגה
2000 שקל
בי״ס לנהיגה „גבע"
טל. 253230

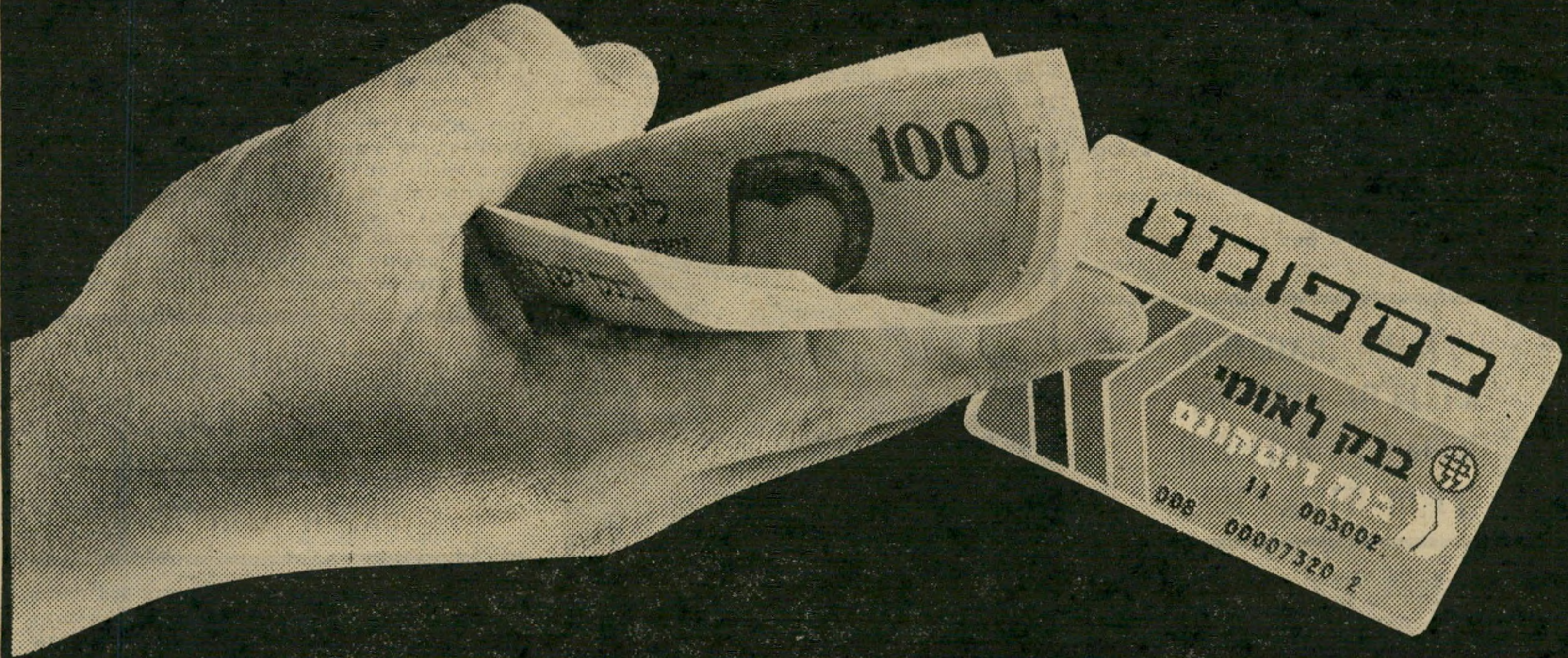

כרטיס כספומט חינם!
שרות כספומט חינם!

בכל הארץ, בכל שעות היממה,
עם כרטיס כספומט באפשרותך:
למשוך מזומנים
להפקיד שיקים
לתת הוראות שונות לבנק
לברר יתרה*
לברר 3 פעולות אחרונות*

* כאשר הכספומט מקוון

פנה עוד היום לסניפך ובקש כרטיס כספומט.

כספומט

שרות משותף של בנק לאומי · בנק דיסקונט
בנק איגוד · בנק ברקליס-דיסקונט · בנק ערבי ישראלי ·

פרסום וימר יעקבסון

זהירות, גרדומים

עוד בטרם יבשו דמעות המבכים את מותו המחריד של אורון ז"ל ועוד בטרם נכרה קברו, החלו לתגיח מכל עבר התליינים למיניהם. אילו מדובר היה בקרובי מישפחתו של אורון ירדן, אשר בעידנא דריתחא היו מתבטאים בזכות עונש־מוות למבצעי פשעים מן הסוג שבוצע באורון ז"ל, או בסתם אנשים אשר מתוך זעם כנה וטבעי על המעשה הנפשע היו מציעים הנהגת עונש־מוות, ניתן היה לעבור על כך לסדר היום.

אולם כאשר ראש לישכת עורכי־הדין בישראל מחד גיסא, ויו"ר הסיעה הגדולה בכנסת מאידך גיסא, חברו יחד להיות מנהיגיו ומראשי המדברים של מתנה התליינים, כאשר האחרון אינו בוש אף מלהטיף לגרדום רטרואקטיבי, מן הראוי שלא להשאיר דברים אלה ללא תגובה. הוויכוח בעד ונגד עונש מוות בגין פשעים פליליים הנו עתיק יומין וגילו כגיל המישפט הפלילי; דא עקא שהחל מראשית המאה ה־20 קיימת נטיה

בהצעתו של ראש לישכת עורכי־הדין יש משום חילול כבודם של הרוגי השואה

ברורה בכל ארצות התרבות להינתק מן העונש הברברי והמביש הזה. המציאות כיום היא, שברוב רובן של ארצות התרבות, שבהן קיים הלכה למעשה שילטון החוק, בוטל עונש המוות כאמצעי־ענישה של החברה המאורגנת בתגובה לפשע פלילי, ויהיה הפשע חמור ומתועב ככל שיהיה. מן הראוי לציין, כי בכמה מן המדינות האירופיות חטיפה בכלל וחטיפת קטינים בפרט הינה תופעה לא כל כך נדירה, ואף כי גם באותן ארצות הסתיימה לא אחת פרשת חטיפה במותו של הנחטף, לא גרם הדבר בשום מיקרה לחידוש עונש המוות באותן מדינות.

■ ■ ■

מדינת־ישראל, באמצעות הכנסת, ביטלה בשנת 1954 את עונש המוות על פשעים פליליים מכל סוג שהוא, לרבות החמורים שבהם — כגון רצח, הן של בגיר והן של קטין. זו היתה אחת משעותיה הנעלות של הכנסת, וכל אזרח נאור בישראל לבטח מתגאה באותה החלטה של בית־המחוקקים.

אמנם כן, קיים גם כיום עונש־מוות בישראל, אולם הוא מכוון כנגד פשעים של השמדת־עם וכן כנגד מעשה בגידה בשעת קרב. עבירות אלה הינן קטגוריה נפרדת לחלוטין ואין בינן לבין מעשה הפשע הפלילי המצוי (ויהיה חמור ככל שיהיה) ולא כלום. משום כך אין להסיק מחריגים אלה מאומה על אמצעי הענישה על פשעים פליליים.

ראש לישכת עורכי־הדין בישראל, מר אמנון גולדנ־ברג, אשר מעצם תפקידו כראש ציבור עורכי־הדין אמור, יותר מכל אדם אחר, להוות דוגמה של שיקול דעת ומחשבה באשר להתבטאויות פומביות בנושאים מיש־פטיים, השליך מעליו חובה זו ונזעק לאמצעי־התיק־שורת, כאשר בפיו „הבשורה" כי יש לחוקק עכשיו ומיד עונש־מוות על פשע מסוג זה שבוצע באורון ז"ל.

בפיו גם נימוק „משכנע": מבצע הפשע באורון ז"ל איבד בחייתיות שלו את זכותו לחיות.

בנימוק זה של „איבוד הזכות לחיות" מנסה מר גולדנברג הנכבד להחזיר אותנו מאתיים שנה אחורה, אל המאה ה־18, שבה שלטו גישות מעין אלה במישפט הפלילי. היום נימוקים אלה נחשבים מיושנים ואפילו פרימיטיביים. הגישה המקובלת כיום בכל שיטת מישפט נאורה, יוצאת מנקודת הנחה כי הזכות לחיים היא אחת מזכויות היסוד, למעשה הזכות היסודית בה"א הידיעה של כל אדם, ומכוח היותה כזאת היא פשוט אינה ניתנת כלל לאיבוד.

אם יש חריג לתפיסה זו במדינת־חוק, הרי שזהו החריג המאפשר להוציא להורג אנשים מסוגם של

היטלר, אייכמן, גבלס ודומיהם. אם אומר לנו מר גולדנברג הנכבד כי את מבצע הפשע באורון ז"ל יש לשפוט תוך גיזרה שווה למעשיהם של היטלר, אייכמן וגבלס, (אם ממליץ הוא על עונש זהה ברור, איפוא, כי רואה הוא את חומרת המעשה באותו קנה־מדה), הרי יש בכך משום חילול כבודם והמעטת קורבנם של הרוגי השואה.

■ ■ ■

התבטאותו האומללה של מר גולדנברג הנה דוגמה ברורה להיגררותו אחר גליה העכורים של אווירת הלינץ' וליציקת שמן על גלגליה של עגלת הלינץ', עגלה אשר קשה מאד לעוצרה בעת שהיא מקבלת תאוצה.

לישכת עורכי־הדין תטיב לעשות, באם תכנס את מוסדותיה בדחיפות, על מנת להביע את הסתייגותה הן מן התוכן ועוד יותר מן העתוי האומלל של התבט־אויותיו של העומד בראשה. זאת על מנת למנוע את הרושם שמר גולדנברג ביטא בדבריו את דעתו של ציבור עורכי־הדין.

אולם הגדיל לעשות ממנו ח"כ אברהם שריר ה־נכבד. (מרבית אזרחי ישראל זוכרים ודאי את דמעות השליש המגוחכות אשר שפך מול מצלמות הטלוויזיה, בעת שהתאונן במהלך ועידת המפלגה הליברלית כי „גונבים" ממנו קולות.) חשד יודע כיצד אדם ברמתו הצליח להגיע לתפקיד של יו"ר סיעה בכנסת. שריר מציע לנו תרומה מקורית משלו למערכת המישפט בארץ — גרדום רטרואקטיבי.

וראה זה פלא, גם „נימוקים" יש לו לכך: הגרדום יבטיח כי מבצע הפשע באורון ז"ל לא יוכל לחזור שנית על מעשהו. הגרדום יבטיח את הציבור מפני סכנת בריחתו של מבצע הפשע מן הכלא.

אין לי צל של ספק כי אלה הם בדיוק הנימוקים בהם ינמק חומייני את „פסקי־הדין" הניתנים על־ידי „בתי־הדין" שלו. אגב, רמת טיעון זו תואמת את הפילוסופיה שמאחרי כריתת ידו של גנב וסירוס אשכיו של אנס. המציע לנו הח"כ הנכבד לאמץ גם עונשים אלה ? !

■ ■ ■

ח"כ שריר מציע בהבל פיו להשמיט את הבסיס המוסרי של שיטת המישפט בארץ, על־ידי קבלת „חוק" שיאפשר המתתו של אדם ספציפי, אשר בעת שביצע את המעשה לא היה צפוי בגין אותו מעשה לעונש מוות. קבלתו של „חוק" מעין זה הנה פשיטת־רגל מוחלטת, מוסרית ומישפטית. שום שיטת מישפט לא תוכל להיות זכאית לשם מישפט באם תאמץ לה חוק מזוויע שכזה.

ההתבטאות האומללה של אמנון גולדנברג הנה דוגמה להיגררות אחרי אווירת הלינץ'

מה שמציע לנו ח"כ שריר במילים פשוטות הוא, כי הכנסת תצביע על תלייתו של אדם ספציפי ומוגדר. שיטה נפסדת זו היתה מקובלת בפרלמנט האנגלי במאה ה־17, ומאז זרמו מים רבים בתמזה. אולם ח"כ שריר, לעומת זאת, נשאר תקוע מבחינת תפיסתו המישפטית והמוסרית במאה ה־17.

כל הנימוקים הקלאסיים כנגד עונש־מוות, כגון חוסר אפשרות לתקן טעות בפסק־הדין ואי הקטנת ממדי הפשיעה בגין הנהגתו, כלל אינם מעניינים את הח"כ הנכבד. הלה נתון כל כולו במירוץ אחר פופולריות של רגע בקרב מחנה הלינץ' הרעשני. הוא אף הגדיל לעשות והגיש הצעת־חוק על מנת לתת תוקף של ממש לגרדום הרטרואקטיבי שלו.

ואדם כמותו נושא בתואר „מחוקק" !

■ ■ ■

מן הראוי היה שהיו"ר הנכבד של לישכת עורכי־הדין והח"כ הנכבד יקחו דוגמה מהתנהגותם מעוררת הכבוד של הורי אורון ז"ל. חללו יצאו במופגן כנגד אווירת הלינץ' שהשתררה בחוגים מסויימים לאחר מות בנם יקירם, והזהירו מפני התוצאות החמורות שאווירת לינץ' יכולה לגרום.

יש בכך מן הפרדוכס, שקורבנותיו של הפשע מגיבים בשיקול־דעת ובאחריות ואילו אלה האמורים להיות שקולים בדעתם, מגיבים בפזיזות ובקלות־דעת, תוך פזילה לפופולריות של רקע בקרב אנשים אחוזי־היסטריה.

מתגנב גם החשד כי קריאתו של ח"כ שריר להקמת גרדום רטרואקטיבי, יותר מאשר מלמדת היא על רצונו להילחם בפשיעה מצביעה על הברוטליות וחוסר המעצורים של בעל הרעיון.

מכל מקום ברור לחלוטין, שאסור שהמקרה ה־מחריד ישמש עילה לחובבי הגרדומים למיניהם להצמיח לנו אותם. לא לשם כך קיימת מערכת המישפט בישראל. הדעת גם נותנת, כי כל עוד יהיו בקרבנו רבים כמו עמוס ופנינה ירדן לא תצלח מזימתם של תליננו.

יורם שפטל, עורך־דין, תל־אביב

פורום העולם הזה

ההבדל הקטן*

א.

היה היו שני חברים. אחד היה קצין, השני חייל פשוט.

יצאו השניים למשימה מהלך שעה אחת מן הבסיס. סיימו משימתם בהקדם ולפניהם שעה ומחצית השעה עד בוא הג'יפ להחזירם אל מקומם. מה יעשו בינתיים ?

אמר הקצין: בוא, ספר לי על ילדותך ואני אספר על ילדותי. ענה החייל: לא היתה לי ילדות. בן שלוש הייתי בוורשה כשפרצה מילחמת העולם־השנייה. אמר הקצין: שמא נדבר ברומן האחרון שקראת ? ענה החייל: מיום שנרשמתי לקורס להנדסאים אין לי פנאי לרומנים. אמר הקצין: בדיחות, נספר בדיחות. ענה החייל: ישנות שבהן שכחתי, חדשות אינן שוות כלום. אמר הקצין: אם כך, בוא ונדליק סיגריה. ענה החייל: מצטער, איני מעשן.

פרש הקצין זרועותיו, נאנח אנחה קלה והפטיר: אצטרך לשעשע עצמי בעצמי, א ת ו כאן אין מה לעשות.

■ ■ ■

היה היו שני חברים. אחד היה קצין, השני חייל פשוט.

היה הקצין ממונה על הלהקה הצבאית, מנעים שעות הפנאי של חייליו באומר ובצליל. והיה החייל עוזר לטבח, מטעים ארוחות חבריו בפלפלים ובבצלים. נזקק הקצין לחלילן, נזכר בחברו מן הכיתה שהיה מחלל יפה מסביב למדורות, העבירהו אל יחידתו וישם את המישרה על שכמו.

אמר החייל: מיום שסיימתי עממי לא בא חליל לבין שפתי. שאל הקצין: שמא תנגן בכינור ? אמר החייל: מסופקני. לא זכור לי שניסיתי אי־פעם. שאל הקצין: ותוף ומצלתיים ? — חוששני לאוזניים. אולי דיקלום, גיטארה, אקורדיאון ? — לא ראשון, לא שני ולא אחרון.

פרש הקצין זרועותיו, נאנח אנחה קלה והפטיר: אצטרך להחזירו אל כיוריו ואל סיריו. ב ו כאן אין מה לעשות.

דויד ניב, ירושלים

* הדברים פורסמו והופצו במישכן הכנסת, מטעם דויד ניב, שהוא עורך „דברי הכנסת" וקנאי השפה העברית.

יש דלתות שפורצים נמנעים מלגעת בהן.

כי במקצוע שלהם צריך לפעול מהר.

הנסיון מלמד שכל פורץ מחפש לו קרבן קל יחסית. מהירות הביצוע מהווה שיקול חשוב ביותר בבחירת היעד של הפורץ, פורץ נבון לא יהיה מוכן להקדיש יותר מחצי דקה כדי להתגבר על מנעול או על דלת — לכן, אך טבעי הדבר, שפורץ הרואה בדרכו דלת בטחון או מנעול בטחון, ימשיך הלאה ויחפש לו קרבן אחר. הסטטיסטיקה מצביעה על 100 פריצות בממוצע מדי יום. חֲשוב על כך.

הפְלדֶלֶת כוללת:

1. משקוף פלדה בעובי 1.5 מ"מ המותקן על המשקוף הקיים.
2. צלעות חיזוק לאורך כל הדלת.
3. עינית טלסקופית.
4. שרשרת בטחון.
5. צילינדר מתוחכם גמא עם פינים טלסקופיים, מופעל ע"י מפתח המיוצר ע"י קוד מחשב.
6. מוטות פלדה בקוטר 9.5 מ"מ לחיזוק המשקוף לקיר.
7. מנעול בטחון רב־בריח עם צילינדר מתוחכם הנועל בנעילה גיאומטרית 6 בריחי פלדה אל תוך משקוף הפלדה. מנעול הבטחון של רב בריח, היחיד בהשגחת מכון התקנים.
8. חומר בידוד טרמי־אקוסטי הממלא את נפח הדלת.
9. ציפוי וינוריט בגווני־עץ לפי בחירה.
10. 2 לוחות פלדה בעובי 1.25 מ"מ כל אחד.
11. כיפת פלדה מחוסמת בקוטר 13 מ"מ.
12. מעצור אל הרצפה.
13. מברשת שיער לאטימה בתחתית הפלדלת.

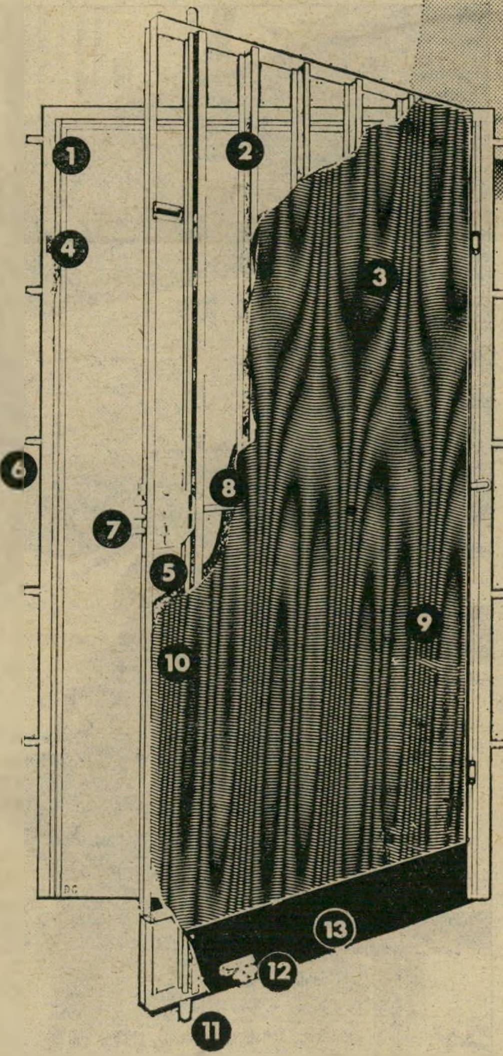

חתך פְלָדֶלֶת

המשפחה שלך- לפני הכל.

הקדם תרופה למכה.

מבצע פלדלת ב-4 תשלומים לתקופה מוגבלת

פְלְדֶלֶת של רב-בריח

יופיה מסתיר את עוצמתה

אל תמתין עד שיהיה מאוחר מדי פנה היום אל:

תל־אביב — רח' סוקולוב 45, חולון. טל: 03-844145.(5 קוים).
חיפה — רח' האיצטדיון 40, ק. חיים. טל: 04-725111.(4 קוים).
טבריה — השוק העירוני החדש, טל: 067-92969,20024.
השרון — רח' הכדר, אזור התעשיה, נתניה. 053-34688.

ר"ג גבעתיים — רח' כצנלסון 123, טל: 03-733284
פתח תקוה — רח' ההגנה 17. טל: 03-919383.
ירושלים — רח' עוזיאל 28, בית וגן. טל: 02-422767 ,423769.
אשקלון — רח' צה"ל 5, (בנין סולל־בונה) טל: 051-24515
באר שבע — רח' הפלמ"ח 22, טל: 057-76840.
אילת — רח' צופית 4, טל: 059-2750.

או למפיץ המורשה הקרוב לביתך.

טל־ארויו

אם אתה חולם על מזגן שקט להפליא שאפשר להניח אותו אפילו על מדף הספרים...

טל-אריון'

לאמקור תפקיד בחברת העתיד.

הכר את המזגן המפוצל החדש (דגם WS).

פריצת דרך במזגנים.

★כבר אין צורך לשבור קירות. אפשר להניחו או לתלותו בכל מקום בחדר.

★שקט. שקט. כי המדחס שלו נמצא במקום אחר.

אמקור טוב להיות בבית.

מפיצים **אמפא**
וסוחרים מורשים

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

גיליון „העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, היה גיליון של טרם־בחירות, שהביא את ה„בחירון" — שאלון אפשרויות, המבאר בעזרת שיטת ניקוד מתוחכמת, כיצד ניתן לקורא לבחור בין המיפלגות, בשיטה כמעט־מדעית. תחת הכותרת „מים שקטים חודרים עמוק" הוצג מיפעלו של המומחה למים, שימחה בלאס, „האיש שהביא את הירקון לנגב", מנהל „מקורות" והאיש שתיכנן את צינור המים כינרת־נגב, שנועד להפוך צייה לארץ ירוקה.

הכתבה „הלכתי לצוד נפשות למען מיפלגה שאיננה קיימת", פרי עטו של הכתב־הראשי עמנואל פרת (ראה: תמונה), בחנה את הדמוקרטיה הישראלית הצעירה, שבה שניתן היה לרכוש קולות של מצביעים בבחירות. תחת הכותרת „אני, אלוף העו־לם..." סיפר רפאל הלפרין על עלילותיו בשדה ההתאבקות המסוחררת.

בשער הגיליון: תשבץ פניהם של מנהיגי המיפלגות המש־תתפות במערכת הבחירות.

בחירות 1955 ✶ פצצה אצל ישראל רוקח

✶ דויד בן־גוריון והבתולות העיראקיות

העם

הרעש הגדול

ואחר הרוח — רעש,
ולא ברעש ה'
(מלכים א')

ארבע שנים ידברו בוועדות ובוועידות, ישמיצו איש את רעהו בכנסת השלישית, יחוקקו חוקים, יצהירו הצהרות, יכרתו בריתות ואולי גם ינהלו קרבות — הכל בשמו, למענו, לטובתו. בגלוי ובסתר ינהלו ביניהם את המאבק על הכוח, על התקציב, על אמצעי השילטון — אולם כולם ישלמו מס־לשון רק לו, המיתוס של המאה ה־20, הגיבור האלמוני של האגדה הדימוקרטית המודרנית: הבוחר.

השבוע הוא ילך לקלפי — בישובי הספר אשר בטווח התותחים המצריים, ובשכונת בתי־הקפה התל־אביביים; על הר הכרמל, מול הים המערבי, ובמישור המחניק של חוף אילת; בסימטאות החשוכות של שכו־נות העוני הירושלמיות ובסימטאות העקל־קלות של השטח הגדול היפואי; חיילים עייפים אחר סיור־לילה שיגרתי, ובני משקים המשכימים קום כדי לחלוב את הפרות; פועלים מיוזעים אחרי יום־עבודה ליד המחרטה, ועקרות־בית הנמלטות מפני צריחות פעוטיהן; ובעיקר: עולים חדשים בתלבושות כל ארצות תבל, שאינם יודעים את ההבדל בין מנדט לבין מנדרינה, בין גולומב לבין גולדה — כולם שווים בעיני החוק, זכאים במידה שווה לשלשל פתק מסומן אחד לתוך הקלפי, אם יודעים הם לקרוא את המילים הכתובות עליו ואם לאו.

הספד ללא דמעות. איש אינו יודע ולא ידע לעולם בבירור על סמך מה יבחר הבוחר השבוע, מה השפיע עליו, ומדוע.

מיליוני ל"י בוזבזו על־ידי המפלגות בגלוי. מיליונים נוספים הוצאו, באמתלות שונות, מקופת המדינה, כדי לממן מיבצעי־תעמולה סמויים. עשרות טונות של כרו־זים, חוברות ומודעות, ירדו כשלג על האדמה הבקועה מחום הקיץ. אולם רעיון גדול לא נשמע. הסנסציות המעטות של המערכה (קסטנר, חושי, ארלוזורוב) באו במקרה, מחוץ למעגל המאבק. המפלגות עצמן העדיפו לסמוך על כובד משקלו של מכבש־התעמולה חסר־הנשמה. החומר ניצח את הרוח.

מצעי כל המפלגות היו מותאמים לגישה זו. משה בן־עמרם ניסח ב־139 מילים קצרות את עשרת הדיברות ששימשו תורת־חיים לדורי־דורות. המפלגות היש־ראליות שפכו כל אחת רבבות מילים לתוך מצעים אינסופיים, שאיש לא קראם.

הרעש הגדול הגיע לקיצו. על קבר מילחמת־הבחירות של 1955 אפשר לרשום, ללא דמעות, רק הספד אחד: מעולם לא צעקו אנשים כה רבים, בקול כה רם, לתוך רמקולים כה אדירים, כדי לומר כה מעט.

כך מכר סחייק נאג'י (מס. תעודת זיהוי: 475911) את קולו בעד 5 ל"י

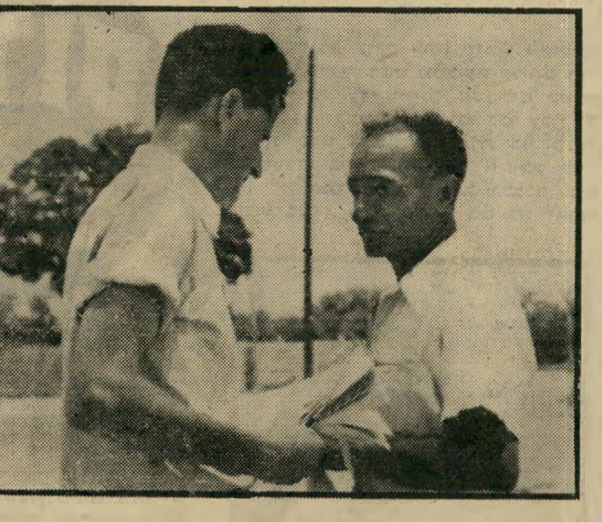

ארבע תמונות אלה צולמו תוך הדקות הספורות שבהן מכר סחייק נאג'י את קולו למיפלגה שאיננה קיימת, אותה ייצג הכתב הראשי של „העולם הזה" עמנואל פרת. המיפלגה ששמה הבדוי היה „רשימת איחוד ישראל ובלתי־מיפלגתיים" סיכמה באמצעות פרת, ששילם לנאג'י 5 ל"י במזומן, כי תשלם עוד 5 ל"י לאחר ההצבעה. נאג'י שילשל את הכסף לכיסו, מסר את פרטיו. הוא לא הבחין בצלם שעמד במרחק לא רב, והנציח את המחזה המביש, שהונצח בארבע תמונות אלה.

„העולם הזה" 928
תאריך: 26.7.1955

טרור

מספר 9

בליל־שבת התפוצצה הפצצה מיספר 9 בעונה הנוכחית. כמו מיספר 7, היתה הפצצה מכוונת נגד אישיות מסויימת: ישראל רוקח, מהנדס־החשמל בן ה־58, האיש החזק של מפלגת הציונים־הכלליים (כיום המפלגה הליברלית). בשעה שתיים בלילה התפוצץ המיטען בחדר־המדרגות, והעיף את דלת הדירה מצירה.

למראית עין היו שתי ההתנקשויות ב־ישראל רוקח חסרות הגיון פוליטי. אולם היה בהן הגיון אישי: רוקח, שזכה ב־שעתו לתואר „בולדוזר", הוא חולה־לב. לא מן הנמנע כי המפוצצים הביאו עובדה זו בחשבון, קיוו להכריח את רוקח לנטוש את המערכה הפוליטית ברגע המכריע.

הרופאים שבדקו את הקורבן שלקה בהלם החליטו: „על ישראל רוקח לנוח!"

אנשים

● בנתחו את פעולותיו של שר־האוצר **לוי אשכול** בשנים האחרונות, אמר אחד מראשי מפ"ם, **יעקוב חזן**: „תפסנו אותו בכלכלתו."

● בתגובה להאשמות הציונים ה־כלליים, לפיהן משתמשת מפא"י במנגנון הבילוש של המדינה לצרכי בילוש מפלגתי, הגיב השר **זלמן ארן**: „אם לאסיפות שלהם איש אינו רוצה להאזין, מי יאזין לשיחותיהם הטלפוניות."

● מנהיגה של אחדות־העבודה, **יגאל אלון**, שהפך במערכת הבחירות לאחד הנואמים המושכים קהל רב, נתן השבוע אישור רישמי ראשון לביטוי עממי, שלא נכנס עד כה למילון. „ישראל הקטנה..." אמר אלון באחד מנאומיו „דפקה את מצריים הגדולה..."

● סגן־אלוף **שימעון אבידן** עמד בכביש וחיכה לטרמפ, בדרכו לכינוס חטיבת גבעתי, שהוא היה מפקדה. כאשר אסף אותו לבסוף נהג־טנדר, נשאל אבי־דן לאן מגמת פניו. השיב: „לכינוס גב־עתי." מיד פנה הנהג לחברו ושאל: „ראית פעם פרצוף כזה בגבעתי?" השיב חברו: „לא. אולי הוא מכר פלאפל ב־שקם?" התנחם על כך אבידן, שאמר: „אני מקווה שהם ראו אותי אחר־כך על הבמה!"

● **דויד בן־גוריון**, יוצרו של פרס־הילודה, אינו נלהב כלל לייסד פרס־נישו־אים דומה. לאחר שבאחת מן המעברות דרש חסיד־שוטה שבן־גוריון יסייע להג־שמת מיזוג־גלויות הלכה למעשה, על־ידי הקצבת פרס של 300 ל"י לכל עיראקי המתחתן עם אשכנזיה או להיפך. השיב שר־הביטחון, כי פרס כזה עלול לגרום לכך שעיראקיות רבות תישארנה בתולות זקנות.

לטלאים כדאי להכין מלאי של מצב־רוח טוב, מכיוון שלפניהם תקופה עליזה ושמחה. כמיהות ושגיונות שהופיעו רק בחלום, יהפכו למציאות. צפויים רומנים רבים. פגישה מחודשת עתידה להפוך משמעותית. הורים במזל טלה יעשו טוב אם יתאפקו, ולא יוציאו על ילדיהם מתח ורוגז, המצטברים במקומות אחרים. את הנטייה לריב עם ילדים בתקופה זו יש לרסן. צאו לחיק הטבע.

* * *

תקופת החופשות החלה. השוורים מעדיפים לשבת בבית, מתוך צורך עז לדאוג לכל מה שקשור למישפחה, לילדים ולדירה. המרץ, שהיה ירוד לאחרונה, ישוב לפקוד אתכם, ויהיה לכם קשה למצוא נתיב להוציאו. אחד התחומים שבו יש לכם שם טוב לאחרונה — תחום העבודה. הוציאו את כל מרצכם על רעיונות חדשים הנוגעים לעבודה. ההצלחה תאיר לכם פנים, ועתידכם יבוסס דווקא בתקופה זו. מצב־הרוח ההומוריסטי שלכם יעזור לכם השבוע.

* * *

הבילבול שבו אתם נתונים בעת האחרונה לא יעזוב אתכם. ענייני כספים עדיין לא הסתדרו כפי שציפיתם, אי־הבנות בתיקשורת גרמו לכך. אל דאגה, תוך שבוע בערך, יסדרו גם עניינים אלה. שכנים וקרובים יבואו אליכם בדרישות, ויבקשו את עזרתכם, מדובר בעיקר בענייני בריאות. ההתחייבויות הרבות שלכם, לא תאפשרנה לכם לעזור. קחו זאת בקלות, ונסו להטיל אחריות גם על אחרים מבני המישפחה. אורחים עומדים להגיע ולהוסיף עומס עליכם.

כספים יעסיקו אתכם בתקופה זו. גם כספים השייכים למישפחתכם. עליכם לדאוג שלא ינסו לערב את קרוביכם בעיסקות, שבהן התוצאות אינן ברורות מראש. יש להשגיח בשבע־עיניים, התקופה נוחה להטעייה. זיכרונות־ילדות אופפים אתכם בתקופה זו. הזיכרונות לא תמיד מהנים, אך גורמים לכם געגועים למה שהיה. הביטו מעט אל עבר העתיד. עניינים הקשורים בארצות־נכר, עשויים לשנות את עתידכם בזמן הקרוב, הקדישו לכך מחשבה.

* * *

לאחר התקופה הקשה שעברתם, אתם יכולים לנשום לרווחה ולהעז לחייך בפה מלא. הודו על האמת, הרגשתכם כבר השתפרה היום, וכמעט כל מה שהלב חפץ בו — יתגשם. יוקרתכם ומעמדכם בעלייה, נסיעה לחוץ־לארץ עומדת להשכיח מכם את כל הבעיות שמהן סבלתם. הכסף שוב יזרום לכיסכם, והמתח הבלתי־מוסבר שליווה אתכם יעלם. יחסים מעורערים יתוקנו, מכרים חדשים יהפכו ידידים קרובים. כדאי להנציח את החוכמות והבדיחות שתשמיעו בשבוע זה.

* * *

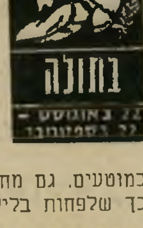

מועקה בלתי־מוסברת גורמת לכם להסתגר בתוך עצמכם, ולהתייחס בחשדנות, ואפילו באיבה, לסביבתכם הקרובה. התכונה המאפיינת אתכם יותר מכל — הביקורת, תהפוך לעיקר עיסוקכם בשבוע זה. אך יש לכם לב רחמן, עשו חסד עם ידידיכם ועם אלה העובדים עימכם, ונסו להעיר רק על מחצית הדברים הנראים לכם כמוטעים. גם מחצית זו תמלא את יומכם, כך שלפחות בלילה תוכלו לישון במנוחה.

אתם בתקופת התלבטויות, אנשים המקורבים אליכם יציעו מיספר הצעות בקשר לעבודה. אינכם מסוגלים להחליט. נסו להתייעץ עם אדם מבוגר ומרוחק ששיפוטו אובייקטיבי, הוא יבהיר לכם את המצב, התמונה תתבהר, ואז תוכלו להחליט. הכנות לנסיעה לחוץ־לארץ מכניסות אתכם למתח ולהתרגשות, לכן יש להיזהר ממעשים נמהרים ובמיוחד מנהיגת פזיזה. המצב שבו אתם נתונים מטשטש את הזהירות הטבעית שבה ניחנתם. הבצורת באהבה לא תימשך, יחסים קצרים ומהנים יוסיפו עניין לתקופה.

* * *

הפתעות בשטח האהבה במקום עבודתכם. צפוייה פגישה גורלית, שתוסיף ליוקרתכם. מכיוון שאתם רגילים לשים לב לכל פרט בסביבתכם, תבחינו בהזדמנות — לכשתגיע. תהיו מופתעים גם בשטח הקאריירה. העובדים איתכם, עוקבים אחר עבודתכם כבר זמן רב, ובזמן הקרוב תוכלו לשמוע את דעתם עליכם, ואולי אף את גילויי שביעות־הרצון שלהם.

* * *

בשבוע זה ידובר רבות, על נסיעה לחוץ־לארץ. חלק מכם יתכנן המשך לימודים בארץ זרה, ואילו אחרים יתכננו טיולים. בני זוג שהיכרתם זה עתה מציעים לכם להצטרף אליהם למסע. אך הם עלולים לאכזב ולגרום בעיות וצרות בשלב מאוחר יותר. יש לבדוק היטב ולוודא שהם אכן ישרים. החודש האחרון היה קשה, אך בחודש זה תפוצו.

בעת האחרונה ליוותה את חייכם תחושה נעימה, אך למרבה הצער חל שינוי, וכמו במישחק הרולטה מרוויחים ומפסידים לסירוגין. ברגע זה אתם לא כל כך נהנים — בעיות עם המעביד או בעבודה עצמה גורמות לכם דאגה. בריאותם של קרובים מבוגרים דורשת מכם להקדיש מזמנכם היקר ולטפל בהם. גם בשטח הרומנטי חלה תקופת רגיעה מאולצת. נסו להתייחס לכל הדברים הללו בקלילות, ולא ברצינות האופיינית לכם. סוף־סוף גם תקופה זו תחלוף במהרה, הגלגל יסתובב והתחושה הנעימה תשוב אליכם.

* * *

בריאותכם משתפרת, לחץ־העבודה יוסר מעליכם, ותוכלו לנוח ולהתחזק. ימצא פיתרון לבעיות מישפטיות, ולמאבקים עם שותפים. הצדק יחשף ואתם תצאו מורווחים. הצעות־נישואין תתקבלנה ברצון על־ידי בני זוג המצפים כבר זמן רב לשינוי כלשהו ביחסים. דליים החוששים מתשובה שלילית, ירגעו, כאשר יגלו אהבתם. אל להם לחשוש, התקופה טובה.

* * *

הדגש יושם על עבודה קשה. חלומות על חופשה ומנוחה יחזרו שוב ושוב, אך העומס שיוטל עליכם לא יאפשר לכם להגיע למצב רגיעה. למרות החשיבות שיש כרגע לעבודתכם, נסו למצוא פנאי למנוחה, מכיוון שגופכם נחלש מעט ואתם נוטים לחלות. יש להשגיח על הבריאות ולנהוג לפי עצת רופא. הדגים הנשואים, כדאי שישימו־לב לבני זוגם — אלה משרתים אותם בנאמנות ומנסים לקדם אותם בכל.

מזל החודש:

אריה

מזל אריה הוא הזוהר מכל המזלות, הוא משתייך למזלות האש. אך למעשה האש „קטנה עליו”, ולא מסמלת בצורה מספקת את הקרינה והזוהר. השמש — מקור האנרגייה, היא השולטת במזל זה. השפעתה כל־כך חזקה, עד שכל אחד מבני מזל זה מקרין לסביבה כאילו הוא עצמו היה שמש בזעיר־אנפין. אריה מסמל את המלוכה, ואכן הוא השליט, כולו אומר גאווה, כבוד־עצמי ונדיבות.

הופעתם של בני המזל מאופיינת בראש וראשונה על־ידי רעמת שיער, המזכירה את זו של מלך־החיות. מבטם כביכול עצל, אך מלא כוח. הם לובשים מעטה חיצוני של שלווה ושליטה־עצמית. דיבורם איטי, ברור ומעורר כבוד. הבעת העיניים עדינה, ולפתע הופכת למלאת אש וועצמה. קיימת נטייה לעיניים עגולות וקרובות. אך לפעמים דווקא הצורה ההפוכה מאפיינת את אותה תכונה, כמו אצל ז'קלין קנדי — בת מזל אריה, המציגה עיניים מרוחקות זו מזו.

האריות נדיבי־לב ומאירי־פנים, בעלי אישיות חזקה. בעומק לבם הם נעימים, הגונים וטובים, אך לעיתים הם מסתירים תכונות אלה, על־מנת לאכוף על סביבתם את רצונם, וזאת בדרך־כלל על־ידי עידוד רב. הם מסוגלים להביא כל אחד לניצול מלא של כישרונותיו, אך הם עצמם מנצלים לעיתים רחוקות את כישרונותיהם. האריה במזל אש — לכן הוא מאוד יצירתי, חייב לבטא את עצמו, ועל פי רוב ניחן בכישרונות אמנותיים רבים ומגוונים. אך, כאמור, הוא מנצל מעט מאוד כישרונות אלה.

האריה מזל מוחצן, סביבו תמיד אור רב. הוא אוהב להיראות, ונמשך למקומות בידור ושעשועים. מסמיק לעיתים קרובות, אך לאו דווקא בתוך בושה, אלא מהנאה עצמית או ממחמאה שקיבל. הנטייה האמנותית הבולטת ביותר — הכישרון הדרמטי. אין לך בן מזל אריה שבתוכו לא מסתתר שחקן. גם כאשר פוגשים באריות ביישנים, המצניעים תכונה זו, מופתעים לגלות שמדי פעם „הם נותנים קטע” ללא כוונה, גם אם הם עצמם נבוכים כאשר הם מתגלים. הכישרון הדרמטי של ראש־הממשלה מנחם בגין (בן מזל אריה) הקנה לו הצלחה גדולה ומעריצים רבים. הוא מהווה דוגמה של מזל אריה המרוצה מעצמו ושולט באחרים בזכות כישרונותיו האמנותיים.

מזל אריה — מזל שליט, בני המזל חשים צורך לשלוט, ולהוות מרכז בכל מקום שבו הם נמצאים. גם האריות שלא ניחנו בכושר דיבור מבריק (אם כי נדיר למצוא כאלה) ימצאו את עצמם שולטים, אמנם בשקט. הם יוכלו לשתוק וכאילו לבטל את עצמם, אך כל חבריהם ינסו להשביע את רצונם, ומדי פעם ישלחו מבט לעבר האריה, לראות האם הוא מרוצה, או אולי אפשר לשרת אותו במשהו. הצורך לשלוט הוא כה חזק, עד שגם מיקצועותיהם קשורים על־פי־רוב בשילטון. כושר האירגון והניהול המעולה, גורם להם שיהיו מנהלים. השמש השלטת בהם משפיעה עליהם הרבה אנרגיה, עד שאינם מסוגלים לשבת לרגע מבלי להיות עסוקים. לכן עבודתם גורמת להם הנאה ושיחרור. בני המזל לא יעבדו בעבודה שאינה אהובה עליהם, אך אם מצאו עבודה כלבבם, הם יעבדו במרץ של שלושה. הם לא יחושו צורך לנוח, כיוון שהעבודה תשמש להם מרגוע ומנוחה. בעבודה הם מקרינים מאישיותם על האחרים, ולכן עוסקים בהוראה, בפסיכיאטריה, בייעוץ, במינהל, בהדרכת־תיירים, במישחק, או בכל שטח אמנותי אחר. הם אוהבים לייעץ, להדריך, להסביר וללמד. האימרה „יותר

(המשך בעמוד 68)

הורוס קופ

מנחם בגין
שולט בזכות כשרונותיו האמנותיים

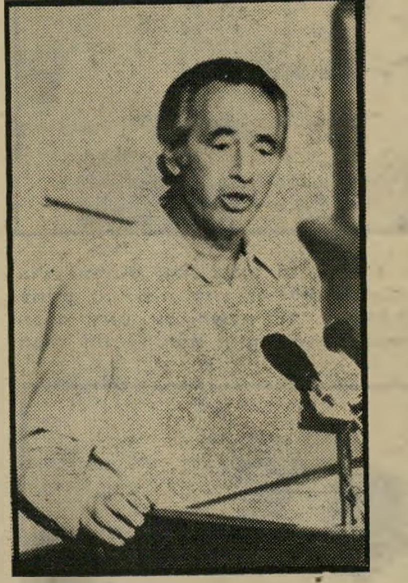

שימעון פרס
לא מאפיין טבעי למזל אריה

קח אתך צלילים מושלמים לכל מקום.
קח אתך אחד מהניידים של "סניו".

אינך חייב להישאר בבית בכדי לשמוע את הלהיטים שאתה אוהב באיכות מעולה. תוכל להנות מהם ולשמוע כל צליל–בכל מקום.

הניידים של "סניו".

כל אחד מהם יעניק לך חוויה מוסיקלית מיוחדת במינה–בלי כל יחס לגודלו.

מה עושה את מקלטי הרדיו הניידים של "סניו" למיוחדים כל כך? הרי טרנזיסטור הוא בסך הכל טרנזיסטור...

הענין הוא שב"סניו" הסך הכל הוא הרבה מאד. כשאתה קונה מקלט רדיו נייד של "סניו", אתה רוכש מוצר מתקדם מיצרן אלקטרוניקה המייצר אלפי פריטים מתוחכמים המקדימים את זמנם. מאחורי כל טרנזיסטור של "סניו" עומדות 30 שנות נסיון של מפעלי ענק המייצרים מוצרי עילית הנמכרים ביותר מ־134 ארצות. ב"סניו" מקדישים תשומת לב גדולה גם לטרנזיסטור הקטן ביותר. כך למשל תוכל לקלוט גלים בינוניים וארוכים ושידורי FM בעזרת אנטנה טלסקופית משוכללת; חלק מהניידים של "סניו" תוכל לחבר לזרם החשמל או למצבר מכוניתך; הם גם מאפשרים לך שליטה בגווני הצליל של ה"בס" וה"טרבל". יש ביניהם כאלה עם כפתור LOUDNESS ושליטה אוטומטית בתדרים. בכולם רמקולים משובחים המפיקים עבורך צליל עשיר ומלא.

כשאתה הולך לקנות מקלט רדיו נייד, זכור כי הניידים של "סניו" יציבים מאד כשמדובר באיכות ואמינות צליל.

SANYO אמינות זה

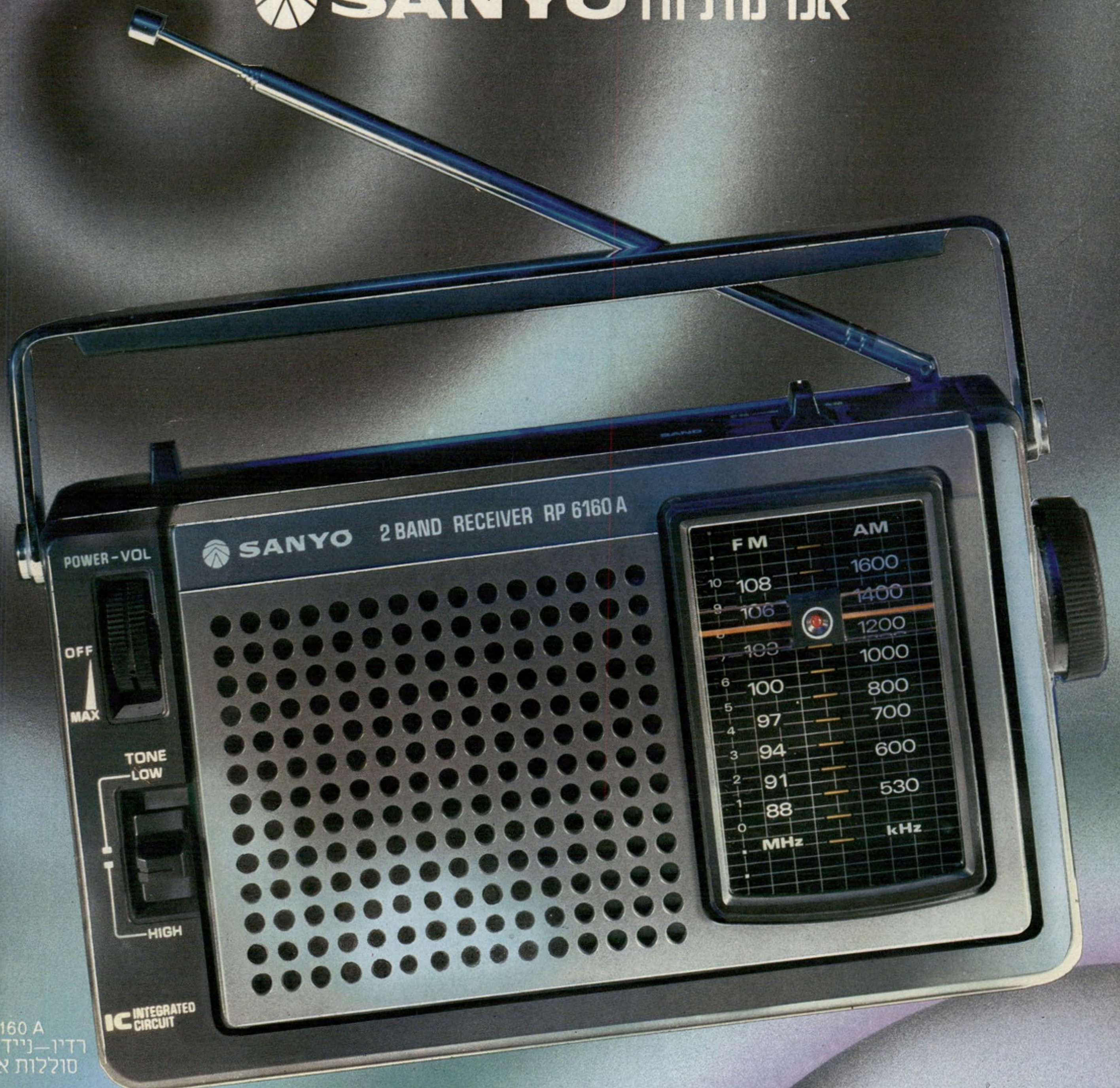

RP 6160 A
רדיו–נייד FM/MW
סוללות או חשמל

SANYO

היבואנים: ס.ט.ס. אלקטרוניקה בינלאומית בע"מ ת.ד. 2579, ירושלים טל. (02)245283
מכירות: תל–אביב: רח' החשמונאים 91, טל. 210068–(03)269858 • חיפה: שד' ההסתדרות, מפרץ ח. טל. 725681–(04)740495 • ירושלים: רח' לונץ 10, טל. (02)224829.

אדרון©

נתנו לשמנים שלנו בקבוק חדש והשארנו את המחיר!

שמן חמניות, שמן חריע ושמן תירס — שמני האיכות של יצהר, מופיעים מעתה בבקבוק פלסטי עמיד והיגייני, לשימוש חד־פעמי.
אין עוד צורך בפיקדון, ובהחזרת בקבוקים ריקים.
לנוחותך מצוייד הבקבוק הפלסטי החדש

בצווארון **אל־טיפ המיוחד** המונע נזילת שמן על הבקבוק והכתמת הידיים.
והעיקר — בבקבוק הפלסטי ללא החזר, אותה כמות שמן ובאותו המחיר!

זה נהדר-זה יצהר

שמני הבריאות המעולים של יצהר מעתה בבקבוק אל־טיף פלסטי חד־פעמי!

חשבון עובר ושב

מאת שלמה פרנקל

אל נשכח חברים, אל נשכח

אני מבקש סליחה שאני ממשיך להת־עסק עם העניין של הבדואים, שהכנסת הנכבדה שלנו החליטה ברוב עצום לסלק אותם מתל־מלחתה. בסך הכל, למה זה בכלל חשוב שלוקחים איזה שש־שבע אלף בדואים, נותנים להם מיליארד לי־רות — איזה מאה אלף ומשהו לירות לנפש — ומעבירים אותם סוף־סוף אחרי אלפיים שנה ליישובי־קבע! מה זה כל־כך חשוב, שבשביל להתיישב ביישובי־הקבע, לפי התנאים הקבועים בחוק, עוד ייצאו הבדואים חייבים כסף למדינה!

נו, זה באמת לא חשוב. מה שחשוב זה שלא משה מדמיוני תמונה אחת

שולמית אלוני בשימחה בדואית

שראיתי בעיתון לפני הבחירות האחרו־נות. בתמונה הזאת ישבה חברת־הכנסת שולמית אלוני עם שייח'ים בדואים ב־אוהל בדואי, ושתתה איתם קפה בדואי. אחוות־עמים כזאת, ללקק את השפתיים.

וזה לא סתם ככה, במיקרה. אני לא מאמין על חברת־הכנסת שולמית אלוני שישבה שם רק בשביל הקולות שרצתה לקבל מהבדואים. אואו נואו, כמו ש־אומרים האמריקאים. היא הרי ישבה שם עם השייח'ים בתור חלק מהפרוג־רמה הכוללת שלה, כי הרי שולמית אלוני עומדת בראש התנועה לזכויות האזרח, והבדואים הם חרי אזרחים שזכויותיהם נתונות בסכנה.

וזה עוד לא הכל, כי אפילו מאז ה־בחירות היו התקדמויות רבות בשטח, ועכשיו התנועה לזכויות האזרח כבר לא לבדה. היא כבר התאחדה פעמיים לפחות עם חוג ה' באייר, שיש שם מלא אינטלקטואלים וסופרים וכאלה ששמו להם למטרה לשמור על עקרונות מגילת־העצמאות שבה נאמר שבארץ ישרור שוויון ויכבדו את הזכו־יות של כולם ללא הבדל דת, גזע וכו'.

מכל זה אפשר היה להבין ששולמית אלוני, יחד עם כוחותיה, התנועה לזכויות האזרח וחוג ה' באייר, תתייצב בראש המאבק להגנת זכויות הבדואים, ונגד החוק הגזעני והגזלני שנוגד גם את זכו־יות־האזרח וגם את מגילת־העצמאות, כל אחד ביחד ושניהם לחוד.

ואכן, אל תחשבו ששולמית אלוני, הלוחמת לזכויות האזרח, שמחה על ה־חוק הזה. היא היתה ממורמרת לגמרי ביגללו, והיו לה בשבילו מילים קשות מאוד.

אבל, אבל, אבל. אל נשכח שבסך־הכל היה מדובר פה בבדואים. ואל נשכח שבסך־הכל מדובר פה בביטחון. ואל נש־כח שבסך־הכל המערך וש"י החליטו לתמוך בחוק הגזעני. ואל נשכח שאחד היתרונות של האינטלקטואלים הוא שהם יכולים להסביר כל דבר לעצמם. ואל נשכח שסופרים מכירים את הערך היחסי של המילה. ואל נשכח שפוליטיקאים מסוג מסויים סופרים רק קולות.

וככה יצא שחברת־הכנסת שולמית אלוני, ששתתה קפה מר עם השייח'ים הבדואים, והעומדת היום גם בראש התנועה לזכויות־האזרח וגם בראש חוג ה' באייר לא יכלה, פשוט לא יכלה, להצביע נגד החוק הגזעני והגזלני הזה.

תמיר וחשבונותיו

את השר שמואל תמיר מטרידה מאוד־מאוד הבעייה, איך זה שלתנועה הדמוקרטית יש ארבעה חברי־כנסת ושלושה שרים. מקורבי השר מספרים שבכל רגע פנוי הוא מתיישב עם מחברת־חשבון ועם מחשב קטן, מתייעץ בטלפון עם טובי המתימטיקאים, וממלא מחברת אחרי מחברת — בחשבונות מסובכים.

ובכן, השר הגיע באמת למסקנה שזה לא יכול להיות, וצריך לחפש פיתרון. ברגע זה יש לשר שתי אלטרנטיבות, שאותן יציג במוסדות המוסמכים של תנועתו.

הפיתרון הראשון הוא להרחיב את הבסיס הפרלמנטרי של הסיעה הדמוקרטית. לפי חשבונותיו של השר תמיר יוצא, שיש היום בכנסת איזה עשרים ח"כים פליטים, שאיש עוד לא הצליח לגלות איך בדיוק הגיעו לכנסת, מי בכלל הצביע בשבילם, ומה תפקידם המדוייק בבית־המחוקקים שלנו. זה כל מיני כאלה שלפתע פיתאום גילו שהמיפלגה, שהכניסה אותם לכנסת, זה לא בדיוק מה שחשבו שהיא, ושכל אחד מהם מקים לעצמו תנועה המונית עם אלפי חברים רשומים. השר תמיר טוען שבקלות אפשר ללכד את כל אלה לסיעה אחת גדולה — שתחתור להשגת רוב כבר בכנסת הנוכחית; ותעביר חוק המבטיח כהונת חברי־הכנסת עד יום מותם.

הפיתרון השני הוא זה: מכיוון שלפי חשבונו של השר יוצא שהמפתח לשר הוא חבר־כנסת ועוד קצת, צריך להגיע למצב כזה בכל הקואליציה, ואם יש לקואליציה היום שישים ומשהו חברי־כנסת, אין שום סיבה למה שלא יהיו בממשלה חמישים שרים בערך.

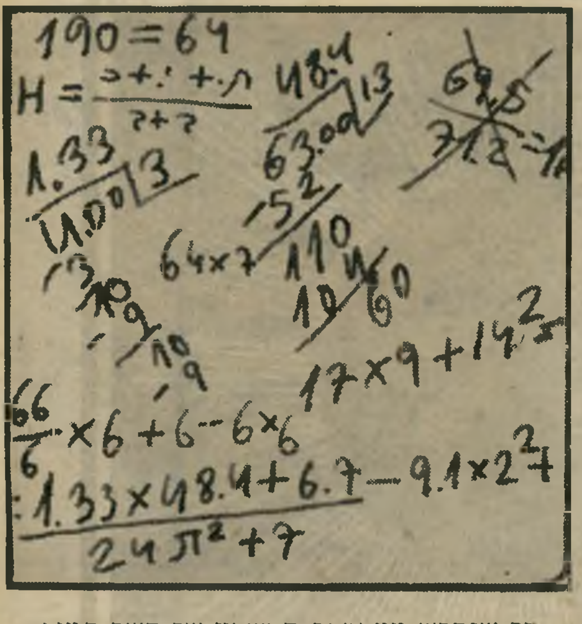

דף שנתלש ממחברת החשבון של השר תמיר

שלושה סיפורים וחשבון קטן

סיפור ראשון: יום אחד התעוררו אדוני העיתון „ידיעות אחרונות" והיה להם חושך בעיניים, כי ראו שכימעט כל מי שכותב להם מאמרים בעיתון הוא שמאלני. מייד התחילו לחפש בנרות כותבי מאמרים מהימין ומצאו שניים־שלושה. אבל, מה רוצה המזל! ברבות הימים נעשו השניים־שלושה האלה פחות ופחות ימניים. לכלל שמאלנות צרו־פה אולי לא הגיעו, אבל לא רחוק.

שוב היו בעלי „ידיעות אחרונות" ב־צרות, טיכסו עצה, והפעם החליטו ללכת על בטוח. מה שקרה עם כותבי המא־מרים הקודמים שלקחו מהימין היה שהאנשים האלה לפחות חשבו קצת לפ־עמים. הפעם החליטו לקחת אחד שלא חושב בכלל, ולכן אין שום סיכוי שיש־תנה. חיפשו, חיפשו, ובסוף מצאו ממש מתחת לאף את אורי פורת.

זה היה סיפור ראשון.

סיפור שני: במאה שעברה כתבו סופרים רבים את סיפריהם בהמשכים שהתפרסמו בעיתונות. העיתונות אז שילמה לפי שורות. מה שיותר שורות — יותר כסף.

אחד הסופרים שכתבו בעיתונים היה אלכסנדר דיומא, שפירסם בעיתון צרפתי אחד את סיפורו הידוע „שלושת המוס־קטירים". אלכסנדר זה שיכלל מאד את אמנות־הכתיבה בעיתונים, שהעיקרון שלה הוא: מה שיותר שורות.

בשלב מסויים בסיפורו הכניס הסופר ל„שלושת המוסקטירים" משרת אחד, שתכונתו הנעלה היא שתקנותו. שתקנות זאת לא היתה שתקנות מוחלטת: ה־משרת דיבר בקיצור רב מאוד, אמר מילה שתיים לכל היותר בכל מישפט ומכיוון שנהוג שכל מישפט בדיאלוג מד־פיסים בשורה לחוד, הרוויח דיומא ללא מאמץ פרנקים רבים על המשרת ה־שתקן, עד שתפסו בעלי־העיתון את ה־טריק, והיה צריך לחסל את המשרת השתקן.

סיפור שלישי: עכשיו נקשר בין שני הסיפורים.

אורי פורת מ„ידיעות אחרונות" חיפש שנים רבות את סוד ההצלחה, עד שמצא את הרשימות שכתב פעם מישהו אחר מהעיתון שלו, אהרן בכר, מבית־המיש־פט. את הרשימות הללו, שזכו בהצלחה רבה, כתב בכר בסגנון דימון ראניון, ש־עיקרו: „יום אחד פוסע האזרח פישקה מעדנות בחוצות העיר העתיקה שלנו" וגו'. וכך התחיל אורי פורת לחקות את בכר שחיקה את ראניון וזכה בהצ־לחה גדולה.

אולי היה הכל בא על מקומו בשלום, אבל אורי פורת נכנס ל„תיסמונת שלוש מאות המילים" שתוסבר מייד: מאז ימי דיומא השתנתה צורת התשלום ב־עיתונים. כבר לא משלמים לפי שורות. או שמשלמים לפי מילים, או שמשלמים קומפלט על עמוד. כל אחד שצריך למלא עמוד מכיר את המצב שחסרות לו שלוש מאות מילים בשביל למלא את העמוד, והוא צריך להוציא אותן מאיזה מקום. יש לזה הרבה שיטות, אבל אורי פורת גילה אחת, שעליה מגיע לו פרס אלכסנדר דיומא.

חשבון קטן: אורי פורת מחקה את אהרן בכר בעמוד שנקרא „רישון זה גזע", שם הוא מביא מעלילות „העיר העתיקה" שלו. לפני יותר מחודש היתה

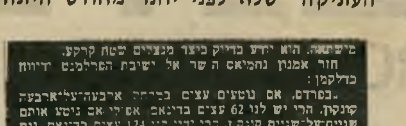

מישתאה. הוא יודע בדיוק כיצד מנצלים שטח קרקע.
חזר אמנון נחמיאס [illegible] אל ישיבת [illegible] ודיווח כדלקמן:
„בפרדס, אם נוטעים עצים בריבוע ארבעה־על־ארבעה [illegible], הרי יש לנו 62 עצים בדונאם. אפילו אם ניטע אותם שניים־על־שניים [illegible], הרי יהיו לנו 124 עצים בדונאם. וגם אם ניטע עץ על כל מטר, יהיו לנו 248 עצים בדונאם. אז בשביל המפגינים של שלום־עכשיו, נגיד חצי מטר לכל אחד זה מספיק — אז יש לנו 490 מפגינים לדונאם. אתם יודעים מה? נניח שהם הצטופפו מאוד למען השלום, והם עמדו כל אחד על רבע מטר. הרי גם אז אין לנו יותר מ־992 מפגינים לדונאם.

קטע מ„רישון זה גזע" — „ידיעות אחרונות" 11.7.80

בתל־אביב, בכיכר המוסיאון, הפגנה של „שלום עכשיו", שהעיתונים מסרו שהיו בה 40 אלף איש. אחרי ההפגנה הת־פרסם בעיתון אחד סיפור על אחד הפרדסנים של „רישון", אמנון נחמיאס, שלא האמין לסיפור על ריבוי המפגינים, נסע לכיכר המוסיאון, מדד אותה לאור־כה ולרוחבה, והגיע למסקנה שבסך הכל יכולים להיכנס לכיכר הזאת, שגודלה שניים וחצי דונם, איזה שלושת אלפים מפגינים. לפי חשבון של מפגין לכל מ"ר בערך. ורק אם יעמדו אחד על השני יהיו ארבעת אלפים, אבל ארבעים אלף לא יכול להיות.

יש שם, כמובן, גם פירוט מלא איך נעשה החשבון הזה, ובתור בדיחה זה היה די גרוע. בלי פואנטה.

אבל מה, לפני שבועיים נכנס אורי פורת ל„תיסמונת שלוש מאות המילים" — ופירסם פעם נוספת את אותו סיפור עצמו, על אמנון נחמיאס מ„רישון", שלא התעצל, ונסע ובדק וחקר ומצא וחישב והגיע לתוצאות כאלה ואחרות. על זה, כמו שאמרתי, מגיע לאורי פורת פרס דיומא למילוי מקום בעיתון.

אורי פורת, שיודע כנראה לחשב את הסכום שהוא מקבל בשביל העמוד שלו, לא יודע הרבה יותר מזה בחשבון. אילו ידע קצת, היה מברר שבדונם יש אלף מטרים רבועים, ועל כל מטר רבוע יכולים לעמוד בלי צפיפות שישה, שבעה ואולי יותר אנשים, כי אנשים זה לא עצים בפרדס, ואין להם ענפים. אמנם נכון שגם לפי החשבון הזה עוד לא מגיעים לארבעים אלף מפגינים על שניים וחצי דונם, אבל עכשיו צריך לבדוק כמה דונם באמת יש שם, כי עושה רושם ש־חשבון זה לא הצד החזק של „רישון" ואנשיה. מי שמפרסם בדיחה גרועה פעמיים צריך להביא בחשבון שאיזה ניטומטם יתייחס אליה ברצינות.

הצ'ופצ'יק של הורביץ

עד אמצע החודש, עם המצב הכלכלי שלי, אני עוד קונה דברים שיוצא לי לקבל עליהם עודף בשטרות נייר. דברים יקרים כמו לחם, חלב, גבינה, נקניק. אבל אחרי אמצע החודש נגמרת תקופת־הזוהר הזאת, ואני מתרכז בקניית גפ־רורים, כרטיסי־אוטובוס, עיתונים מאת־מול, כל מיני פריטי־צריכה שהעודף עליהם משולם במטבעות.

שמתי לב שכשאני מקבל עודף במט־בעות, לא חשוב אם ממוכר־הגפרורים או מהנהג באוטובוס, זה עושה רושם שיש להם מזה הנאה גדולה ומשונה. אפשר לראות את זה לפי חיוך קטן וערמומי, שמלווה את מתן העודף. אתם יודעים, הם משלמים את המטבעות לתוך כף ידי הפרושה, בוחנים את הבעת פני, ומחיי־כים את החיוך המסויים הזה.

חשבתי על זה הרבה. מה הסיבה לתענוג הזה? עד שעשיתי ניסיון, וקניתי פעם כרטיס־אוטובוס לא עם שטר של שקל, אלא עם מטבעות. כשראיתי את פרצופו של הכרטיסן הבנתי הכל.

לאנשים יש פשוט הרגשה שמרמים או־תם בצורה קשה, כשנותנים להם את הצ'ופצ'יקים המיקרוסקופיים האלה ש־הורביץ קורא להם „עשר אגורות חדשות" או „חצי שקל". האנשים היו רגילים שלירה זה מטיל מתכת כבד ו־מאסיבי, שלפחות נותן את ההרגשה שיש להם כסף ביד. אבל הצ'ופצ'יקים החומים הקטנים לוקחים מהם אפילו את ההרגשה, וזה דבר שהורביץ דווקא היה צריך להבין, כי אינפלציה הרי זה גם עניין פסיכולוגי.

וככה יוצא שבכל עיסקת־חליפין כש־מישהו נותן או מקבל עודף, יש לאחד הצדדים הרגשת עלבון נוראה, שמרמים אותו, ואילו לצד השני יש תענוג מזה שהוא מרמה: הוא מקבל משהו ממשי, חתיכת נייר — ומחזיר עודף בצ'ופ־צ'יקים.

ORIENT

SOLAR CHRONOGRAPH

שעון הקוורץ החדיש,המופעל באנרגיית השמש

שעון עצר רב-תכליתי (סטופר כפול),
כולו פלדת אל-חלד; זכוכית קריסטל;
מצג שעות,דקות,שניות,תאריך,חודש,יום;
תאורת לילה • אחריות לשנתיים

להשיג בחנויות המובחרות בארץ
יבוא,שיווק והפצה: בני משה קרסו בע"מ.
רח' ריבל 26,תל-אביב.טל 332379
סוכנים בלעדיים של: ORIENT WATCH CO. JAPAN

אוריינט- בדיוק בזמן הנכון.

SOLAR CHRONOGRAPH

ברית־המועצות: הכנענים היו רוסים

קיסינג'ר: ליצן־החצר של רגן

אי־אפשר להאשים את ראשי המיפלגה הרפובליקאית במחדלים אירגוניים. ועידתם בדטרויט הצטיינה בכל המאפיינים הקרנבליים הרגילים. הסיגנון היה שמרני, אמריקאי קלאסי: מיקצבים של שנות ה־70', תיסרוקות משנות ה־60' המוקדמות, והצהרות מדיניות בנוסח שנות ה־50'.

לכמה מהכוכבים, שכבר החלידו במחסן־הגרוטאות, היתה לפתע עדנה. אפילו פט בון חשף את שיניו הלבנות, התותבות, בחיוך־ניצחון סלחני ומלא אהדה לבבית לבריות. אחרי הכל, מדובר באמריקאים טובים, נלבבים ושורשיים, ולא בי מיליוני הודו־סינים מיקרוסקופיים, שבהשמדתם תמך בון בהתלהבות כה רבה.

ג'ורג' בוש, ראש הסי־איי־אי לשעבר, שהורה על רציחתם של אלפי אנשים, הופיע עם בני־מישפחתו במין סרנדה נלעגת, קצת מביכה, שהזכירה את קיטעי־השיא בסרטו של רוברט אלטמן, נאשוויל.

את תפקיד ליצן־החצר מילא, שוב, היהודי הניצחי. שר־החוץ לשעבר, הנרי קיסינג'ר, הופיע לפני הקהל הפרוטסטנטי הלבן בנאום שנון, מלא בעקיצות „יקיות" כלפי הנשיא ג'ימי קארטר. הקהל האזין במין סלחנות משועשעת. המיבטא הגרמני הכבד הפריע, ההומור יותר מדי מתוחכם. חבל שבוב הופ כבר מת.

מאחורי מסך ההומור והבדיחות הסתתרה היד החזקה, הגעגועים לחידוש המילחמה הקרה. קיסינג'ר דיבר בביטול על קארטר ההססן. אחרי הכל, מי יכול להתחרות בהנרי היקר ובחצי מיליון טון חומר־הנפץ שבהם ריסס את העם הקאמבודי?

אפשר, סוף־סוף, לצטט את הארץ, שכתבו החדש באמריקה, גידעון סאמט, הוא ממש משב־רוח מרענן: „עם פופולריות כמו שלו — שדומה כי עדיין לא הגיעה לשיאה, ובעמדת־כוח אדירה כל־כך, יהיה ברגן זה משהו מעורר־צמרמורת."

הנשיא־לשעבר, ג'ראלד פורד, גילה אמנם קרירות מופגנת כלפי רגן. אבל הוא תמך בו כדי לחלץ את ארצות־הברית מנשיאותו של ג'ימי קארטר. אין ספק שפורד יתחרט, אולם ביולי 1980 אי אפשר לכתוב בביטחון מלא שרגן לא יהיה הנשיא הבא של ארצות־הברית.

שר־לשעבר קיסינג'ר
במקום בוב הופ

ולארי ניקולאיביץ ימיליאנוב גורש מהמיפלגה הקומוניסטית הסובייטית במרס 1980, ופוטר ממישרתו כמרצה למדעי־המדינה במכון מוריס טורז במוסקבה.

עם פיטוריו הגביר המרצה המודח את קצב צריכת־הוודקה שלו. רעייתו התקשתה להסתגל למציאות החדשה. המריבות תכפו, ולבסוף רצח אותה ימיליאנוב.

גופתה החרוכה התגלתה בערימת־אשפה בדרום־מערב מוסקבה. ימיליאנוב נאסר והועמד לדין. תושבי ברית־המועצות ייאלצו לקרוא את העולם הזה או את העיתונות הבריטית כדי ללמוד על פרטי המיקרה. אצלם לא פורסמה על כך אפילו מילה אחת.

חבל על כל דימעה שתבוזבז על ימיליאנוב. המיזרחן דובר הערבית, שהיה עוזרו של ניקיטה כרושצ'וב לענייני המרחב, לא נרדף בעוון ליברליות יתרה. ימיליאנוב גורש מהמיפלגה ומהאוניברסיטה על פירסום ספר אנטישמי וגזעני, ועל הפצת הספר באורח בלתי־חוקי.

את הספר הדפיס ימיליאנוב בפאריס, בעזרת הוצאה ערבית בשם פלסטיין פרי פרס. הספר הודפס ברוסית, הוברח בחזרה לתחומי ברית־המועצות בשקי הדואר הדיפלומטי של שגרירות לוב, אולי בסיוע קבוצות מסויימות בתוך הקג"ב.

הסופר, שבעבר נהנה מסיוע נרחב בחוגים מימסדיים, שלח את „יצירתו" לכל ראשי המיפלגה הקומוניסטית הסובייטית.

כמה מחברי הפוליטבירו הקימו שערוריה. עותקי הספר הוחרמו, וימיליאנוב נענש.

שילטון יהודי עולמי. הספר הוא גזעני ללא כחל ושרק. אמנם הגזע העליון הוא הפעם הסלאבי, ולא הגרמני, אך הקשר היהודי חי וקיים. ימיליאנוב מזדהה לחלוטין עם ההשקפה הנאצית, שהנצרות היתה נשק סודי בידי היהודים להחליש את חיוניות הגזע הסלאבי.

הסופר מתאר את התנצרותו של הנסיך ולדימיר, בשנת 988 לספירה, כהצלחה של קשר ציוני(!) בינלאומי. את העמים שאיכלסו את ארץ־כנען לפני יהושע בן־נון מתאר ימיליאנוב כ„רוסים". הערבים, שסייעו בהדפסת

עולם קטן

כתב־הפלסתר הזה, התעלמו מקביעתו של ימיליאנוב שאפגניסתאן היתה ארץ סלאבית בעבר ההיסטורי הרחוק, כהצדקה לפלישה הסובייטית לשכנתה המוסלמית.

יצירותיו האנטישמיות של ימיליאנוב אינם בבחינת חידוש בברית־המועצות. בתחילת השנה הוא שלח תזכיר לכל המנהיגים הסובייטים, כדי להזהירם מפני הציונים והגיס החמישי שלהם, הבונים החופשיים. אם ברית־המועצות לא תנקוט בפעולה מונעת, התריע הסופר, ישתלטו הציונים על כל העולם עד שנת 2000. המזימה הציונית מסכנת את כל הלא־יהודים בעולם, ללא קשר לזיקתם המדינית או הדתית.

ימיליאנוב סובר שיוזמה אנטי־יהודית כזו תרכוש לבבות רבים גם בארצות הקפיטאליסטיות, העומדות לפני אותו אוייב משותף.

תגובת שליטי ברית־המועצות לתזכיר אינה ידועה.

בין השנים 1967—1976 נהנה ימיליאנוב מפופולריות רבה בחוגים מסויימים בברית־המועצות. כמרצה לערבית במכון מוריס טורז הוא הפיץ תעמולה אנטישמית פרועה במסווה של אנטי־ציונות. לבסוף הגדיש את הסאה והאשים את נשיא ארצות־הברית כ„בובה יהודית". מאמרו זה, שנכתב ב־1976, הוברח על־ידי ליברלים לארצות־הברית. סנאטור יעקב יעבץ מחה נמרצות בפני השגריר הסובייטי, אנטולי דוברינין, אחד הדיפלומטים המזהירים בעולם. דוברינין הבין את הנזק הנורא לדטאנט הנגרם על־ידי הזוהמה האנטישמית שמפיץ ימיליאנוב. הוא דאג לפיטוריו המיידיים ממישרתו באוניברסיטה.

כסף ערבי. ראובן אינסטיין, העיתונאי הבריטי המדווח על הפרשה, מדווח שידידיו של ימיליאנוב לא זנחו אותו. בשלב זה לא גורש מהמיפלגה, ומיכאיל זימיאנין, מזכיר האגף לאידיאולוגיה בוועד המרכזי, דאג לשיבוצו מחדש במכון מוריס טורז, כמרצה למדעי־המדינה. אך השערוריה שעורר השנה הובילה לגירושו ולהתדרדרותו הסופית.

העובדה שאיש כזה מצא לעצמו ביצה אנטישמית לשרוץ בה בברית־המועצות של שנות ה־60 וה־70 מעוררת, כמובן, שאלות וביקורת קשה.

גם הסיוע הערבי בפירסום כתב־פלסתר שכזה הוא חמור. על מגמה זו הגיב השבוע סטודנט ערבי בלונדון, חליד קישטיאני, במיכתב למערכת ניו־סטייטסמאן: „אני חש בכל לבי את הזוועה שהביע כריסטופר היצ'ינס

ניקיטה כרושצ'וב
העוזר היה אנטישמי

נגד החייאת האנטישמיות בחוגים אקדמאיים ושמאליים בבריטניה. כמו כל ערבי מתקדם אני מזהיר את בני עמי מפני מגמה כזו, שלרוע המזל התפשטה גם למיזרח התיכון. כמה מהפירסומים האנטישמיים הזדוניים ביותר תורגמו והודפסו לאחרונה בשפה הערבית."

זימבאבווה: המהפכה הזעירה

כל העיתונות המערבית, וגם הישראלית, התייחסה במשך שנים לרוברט מוגבה באיבה גלויה. הוא היה הקיצוני, הרדיקל, המסוכן.

גם לוחם־החירות השני, ג'ושע אנקומו, לא היה בדיוק חביב־הקהל. אבל, בכל זאת, ראו בו כוח אשר ימתן את מוגבה.

יתכן שכאלה הם פני הדברים עד היום הזה. אלא שעתה מתברר לפתע, שדווקא אנקומו הוא הפרו־סובייטי מבין השניים. במשך תקופת־המחתרת נהנה אנקומו מסיוע סובייטי נרחב. מוגבה הוחרם על־ידי הסובייטים, כנראה מתוך חישובים מוטעים, המאפיינים את מדיניות־החוץ שלהם בעולם השלישי.

עם הקמת ממשלת הרוב השחור בזימבאבווה, ומיגורם של איאן סמית והבישוף אבל מוזארווה, הצליחו מוגבה ואנקומו לשתף פעולה. אנקומו נבחר כשר־הפנים בממשלה החדשה, והוטל עליו תפקיד נכבד בשיקום המדינה.

רוברט מוגבה מנסה לגשר על פני חילוקי־הדיעות, ונוקט קו פייסני כלפי אנקומו. משקיפים טוענים שהסיכסוך ביניהם, בעניין פתיחת שגרירות סובייטית בזימבאבווה, נופח מעבר לכל פרופורציה. מוגבה פועל בהדרגה, ויגיע לבסוף לפיתוח יחסים דיפלומטיים עם כל המדינות החשובות בעולם. הוא שוקל כל צעד, כדי שלא לאפשר למימסד הביטחוני הלבן לבצע מהפכת־נגד, שתסחוף את זימבאבווה למילחמת־דמים חדשה.

אנקומו נסע בינתיים ללוב, כדי לגייס כספים לשיקום כוחות־הגרילה שלו, שחזרו מגלות זאמביה. ברור שהוא גם ייפגש עם דיפלומטים מיזרח־אירופיים, ויחדש את קשריו הטובים עם הגוש הסובייטי.

אין להניח שאנקומו, המנוסה והנבון, ינסה להדיח את מוגבה. הוא מבין היטב את יחסי־הכוחות בפרלמנט, המשקפים את המצב בחברה הזימבאבווית. לרוברט מוגבה 57 מושבים בפרלמנט, לעומת 20 למיפלגתו של אנקומו. כל נסיון למרד מזויין יהרוס את זימבאבווה, ויסבך את מוסקבה בסיכסוך ממושך עם ארצות אפריקה.

ישנם, כמובן, חמומי־מוח רבים בשני המחנות, וחבלי־הלידה של חברה חדשה הם קשים ומלאי־ייסורים. יש להניח שמנהיגותו של מוגבה תבטיח גם בעתיד שזימבאבווה תישאר נייטראליסטית. הזהירות במדיניות החוץ תלווה במהפכות מיבניות מוחלטות לקראת יצירת חברה סוציאליסטית בזימבאבווה.

נראה כי אנקומו, שבילה את מחצית חייו במחנות־ריכוז של הגזענים הלבנים למען אותם רעיונות, לא יסכל את המהפכה העצומה הזאת על־ידי מילחמת אזרחים.

חיים ברעם

תיאטרון מבט

בשיתוף מירי זכרוני ורפי זכרוני

מלכת המים 80'

מטעם השולם הזה בחסות עץ הזית

מצעד מועמדות - ראיונות

תחרויות אוריות

ערב בלתי נשכח - חויה נדירה!

היכונו לנשף המרכזי: תל־אביב, „היכל התרבות", מוצ"ש 16.8.80 בשעה 8.00 בערב

מוטי גלעדי

להקת סקסטה

במלבושת שהוכנה במיוחד ע"י אפנת ניבה

משה נוי ולהקת הדולפינים

להקת הג'אז - „רקדני העיר"

הפלטרס

מארה"ב בלהיטי הזהב הנצחיים

מני פאר

ריקי מנור

תצוגת אופנה - קייץ 80'

גוטקס, ניבה, אנות, אמבר, נעלי מרגו, סנדלי נמרוד

• אשקלון HSH מלון המלך שאול

במוצ"ש 26.7.80 בשעה 9:30 בערב, מסביב לבריכה המפוארת יתקיים נשף בחירת **נסיכת הים התיכון 1980**

כרטיסים: באשקלון: במשרד לתיווך „תיווך לי" בבניין סולל בונה 118, טל. 051-25816. בבוטיק „איי לייק מייק" רחוב הרצל 3. בבוטיק „שי־לי". במלון „גני שולמית" ובקבלה של מלון „המלך שאול". **באשדוד:** משרד יונה. בערב המופע בקופת מלון „המלך שאול" באשקלון.

טבריה -

ביום רביעי 6.8.80 בשעה 9:00 בערב, יתקיים נשף בחירת **נסיכת הכנרת 1980**

כרטיסים: בטבריה: במשרד „בידור הצפון" (לשעבר אלחדיף), טל. 067-22597 ובקבלה של מלון „פלאזה"־טבריה, טל. 067-92233. **בצפת:** אצל גרינבוים — חנות למכשירי־כתיבה

• נתניה - במלון בלו־ביי

במוצ"ש 2.8.80 בשעה 9:00 בערב יתקיים נשף בחירת **נסיכת המרכז 1980** בחסות ראש העיריה מר קליגלר

כרטיסים: בנתניה: משרד „מופע" רחוב שמואל הנציב 14, טל. 053-30335 ובקבלה של מלון „בלו־ביי", טל. 053-37131. בחדרה: במישרד „פירסומי ארנון" רחוב הרברט סמואל 46, טל. 063-23228. בכפר־סבא: מישרד „ניסן" וייצמן 80, טל. 052-23424. בערב המופע בקופת מלון „בלו־ביי" נתניה.

אילת - במלון הפאר לרום

ביום שישי 8.8.80 בשעה 9:30 בערב, יתקיים נשף בחירת **נסיכת ים־סוף 1980** בחסות ראש העיריה מר גדי כץ

כרטיסים: אצל זנתי (ליד הקולנוע), אצל בית־הלחמי, קיוסק איניצור, אצל „און־דן־דינו" מרכז מור ובקבלה של כל בתי־המלון באילת. בערב המופע בקופת מלון „לרום" אילת, טל. 059-7411. הזמנה לקבוצות בטלפון 059-76516.

הנחות: לוועדי עובדים ומיפעלים. לחיילים בקציני הערים.

הדרכת המועמדות: אולפן לאה פלטשר

עיצוב הכתרים: רחל גרא, יפו העתיקה

עיצוב תסרוקות: סלון ג'ימי חיפה

איפור: המעבדה לעיצוב ההופעה בהנהלת אביבה אורגד

צילום המועמדות: אסף שילה

עיצוב גרפי: סטודיו אורין טל. 232 825

בשיתוף: OLYMPIC AIRWAYS, Merano, פינה קולדה

אנשים בעולם

ג'ואן קנדי: הרצון היה חזק, אך כוחה לא עמד לה

כל ידידיהם צהלו כשהחליטה ג'ואן קנדי, אשתו של טדי, לחזור אל בעלה ולהתחיל עידן של פיוס לקראת המירוץ לנשיאות. אך מסתבר שנדרשה לשלם מחיר כבד עבור המאמץ. אחרי חודשים ארוכים של הופעה זוהרת בשניים (בתמונה למעלה) נאלצה ג'ואן התשושה לאשפז עצמה בבית־מרגוע רפואי, באתר־נופש כפרי נודע במכסיקו.

ג'ואן, בת ה־43, שלא מזמן עברה טיפול של גמילה מאלכוהול, הראתה סימני בריאות כלפי חוץ, כשהצטרפה אל בעלה בסיוריו מחוף אל חוף. היא סיפקה את הצבע המישפחתי הדרוש למועמד קנדי.

ג'ימי קארטר:

„אנו נתגבר!"

למי שעוקב אחר פניו המגוונים של מירוץ הבחירות לנשיאות ארצות־הברית, יכול צילום זה לשמש אב־טיפוס אופייני: הנשיא ג'ימי קארטר, בוועידת מיפלגתו במאיאמי, מנסה לכבוש את הלבבות השחורים שבסביבה. יחד עם רעייתו, המניפה ידה כמנצחת על מקהלה, פצחו ה־שניים בשירה אדירה של שיר המחאה הידוע „אנו נתגבר", שנתפרסם בשעתו הן על־ידי פיט סיגר והן על־ידי ג'ון באיז.

ברוס ג'נר: באהבה מאלביס פרסלי

השידוך האחרון המרתק את ארצות־הברית נראה בתמונה זו: ברוס ג'נר, האתלט שהפך לכוכב קולנוע (איננו יכולים לעצור את המוסיקה) ולינדה תומפסון, מי שהיתה בת־זוגו של אלביס פרסלי ונאלצה לעזוב את חוותו שבממפיס בשנת 1976 לאחר שהואשמה בחבלה בנישואיו של מלך הרוק לאשתו פריסילה.

ריצ'ארד קווין: בדרך חזרה הביתה

זוהי, בלי ספק, תמונה היסטורית: ריצ'ארד קווין חוזר הביתה לארצות־הברית, דרך ציריך, לאחר 40 שבועות שבהן הוחזק על־ידי האיראנים כבן־ערובה. בציריך ציפו לו הוריו, תשושים לחלוטין, שלא ראוהו מזה שנה. „ריצ'ארד אינו מה שהכרנו," הודו ההורים שלא גילו את פשר המחלה המיסתורית שהביאה לשיחרורו של בנם. „הוא זקוק לטיפול — אבל הרופאים אופטימיים."

אנשים בעולם

פאולוס השני: המשקה המותר לאפיפיור

האפיפיור אינו שותה. האמנם? בביקורו בברזיל נראה יוחנן פאולוס השני כשהוא לוגם משקה, כשלראשו כובע־בוקרים בסיגנון דרום־אמריקה. המשקה ששתה גם הוא אופייני למקום: מאט; זהו תה־עשבים שנוהגים לשתות אותו בברזיל מתוך כלי מגולף, עם קש של כסף.

דמיס רוסוס: שיר בדרך למונטה־קרלו

הזמר דמיס רוסיס מטייל עם רעייתו ליד מעגן היאכטות של מונטה־קרלו. הוא בא לשם כדי להשתתף בתוכנית טלוויזיונית ראוותנית שהפיק פטריק ווין, בנו של הכוכב ג׳ון ווין. ההפקה עלתה כשמונה מיליון דולר, שנשקלו בעיקר על־ידי הזמרים שארל אזנאבור, ג׳ו דאסין, דאלידה, ג׳והני האלידיי, פטולה קלארק ואחרים, השוכנים קבע לחופי הריביירה הצרפתית.

ריימונד באר: ראש ממשלת צרפת מחפש נפט במו ידיו

הנה לאן הגיעה אירופה עקב משבר האנרגיה. ראש ממשלת צרפת, ריימונד בר, עלה על רפסודת־קידוח צרפתית המשייטת ליד אי הקידוח הנורווגי פריג. האי שימש פעם כאי־תענוגות. אך המציאות המדעית לא התחשבה במיתולוגיה הסקנדנווית והאי הפך למרכז של בארות — אחת התיקוות של אירופה לפיתרון בעיית האנרגיה. כך נראה ריימונד באר בבגדי־קידוח ובמצב־רוח מרומם, על סיפון המקדחה הצפה.

רות בראנד: הקנצלר לא שוכח את אשת הקנצלר לשעבר

קאנצלר גרמניה־המערבית הלמוט שמידט אינו שוכח את רעייתו לשעבר של קודמו בתפקיד. בכל הזדמנות ממלכתית הוא טורח להזמין את רות בראנדט, גרושתו של הקאנצלר לשעבר, וילי בראנדט (הנראית בתמונה, כשביניהם ידידתה הקרובה, אשתו של הנשיא לשעבר וולטר של). בראנדט ורעייתו התגרשו קולנית בצל אהבתו של וילי למזכירתו, בריגיט זיבאכר. נכבדי אירופה רואים ברות אישיות בפני עצמה.

רוברטה פלק:

לבד ומאושרת

„בשבילי המוסיקה היא טיול לתוך האגו שלי. אני חייבת להיות מרוצה בתוך־תוכי. אם אני מצליחה לחולל עוד להיט,” כך טוענת רוברטה פלק, מי שהפכה סנסציה של שנות ה־70' במוסיקה האמריקאית עם הורג אותי ברכות עם שירו ובפעם הראשונה שראיתי את פניך. מאז מכרה למעלה מעשרה מיליון תקליטים וזכתה בארבעה פרסי גראמי (המקבילים לאוסקר בעולם התקליטים.)

אך שנות ה־80' מציבות סימני־שאלה שונים, אם כי ההתחלה של רוברטה בתקליטה החדש רוברטה פלק מגישה דוני האתווי מבטיחה הרבה. ההצלחה המיסחרית אינה מפחידה אותה. „האמן יכול להעפיל עם הצלחה מיסחרית למרומים. כך עשו פיקאסו, מארתה גרהם ומיק ג'אגר.”

פלק נדהמה כשגילתה עד כמה היא ידועה בארצות שמעבר למסך־הברזל, שם סיירה בשנה שעברה. „הם כולם מכירים את השירים שלי,” צהלה בהיותה בפולין, שם אין משיגים את תקליטיה בחנויות.

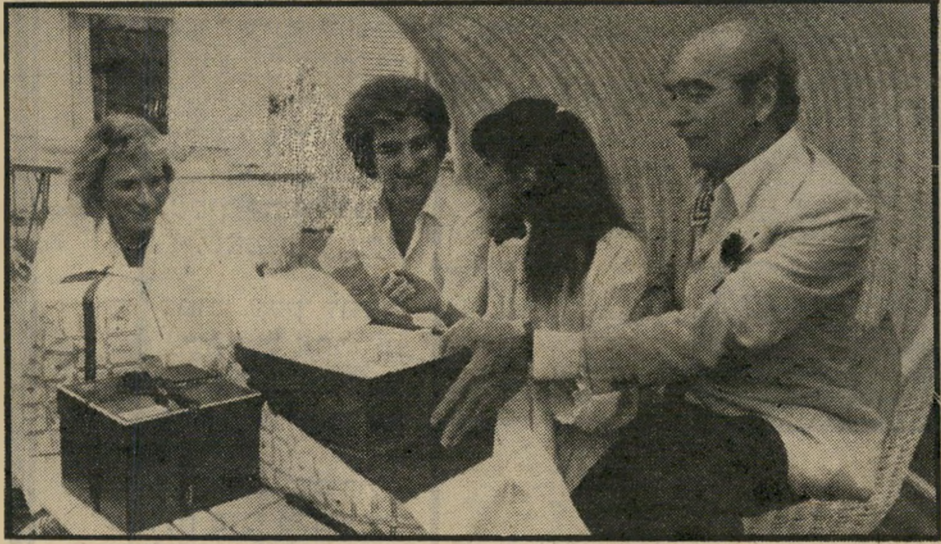

אדי מיטשל: הכלה אמרה כן בסן־טרופז

בטכס חתונה אביבי נישא הזמר אדי מיטשל (במרכז התמונה עם הרעייה הטרייה) כשכל המי־ומי המאכלסים את סן־טרופז, עיירת הקייט היפהפיה שבדרום צרפת, באים לחגוג. השושבינים הראשיים היו אדי ברקליי (מימין), המוסיקאי ומי שנתן את הדחיפה הראשונה למיטשל בחברת התקליטים שלו, וג'והני האלידיי (משמאל), שהכניס את הרוק לפיזמון הצרפתי והכשיר את הקרקע לסיגנון האמריקאי המובהק של מיטשל. לאחרונה בחר הבמאי ברנטראנד טאברנייה להשתמש במוסיקה של מיטשל לסירטו החדש שבוע של חופשה.

יוהאן קרוייף:

ההולנדי המעופף

צובר הון

ישנם כוכבים הנאלצים ללמוד לשחק כדורגל, וישנם כאלה העושים את הדרך במהופך — שחקני כדורגל הלומדים להיות כוכבים. יוהאן קרוייף, הכדורגלן ההולנדי הנערץ, גר היום בוושינגטון ומוסיף הילה של זוהר לנבחרת הדיפלומטס. קרוייף בן ה־33, מרוויח היום ככוכב לכל דבר. שכרו: מיליון וחצי דולר, ותפקידו להפוך את הקבוצה לקבוצה־אלופה. הוא גר בפרבר שקט בוושינגטון עם רעייתו דני ושלושת ילדיהם. הנאתו העיקרית — השקט.

סילווסטר סטאלונה: קרב כדורגל בקולנוע

סטאלונה מוכיח שהוא מסוגל לטפל בכדור, כשהוא מעצב שוער בנבחרת קולנועית המתמודדת עם הנאצים. זה קורה בסרט בשם לברוח אל הניצחון, המצולם בימים אלה בבודאפסט. בין שותפיו לנבחרת: מייקל קיין, בובי מור, פלה הברזילי, ואוסקר ארדילס.

היבואן שלך נעלם!

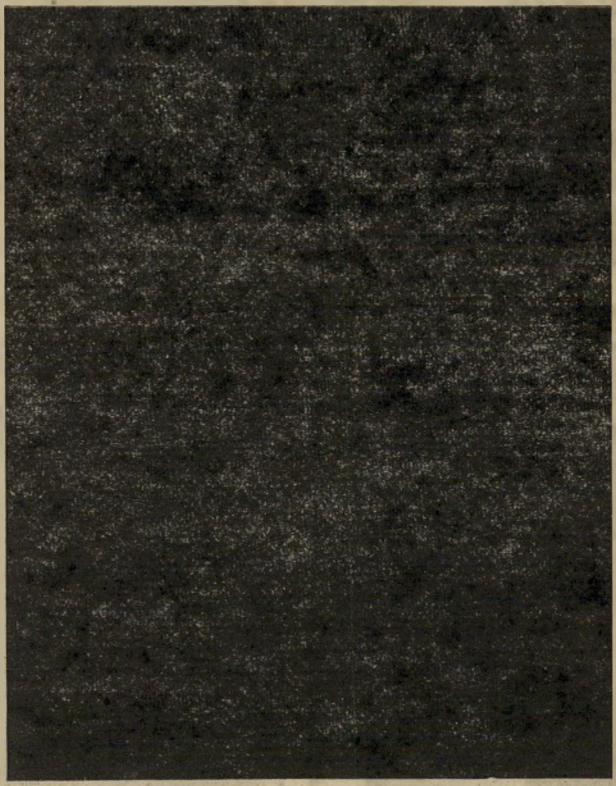

אם אתה עומד לרכוש
מכשיר טלויזיה צבעונית
יקר ערך
ועליך לשלם עבורו
במיטב כספך,
עליך להיות בטוח
שאמנם תקבלו.

כמובן עליך לוודא
שתקבל אחריות,
שרות וחלפים מקוריים
במשך שנים רבות.

מנסים למכור לך
עשרות סוגי טלויזיות,
אך האם גם מחר
יהיה לך עם מי לדבר?

חובתך לעצמך
לקנות מכשיר טוב
ממקור מהימן ובטוח.
כדאי לך לשאול
על האיכות
של ITT שאוב לורנץ
ועל היבואן הבלעדי
כנורי בע"מ (נוסד 1950).

ITT
שאוב-לורנץ

היבואן הבלעדי כנורי בע"מ
רחוב פרץ 4, תל-אביב, טלפון: 621984 .624193

להשיג בחנויות האלקטרוניקה המובחרות

הטלויזיה הטובה בעולם.

אנשים

בניגוד לגירסה הרשמית, לא המטוס של השר תמיר התקלקל, אלא הקיבה - ולכן חזר לקאהיר

■ בדרכו חזרה מקאהיר לארץ, התעכב שר־המישפטים **שמואל תמיר**. הוא נכנס למטוס שאמור היה להובילו ארצה, אך לפתע הוחלט שהוא חוזר לקאהיר. שם הזעיקו בשבילו אמבולנס אחרי שדווח כי תמיר חש ברע. אך כאשר הגיע לנמל־התעופה בקאהיר לא מיהר תמיר לאמבולנס אלא לבית־השימוש. מסתבר כי לקה בהרעלת־קיבה. רק אחר־כך חזר ועלה למטוס, שהביא אותו ארצה באיחור של כמה שעות. כאן נמסר, שהיה קילקול טכני במטוס.

■ ראש־הממשלה **מנחם בגין**, המחלים בימים אלה בביתו, אינו מוותר על גינוניו נטושה עתה בין מיפלגות ומנהיגים: Poll-ution.

■ השבוע פנו חברי־כנסת שונים ליוסף בורג, שהתראיין לאחרונה לתוכנית הטלוויזיה האמריקאית בוקר טוב אמריקה, ושאלוהו אם המראיינת שלו, **דיינה סוייר**, היא באמת פצצה בלונדית כפי שנראתה על המסך. השיב בורג: „אני שר האוטונומיה ולא שר האנטומיה.”

■ ביום ה־14 ביולי, כאשר עמד אבא אבן לנסוע מהכנסת למסיבת יום־הבאסטיליה בשגרירות הצרפתית, הסתבר לו כי כמה מן השרים וחברי־הכנסת החליטו להחרים את ריי־חוץ של המיפלגה, **דויד מרגיור**, ואמר: „עוד אומרים שאני מבולבל. הביט על שם־טוב, ששכח כי קבענו בירושלים!” בעודם משוחחים, נקרא אבן לטלפון ונמסר לו משגרירות אוסטרליה כי מצפים שיבוא לארוחת־צהריים בתל־אביב עם **ביל היידן**, ראש מיפלגת־העבודה האוסטרלית. אמר אבן: „בכלל שכחתי מפגישה זו!”

■ המנכ"ל המודח של מישרד־הדתות, **ישראל ליפל**, נתקל במיזנון הכנסת בח"כ **אברהם מלמד**, חבר מיפלגתו. אך ליפל היה עסוק בשיחה אחרת, ולא שם לב למלמד. אמר מלמד, בתרעומת מצע של מיפלגת־העבודה, העיר העיתונאי־מישפטן **אמנון אברמוביץ**: „יועצים ותיקים אינם מתים לעולם.”

■ בדיון שהתקיים בסיעת המערך, בעיקבות הצעתה של ח"כ **שושנה־ארבלי־אלמוזלינו**, אשר טענה כי יש להוציא את המישטרה ממישרד־הפנים מפני ששר־הפנים מזניח את ענייני המישטרה ביגלל עיסוקו בשיחות האוטונומיה, העיר ח"כ **שלמה הלל**, מי שהיה בעבר שר־המישטרה: „אל תאשימי את בורג בהזנחת המישטרה ביגלל האוטונומיה. גם לפני שהתחילו שיחות האוטונומיה שאומר: „איך אסביר לאשתי כי אני הוא זה שאשם בכך שנולדו לי רק בנות?”

■ מפיק התיאטרון **מנחם גוביק** מת מהתקף־לב בגיל 46. בהלווייתו של גוביק, שהפיק בזמנו שלאגרים כמו אמי הגנרלית, להקת פיקוד דיזנגוף ואל תגידו שאני שחור, השתתפו רק מתי מעט. כוכבים אותם רומם, כמו **גבי עמרני** ו**יהודה ברקן**, לא טרחו לבוא. **דן אלמגור** הספיד את גוביק ואמר: „כל זמן שחיית, חייכו איתך כולם. אך כאשר הפסקת לצחוק, נעלמו לפתע כל הכוכבים.”

■ השחקנית **נירה עדי** תיכננה נופש באי היווני מיי

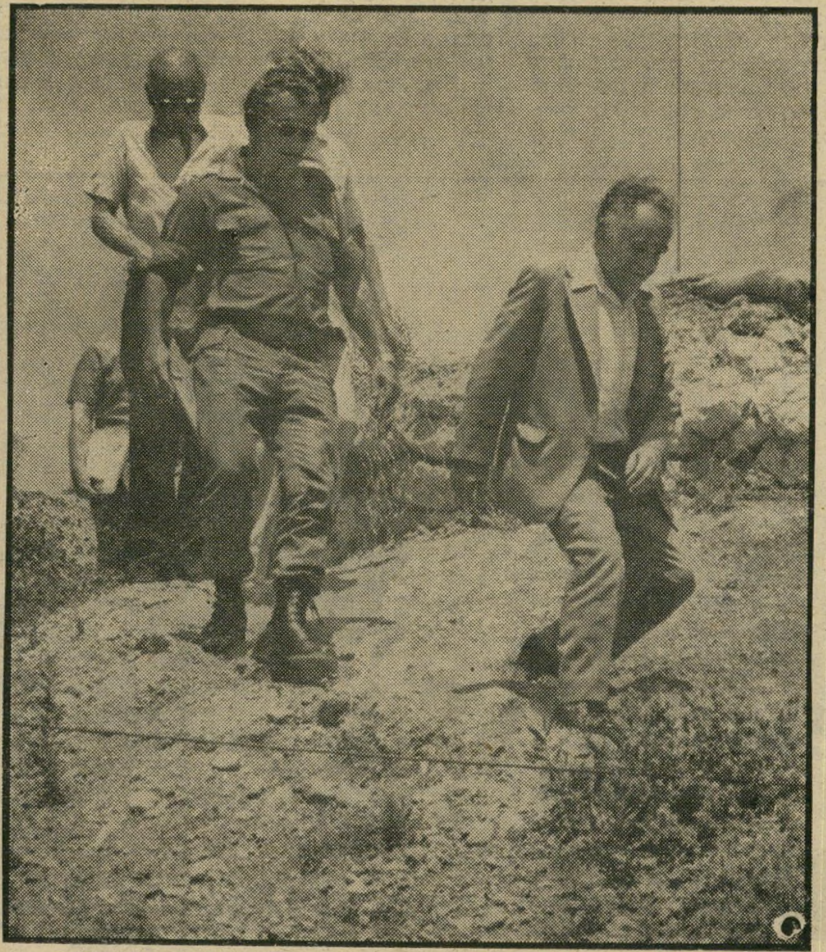

יצחק שמיר

שר־החוץ, אינו נוסע רק לחוץ לארץ בתוקף תפקידו. השבוע ערך סיור במטולה והסביבה, בחברת קציני־צבא. בירידה מן הדרך הסלעית נראה שמיר במצב־רוח מרומם. אנשי פמלייתו הסבירו את רוממות רוחו בכך, שזהו הביקור היחידי של שמיר, מאז מונה שר־חוץ, שהתקבל בלבביות.

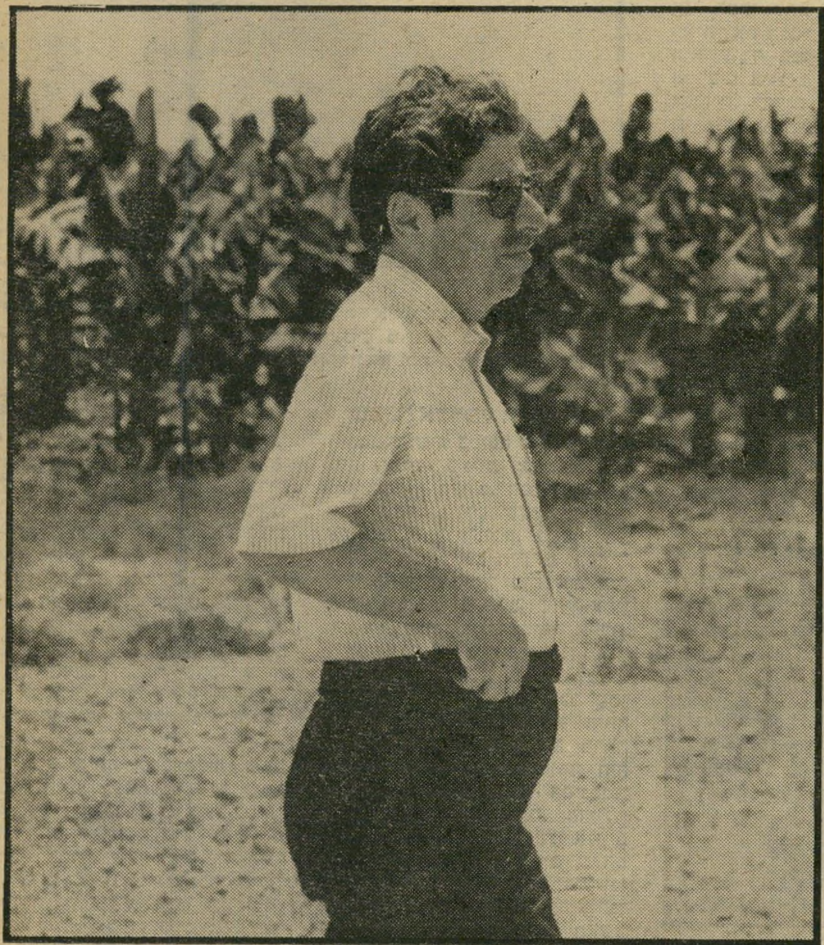

יהודה בלום

שגריר ישראל באו"ם קפץ ארצה לביקור קצר, שבו הביא את אשתו מוריה ושלושת בניו לחופשת־הקיץ. בסיור שערך בחברת שר־החוץ יצחק שמיר בגבול הצפוני נח וצפה בנוף. יהודה בלום אמר: „אחרי הלחץ הנורא הקיים בניו־יורק, זה ממש תענוג לראות מטעים של בננות.”

הידועים. כאשר פגש בביתו את נשיא ועידת־הנשיאים של יהדות אמריקה, **הווארד סקוואדרון**, כינה אותו „מיסטר פרזידנט”. בעוד שהאמריקאי פנה אל בגין בתואר „מיסטר פריים מיניסטר.”

■ בישיבה האחרונה של הממשלה, כאשר דובר על כך שהמצרים מנסים לדחות את שיחות האוטונומיה עד לאחר הבחירות בארצות־הברית, העיר שר־הפנים, הד"ר **יוסף בורג**: „אני לא רוצה לוח גרגוריאני, ולא לוח קארטריאני.” הלוח הגרגוריאני נקרא על שם האפיפיור שהנהיג אותו. כאשר נשאל ביחס לתאריך־היעד לשיחות, השיב: „יעד — כן, תאריך — לא!”

■ בורג גם מצא הגדרה חדשה למילחמת הסקרים, ה־המסיבה ביגלל חילוקי־הדיעות על אספקת הכור הגרעיני הצרפתי לעיראק. אבן הציע להם בליגלוג סיסמה: „לה פראנס — יוק!”

■ אחרי שראה אבן תמונות בעיתונים, שבהם משחק **יצחק רבין** טניס נגד ח"כ **שולמית אלוני**, אמר: „אני מציע לרבין לשחק נגד יוסף בורג, ולא להתנצח עם **שימעון פרס**. עם בורג התוצאה תהיה זהה והמישחק יהיה יותר קצר ופחות מכאיב.”

■ הח"כים אבא אבן ו**ויקטור שם־טוב** נועדו לאכול ארוחת־בוקר במלון פלאזה. בעוד ששם־טוב הירושלמי הגיע לארוחה לפלאזה התל־אביבי, חיכה לו אבן התל־אביבי במלון הירושלמי. אבן ישב בחברת האחראי על הדסק הגרמני במחלקה לקישמת היתולית: „כשהיית מנכ"ל, דיברת איתי. עכשיו, כשאתה אזרח חופשי, אתה חושב שאתה כבר לא זקוק לזה?”

■ באחת הישיבות של סיעת־המערך התהלך ח"כ **יוסי שריד** בין השולחנות. העיר לו על כך ראש הסיעה, ח"כ **משה שחל**: „אל תתהלך כמו מישהו שאינו חבר שלך,” כשהוא רומז למינהגו של **ישראל גלילי**, הרגיל להלך בזמן הישיבות מקצה החדר אל קצהו, כשידיו שלובות מאחור. אמר שריד: „אני לא חבר של גלילי?” העיר על כך ח"כ שימעון פרס: „אפשר להכין על כך מיסמך גלילי נוסף.”

■ על בחירתו של ישראל גלילי לראשות ועדת ה־לא עשה דבר למען המישטרה!”

■ לפני התוכנית מוקד בטלוויזיה, שבה הופיע ח"כ שימעון פרס, יעץ לו יוסי שריד: „על אחת השאלות תענה ,לא יודע', כדי שלא יתקבל הרושם כי יש לך כל התשובות.” כאשר נשאל פרס אם יש סיכויים להקדמת הבחירות, ענה: „אני לא יודע.”

■ בעיית העקרות אינה מטרידה את המצרים. בשבוע שעבר נולדה במצריים שישיית בנות לזוג פלאחים ממחוז אסיוט, **מוחמד** ו**פאטמה הוראבי**. בני הזוג רואיינו בטלוויזיה ובעיתונים וסיפרו שלא התרגשו מן הלידה, אלא מן העובדה שאין להם כסף לפרנס את השישה. אחרי הלידה הופיעה ביומון אל־אחבאר קריקטורה המראה גבר קונוס. כמה ימים לפני נסיעתה הודיעה לה הטלוויזיה על הפקת תוכנית חדשה־ישנה לילדים בשם אות אות. נירה ביטלה את נסיעת הנופש שלה, אולם כעבור שני ימי צילומים פרצה שביתת נגנים בטלוויזיה וההפקה נדחתה.

■ בתיאטרון באר־שבע מתחוללים מאבקים קשים בין השחקנים להנהלה, שבראשה עומד **גארי בילו**. השחקנים **הוגו ירדן**, מקיבוץ ברור־חייל, ו**שמואל שילה**, מקיבוץ צאלים, פרשו מן התיאטרון. גם השחקן **יוסי קאנץ**, מקיבוץ רוחמה, מאיים בפרישה. באסיפת שחקנים השתתף שר־החינוך לשעבר, **אהרון ידלין** חבר קיבוץ חצרים. כששמע את שילה אומר שהוא ייאבק מחוץ לתיאטרון, אמר: „אני מקווה שמאבק זה לא יצליח.”

האיש ששכב על ליילה חאלד

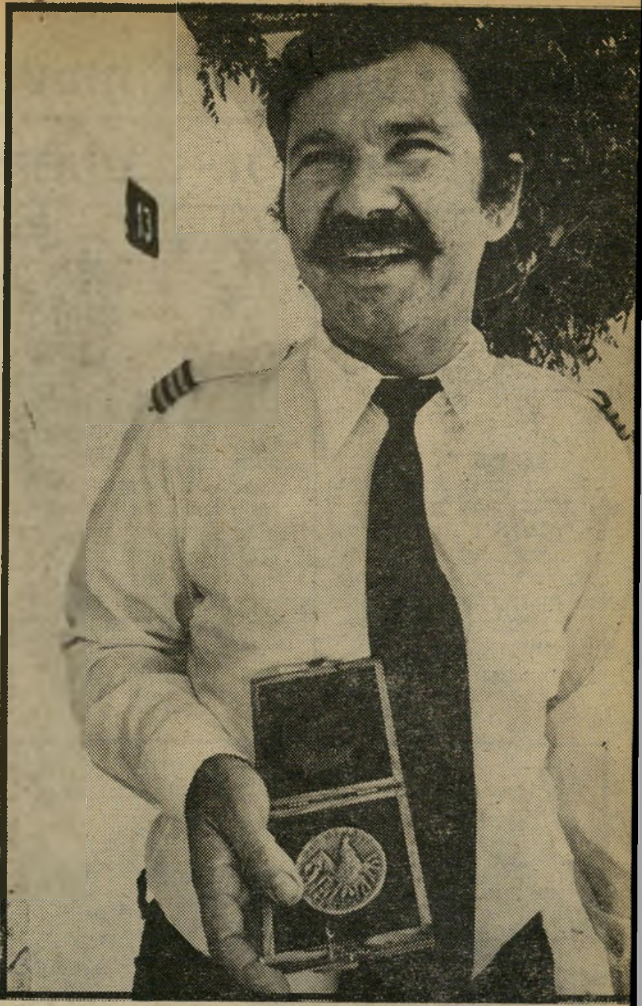

בעל המדליה אברמל'ה אייזנברג, במדי כלכל ראשי ב„אל־על", מחזיק בידו את מדליית־הכסף שקיבל כאות הוקרה, מידי ראש־הממשלה לשעבר, גולדה מאיר.

ב**רגע אחד** נצמדו זה לזה. היא שכבה בגבה על ריצפת ה־מטוס. הוא שכב עליה ומחץ בגופו את גופה. הוא התנשף בכבדות על פניה. המטוס עשה את דרכו באותה שעה מעל למימי האוקינוס האטלנטי.

זה לא היה מישגל אוורירי מן הסוג המתואר ברומנים על חיי זוג־הסילון. האשה השרועה על גבה לא היתה אלא חוטפת־המטוסים ליילה חאלד, והגבר שרכן עליה היה אברהם („אברמל'ה") אייזנברג, כלכל המטוס שליילה ביקשה ל־חטפו.

השבוע היתה לאברמל'ה סיבה טובה להיזכר באותם רגעים. שמה של ליילה חאלד שוב עלה לכות־רות היא עמדה בראש מישלחת אש"ף לכנס הנשים בקופנהגן. ליי־לה, כיום מורה בבית־ספר תיכון בביירות, הסעירה את הוועידה. אברמל'ה אייזנברג, כיום אחד מ־שני בעלי גלריה ביפו, חי שוב את המאורעות באותו מטוס בואינג 707, של אל על, שהמריא בצהרי ה־6 בספטמבר 1970, בטיסה מיספר 219, מאמסטרדאם לניו־יורק.

מספר אברמל'ה אייזנברג:

המטוס הגיע בטיסה מישראל. הוא נחת נחיתת־ביניים באמסטרדאם, שם התחלף הצוות. אני הייתי בין אנשי הצוות החדש, שעמד להמשיך את הטיסה לניו־יורק. במטוס היו 154 נוסעים, רובם תיירים אמריק־אים שחזרו מביקור בישראל. המ־תנו לעוד שני נוסעים, שהיו אמו־רים להצטרף אלינו מטיסה אחרת.

אני זוכר היטב את שני הנטוס־עים האלה. האשה עלתה למטוס עם גביע לבן ביד. אני זוכר שה־צוות התבדח על־כך. היא היתה לבושה בפשטות והיה לה מראה מיזרחי. הגבר שליווה אותה היה בז למראה מערבי טיפוסי. הם נכנסו ישר למחלקה הראשונה. הדיילת זאנט דמירג'יאן ואני ניגשנו אליהם והסברנו להם, שהכרטיסים שלהם מיועדים למחלקת־נוסעים. ביקשנו מהם לעבור לשם. הגבר דיבר איתנו אנגלית במיבטא אמריקאי. האשה כימעט שלא דיברה. הם קמו והת־יישבו במקומות שלהם, בשורה שבע במחלקת־הנוסעים.

שני הנוסעים עלו למטוס עם תיקי־יד בלבד, בלי מיזוודות. מאו־חר יותר הסתבר לנו שבגלל ש־עברו מטיסה לטיסה, לא ערכו עליהם את בדיקות־הביטחון המקו־בלות. אבל האמת היא שהם לא נראו לנו חשודים. יצאנו לטיסה כרגיל.

כעבור 20 דקות אחרי ההמ־ראה, כשהנוסעים היו עדיין קשו־רים בחגורות הביטחון, זה קרה. אני הייתי עם הדיילים בתא ה־צוות. הכנו משקאות וכיבוד לנוס־עים. לפתע שמענו צעקות היסט־ריות. לא הבנו מה בדיוק מתרחש. אני רצתי לתא הנוסעים ו־ראיתי את הגבר שעלה אחרון כש־הוא עומד במרכז התא עם שני אקדחים בידיים. הוא צעק עלי ב־אנגלית, להרים את הידיים. הרמ־תי מיד והתחלתי לחזור לאט אחו־רנית. הוא הלך אחרי, אך שמר כל הזמן על מרחק של שני מטר ממני.

מאחור, בקצה תא־הנוסעים, ראי־תי את האשה. היא החזיקה שני רימונים והיתה היסטרית מאוד. היא צעקה כל הזמן „לא לזוז! לשתוק! אחרת אני מפוצצת את כל המטוס!" הנוסעים ישבו כולם במקומותיהם.

בינתיים הורה לי הגבר להתיישב בתא־הנוסעים. הוא צעק אלי „אני רציני!" וכדי להוכיח לי, ירה יריה ליד הרגליים שלי. הכדור פגע במשהו מברזל ומשם נכנס לרגלו של הדייל שלמה וידר, ש־נכנס לתא אחרי. אבל בגלל ה־מתח וידר אפילו לא הרגיש ש־נפצע.

היינו בהלם. במטוס היו שני אנשי־ביטחון. אחד היה בתא־הטייס. הוא נכנס לשם, בניגוד ל־הוראות, כדי לראות את ההמראה. השני ישב במקומו.

החוטף הורה לי להכנס לחדר ה־צוות ולהתקשר באינטרקום לתא הטייס. הוא רצה שאודיע לקפטן ש־יפתח את דלת התא. הרמתי את ה־שפופרת ואמרתי בעברית שחוט־פים את המטוס הקפטן, אורי בר־לב, לא נשמע לי כמאמין לדברי. הוא שאל: „אתה צוחק?" בגלל האטימות של הדלת לא שמעו דבר בתא־הטייס. ניצלתי את העובדה שהחוטף לא מבין עברית והסברתי לקפטן בקצרה מה קרה.

תוך כדי כך הורה החוטף לווידר לגשת אל דלת תא־הטייס. ז'נט ניצלה את ההזדמנות שהחוטף היה עסוק עם וידר ואיתי והצליחה ל־התחמק לתא־הנוסעים. אז ראיתי את החוטפת ניגשת אלי עם הרי־מונים. פתאום התנפל וידר על ה־חוטף. הם נאבקו על־יד הדלת של תא־הנוסעים. החוטפת הסתובבה לרגע לאחור, לראות מה קורה. באותו הרגע נתתי לה מכה בראש. נשארתי עם הפאה הנוכרית השחו־רה שלה ביד שלי. התנפלתי עליה ותפסתי לה את כפות הידיים, כך שלא תוכל לשחרר את הרימונים.

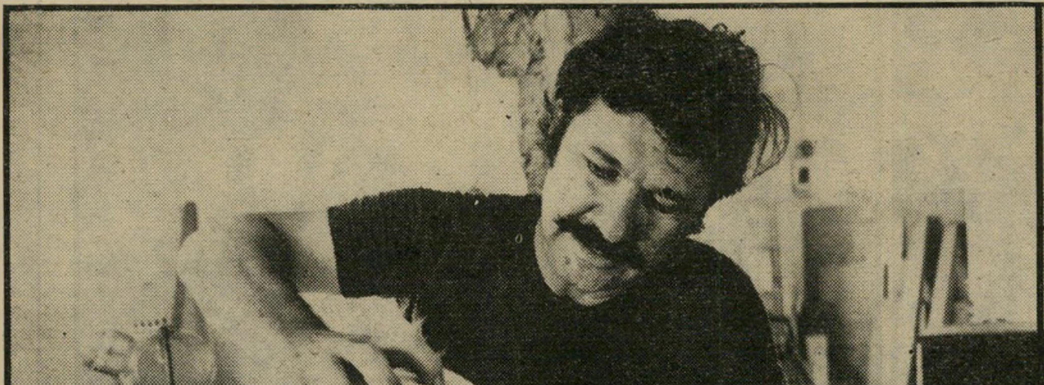

„כך עשיתי לה!" מסביר אב־רמל'ה, ה־מדגים על בובה כיצד נאבק עם החוטפת ליילה חאלד. כאשר היכה אברמל'ה בראשה של ליילה, נשארה הפיאה הנוכרית השחורה שלה בידיו. אב־רמל'ה ביקש לשמור את הפיאה למזכרת, אך הסקוטלנד־יארד החרים אותה לצרכי חקירה. ה־מטוס נחת בלונדון, מכיוון שאחד הדיילים נפצע.

מיסטר סופר

הכל קרה במהירות. כמה דב־רים התרחשו בעת ובעונה אחת. המטוס החל פתאום לצלול למטה. הקפטן, שהבין מה קורה, נתן הוראה לאבד גובה, המטרה היא, שהחוטפים יאבדו את שיווי המישקל וניתן יהיה להשתלט עלי־

ציון לשבח על קופסת העץ של המדליה מופיעה הערכה והוקרה לאברמל'ה על חלקו בסיכול הנסיון לחטיפת מטוס „אל־על". על החתום: מרדכי בן־ארי, מנכ"ל „אל־על".

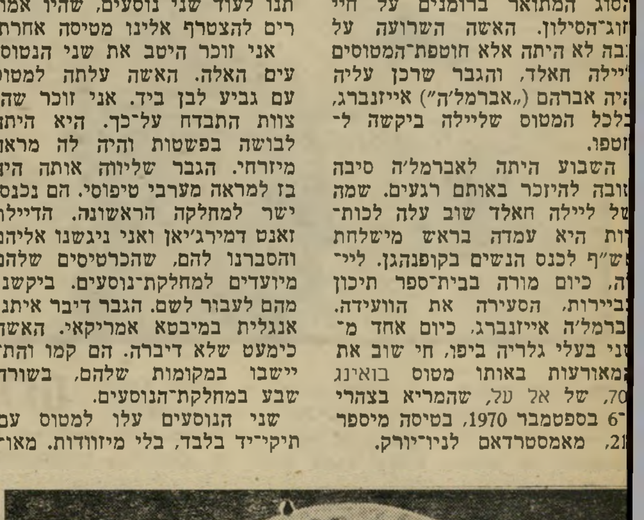

המדליה מסביב למדליית־הכסף שקיבל אברמל'ה כתוב: „הביא בני מרחוק ובנותי מקצה הארץ." במר־כז ה מופיע עוף המזכיר נשר. הפסוק והציור מתאימים למיקצועו.

הם. איבוד הגובה חשוב גם ב־מיקרה של התפוצצות בתוך המטוס.

באותו זמן הגיע איש־הביטחון, והתנפל על החוטף החמוש מאחור. החוטף הספיק ליי־רות ארבע פעמים עד שהשתלטו עליו. ארבעת הכדורים פגעו ב־ווידר בבטן. אני עוד נאבקתי עם החוטפת. היא היתה מאומנת היטב, וחזקה. אני לא חושב שהייתי מצ־ליח להשתלט עליה לבד. לעזרתי בא נוסע אמריקאי בשם מיסטר סופר. הוא היה באמת גבוה ושרי־רי כמו סופרמן. גם הוא התפלא נוכח כוחה הרב של החוטפת. הוא נתן לה מכות־רצח. היא לא הו־ציאה אפילו צעקה אחת עד ש־התעלפה. החוטף, לעומת זאת, שכב גוסס על הריצפה ויילל.

הוצאתי את הרימונים מהידיים של החוטפת ונתתי אותם למיסטר סופר. הוא הדביק את הניצרות בפלסטרים, כדי שלא יתפוצצו. אני נשכבתי על החוטפת, שהיתה כמעט חסרת הכרה, ולא נתתי לה לזוז. קרעתי את העניבה שלי וקשרתי לה את הידיים. את הרגליים קשרנו לה עם חוט־חשמל של המחבט ה־חשמלי. אני שכבתי עליה במשך כל הזמן, עד שהיתה קשורה לגמרי.

כולם צעקו לי מכל הכיוונים „תה־רוג אותה! תהרוג אותה!” היה לידי בקבוק של ויסקי. יכולתי לנ־פץ לה את הראש, אבל לא הייתי מסוגל. אפילו לא הרבצתי לה יותר.

ניגשנו מיד לווידר. הוא שכב על הארץ. פתחנו לו את הבגדים ו־ראינו את הפציעות. שאלנו אם יש רופא. הרופא היחידי שהיה במטוס היה רופא־שיניים. הוא נתן לווידר זריקת מורפיום, מתוך הציוד של העזרה־הראשונה. את החוטף הע־ברנו לחדר השירותים. הוא גסס ומת עוד לפני שנחתנו.

בינתיים אירגנה הדיילת מיכל אדר שירה בציבור. כל הנוסעים שרו הבאנו שלום עליכם והבה נגילה, וככה עלה המוראל. למעשה הכל קרה והסתיים תוך שלוש דקות. הצלילה של הקפטן הקלה עלינו בהשתלטות על החוטפים.

הקפטן רצה לטוס ישר לארץ, אבל הרופא אמר שווידר לא יחזיק מעמד. לכן נחתנו בלונדון. רק כעבור יום נודע לי שהחוטפת ש־שכבתי עליה היתה ליילה חאלד המפורסמת, שחטפה לפני כן את מטוס T.W.A. החוטף היה טרור־ריסט אמריקאי שחי בדרום־אמרי־קה. אחרי שהבריטים שיחררו את ליילה היא כתבה ספר וסיפרה ש־

(המשך בעמוד 48)

עם הרב אברמל׳ה אייזנברג בתמונה מתוך הסרט „חולות לוהטים”, יחד עם מי שהפך ברבות הימים ליהודי אדוק, אורי זוהר; השניים הם בני אותו הגיל.

על דליה אברמל׳ה שוכב על דליה לביא, בסצנה מתוך הסרט חולות לוהטים. שנים אחר־כך שכב אברמל׳ה בתנוחה דומה על ליילה חאלד. בתמונה למטה: אברמל׳ה עם ארבעת הכלבים שהוא מגדל בביתו, הנושאים שמות מתוך המחזה „יוליוס קיסר”.

נערת השער חוטפת המטוסים ה־מפורסמת ליילה חאלד מחזיקה בידיה תת־מיקלע. ברקע נראות תמונותיה הגזורות משערי שבועונים ומדפי עיתונים ערביים. אחרי שתווי־פניה נודעו ברבים, ביצעה חאלד ניתוח פלאסטי בפניה, כדי להמשיך ולפעול מבלי שתזוהה.

חייקה גרוסמן מציעה למנות כמנכ"ל מישרד־

החקלאות את „סקארלט או'הארה מחוות־שיקמים."

■ בערב־ראיונות שאל ה־מראיין **דן בן־אמוץ** את שימעון פרס אם היתה לו אהובה בחייו. „כן," השיב פרס, „אשתי, **סוניה**." כאשר שאל דן אם היתה לו מילב־דה, ענה פרס: „תפסיק כבר למשוך אותי לכיוון הספרים שלך."

■ במהלך אותו ראיון הס־תבר שפרס ובן־אמוץ למדו שניהם בבן־שמן, ובגיל 16 שינו את שמותיהם לשמות מיקראיים. שימעון פרסקי הח־ליט להיקרא בן־אמוץ, אך ה־מורה קינטר אותו בחרוזים: „שימעון בן־אמוץ, בחוטם יש לו קוץ, אץ ונפל לבוץ, ולא נמצא מי שיחלוץ." אז ויתר שימעון המבוייש על השם, ש־אומץ לאחר־מכן על־ידי משה תהילימזייגר, שהפך דן בן־אמוץ.

■ בתוכנית יודים על ה־שבוע, שנערכה בשבוע שעבר בכפר־תבור, מעוזו של **יגאל אלון**, אמר מישהו מן הקהל ל**ירון לונדון**: „אנחנו שמע־נו שעברת למחנה־פרס. שתדע לך שאם תגיד פה מילה טו־בה עליו, תורד מיד מן ה־במה!"

■ בקבלת־פנים שנערכת בבית השגריר הצרפתי ביש־ראל, **מארק בונפו**, לכבוד יום־העצמאות הצרפתי, ניסה השגריר לרכך את עניין מכי־רת האורניום הצרפתי לעי־ראק. הקרואים התבדחו באומ־רם, כי נשיא צרפת, **ואלרי ז'יסקאר דסטאן**, מוכר את האורניום טיפין טיפין, בכמו־יות של 15 קילוגרמים בכל פעם. לא משום שהוא פוחד מן הישראלים, שיגנבו את ה־חומר, אלא בגלל התעריפים המוזלים לכמויות קטנות.

■ בוועדת־הכספים של ה־כנסת היה דיון על חוקי מס־ההכנסה ליהלומנים. למקום הגיעו אנשים העוסקים באבני־חן. שאל אותם ח"כ **פסח גרופר**: „מהיכן מביאים את האבנים האלה?" השיבו לו: „מברצלונה ומציילון." אמר גרופר: „ואיפה מוצאים אב־נים כאלה בארץ?" השיב לו ח"כ **יחזקאל פלומין**: „רק בכליות."

■ שר־האוצר **ייגאל הור־ביץ** בא לישיבת ועדת־הכס־פים של הכנסת בלוויית עוז־ריו, כדי לדון בקיצוצים ה־אחרונים. בישיבה שנועדה להימשך כשלוש שעות, דיברו השר ועוזריו כשעתיים. העיר ח"כ **שלמה לורנץ**: „מעתה נקציב לכל דובר רק ארבע דקות." חברי הוועדה דנו על הקצבת הזמן לדיון, שהתארך יתר על המידה. העיר על כך ח"כ **עדי אמוראי**: „אני מציע שנמשיך בישיבה זו ב־תשעה באב, היום המתאים לקינות."

■ באותה ישיבה בוועדת־הכספים, קם לפתע הממונה על אגף התקציבים, **ישראל אר־קין**, ואמר: „אני מוכרח לה־גיד משהו חשוב מאוד. לשם כך אחבוש כיפה." הוא הניח על ראשו כיפה לבנה ואמר: „בגלל בכיית העם והמרגלים מימי התנ"ך, אנחנו סובלים עד היום הזה. הם לא האמינו שאפשר לחיות בארץ הזאת. היו שם רק שני תימהוניים, יהושע בן־נון וכלב בן־יפונה." שיסע אותו ח"כ **מנחם ה־כהן**: „כן, וגם הם הלכו ל־קריית־ארבע."

■ באותו דיון פרץ ויכוח בין שר־האוצר לבין איש בנק הפועלים, **יעקב לווינסון**. כאשר טען הבנקאי כי צריך לייצר יותר, אמר הורביץ: „יש כאן המון ציוד לא מנו־צל. בארץ היתה אורגיה סביב כל משקיע זר, אמיתי ולא אמיתי."

■ בשעה מאוחרת בערב הגיע תורו של שר־האוצר, ייגאל הורביץ, להשיב למת־ווכחים בדיון בכנסת על תי־קון מדרגות־המס. במהלך ה־וויכוח רשם לעצמו הערות רבות. אך כשעלה על הדוכן, נוכח לדעת כי שכח את מש־קפי־הקריאה שלו. הוא נאלץ להסתפק בנאום קצר ומאולתר.

■ כאשר שמעה ח"כ **חייקה גרוסמן** שמנכ"ל מישרד־החקלאות, **אברהם בן־מאיר**, רוצה להתפטר, שאלה: „אולי כדאי להציע ל**אריק שרון** למנות כמנכ"ל את רעייתו החקלאית — סקאר־לט או'הרה מחוות שיקמים?"

■ אחרי שהפיזמונאי **דיי־די מנוסי** כתב טור, שבו הגן על שימעון פרס מפני חסידיו של יצחק רבין, הוצף לתדהמתו במבול של מיכתבי־השמצה. הפתיע אותו ביותר מיכתב חריף מאוד מידי אל־מנתו של יגאל אלון, **רות**.

■ הדבר לא הפריע ל־מנוסי להפיץ כדרכו, בדיחות. את הבדיחה האחרונה שמע, לדבריו, מפי מהנדסים, שהש־תתפו בצרפת בוועידה בינלאו־מית של מומחים לעבודות־ציבוריות. הנושא היה קביעת התוואי של כבישים. אמר ה־נציג מקורסיקה: „מה הבע־ייה? אצלנו יש שיטה פשו־טה. אם רוצים לסלול כביש בין כפר א' לכפר ב', לוקחים חמור מכפר א' לכפר ב' ומני־חים לו לחזור לבדו. הוא תמיד בוחר בתוואי הנכון. אנחנו מסמנים אותו, וסוללים שם את הכביש." העיר הנציג מפאריס: „זה נראה לי סביר, אבל אצ־לנו אין חמורים." יעץ הקור־סיקאי: „אם אין לכם חמור, קחו מהנדס."

■ באי מזנון הכנסת הת־פלאו לראות את ח"כ **שמו־אל פלאטו־שרון** מארח ל־צהריים את הזמר **שימי תבורי**. מסתבר שהשניים מנהלים משא־ומתן על הוצאת תקליטו החדש של תבורי, ה־קרוי יום ולילה. אם יצליח ה־מו"מ, תופיע על התקליט כו־תרת־מישנה פירסומית. „הע־תיד טוב יותר עם פלאטו־שרון בכנסת."

■ הרמטכ"ל **רפאל** („רפול") **איתן** הגיע לקריה התל־אביבית, לכנס של שופ־טים צבאיים. כשנכנס עלה על כבל וגרם קצר באולם. הנו־כחים במקום פרצו בצחוק ואז הפטיר רפול: „מה יש? אם זה קורה בהופעת איפי טומבי, זה יכול לקרות גם כאן." מס־תבר כי יומיים לפני הכנס חזה רפול בהופעת להקת־הייצוג ה־דרום־אפריקאית, שבמהלכה אירע קצר נחשכה השתררה על הבמה.

■ העיתונאית **סמדר פרי** חזרה מביקור בקאהיר. בפגי־שה עם שר־החוץ המצרי **כא־מל חסן עלי**, התעניין המ־ארח: „האם הפופולאריות שלי בישראל ירדה בעיקבות התפטרותו של שר־הביטחון **עזר וייצמן**?"

■ אשתו של עלי התעניי־נה מה תביא סמדר ל**ראומה וייצמן** כשי ממצריים, והציעה לה קרקדי — שהם עלי־צמח שמהם מכינים משקה. רעיית

תמי מור נערת תסריט ומלבישה בסרטים, הגיעה ל„כסית" עם כלבה פוף. „הכלב חושב שהוא מלך „כסית", לכן כל כלב גדול או קטן שמגיע לכאן, הוא מתקיף אותו בנביחות ונשיכות. כדי שיהיה שקט, אני צריכה להחזיק אותו כל הזמן על הידיים," אמרה תמי מור. הכלב השתתף עד כה בחמישה־עשר סרטים ישראליים.

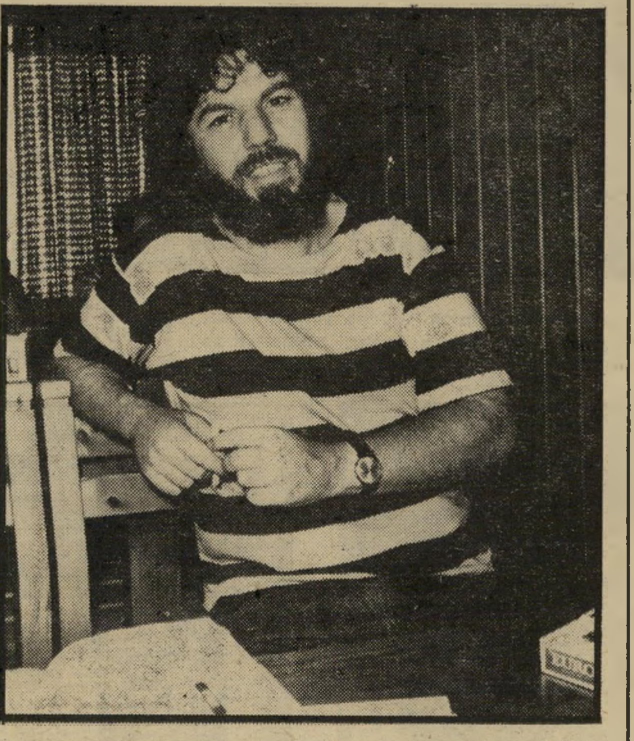

אבי כהן במאי הסרטים, חזר בימים אלה עם סירטו החדש „המישחק האמיתי", מפסטיבל של סרטים של תושבי הים התיכון, שנערך בצרפת. שם פגש בבמאי סרטים טוניסאי בשם רובר בן־עמר, שהגיע לפסטיבל עם סירטו „עזיזה". בין השניים התפתחה ידידות, ואחרי שבן־עמר צפה בסירטו של כהן, המתאר חבר כנסת המגיע לעמדת כוח באמצעים לא כשרים, אמר לו: „אני מבין רק עכשיו שישראל היא דמוק־רטיה מערבית ומבחינה זו משיגה אותנו בחמישים שנה."

אנשים

שר־החוץ סיפרה שכאשר ביקרה בישראל שתתה אצל ראומה משקה קרקדי. סמדר השתכנעה ונטלה עימה חצי קילו של עלים.

■ סמדר פרי ביקרה גם בביתו של יועץ הנשיא, **סעיד מרעי**. בנו של מרעי, **גמאל**, נשוי **לנוהה**, בתו של **אנוואר אל־סאדאת**. מרעי גאה מאוד בסוסים שאותם הוא מגדל. הוא לקח את סמדר לחווה שלו. כאשר יצא הסוס הראשון מן האורווה, התפעלה ממנו האורחת. העיר מרעי: „מה איתך? זה חמור. בישראל כבר לא מבדילים בין סוס לחמור?”

■ באלכסנדריה פגשה פרי בשלושה ישראלים מבת־ים, שסיפרו לה כי מייד עם בואם הלכו להניח זר פרחים על קברו של הזמר הנודע **פאריד אל־אטרש**.

■ ב־11 ביולי חל יום־הולדתה של **ורה שטרן**, אשת הכנר **איזיק שטרן**. הכנר ובתו **שירה** הכינו לה ארוחת־הפתעה במיסעדת החצר של **בני אמדורסקי** ביפו. למקום הוזמנו חברים וקרובים. אחרי הארוחה התכונן הכנר להופיע בקונצרט בפארק הלאומי, אך בגלל פקקי־תנועה רבים איחר לקונצרט בחצי שעה. החבורה יצאה מיפו בשבע מכוניות, אך רק ארבע מהן הצליחו להגיע לפארק והיתר נתקעו בדרך. בין התקועים היה **גידעון פז**, מנהל קרן התרבות אמריקה־ישראל.

■ במסיבת יום־ההולדת ה־60 של הכנר, סופר על תחילת הרומן שלו ושל ורה. הסתבר כי היא עלתה לישראל מאמריקה בשנת 1950, ונקראה אז ורה לינדנבליט. בירושלים שכרה חדר אצל **נח זיכטנשטיין**, שהוא כימאי ובן־דודה. יום אחד הלכה לקונצרט באולם אדיסון, שם ניגן הכנר הלא־ידוע באותם ימים, איזיק שטרן. אחרי הקונצרט היא הוצגה בפני הכנר, ואחרי שבוע החליטו השניים להתחתן. כאשר סיפרה לורה לבעל הדירה, כי היא נישאת לכנר, אמר: „אווזה פתייה, יש לו בחורה בכל עיר, אחרי שבוע הוא יעזוב אותך.” הזוג שטרן נשוי מזה כשלושים שנה.

■ בין המטלפנים כדי לברך את הכנר היה גם המנצח **יוג'ין אורמנדי** בן ה־81, מפילדלפיה, שהאריך בשיחה. העיר לו המנצח **זובין מאטה**: „אתה לא מדבר עם פילדלפיה, אתה מדבר עם ישראל.” מטלפנים־מברכים אחרים: המנצח **אלכסנדר** („סאשה”) **שניידר** מאמריקה והצ'לן **יוג'ין איסטומין**, שנשא לאשה את אלמנתו של הצ'לן **פאבלו קאזאלס**.

■ כעבור שבוע כאשר הכינו את מסיבת ההפתעה לכנר בירושלים, ניסה ראש העירייה **טדי קולק**, להעסיק את חתן המסיבה עד שתתחיל החגיגה. הכנר לא הבין מדוע טדי מריץ אותו ממקום למקום עד שתפס במה המדובר ואמר: „אני רואה שאתה מכין לי מה שאני הכנתי לאשתי לפני שבוע — ארוחת הפתעה.”

■ אחרי הקונצרט של שטרן בהיכל התרבות בתל־אביב נראתה **אנט דולצ'ין**, אשתו של ראש הסוכנות **אריה דולצ'ין**, כשהיא זוחלת בין המושבים. הסתבר כי במהלך מחיאות הכפיים הסוערות נפל שעונה ארצה. אנט לא ויתרה עד שהצליחה למצוא את השעון היקר.

■ **יריב בן־אליעזר** נכדו של **דויד בן־גוריון**, חגג את יום הולדתו ה־40 בכפר־הנופש קיסרית. השייך לידידו **אדי קושניר**, מי שהיה בעבר ראש מחלקת הספורט באוניברסיטת תל־אביב. אחר שהשניים שיחקו טניס, חזר יריב עם כאבי־גב עזים ובילה שבוע ימים במיטה. באותו כפר־נופש מבקר גם **שאול וייצמן**, בנו של עזר וייצמן, שעבר להתגורר בקיסריה. שאולי מופיע שם עם מיטב נערות־הזוהר של תל־אביב. בשבוע שעבר נראו שם גם הספורטאים **אולסי פרי, מזיטלה שפיגלר** ו**עודד מכנס**.

■ כתב־טלוויזיה צרפתי רצה לראיין את **עמוס ארבל**, נציג העיתונות הישראלית בפסטיבל סרטי הים־התיכון שהתקיים בצרפת, יחד עם הבמאי התוניסי **רובר בן־עמר**. התוניסי סירב והסביר כי „אם אצטלם עם ארבל לא אוכל לחזור לארצי”.

מתי שמואלביץ

מנכ"ל מישרד ראש־הממשלה, בא למסיבה אשר ערך הארכיטקט ישראל גודוביץ בסטודיו שלו באפקה. שם התיישב המנכ"ל על הדשא, בחברת אנשי „המאפיה ההונגרית”: הסופר אפרים קישון (במרכז) והקריקטוריסט קריאל („דוש”) גרדוש. על אף הערות של אורחים, בנוסח: „אל תשב עם פאשיסטים”, בילה שמואלביץ את מרבית הערב בחברת שני הכוכבים של „מעריב”.

רותי לוי

דיילת „אל־על” ואשתו של הצייר גידי לוי, לקחה את בנה, אדם, לתערוכת ציורים. כדי שלא ישתעמם, לקחה ספר־ילדים וקראה לו מתוכו. הקטן, שכבר רגיל להיעדרויותיה של אמו, נהנה להאזין לה.

■ הסוציולוגית ד"ר **רפאלה וילסקי** טוענת, שלפי מימצאים אמריקאיים שלושה סוגי נשים מצליחות בפוליטיקה: האידישע מאמע, כדוגמת **גולדה מאיר**; בתולת־הברזל, כדוגמת ראש־ממשלת בריטניה, **מרגרט תאצ'ר**; וחיית־השעשועים, כדוגמת השחקנית **אליזבט טיילור**. וילסקי דיברה במיסגרת מישפט פומבי על האשה הישראלית בפוליטיקה, שנערך ביוזמתה של יו"ר האגף לחינוך תנועתי ודור ההמשך בנעמ"ת, **שרה אהספקטור**.

■ באותו מישפט נשא דברים גם הפרופסור **דויד ליבאי**, דיקן הפקולטה למישפטים באוניברסיטת תל־אביב. הוא דיבר על שלושת תפקידי האשה — בבית, בעבודה ובחברה. „התפקיד הכי חשוב של האשה הוא בבית, שם היא צריכה לחנך את בעלה כדי שיעניק לה שיוויון.”

■ האורחים שפקדו את מלון הילטון בתל־אביב בשבוע שעבר ראו את **נעמה** בת השש, בתם של הנשיא **יצחק נבון** ורעייתו **אופירה**, כשהיא שרה שירים של **שאול טשרניחובסקי** ו**חיים נחמן ביאליק** בשלמותם. כאשר נשאלה היכן למדה את השירים האלה, סיפרה הקטנה שמדי לילה, שהולכים לישון, שרה כל המישפחה את שירי המשוררים הנודעים.

■ העיתונאית **נילי שחק־בופמן** הוזמנה לקיבוץ נען, להרצות בקייטנה של אמהות ברוכות־ילדים. למקום הוזמן גם מזכיר מועצת פועלי לוד. נשות נעמ"ת, מארגנות האירוע, הציעו לנילי: „תני למזכיר לדבר ראשון.” כשהתפלאה האורחת הסבירו לה: „הוא גבר ולכן הוא יותר עסוק ממך. את יכולה לחכות.”

■ החוג לעיתונאים צעירים בחולון הזמין את ראש העיר **פינחס איזון**. כאשר נשאל על מעשי הקונדס שעשה בילדותו, השיב: „יש לי כל כך הרבה מה לומר, אך לא אספר. אני מפחד לקלקל את העיתונאים הצעירים.”

■ בעיתון איגוד־הנכים א.נ.י., שעורכו הוא **אברי גינן**, יש כתבה של נכה בת־קיבוץ בשם **סימה שמעוני**. בתשובה לשאלה שנשאלה בדבר גידול צאצאים, כתבה: „החוסרים הנכפים עלי אינם מתמלאים, אבל נפתחות לפני אפשרויות אחרות, המקילות על כאב החוסרים. בשבילי, לשמוע את הרפסודיה לאלט ומקהלת־גברים של ברהאמס — זה להזדיין עם אלוהים.”

■ בוועדת־הכספים של הכנסת נערך דיון על עידכון הזקיפה עבור רכב צמוד למנכ"לים ושרים. הטענה היא, שכאשר לשר או למנכ"ל יש מכונית, הוא מפיק ממנה גם הנאה אישית, ולכן מחייבים אותו במס. התבדח על כך ח"כ **יחזקאל פלומין**: „ועדת הכספים גילתה הפעם פעילות מינית אינטנסיבית, מדברים כל הזמן על זקיפות.” על כך העיר מישהו: „זוהי בוודאי הפעילות המינית היחידה שחברי הוועדה מסוגלים לה.”

■ באותו הדיון השתתף גם מנכ"ל קופת־חולים, **חיים דורון**. הוא סיפר כי פעם אמר לשר־האוצר דאז, **שימחה ארליך**: „עד עכשיו הערכתי אותך, מעכשיו אני מתחיל להעריץ אותך.” העיר ח"כ **חיים קאופמן**: „ארליך נזקק כנראה לפרוטקציה, כדי לאשפז מישהו באותו הזמן.”

■ הכתב של ג'רוזלם פוסט לענייני מישטרה, **יורם בר**, פירסם בשבוע שעבר ידיעה, לפיה הכין מפכ"ל המישטרה, **הרצל שפיר**, רשימה של קצינים בכירים המועמדים לפיטורין. אחר כך הסתבר כי רשימה כזו לא היתה ולא נבראה. צמרת המישטרה רותחת מזעם ויחסי הכתב עם מפקדי המישטרה הורעו.

■ הזמר המצרי הפופולרי, **סאמיר עזי אסכנדרי**, בן אחת משתי המישפחות היהודיות המקיימות קשרים עם שגריר ישראל במצריים, **אליהו בן־אלישר**, ביקש שיסדרו לו סיבוב הופעות באמריקה, בלוויית זמרת ישראלית. „בישראל אני פוחד להופיע,” אמר, „בגלל החרם של הארצות הערביות, אך באמריקה אני מוכן להופיע עם ישראלים.”

■ באותה עת הוצג סרט בשם דמעות ללא חטא, שאת תסריטו כתב עורך אל־אחבאר, **מוסא סאברי**. הסרט מספר על בחורה שנישאה לרופא, חרף התנגדות הוריה. אחרי שגילה כי אינה מצליחה להיכנס להריון, עזב אותה הגבר והתחתן עם בת־דודתו, וזו ילדה לו בן.

■ השופט המחוזי **אברהם חלימה**, היושב במישפטים פליליים בעת הפגרה, עסק במשך שעות בבקשות־מעצר עד תום ההליכים. בתום היום הביע את תמיהתו ואמר: „נראה לי שיש יותר מדי בקשות למעצרים. היתה היום הביתה שלמה של תיקים פשוטים וכשאני צריך, כשופט, לחתום על צווי־מעצר כאלה, זה לא נראה לי.”

■ עורך־הדין **צבי לידסקי** לקח את בנו **עופר** בן השש לבית־המישפט. הוא הפקיד בידי הבן חבילת הזמנות לתערוכה של הצייר **אנדרי קיריצ'ינסקי**, כדי שיחלק אותן בין באי בית־המישפט. אלא שעופר לא הבחין מי הוא מי, וחילק הזמנות לעבריינים מועדים. כשגילה זאת אביו, הפסיקו מייד.

פגישה בבית השימוש

נפגשתי עם ג'ון אנדרסון, המועמד העצמאי לנשיאות ארצות־הברית. כן, כן, גם אני.

זה לא היה בסעודה חגיגית, וגם לא בקבלת־פנים רישמית. למען האמת, זה היה בבית־השימוש.

יצאתי לרגע ממליאת־הכנסת כדי לרחוץ את ידי, וראיתי שיש מצור דו־לאומי של אנשי־ביטחון על הדלת. תמהתי במה העניין. נכנסתי וראיתי לפני, בגודל טבעי, את הפנים המוכרות של הפוליטיקאי המרשים. הוא עמד לפני הברזים והתייעץ עם אחד מעוזריו.

אנדרסון

לא שמעתי הרבה, כי לא יפה להאזין לשיחות הזולת. אבל שמעתי שאלה של המועמד: „האם זה יהיה News Event?" כלומר — האם האירוע טוב לאמצעי־התיקשורת?

למחרת ראיתי בטלוויזיה את המועמד העצמאי חובש כיפה, וניגש בחרדת־קודש אל הכותל המערבי. שם היפנה את הפרופיל הפוטוגני שלו, אל המצלמות, ועמד שקוע בתפילה עמוקה. (אחרי ככלות הכל, היה זה אנדרסון שהציע בשעתו לשנות את החוקה האמריקאית ולכלול בה סעיף המכריז על ארצות־הברית כעל מדינה נוצרית. אבל מי זוכר?)

אני מודה שחשתי תחושה עזה של עלבון. סלידה קלה תוקפת אותי בימים אלה גם כשאני שומע הצהרות חסודות של רונאלד רגן על ישראל הנהדרת, ושל ג'ימי קארטר על ביטחון ישראל. אנדרסון מבחיל קצת יותר, מפני שדיבר גם בזכות ההתנחלויות של גוש־אמונים ובזכות הסיפוח של ירושלים המיזרחית — שני דברים שקארטר ורגן נזהרים מהם.

אני נעלב. מה אנחנו, נייטיבס באיי־פיג'י לפני דור, שכל פוליטיקאי יכול לנהות אצלנו ולהשתמש בנו כבאביזרים לפלאקאט־בחירות? האם תפקידם של שרי ישראל הוא לשמש ניצבים בסרטי־תעמולה אמריקאיים? האם מנחם בגין הוא סטאטיסט חייכני בתשדיר־שרות של פראנץ־יוזף שטראוס? האם הכל — הקיבוצים, הכותל המערבי, מצדה, צברינו החמודים והעוקצנים, צה"ל — הם תפאורה לקרניבלים של בחירות בארצות זרות?

הבה נגיד לכל הפוליטיקאים האלה — אנדרסון, רגן, קארטר, שטראוס, ג'יין פונדה: אנא, הניחו לנו. המדינה הזאת סגורה עד אחרי הבחירות שלכם. נשמח לראות אתכם אחרי הבחירות, אם תצליחו ואם תיכשלו. ואם אז תרצו להגיד לנו דברים יפים, ולהבטיח לנו הרים וגבעות, ולספר לנו כמה אתם מעריצים אותנו — תבוא עליכם הברכה.

אז. אבל במטותא מכולכם — לא עכשיו.

ליילה והשולמית

מה שלא עושה השכל עושה הזמן. כך אומר פיתגם עתיק.

לגבי פוליטיקאים, ניתן לשנות פסוק זה. מה שלא עושה השכל, עושה הפירסומת.

ליילה חאלד היא אמנית הפירסומת. אחרי קאריירה קצרה כחוטפת־מטוסים, שבה לא הצליחה במיוחד, הפכה לזמן־מה אטרקציה עולמית של כלי־התיקשורת. גם טרוריסטית, גם יפה, גם יודעת לדבר ולשחק. מושלמת.

לאחר מכן נעלמו עיקבותיה במשך כמה שנים. פעם שאלתי מישהו, המקורב לאש"ף, מה קרה לה. הוא השיב, כי חבריה של ליילה כועסים עליה. היא נחשבת בעיניהם כרודפת־פירסומת, המבליטה את עצמה בשעה שאחרים מחרפים את נפשם.

בשבועיים האחרונים חזרה ליילה אל מקומה הראוי — באור הזרקורים. אש"ף שיגר אותה לוועידת־הנשים בקופנהאגן.

מסופקני אם היה זה דווקא צעד נבון מצד אש"ף. ליילה אינה מייצגת את הקו המרכזי של הארגון. היא חברה בארגונו של ג'ורג' חבש, החזית העממית, השוללת את כל מהלכיו המתונים של יאסר עראפאת בשנים האחרונות. מוטב היה לאש"ף לשלוח לקופנהאגן אישיות פחות ססגונית ומושכת תשומת־לב, אך יותר אחראית וייצוגית. במאבק הפלסטינים על המכובדות הבינלאומית וההכרה המדינית יכולה ליילה להועיל כמו קברן בחתונה. אך זה העניין שלהם.

אזוני

ליילה היתה במיטבה. היא גנבה את ההצגה. אמצעי־התיקשורת השתגעו אחריה, הנציחו כל אחד מתעלוליה — וכל תעלול הזיק לפלסטינים יותר מקודמו.

החוצפת העליזה יכלה ליהנות מהצלחתה. היא היתה בטוחה שאין לה מתחרה בכנס. אך היא טעתה. שולמית אלוני היתה שם. וכאשר יש לגנוב הצגות, שולמית יכולה לשחק בנבחרת הבינלאומית.

היה זה אך טיבעי ששולמית אלוני תתמקם במקום הראוי, בכותרת הראשית. היא הציעה פומבית לליילה החוטפת לשוחח עימה „כאשה אל אשה". זה דווח, זה צולם, זה שודר.

אני משער שליילה נהנתה. „רק באמצעות הרובים!" השיבה בתרועה.

עד כאן הכל בסדר. אני הרי בעד הידברות עם כל אוייב המוכן להידבר. לא הייתי בוחר בליילה דווקא, מפני שהיא שייכת לאגף הקיצוני ביותר הרוצה בחיסול מדינת ישראל. אך תעלול־פירסומת אינו מזיק.

אלא מה —

לפני חצי שנה פירסמה שולמית אלוני מיכתב־גינוי חריף נגדי ונגד חברי. אנחנו, כך הסבירה השולמית, דיברנו בוועידת ניו־אוטלוק בוושינגטון על הצורך להידבר עם אישים מתונים באש"ף. לדבריה לא עמדנו

אורי אבנרי

יומן אישי

על כך שאש"ף יבטל תחילה את האמנה הפלסטינית האומללה. (אמרתי כי עצם נכונותם של ראשי אש"ף לנהל משא־ומתן גלוי עם ישראלים תהווה הכרה־למעשה, וכי ההכרה הסופית יכולה גם לבוא במהלך המשא־והמתן או בסופו.) שולמית אלוני לא זה בילבד ששללה גישה זו מכל וכל, אלא אף ראתה חובה לעצמה לגנות אותה בהודעה פומבית.

נראה כי מאז שינתה שולמית אלוני את דעתה. מותר לדבר עם אנשי אש"ף. ולא רק עם אנשים מתונים, כמו סעיד חמאמי ועיצאם סארטאווי, שהצהירו פומבית על רצונם בשלום המבוסס על הכרה הדדית (חמאמי נהרג בשל כך בידי ידידיה של ליילה חאלד). מותר להידבר גם עם גדולת הסרבניות שבחזית־הסירוב.

תמיד נעים לראות פוליטיקאים — בני שני המינים — שיש להם האומץ לשנות את דעתם מן הקצה אל הקצה, ותוך זמן כה קצר.

כל הכבוד, שולמית.

טוקיו בטוחה לגמרי

השגריר היפאני היה מרוצה, וגם אמר זאת באנגלית שצילצלה כיפאנית. אולם־ההרצאות בקומת־המרתף של הכנסת היה מלא עד אפס מקום. מסתבר כי כל חברי־הכנסת היו מעוניינים לראות את הסרט היפאני טוקיו, העיר הבטוחה בעולם, אשר הוד מעלתו, השגריר נאגאו יושידה, העמידו לרשות הכנסת.

השגריר לא יכול היה, כמובן, לדעת כי הקהל המרותק, שמילא את האולם עד אפס מקום, היה מורכב ברובו מסדרני הכנסת, מאנשי המישמר ועובדות־הנקיון, שכמה מהם לא ידעו מילה אנגלית. הם הובאו לפי הוראת יושב־ראש הכנסת, יצחק ברמן מרחיק־הראות, כדי למנוע בושות.

הסרט המעניין — סרט־תעמולה מובהק בעל איכות גבוהה — בא להוכיח כי טוקיו אינה רק העיר הגדולה בעולם, אלא גם הבטוחה ביותר. אין בה כימעט פשע אלים. יום אחרי גילוי גופתו של הילד אורון ירדן היה בכך מזון למחשבה.

החברה היפאנית היא הומוגנית לגמרי, כולה בת גזע אחד, דוברת שפה אחת. כל היפאנים שותפים למסורת נוקשה אחת.

„צריכים לשנות את חוק־השבות ולהביא לארץ שלושה מיליון יפאנים," התלוצץ אחד הח"כים בצאתו מן האולם.

„אם יהיו כאן יפאנים במקום יהודים, תיעלם בעיית הפשע והאלימות," חזר אחריו שני.

השאלה היא אם באמת היינו רוצים לחיות בחברה כזאת. האם אין אנו מעדיפים את חברתנו הפלורליסטית, האינדיווידואליסטית, התחרותית — אף במחיר הפשע והאלימות המתלווים אליה?

ליפאנים לא היתה ברירה. הם חיים מזה אלפי שנים על כמה איים, בצפיפות רבה, והיה עליהם ליצור לעצמם נורמות נוקשות — כימעט כמו הדבורים והנמלים — כדי לחיות בצוותא, מבלי שהחיים ייהפכו בלתי־נסבלים.

אך הנה, במילחמת־העולם, כאשר יצאו היפאנים מן האיים הקטנים שלהם, והשאירו אחריהם את אבא־אמא, המישפחה והחברה — הסתבר לפתע כי הם יכולים להיות אכזריים מאין כמוהם, וסיפורי־הזוועה על מעשיהם מילאו את העולם.

גם אחרי פרשת אורון, לא הייתי בוחר בדוגמה היפאנית.

עוד תשמע

בליל השבת האחרונה לא סגרתי את מקלט־הטלוויזיה בגמר השידורים. חודש הרמדאן הוא בעיצומו, והטלוויזיה המצרית משדרת עד מאוחר בלילה. האקלים החם משפר את הקליטה בארץ.

לא התאכזבתי. ראיתי סרט מצרי שלם. הוא סיפר על מאמצי ה„מוחאבאראת" (שרות הביון) המצרי לתפוס שלושה מצרים שריגלו לטובת ישראל.

בתום הסרט נאמר, כי זהו סיפור אמיתי. המרגלים נתפסו בראשית 1973. במעורפל נזכרתי בפרשה. מהנדס מצרי הוצא להורג, ונדמה לי שגם הבחורה — יפהפיה זוהרת בסרט — סבלה מגורל דומה.

אנשי־הביון בסרט היו נחמדים מאד, מסורים ורציניים. הם גם היו ג'נטלמנים מושלמים. הם לבשו חליפות של שלושה חלקים. היו להם מכשירים יעילים לאיתור ולציתות. אך בעיקר התפעלתי משרות־הטלפונים. בסרט, כל הטלפונים של קאהיר פעלו ביעילות מופלאה. הלוואי והיתה לנו בארץ רשת־טלפונים שכזאת.

נראה כי הסרט תוכנן לפני יוזמת הנשיא סאדאת. הקרנתו מראה כי עדיין אין במחסן סירטי־שלום.

בשביל הצופה המצרי, זהו בוודאי סרט נוסטאלגי. הופיעו בו אנשי־ביון מצריים ותוניסיים, ששיתפו ביניהם פעולה למופת, וגם נערך בו נשף של הליגה הערבית בפאריס, שבו היו המצרים אורחים רצויים. איפה הימים ההם?

יומיים־שלושה לפני כן היתה לי הפתעה הרבה יותר גדולה. השידורים הישראליים הסתיימו, ובלי כל מעבר הופיע על המירקע שידור הטלוויזיה המצרית. עברו כמה שניות עד שהייתי בטוח בכך. כי על המירקע שרה זמרת את שירה של נעמי שמר:

עוד תראה, עוד תראה,
כמה טוב יהיה...

אבל זה לא היה השיר של שמר. הזמרת המצרית, בחליפת־מיכנסיים לבנה זוהרת, שרה שיר־אהבה ערבי, לפי המנגינה של נעמי שמר.

שמר

הידה היא לי: האם השלום כבר התקדם עד כדי כך, שהמצרים מפקיעים לעצמם שירים ישראליים אותנטיים? ואם כן, האם זכאית שמר לתמלוגים על פי הסכמי השלום והנורמליזציה, שהיא מתנגדת להם?

או שמא — — —. לא, לא, איני מעלה על דעתי שנעמי שמר תזדקק למנגינה ערבית. לא נעמי שמר! לא אשה לאומית כמוה! זה פשוט לא יתכן!

נירמול בלי סירבול

ובעניין הנורמליזציה.

האקדמיה ללשון העברית פנתה אל כמה אנשים, וגם אלי, בבקשה לחוות את הדעת על התירגום העיברי הרצוי למילה זו.

ביקורו ההיסטורי של אנוור אל־סאדאת הניב פירות רבים, כימעט כולם חיוביים. אך היה גם פרי שלילי אחד: השימוש בממזר לשוני „נירמול".

קשה לי להסביר מדוע, אך מילה זו צורמת את אוזני. זה עניין של חוש, ועל כך קשה להתווכח. אני שונא מילה זו. העובדה שמנחם בגין אימץ אותה לעצמו לא הרגיעה אותי. היא רק שיכנעה אותי — בצדק או שלא בצדק — כי אין למר בגין אוזן לצליל העברי.

איני קנאי לטוהר השפה. איני מתנגד לקליטת מילים לועזיות, אם הן נעימות לאוזן העברית. למשל: לטלפן. גם מכשיר הטלפון נראה לי, ואיני נזקק לשח־רחוק. אך אינני יכול לסבול את הטלוויזיה, וזה מכבר אני מחפש לה בייאוש תחליף עברי.

המילה „נורמליזציה" גזורה מן המילה הלאטינית „נורמה", שפירושה המקורי הוא ריבוע של נגר. מכאן „נורמלי" — תואם את הנורמה, ו„נורמליזציה" — פעולה שנועדה להתאים דברים לנורמה.

המצרים משתמשים במילה „תטביע", שפירושה הפיכה לטיבעי. בעברית אין שימוש זה אפשרי. הן איננו רוצים להטביע את ספינת־השלום!

האקדמיה הציעה לעיון כמה מילים אפשריות: למשל „תיקנון", הפיכת הדברים לתקינים. כל ההצעות לא נראו לי.

אני ממשיך לדבוק בהצעתו של קובה שרת, אשר ירש תחביב זה מאביו. הוא מציע „השגרה", הפיכה לשיגרתי. ומכאן: להשגיר, השגרנו, נשגיר.

למשל: ארוכה הדרך להשגרה.

הנדון:

האם הפכה הציונות תנועה דו־סיטרית?

התורבן הזוחל

שכנה שלי הביאה לי דרישת־שלום. היא נכנסה למספרה בניו־יורק. כאשר נודע לספר כי היא מישראל, שאל אם היא מכירה אותי. כשנענה בחיוב, ביקש ממנה למסור לי ד"ש חמה.

היא לא זכרה את השם. אך ידעתי היטב מי זה. כאשר נפצעתי, בימים האחרונים של מילחמת־העצמאות, נשארתי מוטל ל־אור היום בשטח חשוף, שנשלט על־ידי מקלעים מצריים. ארבעה טירונים מעולי־מארוקו הוציאו אותי משם. זאת היתה משימת־התאבדות.

איש מן הארבע לא נשאר בארץ.

■ ■ ■

כל אחד מאיתנו יכול לערוך לעצמו רשימה פרטית של מכרים, שכ־נים, חברים־לעבודה, חברים־לכיתה, חב־רים־לנשק וידידים אשר היגרו בשלושים השנים האחרונות מן הארץ.

כל אחד יכול להכין גם רשימה שניה, של מכרים וידידים היושבים כיום על ה־מיזוודות, פחות או יותר.

ויש גם רשימה שלישית — אולי הגרועה ביותר. רשימה של הרבים־הרבים המהר־הרים עתה בקול רם על ירידה.

פעם היה נושא זה בבחינת טאבו. גם מי שחשב על כך בסתר־ליבו, לא העז לדבר על כך בקול רם. ואם דיברו — דיברו על „ביקור", על „שליחות", על „לי־מודים שנמשכים". כיום זהו כימ־עט חלק בלתי־נפרד של כל שיחה מהוגנת בליל־שבת בסאלון.

מי היגר. מי עומד להגר. האם כדאי להגר. איך מהגרים. לאן כדאי להגר. אל מי שם כדאי להגר.

יש גם בדיחות על הגירה. למשל: תחת להשקיע הון־עתק ברכישת נשק, כדאי ל־סעודים להציע 100 אלף דולר לכל ישראלי שיוכיח כי ישב במשך שנה רצופה אחת בחו"ל. זה יהיה זול יותר.

מצחיק? לא, לא מצחיק.

■ ■ ■

התרופה הפשוטה ביותר נגד חרדת־הירידה היא ההתעלמות ממנה. עוצ־מים את העיניים, טומנים את הראש בחול של סיסמות, והופ — אין ירידה.

כאשר הזכרתי השבוע במליאת־הכנסת כי קרוב למיליון ישראלים שוהים עתה בחו"ל, פרצה מהומה. איך אפשר להגיד דבר כזה? איזו עלילה נפשעת של עוכרי־ישראל! מאיזו אצבע מצצתי מיספר כזה, כאשר המומחים הרשמיים מדברים על 350 אלף בילבד?

מצצתי את המיספר מן האצבע המצביעה על 600 אלף ישראלים בשתי ערים בילבד — ניו־יורק ולוס־אנג'לס. לפחות 100 אלף יהודים צפון־אפריקאיים, שעברו בישראל, חיים עתה בצרפת ומחוללים שם מהפכות בקהילה היהודית.

הוסיפו לכך את הישראלים בגר־מניה, בקנדה, בהולנד ובתריסר מדינות אחרות — והמיספר ה־אימתני של מיליון שוב אינו דימיוני.

אין מיספרים מדוייקים. אין, מפני שאין הגדרה אמיתית של המושג „יורד". הירידה היא מצב נפשי, לא רק גיאוגרפי. אם אדם עזב את ישראל לפני חודש בילבד, אך מתכוון לבנות את חייו בפלורידה — הריהו יורד, גם אם השאיר אחריו דירה שהשכיר בירושלים. שליח של הסוכנות או ה־ממשלה, המנצל את תקופת־שליחותו כדי לבנות לעצמו פרנסה בטורונטו, הוא יורד.

אנשים מעטים מגדירים את עצמם רשמית כיורדים. רבים מן הישראלים טוענים כי שהותם בנכר היא זמנית, וכי באחד הימים יחזרו ארצה. כימעט כולם קשורים לארץ באופן ריגשי — ואכן, כמה מן החסידים הקיצוניים ביותר של ארץ־ישראל־השלמה שלעולם לא יוותרו אף על שעל אחד של אדמה משוחררת, הם יורדים החיים בעושר ובאושר במייאמי־ביץ'.

העובדה הפשוטה, הנוראה והמחרידה היא שכעת חי כימעט כל ישראלי־יהודי שלישי בחוץ־לארץ — וכי תופעה זו הולכת וגדלה ככדור־שלג.

הדימוי של כדור־השלג אינו לתיפארת המליצה. כדור־שלג גדל במהירות מפני ששלג חדש נדבק אל הכדור המתגלגל.

יורדים חדשים נדבקים אל יור־

היהודי הנודד (ציור של גוסטאב דורה, 1852)

דים קודמים. אחרי שכמה ישרא־לים מקימים מושבה ישראלית בהונולולו או בסינסינאטי, הם מושכים אחריהם קרובים, ידידים, שותפים ומכרים.

עבירה גוררת עבירה, ירידה גוררת ירידה.

■ ■ ■

המשורר תומס סטירנס („תי־אס") אליוט כתב פעם כי „כך יבוא סוף־העולם — לא בזבנג, אלא בקול יבבה."

חוזי־השחורות בישראל נחלקים בדיעו־תיהם. נביאי הסוף־של־זבנג היו תמיד אופ־טימיים יותר. בימים האחרונים אף התחזק קולם. לעיראק תהיה פצצה גרעינית, ואולי גם ללוב, תודות לאדיבותה של פאקיסתאן. באחד הימים — זבנג! — תיפגשנה כל ה־פצצות האלה בשמיים, גרעין לגרעין יריע, ונפשנו תמות עם פלישתים.

אסכולה אחרת מנבאת סוף־של־יבבה. לא יקרה שום דבר דרמא־תי. המדינה פשוט תתרוקן בהד־רגה.

יש בני־אדם הלוקים במחלה תורשתית הקרוייה המופיליה. היא מכונה גם „מחלת המלכים", מפני שעשתה שמות בשושלות־המלכים של אירופה. מכיוון שאלה היו קשורות כולן זו בזו בקשרים של נישואין, היו סיכויי ההורשה של המחלה בהן חזקים במיוחד.

המופיליה היא מחלה של הדם. בדם קורבנותיה חסר הגורם המביא לקרישה. די היה בפצע קל בעת הגילוח, כדי שדמו של החולה ינזל במשך שעות וימים. עד ששוכללו טכניקות של בידוד הגורם ה־מקריש ושימורו, היתה זאת מחלה קטלנית. מעטים מאוד מקורבנותיה הגיעו לגיל־העמידה.

אין עוד ספק: החברה הישי־ראלית היהודית סובלת ממחלה נו־ראה זו. הדם נוזל מעורקיה, בזרם גובר והולך. אם יימשך תהליך זה, היא תמות מאובדן הדם.

■ ■ ■

המופיליה היא מחלה מלידה. האם גם ההמופיליה הלאומית, שאנו סובלים ממנה, היא מחלה־מלידה? האם כבר היתה טמונה בדמנו עם הקמת המדינה?

יתכן מאוד שהתשובה על כך היא חיובית. אני סבור כי המח־לה שלנו היא המופיליה רוחנית.

אנשים יורדים מהארץ מפני שלא נוח להם כאן. מפני שאין להם דירה לגור ולגדל בה מישפחה. מפני שרמת־המחייה אינה מספקת אותם. מפני שאינם רואים סיכוי סביר לשיפור מצבם. מפני שאיכות־החיים בארץ דוחה אותם. מפני שאינם מו־כנים לסבול מישטר לאומני וקלריקלי. מפני שאינם רואים סיכוי לשיפור המערכת המדינית־חברתית. מפני שאינם רוצים לש־לוח בנים לצבא.

סיבות אלה ואחרות מוזכרות תדיר. אך אין בהן תשובה אמיתית.

בארצות רבות בעולם יש תנאים גרועים יותר לאין שיעור, אך אין תושביהן בורחים מהן בהמוניהם, עד כדי התרוקנותן משליש האוכ־לוסיה.

אדם נורמלי דומה לעץ. הוא שתול במקומו. יש לו שורשים בלתי־נראים אך אמיתיים. הוא רוצה לחיות במקום שבו נולד וגדל, באקלים שהוא מורגל לו, ב־חברה הדוברת את שפתו, שמושגיה הם מושגיו. אין הוא מהגר אלא כשהוא נתון בלחץ נדיר. כך ברחו ההוגנוטים מצרפת והפוריטאנים מאנגליה.

רק היהודים ברחו — או גורשו — פעמים רבות מארץ לארץ. הרדיפות היקנו להם ניידות נדי־רה. דתם, הרגליהם, פזורתם, איפ־שרו להם להינתק ביתר קלות ולהתמקם באותה קלות בארץ אחרת.

יהודי שברח מאשכנז מצא יהודים טובים בפולין, שעזרו לו להיקלט שם. יהודי שברח כעבור כמה דורות מפולין מצא קהילה יהודית משגשגת בברוקלין, שקלטה אותו.

ליהודים היתה מולדת ניידת — נרות־שבת אשר יכלו לדלוק בכל מקום. ברית־מילה וסדר וצום יום־הכיפורים אשר ניתן היה לערכם בכל אתר. כל מקום שבו הודלק נר־חנוכה ונערך הסדר היה מולדת ליהודי.

הציונות באה לשים קץ לקיום נייד זה. היא באה ליצור אומה בריאה, בעלת שורשים בקרקע.

לא תחנת־רכבת, שבאים אליה ויוצאים ממנה בלי־הרף, אלא מדינה. בית לאומי.

בית־לאומי, לא תחנת־מעבר לאומית, לא בית־מלון לאומי.

■ ■ ■

האם נכשלה הציונות?

התשובה עלולה להיות קודרת. העליה נפסקה מזמן, ושוב אינה אלא בסדר־גודל הרגיל של זרימה לארץ־הגירה, כמו קנדה ואוסטרליה. הנשירה היא תעודת־עניות נוראה. ואילו הירידה הגיעה לממדים של שואה.

אם כן, האם יש לקבוע שהציו־נות אכן נכשלה?

נדמה לי שהתשובה מורכבת יותר, ואולי אף חמורה יותר.

לא זו בלבד שהציונות שוב אי־נה מסוגלת כיום להקריש את ה־דם הלאומי — מבחינה מסויימת היא אף עוזרת בעצמה לנזילת ה־דם מעורקי המדינה.

■ ■ ■

אם רוצים אנחנו לרפא את המחלה, אנחנו צריכים קודם כל לאבחן אותה.

אמרתי לא פעם כי, הציונות היתה, לדעתי התנועה המהפכנית הקיצונית ביותר של המאה ה־20.

המהפכה הבולשביקית הגדולה שינתה סידרי חברה ושילטון. מהפכות לאומיות מהודו עד זימבאבווה גירשו שליטים זרים מבלי לשנות את המציאות המקומית. אך הציונות שינתה את הכל. היא העבירה המוני־אדם מארץ לארץ, מאקלים לאק־לים; היא החייתה שפה מתה; היא שינתה מיסודן אורחות־חיים; היא הפכה את ה־פירמידה החברתית.

מה קראה למהפכה הזאת?

קרה לה משהו נורא. היא בגדה בעצמה.

זה קרה בימי־הראשית של המדינה.

אז היו צריכים להיקבע היחסים בין המדינה החדשה ובין הפזורה היהודית.

בנימין זאב הרצל עצמו דגל בניתוק גמור. בחזונו ראה שחלק מהיהודים יהגרו אל המדינה היהודית, ואילו היהודים יתבוללו בארצות־מגוריהם, ויהיו סוף־סוף משוחר־רים מן החשד של נאמנות כפולה. מאחר

(המשך בעמוד 48)

מאת אורי אבנרי

מחצית הישראלים הרוכשים כרטיס הלוך־וחזור לארצות־הברית כדי להשיג אשרת־כניסה לארצות־הברית אינם משתמשים בחצי השני - והמושבים נשארו ריקים

איפה החצי השני?

שדרן שידון
ליורדים, יש כוח־קנייה

עורכת ינאי־קינן
אפשר גם שם

עירך צפריר
המודעות זורמות

קוראת־קלפים תמיר
לקרוא גורלות בנכר

כתבי ניו־יורק פוסט וניוזוויק פשטו על מקומות־הריכוז של הישראלים בניו־יורק ובלוס־אנג׳לס. ללא שיתוף־פעולה מוקדם ביניהן, החליטו המערכות של שני העתונים האלה לערוך כתבות־ענק על התופעה של הישראלי בארצות־הברית (ראה הנידון).

מכוני־מחקר וסיקרי־דעת־קהל הופעלו על־ידי שני העתונים הגדולים. מסקנה אחת, שהיתה משותפת לשני הגופים החוקרים, צריכה לזעזע דווקא את הישראלים שנותרו בארץ:

בארצות־הברית יש היום יותר מ־600 אלף ישראלים — כמיספר היהודים בישראל ביום הכרזת־המדינה במאי 1948.

מחלקת־האשרות של השגרירות האמריקאית בתל־אביב הפכה בחודשים האחרונים חשדנית יותר ויותר. הדיווחים, שהגיעו משילטונות־ההגירה באמריקה, סיפרו על מיספר גדל והולך של ישראלים המנצלים את אשרות־התייר שלהם כדי להישאר בארץ האפשרויות־הבלתי־מוגבלות. הם שגרמו לכך שהשגרירות תקפיד עוד יותר על נוהליה בהוצאת אשרות לארצות־הברית, מאשר קודם לכן.

כיום אין כימעט אשרות לתקופה העולה על שלושה או שישה חודשים. האשרות לחמש או עשר שנים הן נדירות ביותר, וניתנות רק לאנשים המוכרים אישית לעובדי־השגרירות, ורק כשאלה מוכנים לערוב לכך שהם לא יישארו בארצות־הברית.

מי שרצה לנסוע לארצות־הברית לשם טיול התבקש להוכיח כי הוא משאיר רכוש רב בארץ. בדרך כלל ביקשו ממנו דיווחים בנקאים על תוכניות־חיסכון שלו, ואישורים מתאימים על בית או מיגרש שיש לו בארץ. כיום אין גם בכך די לעובדי השגרירות. רווקים כימעט אינם מקבלים אשרה, ואדם הרוצה לנסוע לארצות־הברית מבלי להיתקל בקשיים מרובים צריך להוכיח, כפי שאומר אחד מהעובדים הבכירים של השגרירות בתל־אביב, „שהוא משאיר כערבון בישראל אשה ושלושה ילדים.״

אף פרוטה לעלייה!

אך למרות כל הקשיים והעיכובים, מצליח הישראלי־המסתדר להערים על שילטונות ההגירה האמריקאיים, לקבל אשרת תייר ולהישאר בארצות־הברית.

חברת־נסיעות נשר, בבעלותו של הישראלי דויד וויינגרטן בארצות־הברית, יחד עם חברת מעוף הישראלית, חוכרים מחברת־התעופה אוורגרין כארבעה מטוסים לשבוע, ועורכים טיסות־שכר בקו ניו־יורק־תל־אביב־ניו־יורק. כ־75 אחוז מהנוסעים הם אמריקאים, הבאים לטיול בארץ, ו־25 אחוז הם ישראלים, הנוסעים בכיוון ההפוך.

מנכ״ל החברה גילה תופעה מעניינת. לדברי עוזריו של וויינגרטן, מחצית הישראלים הרוכשים כרטיסים הלוך־וחזור — תנאי הכרחי לקבלת אשרת־כניסה לארצות־הברית — אינם חוזרים, ומפסידים את מחצית דמי־הכרטיס.

חברת נשר כבר למדה מהנסיון, היא יודעת שמקומות אלה יישארו פנויים, ולכן היא מוכרת כרטיסים אלה בשנית, מתוך ביטחון שמחצית האנשים לא יגיעו.

מנהיגים ואישים פוליטיים בישראל עדיין לא שמעו על המיספר המפחיד של 600 אלף יורדים. ומי ששמעו עליו עדיין לא עיכלו אותו. בינתיים, האיש היחידי בצמרת המימסד שהוא ער לנושא זה, והמבין שמדינת־ישראל נמצאת בתהליך מואץ של התרוקנות מתושביה, הוא דווקא יושב־ראש הכנסת, יצחק ברמן. הוא פיתח תיאוריה מעניינת כיצד להילחם בנגע, המאיים על קיומה של המדינה. לדעת ברמן אסור בשום פנים ואופן להמשיך ולערוך בפעולות־הנפל של תמיכה כספית ביורדים החוזרים לארץ, מהסוג ששר־הבינוי־והקליטה דויד לוי החליט עליהן. ברמן טוען שיש להפסיק להוציא כספים על נסיונות השיכנוע להחזרת היורדים, ולהשקיע את הכסף בבעיות השיכון בישראל, שהן, לדעתו, אחד הגורמים המביאים לירידה.

אך ברמן מרחיק־לכת. לדבריו יש גם להפסיק ולהוציא כספים על נסיונות־השיכנוע של הנושרים בווינה וברומא. לדעתו, אסור להוציא אפילו משכורת אחת של שליח־סוכנות על נסיונות לשיכנוע יהודים מיוצאי ברית־המועצות לבוא לארץ, תחת להמשיך לאמריקה. „זה בין כה וכה לא עוזר, ואת אותו הכסף יש להשקיע באותם גורמים המביאים לירידת ישראלים.״

ברמן מוכן לפגוע גם באחת הפרות הקדושות של המדינה מזה יותר מ־100 שנה. לדעתו אין להשקיע אפילו אגורה שחוקה אחת בפעולת העליה. מי שרוצה שיעלה, ויהיה כמו אחד הישראלים, ללא כל הטבות. את כל הכסף הזה יש להשקיע בבעיות המטרידות את המדינה, ובראשן בעיית ה־

הירחון „מידע״
אין אשרה לרווקים

מיקסם השווא: חיים קלים, כביכול, אפשרויות בלתי־מוגבלות ועתיד טוב יותר

שיכון, כדי להביא לכך שישראלים לא יירדו מהארץ, ושהעולים־בכוח ייהנו לחיות בה.

„נפולת של נמושות"!

אם צודק כרמן בגישה שלו לנשירה ולעליה ואם הוא שוגה — הוא מבין לפחות את עוצמתה של הירידה מישראל ואת פירושה האמיתי: קיצה של מדינת־ישראל. האחרים, שתפקידם לעסוק בכך, אישי הממשלה או סוכנות, ממשיכים להתייחס לבעיית הירידה כפי שהתייחסו אליה לפני חמש או עשר שנים, כאשר היו היורדים „נפולת של נמושות," על פי הגדרת מי שהיה אז ראש־הממשלה, יצחק רבין, ולא מיטב הנוער, כפי שזה היום.

רון צפריר, בנו של הצייר היפואי שלמה צפריר, הוא כיום סטודנט ישראלי בפנסילבניה. הצעיר שוהה עתה בביקור־מולדת, והוא מודה שאינו מתכוון לחזור לארץ אחרי שיסיים את לימודיו. „לפחות אני לא מוכן להתחייב על זה." יחד עם רון לומדים באותה האוניברסיטה עוד 200 סטודנטים ישראליים. החדשות מהארץ מעסיקות את הישראלים הלומדים בפנסילבניה ועומדות במרכזן של רבות מהשיחות שלהם.

אולי זו הסיבה לכך שרון החליט להוציא עיתון קטן, שייקרא על־ידי 200 הסטודנטים הלומדים איתו. הוא קרא עיתונים ישראליים, השתמש בחומר שהוא קיבל מהארץ, ושיכפל 2000 עותקים, מתוך תיקווה שגם יהודים, היודעים עיברית, יקראו את העיתון שלו. שם העיתון: מידע (וכתיב האנגלי: MAIDA).

ההצלחה היתה מעל לכל המשוער. הכל התנפלו על העיתון של רון. ההפקה הבאה שלו היתה עשרת אלפים עותקים וגם הם נחטפו. לרון היתה הפתעה גדולה עוד יותר כאשר חברות וסוחרים ישראליים, שיש להם עסקים בניו־יורק, פנו אליו וביקשו ממנו לפרסם מודעות שלהם. העיתון המשוכפל הקטן של רון הוא כיום עסק של ממש, המפרנס את בעליו בכבוד רב.

מה שגילה רון צפריר לגמרי במיקרה, גילו אנשי־מיקצוע, עיתונאים ואנשי־עסקים, היושבים בארצות־הברית שלא במיקרה. הם הפכו את העיתון, הרדיו והטלוויזיה בעברית לעסק נושא רווחים עצומים.

בניו־יורק יש שעה בעברית בתחנת טלוויזיה בשיטת כבל. לתחנה העברית יש הצלחה רבה בקרב 360 אלף היורדים הישראלים הנמצאים עתה בניו־יורק, ואצל יהודים ניו־יורקים השולטים בשפה העברית.

התחנה משדרת בעיקר חדשות מהארץ ופירסומות. היא מנצלת את כתבות מבט, השבוע יומן אירועים ומוקד, הנשלחות אליה על־פי הסכם בין בעלי התחנה ורשות־השידור. בתמורה משלמים בעלי התחנה לרשות־השידור הישראלית אלפים רבים של דולרים. בעלי התחנה הם שני ישראלים־לשעבר, חיים זיטמן וגידעון פיאט. זיטמן הוא בעל חנות למכשירי חשמל בניו־יורק, האהודה על התיירים הישראלים הן משום מחיריה הזולים והן משום שמתח המכשירים שלה מותאם לתנאי ישראל — 220 וולט. פיאט היה מפיק ומהנדס באי־בי־סי לפני שהחל לעסוק בשעת השידור הישראלית בטלוויזיה. אביו של פיאט הוא אחת הדמויות הידועות בארץ, איש חקלאות וחינוך, שהיה ממקימי בית־הספר כדורי.

עד לפני שבועיים מכרה התחנה רק עשר דקות מתוך 14 דקות הפירסומת שהחוק מתיר. אולם נראה שאחרי פירסום סקר ההאזנה האחרון של איגוד־המפרסמים בטלוויזיה של ניו־יורק, יצליחו אנשי התחנה למכור את מלוא 14 דקות השידור שלהם.

התחנה משדרת מ־10 עד 11 לפני־הצהריים. על־פי סקר ההאזנה החדש יש לתחנה שיעור האזנה הגבוה ביותר בניו־יורק, בין 10 ל־10.30 לפני־הצהריים. בשעה 10.30 היא יורדת למקום החמישי. מי שמכיר את שפע התחנות והתוכניות של הטלוויזיות בניו־יורק, יודע שגם המקום החמישי הוא מקום מכובד הנושא רווחים טובים.

ההסבר להצלחה זו ניתן על־ידי דן שילון, שהוא הקריין של התחנה. שילון ביקש ואף קיבל מרשות־השידור הישראלית היתר לעשות חלטורה זו. לדברי שילון: „כל אחד מרבבות הישראלים הנמצאים בניו־יורק מתבונן בתוכנית וכן גם יהודים אמריקאים רבים שיודעים עברית. בשעות 10—10.30 של ימי ראשון משדרות כל יתר התחנות, בעיקר תוכניות דת, שלא מעניינות את היהודים."

בעזרת זמרת ודוגמנית

עוד לפני שפורסם הסקר האחרון החליט גם אבי אלון, יורד מלוס אנג'לס, לפתוח שעת שידור משלו בניו־יורק. התחנה נפתחה לפני כשבועיים, אולם היא סובלת מחבלי־לידה קשים. השעה העברית של אלון, שאותה מגישים הזמרת עדנה לב והדוגמנית חוה לוי, משודרת גם בשיטת הכבל וגם ב־.U.H.F, אולם בתנאים קשים. התוצאה היא, שרק בפרברים של ניו־יורק מצליחים לקלוט את השידורים. במנהטן, למשל, הם אינם נקלטים. אלא שיופיה של חוה לוי, והשערוריות הרכילותיות סביב הזמרת עדנה לב, שהיתה עד לעת האחרונה חברתו של אחד מאנשי הטלוויזיה המפורסמים של ארצות־הברית, דויד ברנר, ינצחו כנראה את קשיי הקליטה. אבי אלון ימצא מימון נוסף ואז תצליח תחנת־השידור שלו להיקלט בכל ניו־יורק.

זיטמן ופיאט אינם חוששים מתחרות מצידם של אלון ושל שרגא צור, יורד מישראל, המשמש כרכז השידורים. הם יודעים כי בניו־יורק יש עתה מקום לשתי תחנות־טלוויזיה בעברית.

לאלון יש גם שעת שידור בעברית בטלוויזיה בלוס־אנג'לס, הכוללת תוכניות וחדשות. התחנה נקראת ישראל שלנו, ועובדים בה עיתונאים ישראלים. בכל מקום בארצות־הברית שבו נראית ונשמעת המילה העברית, היא נבלעת ברעבתנות על־ידי היורדים מישראל.

אבי אלון עתיד להיות אחד מאילי־העיתונות הישראלית בארצות־הברית, אם לא יסתבך בפלילים, כפי שכבר אירע לו בעבר הלא־רחוק. בנוסף לשתי תחנות הטלוויזיה יש לו גם תחנת רדיו בעברית, המשדרת ליורדים שבלוס־אנג'לס. התוכניות מוגשות על־ידי ראובן לוי ושוש עטרי, האחות של הזמרת יונה עטרי ושל המנצחת באירוויזיון, גלי עטרי.

ניו־יורק הקדימה את לוס־אנג'לס בתחנת רדיו בעברית. מדי ערב משדרות בה נילי ינאי־קינן ועיינה אילון, מי שהיתה שדרנית ועורכת תוכניות בגלי צה"ל, עד שהסתבכה עם החוק בפרשת סמים. רמת התוכניות ירודה למדי, אך הישראלי המגיע לביקור בניו־יורק משתעשע למשמע הפירסומות. לתחנה של נילי קינן־ינאי יש מערכת מיסחרית יעילה, המצליחה להגיע אל הרבה עסקים ישראליים בניו־יורק ולקבל מהם הזמנות לג'ינגלים בעברית. בתחנה זו משדרים פירסומות למוסכים וחברות של רכב משומש, למספרות ושירותי־ביטוח, מיסעדות ומועדוני־לילה, ואפילו למועדוני־שידוכים כמו זה של הלנה (העולם הזה 2237). כולם שייכים לישראלים. כולם משדרים בעברית.

אבי אלון אינו רק מלך אמצעי־התיקשורת האלקטרוניים של היורדים בארצות־הברית, אלא גם אחראי במידה רבה להתפתחות העיתונות העברית באמריקה.

בלוס־אנג'לס יש לו שבועון הנמכר ב־50 אלף עותקים, ועתה הוא שוקל להוציא ירחון מהודר בעברית. לדעת אלון יוכל הירחון להימכר ביותר מ־50 אלף עותקים, ומה שחשוב מכל: הוא יזכה בכמות גדולה של מודעות. בניו־יורק יתחרה או ישלים הירחון החדש שאותו מתעתד אלון להוציא לאור בשבועון ישראל שלנו, היוצא לאור בניו־יורק מזה שנה. אפילו אותם שלא נהגו לקרוא עיתונים בישראל מגדירים את ישראל שלנו כזבל. זה עיתון אינפנטילי, הנקרא על־ידי 350 אלף היורדים של ניו־יורק. יש בו הרבה מאוד מודעות. עורך אותו מי שהיה הכתב המדיני של הרדיו, אריה מקל.

את מקל ואת אשתו, רות, שהיתה עיתונאית במעריב, אי אפשר להגדיר עדיין כיורדים, אך לאיש אין ספק בכך שהם לא ינטשו את מיכרה־הזהב שבידיהם בעבור משכורות של רשות־השידור ומעריב. מקל נמצא עתה בחופשה־ללא־תשלום מהרדיו. הוא נטל אותה כדי לשמש שליח הסוכנות היהודית בניו־יורק. כאשר סיים את שליחותו, החליט להישאר בעיר וללמוד. הוא לא מופיע בשמו כעורך העיתון, משום שלא קיבל אישור לכך מהנהלת רשות־השידור בירושלים, שכן הוא נחשב עדיין כעובד מן המניין. על השבועון חותמת תחתיו אשתו.

בני הזוג מקל גילו למפרסמים האמריקאים, היורדים ושאינם יורדים, כי למילה הכתובה עברית יש כוח־קנייה רב. שוק הצרכנות הישראלי בניו־יורק הוא לא רק אחד השווקים המוגדרים הגדולים ביותר, אלא גם קורא יצופה נאמן של אמצעי־התיקשורת הפרטיים שלו. מודעה בישראל שלנו, כמו פירסומת ברדיו או בטלוויזיה, מבטיחה למפרסם — בין אם הוא ישראלי־לשעבר או אמריקאי הפוזל לעבר השוק הישראלי — את מלוא התמורה לכספו.

ייצוא אסטרולוגי לניו־יורק

בניו־יורק יש תחנות טלוויזיה ורדיו ועיתון ישראלים. יש בה מישרד שידוכים המנוהל על־ידי ישראלית ואפילו אסטרולוגית ישראלית, מרים תמיר, העושה הון רב בעזרת לקוחות ישראלים. תמיר התפרסמה בזכות כמה מנבואותיה שהתגשמו. אשה כבדת־גוף ונעימת־סבר זו היא גרושתו של מפקד מישטרת מחוז חיפה, תת־ניצב אברהם תורגמן.

לפני ההפיכה באיראן נהגה תמיר לחלק את זמנה בין תל־אביב וטהרן. היא התחבבה על מישפחת השאה. אחותו של השאה לא היתה עושה צעד מבלי להתייעץ תחילה באסטרולוגית הישראלית.

אחותו של השאה נמצאת עתה בניו־יורק והיא שהביאה את תמיר לעיר הגדולה. תמיר באה, ראתה ונפגעה.

העומס המוטל על תמיר הוא רב וההצלחה שלה בניו־יורק אינה מגיעה לקצה ההצלחה שקצרה בישראל. המוני יורדים ישראלים עולים אליה לרגל. העבודה היא כה רבה, עד שתמיר נאלצה לשכור מזכירה. היא מצאה ישראלית צעירה שהחליטה ללמוד בניו־יורק מבלי שיהיה בידה כסף למימון הלימודים. בעזרת המשכורת הגדולה שמשלמת תמיר, תוכל הישראלית הצעירה לממן הן את לימודיה והן את שכר הדירה שלה.

יוסי ינאי

מהיום הגידו -
"מגידו"

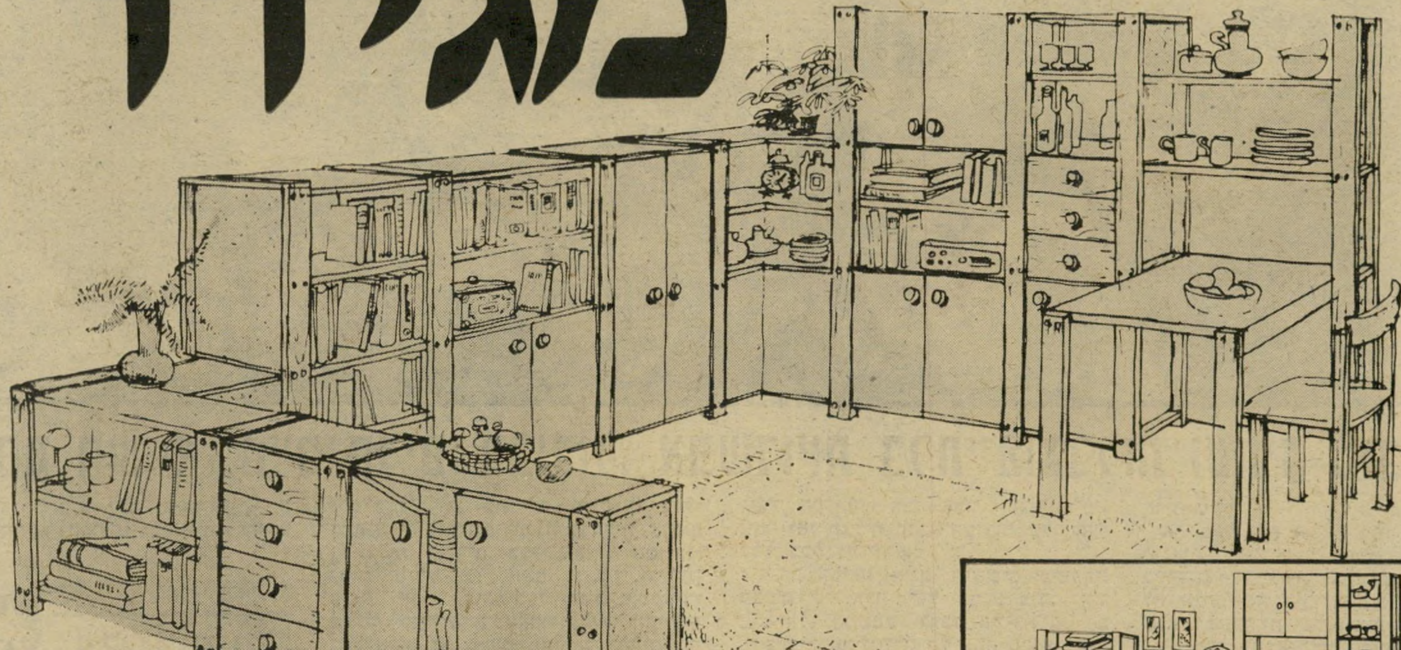

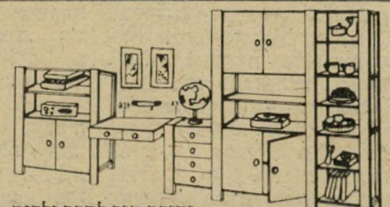
יחידת קיר לחדר ילדים דגם A

זהו זה!
עכשיו כשתרצו רהיטים לחדר הילדים הכנסו ל"כל-גיל" והגידו "מגידו".

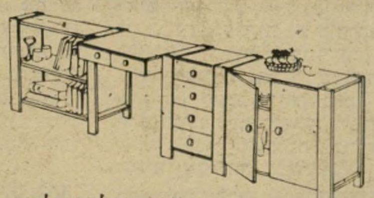
יחידת קיר לחדר ילדים דגם B

המוכר יציג בפניכם מערכת רהיטים מודולרית שהיא ממש יצירת מופת של נגריית גבעת ברנר, באיכות המעולה בעיצוב המרהיב בגימורים המושלמים ומה בעצם לא.
אז בקיצור, הגידו "מגידו" ותחסכו לכם הרבה זמן של ריצות בין חנויות בדיקות מוצרים וכו'.

יחידת קיר לחדר ילדים -דגם C

כל גיל

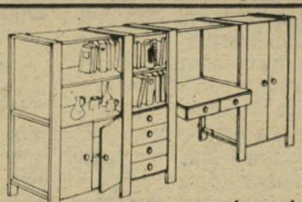
יחידת קיר לחדר ילדים - דגם D

מרכז תצוגה ומכירה: תל אביב, דיזנגוף 201
חיפה: בית הזורע, שמרת, אלנבי 117, קלוז'ני, הרצל 32
ירושלים: ויסמן, תלפיות, דרך בית לחם 118

במדינה

העם

תמישה עיגולים

האם נגררה ישראל אחרי תעלול־בחירות של ג'ימי קארטר?

לפני שבועות מעטים בילבד היה עם־ישראל כולו נחוש בהח־לטה להחרים את האולימפיאדה במוסקווה.

זה היה כימעט מובן מאליו. „מוכרחים להראות לקומוניסטים, ימח שמם, שיש לנו כבוד עצ־מי!" אמר האזרח הישראלי, ב־גאווה לאומית. „שיידעו שהיהודים הם עם זקוף־קומה! ש־אי־אפשר לירוק לנו בפרצוף!"

השבוע ישב אותו אזרח מול מירקע הטלוויזיה, והתרגז. „מדוע לא הלכנו למוסקבה, לכל הרו־חות?" אמר. „איזה מין שטות זה היה להחרים את המישחקים? למה לא הניפו את הדגל הישראלי ב־אירוע עולמי זה?"

מבחוץ ומבפנים. מצבי־הרוח משתנים בישראל כמו הרוח עצ־מה, כשרוח־שרב מיזרחית מתח־לפת ברוח־ים מרעננת. גם לגבי האולימפיאדה, חל השבוע שינוי קיצוני באווירה הציבורית.

יתכן שהדבר לא היה קורה, אילו ידע הציבור מדוע, בעצם, החליטה ישראל על ההחרמה. ה־דבר לא נקבע מעולם בצורה מוס־מכת. ברור כי הדבר לא בא ב־יוזמה ישראלית. ההחלטה לא נב־עה מיחסה של ממשלת ברית־המועצות למבקרי־עליה יהודיים, וגם לא היתה מחאה על הפגיעה בזכויות־האדם בארץ הסובייטים.

למעשה נגררה ישראל אחרי מיבצע אמריקאי, המתגלה עתה כתעלול־בחירות כושל של הנשיא ג'ימי קארטר. תעלול זה נומק בפלישה הסובייטית לאפגניסתאן — אמתלה מפוקפקת, לאורך ה־זיכרונות של ההתערבות האמרי־קאית בוויאט־נאם, שהיתה בעלת אופי דומה ותוצאות דומות. ליש־ראל אין כל עניין בפרשה זו.

מנחם בגין רצה לעשות טובה לג'ימי קארטר — ודגל ישראל נעלם מן האולימפיאדה. אולם יש הבדל בין שני האישים. לג'ימי קארטר או ליורשו לא תהיה כל בעייה לגבי הנפת הדגל האמרי־קאי באירועי־ספורט בעתיד. יש־ראל עלולה להיתקל בבעייה חמו־רה, כאשר יריביה בזירה הבינ־לאומית יגבירו את מאמציהם לגר־שה מזירת־הספורט הבינלאומית.

בינתיים ביקר באולימפיאדה יאסר עראפאת.

לפני שמונה שנים היו ספור־טאי ישראל בין משתתפי האולימ־פיאדה, והפדאיון הפלסטינים באו מבחוץ כדי לחטפם. השבוע היו הישראלים בחוץ — והפלסטינים היו בתוך המחנה.

הגרעין

יין, גבינה ופיטריה גרעינית

„מסע ההסברה" לא יועיל — ואיש אינו מוכן להתמודד עם המציאות החדשה

„...אסור כבר לחשות
בנושא שהוא היום ודאי בחדשות
ולצד סופרי אסימונים ומזמרים
ייל טימונה
נעלה על נס את מקים כור
דימונה.
וזאת על אף שייללו כתן
ובוועדת הכנסת כינוהו ,שארלא־
טאן'..."

שורות אלה בזכות שימעון פרס פורסמו השבוע במודעה מטעם

(המשך בעמוד 36)

דרושה מועצת־רופאים רחבה כדי לפקח על מצב־בריאותו של ראש־הממשלה ושר־הביטחון

אסור לו להתאבד

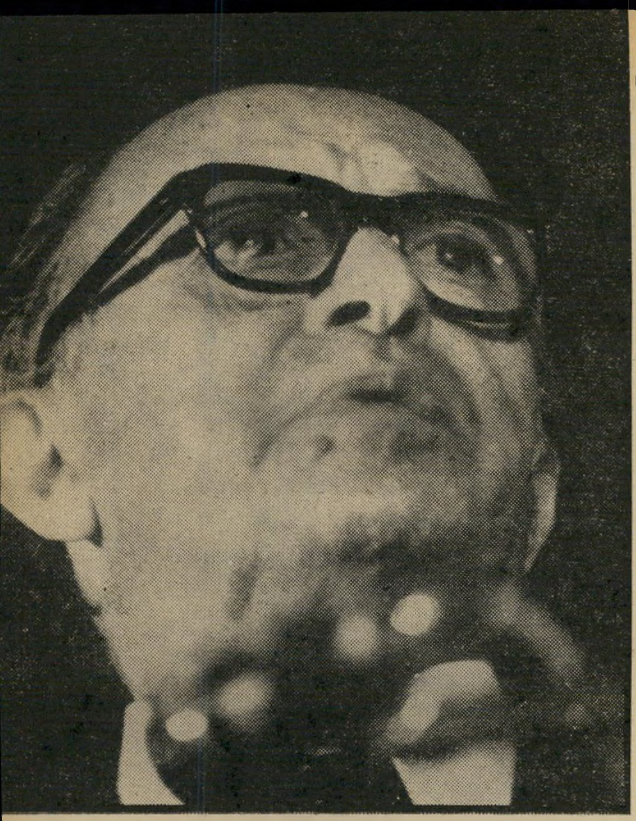

מנחם בגין מחלים בביתו ומצבו משתפר — כך אמר רופאו האישי, הפרופסור מלווין גוטסמן.

אולם בין המומחים בארץ גוברת אי-הנוחות. בחוגי המיקצוע פושטת ההכרה כי מנחם בגין מש-חק בחייו, ואולי אינו מודע לגודל הסכנה שהוא מקבל על עצמו. בשיחות פרטיות גם מעלים מומחי-הלב — שאיש מהם אינו מוכן להזדהות, מפאת כללי האתיקה המיקצועית — כמה שאלות חמורות, הנוגעות לעצם הנוהל של טיפול בחולה כה רם-מעלה.

● תרופות או אופי?

„אילו הייתי אני הרופא שלו," אמר השבוע אחד מגדולי המומחים בארץ למחלות-לב, „הייתי מייעץ לו לפרוש מייד מתפקידו. המשך כהונתו, על כל ה-לחצים הכרוכים בה, מסכנת את חייו."

רופא זה לא בדק, כמובן, את בגין. חוות-דעתו היתה מבוססת רק על התרשמות מרחוק וידע מיק-צועי עשיר.

כשנשאל אותו מומחה מה דעתו על הודעותיו ה-פומביות המרגיעות של הפרופסור גוטסמן, חייך: „כך הוא אומר לציבור. אך יתכן מאד שבשיחות בארבע עיניים הוא אומר לחולה שלו דברים אחרים לגמרי. חובתו היא רק כלפי החולה, לא כלפי ה-ציבור."

על מצב-רוחו של בגין בשבועות האחרונים, כפי שהשתקף בכלי-התיקשורת, אמר אותו מומחה: „הוא שרוי באויפוריה. זה ברור. אך לא כל-כך ברור מה גרם לכך — אולי זוהי תופעה של תרופות שהוא מקבל, ואולי זהו פשוט האופי שלו."

● הבדיקה שלא נערכה

בבית-החולים, שבו אושפז בגין, נפוצו ידיעות כי הרופאים המליצו לערוך לבגין צינטור,* אך שהלה סירב להסכים לכך.

מומחה שנשאל על כך, מבלי לדעת את הפרטים, הגיב: „ב-90 אחוז מהמיקרים מסוג זה, עושים צינטור. יתכן מאוד שנמנעים מכך במיקרה זה רק מפני שהוא ראש-הממשלה, והשיקולים שלו הם שי-קולים פוליטיים."

לעומת זאת חיווה מומחה חשוב את דעתו כי במיקרה זה לא היה מנוס להמליץ על צינטור לחו-לה בן 67.

● זכות הציבור

אחד מגדולי המומחים בארץ העלה בהקשר זה שאלה, שהיא המכריעה מבחינה ציבורית.

„למעשה נתון בגין בידי רופא אחד שהוא רוחש לו אמון. בשעתו היה הטיפול בידי הד"ר לניאדו, ועכשיו הוא בידי גוטסמן. אלה הם רופאים נכבדים. אולם נשאלת השאלה: האם יש להשאיר את הטי-פול בראש-ממשלה בידי רופא אחד?"

אותו רופא הציע כי בכל מיקרה של מחלה של ראש-ממשלה יכונס קונסיליום של שישה, שמונה או אף עשרה מומחים, „כפי שמקובל בעולם."

אמר המומחה: „יש בארץ כמה מגדולי הקאר-דיולוגים בעולם, אנשים בעלי שם בינלאומי. אך איש לא התייעץ עימם, כאשר לקה בגין בהתקף-הלב הראשון, וגם לא בפעם הזאת. זה אבסורד!"

דאגתו של אותו מומחה היתה נתונה, קודם כל, לשלומו של מנחם בגין עצמו. אך כרוכות בסוגיה זו גם כמה שאלות ציבוריות, הנוגעות לכל המדינה.

מחלה היא עניין אינטימי — אולי העניין הפרטי ביותר בחיים. אך האם זה נכון גם לגבי מחלתו של ראש-ממשלה או מנהיג מדיני בדרג דומה?

ראש-הממשלה קובע את גורלם של מיליוני בני-אדם, לפעמים לחיים ולמוות. יש לו השפעה מכרעת על עניינים כמו פעולות מילחמתיות, הכרעות מדי-ניות וכלכליות. בשיקול-דעתו ובכושר-פעולתו תלויים בני-אדם רבים, וגם גורל של מדינה.

האם יש לציבור הזכות לדאוג לכך שראש-הממ-שלה יעמוד תחת פיקוח רפואי שלא יהיה רק נאות באופן אישי, אלא שיהיה הפיקוח הטוב ביותר שה-חברה יכולה לספק? האם רשאי הציבור לדעת את האמת — כל האמת — על מצבו הבריאותי של ראש-הממשלה? האם עולה זכות זו על זכותו של ראש-הממשלה, כבן-אדם, לפרטיות?

● מצבי־לחץ פתאומיים

כל השאלות האלה החריפו עוד יותר כאשר קיבל מנחם בגין על עצמו את תפקיד שר-הביטחון, נוסף על תפקידו כראש-הממשלה. החלטותיו, מעשיו ומח-דליו קובעים עכשיו במישרין את גורלם של חיילים ואזרחים.

איך מתפקד ראש-הממשלה ושר-הביטחון? האם הוא מוגבל בכושרו? האם משפיעות תרופות על מצ-בי-רוחו, גורמות לאויפוריה ולדיכאונות? האם הוא מסוגל לעמוד בכל עת במצבי-לחץ פיתאומיים?

כל אלה הן שאלות חשובות ביותר. ההיסטוריה האנושית גדושה אסונות, שגיאות ומחדלים אשר מקורם — על פי המחקר — במצבם הבריאותי של מנהיגים.

השינויים שחלו בהתנהגותו של מנחם בגין בש-נים האחרונות ברורים לכל. ברורים גם ההבדלים העצומים במצבי-רוחו, כשבציבור מופיע בגין פעם במצב אויפורי, שופע עליצות בלתי-מובנת, ופעם ב-מצב של אדישות.

נראה כי הדרישה לכינון קונסיליום קבוע של מיטב המומחים בארץ, שיפקח על מצב-בריאותו של מנחם בגין, מוצדקת והגיונית — לטובתו ולטובת המדינה כולה.

אך נראה גם כי מנחם בגין לא יסכים לכך. נוח לו שענייני בריאותו יישארו כמוסים בינו ובין רופא אחד, שהוא בחר בו, וכי הוא עצמו יוכל לכוון את ההודעות על מצבו הנמסרות לציבור הרחב בפי רופאו.

● זה קרה לז'בוטינסקי

לפעמים מתקבל הרושם כי מנחם בגין מעדיף להתאבד בתפקידו — מאשר לנטוש את הכהונה שבה הוא רואה את פיסגת יצירתו הלאומית.

העיתונאי אמנון דנקנר הזכיר ב„הארץ" כי בשעתו נהג זאב ז'בוטינסקי כפי שנוהג עכשיו בגין. הוא התעלם מעצת רופאיו, אשר יעצו לו להוריד את המתח בגלל מחלת-הלב שלו. ז'בוטינסקי התעקש להמשיך בתפקידו, מת מהתקף-לב בניו-יורק ביוני 1940, כשהיה בן 60 — שלוש שנים פחות מגילו של בגין כיום.

מיקרה מוזר: גם שם רופאו של ז'בוטינסקי היה גוטסמן.

* „צינטור" — החדרת צינור דקיק לווריד או לעורק של החולה, בזרוע או ברגל, כדי לשאוב דוגמת דם מהלב או להזריק חומר־ניגוד שקרני־רנטגן אינן עוברות דרכו, לצורך צילום.

ח"כ מרציאנו וח"כ אלגרבלי

„טוב שלא אנחנו בגדנו, אלא שהוא בגד בנו..."

משך מעמוד 35)

"ף, „אזרחים למען פרס". הן ק משיר ארוך שכתב איש יחסי־ יבור אלקנה גלי, נושא־כליו ה־ תיק של פרס עוד בינואר 1969, ד חיים חפר. חפר היה נושא־ יו של יגאל אלון, ועכשיו הוא מלא את אותו התפקיד למען יצ־ ק רבין.

השיר כולו היה שיר־הלל ל־ מעון פרס על פעלו למען חימוש ראל בשנות ה־50'. כתב גלי אז: „היה זה באותן שנים גורליות, נות החמישים, כאשר מה שהיה היה בטל בשישים / ...באותם פידאיון ומיטרד / יצא לו ארים בחור אחד / ...ואם כי לא ה כמונו בפלמ"ח / פרץ פריצה עולם לא תישכח / והביא לנו ק מלוא חופניים..."

חרם במיטבח. השבוע קיבל ר זה אקטואליות חדשה — לא רקע מילחמת־האיתנים הנטושה שימעון פרס ויצחק רבין, אלא רקע הוויכוח הלאומי והבינ־ ומי סביב אספקת הכור הגרעיני רפתי לעיראק.

ישראל הרעישה עולמות, פנתה דעת־הקהל העולמית ואל אר־ ת־הברית. חיים חפר עצמו כתב פאתטי, שבו תבע להטיל חרם גבינה צרפתית ויין צרפתי. הסימנים העידו על ראשיתו מסע־היסטריה לאומי, מן הסוג ורגן במדינה מדי פעם בתקופת לטונו של דויד בן־גוריון.

היה ספק אם יש תועלת רבה סע כזה. כי התשובה לטענות ראל כבר טמונה בשירו של אל־ ה גלי. אין איש־מיקצוע בעולם ינו יודע כי כור־המחקר הגר־ י הראשון במרחב קם דווקא מונה, בעזרתה האדיבה של פת. קשה גם להתעלם מן ה־ דה כי ישראל, בניגוד לעיראק ריים, סירבה לחתום על ההסכם נלאומי לאי־הפצת נשק גרעיני. ירושלים המתינו השבוע למאור־ שיכול היה לקרות בכל ו'גע: סום ספר לבן צרפתי על סיועה ממשלת־פאריס למחקר הגר־ הישראלי. זוהי מכה נגדית יה, העלולה לטרוף את הקל־ של מסע־התעמולה הישראלי צרפת.

אזן האימה. בעוד שהמסע צרפת קיבל תנופה שיגרתית, י שהיו לו תוצאות כלשהן ב־ עולם, לא עסק איש בישראל ב־ רצינות בהשלכות הנובעות מן ה־ מצב החדש המסתמן במרחב — המצב שייווצר עם חדירת הנשק הגרעיני לזירת הסיכסוך הישראלי־ ערבי.

סגן שר־הביטחון, מרדכי ציפורי, דיבר במעורפל על הצורך לנקוט צעדים חדשים, אם ייכשלו הצעדים הדיפלומטיים. הוא לא פירט, והש־ איר לדמיון הציבור את טיב ה־ צעדים שיש לנקוט בהם. קשה היה להעלות על הדעת כיצד יוכלו צעדים מסוג זה לשנות את המצב במהותו.

יצחק רבין, המופיע עתה בטל־ וויזיה תדיר בתפקיד הקרוי בפי האמריקאים „מדינאי קשיש", הביא בשורה אחרת: שישראל תצטרך להתרגל לחיות במצב של „מאזן האימה". היתה זאת נחמה קלושה מאוד, כאשר הנשק הגרעיני הערבי עשוי להיות מוחזק בידי אנשים מסוגו של מועמר קד'אפי הלובי או עמיתו העיראקי.

לדעת מומחים, האפשרות של השלמת הפצצה העיאקית רחוקה יותר בזמן מאשר האפשרות שלוב תקבל פצצה גרעינית מן המוכן מפאקיסתאן, תמורת השקעת־הכסף הלובי במיפעל הגרעיני שם.

גם עיראק ולוב. איש מן המתווכחים לא הסיק את המסקנות המתבקשות מן הידיעות על ה־ חימוש הגרעיני הערבי:

- מסע „ההסברה" הבינלאומי נגד צרפת לא יועיל במאומה, מכיוון שאין לישראל שום אמצעי־לחץ על ממשלת־פאריס. גם האמריקאים נכשלו בהפעלת לחץ על יורשיו של שארל דה־גול, בעניינים ה־ נוגעים לאינטרסים אמריקאיים חיוניים.
- בזירה הישראלית־ערבית, מצב של „מאזן־אימה" הוא בלתי־ נסבל (העולם הזה 2236).
- המצב החדש, שהיה צפוי מראש, כופה על מאמצי־השלום דחיפות קיצונית, כשהיעד צריך להיות שלום כולל המקיף את כל מדינות־ערב, וביכללן עיראק ו־ לוב. הדבר אפשרי רק אם השלום יכלול את המנהיגות המוכרת של העם הפלסטיני. גם עיראק וגם לוב לא תוכלנה מבחינה פוליטית להמ־ שיך לבדן במילחמה נגד ישראל, אם הנציג המוסמך והמוכר של העם הפלסטיני יחתום על חוזה־ שלום עם ישראל.

כל השיקולים האלה נראו זרים ואף אוטופיים ביולי 1980. הענן הגרעיני אמנם הופיע באופק ה־ ישראלי — אך הציבור עצם את עיניו בהחלטה נחושה שלא לראות את הפיטריה המתקרבת. וכאשר הציבור אינו רוצה לראות עובדה בלתי־נעימה — פוליטיקאים ממו־ לחים בוודאי לא יכריחו אותו לעשות כן.

מיפלגות

האיש שקיבל שאנס

„עוד לא היה דבר כזה בכנסת," אמר יוסי שריד

„טוב שלא אנחנו בגדנו בסעדיה מרציאנו, אלא שסעדיה מרציאנו בגד בנו!" אמר חיים ברעם, ב־ ישיבתה של הנהלת של"י.

ברעם, אחיו של הח"כ ובנו של שר־העבודה לשעבר, נאבק יותר מכל אדם אחר בשל"י למען ביצוע הרוטציה, אשר העבירה את מושבו של מאיר פעיל לסעדיה מרציאנו.

השבוע הוא עמד מול תוצאת הרוטציה: ימים מעטים בילבד אחרי שמרציאנו קיבל את הכסא בכנסת, על פי החלטה של מוסדות של"י, הוא פרש משל"י. הוא לא ניסה להצדיק זאת באירוע כלשהו שקרה מאז שבוצעה הרוטציה. היה ברור לגמרי כי התכוון לעשות זאת עוד לפני שבוצעה הרוטציה. כהסוואה יחידה שימשה תוכנית להקים סיעה עדתית עם ח"כ מר־ דכי אלגרבלי, שהסתלק מהסיעה הדמוקרטית.

„עוד לא היה דבר כזה בכנסת!" אמר יוסי שריד, איש המערך. הוא לא היה היחיד שחשב כך.

„האם לא ידעתם?" הסיכום של ברעם היה מקובל על רוב האישים המרכזיים בשל"י.

הסביר ברעם: „אילו הפרנו את הסכם־הרוטציה*, היו הכל מאשי־ מים אותנו בהפלייה עדתית, ב־ מעילה באמון ובהתנהגות מלוכ־ לכת. טוב שזה לא קרה. עכשיו מופנות האשמות אלה, בצדק, כלפי סעדיה מרציאנו. יש בזה הבדל עצום, וזה יותר חשוב מכסא בכנ־ סת."

היתה בכך תשובה לשאלה ש־ רבים מאנשי של"י נאלצו להשיב עליה השבוע: „מה זה, אתם כל־ כך תמימים? האם לא ידעתם שזה יקרה?"

כאשר עלתה בשל"י השאלה של ביצוע הסכם־הרוטציה, ריחף על הוויכוח חשד שמעטים ביטאו אותו בגלוי.

מתנגדי הרוטציה טענו כי מר־ ציאנו יפרוש משל"י מייד כאשר יקבל את הכסא, וכי ישתדל לשים את ידו על כספי מימון־המיפלגות, המשתלמים לשל"י לפי החוק. הם הסתמכו על העובדה כי מרציאנו, שהיה בכל שנות קיום של"י חבר ההנהלה, לא טרח כימעט אף פעם אחת להופיע לישיבותיה, אלא כא־ שר עמדה לדיון בעיית הרוטציה. הוא גם לא השתתף ברוב אירועי של"י.

„אני נאמן!" תומכי הרוטציה לא הכחישו בשעתו כי אכן קיים חשש כזה. טענתם העיקרית היתה: „צריכים לתת לו שאנס. אם יעמוד במיבחן ויהיה נאמן לשל"י, תהיה בכך הוכחה כי של"י צדקה בשילוב הפנתרים בפעילותה. אם לא יעמוד במיבחן ויבגוד, יהיה ברור לכל כי אנחנו קיימנו את ההסכם. התדמית הציבורית של של"י לא תיפגע."

הוויכוח בין שתי דיעות אלה היה חריף. תחילה החליטה מועצת של"י, שאליה הועברה ההכרעה בהסכמת סעדיה מרציאנו, שלא לבצע את הרוטציה. כצפוי, נערכה למחרת התקפה־רבתי של כל אמ־ צעי־התיקשורת על של"י. התנועה הואשמה בהפלייה עדתית ובמעילה באמון. במיוחד הצטיינו בכך דוברי הימין, שראו בעניין הזדמ־ נות־פז להתנפל על „מחנה־השלום שאינו מקיים הסכמים" ועל „יפי־ הנפש הדופקים את השחורים".

הבעייה הוסיפה להטריד את של"י, ובסופו של דבר גברה ידם של מחייבי הרוטציה. מאיר פעיל עצמו הציע לקיים את ההסכם. כתוצאה מכך הועבר המנדאט ל־ מרציאנו.

לפני כן, בישיבה דרמאטית, התייצב מרציאנו לפני מועצת של"י, נשבע כי הוא איש־של"י נאמן ומזדהה לחלוטין עם כל מצ־ עה המדיני והחברתי של התנועה. הוא קרא בהתרגשות כי כל החש־ דות בו הם עלילה זדונית. בשיא נאומו הכריז: „אני מוכן לחתום על שטרות כדי להזים את כל החשדות!"

„אמרנו לכם!" באותה ישי־ בה נתקבל רעיון, שהועלה על־ ידי אורי אבנרי למחרת הבחירות: שאחרי ביצוע הרוטציה הראשונה, שעליה הוסכם בהסכם־הייסוד, תבו־ צע רוטציה שניה, כדי להכניס לכנסת שני חברים נוספים: ואליד צאדק, סגן מנהל בית־ספר תיכון ערבי בכפר טייבה, ורן כהן, סגן־ אלוף (מיל') של צנחנים מקיבוץ גן־שמואל.

מרציאנו הסכים לרעיון זה, ו־ באותו מושב של המועצה הוחלט כי במארס 1981 יתפטרו אבנרי ומרציאנו בעת ובעונה אחת, ו־ יכנסו לכנסת שני הבאים אחריהם.

על רקע הסכם זה היתה משמ־ עות מרה במיוחד להודעתו של מרציאנו השבוע, כי הוא פורש משל"י, וכי הוא תובע לעצמו את כספי המימון המיפלגתי.

מתנגדי־הרוטציה בשל"י יכלו לאמר לחבריהם: „אמרנו לכם."

אך גם הם הסכימו עם דבריו של ברעם, כי בגידתו של מרציאנו עדיפה על בגידת של"י.

* ההסכם, ששימש בסיס להק־ מת מחנה של"י במארס 1977, ערב הבחירות האחרונות, קבע כי „שלו־ שת המועמדים הראשונים (לובה אליאב, מאיר פעיל, אורי אבנרי) לא יכהנו קדנציה מלאה. לפי הסכם זה העביר אליאב את מקומו ל־ אבנרי בפברואר 1979, והיה על פעיל להעביר את מקומו למרציאנו בתאריך שלא ננקב בהסכם.

מחתרת

המיטען שלא פוצץ

ההסכם בין התביעה ובין הנאשמים בהטמנת חומרי־ הנפץ על גג ישיבת־ הכותל מהווה קנונייה להסתרת האמת

אין זו תופעה נדירה בבית־ המישפט: התביעה עושה הסכם עם הסניגוריה, כדי שהנאשם יודה על חלק מסעיפי־האישום. תמורת זאת מוותרת התביעה על שאר סעיפי־האישום. המטרה: להקל על התביעה, לקצר את המישפט, למ־ נוע מאבק מישפטי מסובך על סעיפי־אישום שקשה להוכיחם.

השבוע הופעלה שיטה זו במיש־ פט בעל אופי מדיני מובהק. ה־ דבר היווה שערוריה.

מקורבי הזאב. כתב־האישום האשים שני חיילים בשתי האש־ מות: בגניבת חומר־נפץ ממחנה־ צה"ל ובקשירת קשר לפיגוע ב־ מיסגדים ערביים.

כתב־אישום זה מאשר, למעשה, שמועות שנפוצו לפני כן בעולם ובארץ: שחומר־הנפץ הוטמן על גג של הישיבה, מול הכותל ה־ מערבי, כדי לאפשר את הפעלתו נגד אחד משלושת האתרים הקדו־ שים ביותר למאות מיליוני מוס־ למים ברחבי העולם: כיפת־הסלע ומיסגד אל־אקצה.

השבוע נודעו לציבור פרטים נוספים על אותו קשר: הנאשמים טענו כי הם ידידיהם של הרוגי ליל־הדמים בחברון. הדבר הוזכר בפירוש כדי להצדיק את מעשיהם.

פירוש הדבר הוא כי שני הנא־ שמים מקורבים לאנשי ישיבת־ ההסדר בחברון ו/או לאלי הזאב, שהיה פעיל מרכזי של תנועת כן של „הרב" מאיר כהנא, הכלוא במעצר מינהלי על סמך תצהיר בשבועה של שרות־הביטחון־הכללי שלפיו עמד לבצע פשעים חמורים ביותר.

צירוף כל הנתונים האלה יחד מוביל אל המסקנה כי שני הנאש־ מים שייכים למחתרת לאומנית־ קיצונית, שתיכננה פיגועים באתרים מוסלמיים קדושים — דבר שהיה עלול להמיט אסון מידי על מדינת־ ישראל.

„אירגון טרור". משום־כך יש השלכה מדינית חמורה להס־ כמת התביעה לוותר על סעיף־ האישום העיקרי, ולהסתפק בהודאת הנאשמים בסעיף אחד (גניבת חו־ מר־הנפץ).

יכול להיות לכך רק הסבר אחד: התביעה ביקשה למנוע מישפט, שבו היו מתבררים ומתפרסמים פרטי המזימה. ההסכם בא למנוע את הבירור המישפטי. למעשה הטיל איפול על הפרשה כולה, על המח־ תרת שהסתתרה מאחריה ועל מזי־ מותיה.

הדבר היה חמור שיבעתיים ב־ שבוע שבו הביא שר־המישפטים, שמואל תמיר, הצעה לתיקון החוק למניעת טרור, כדי להחיל אותו על סטודנטים ערביים המשמיעים „סיסמות של אש"ף". לפי החוק המקורי, שנחקק עוד ב־1948, שני הנאשמים בפרשת ישיבת־הכותל חשודים בהשתייכות לאירגון טרו־ ריסטי, דבר המהווה עבירה חמורה בפני עצמה. אך הם לא הואשמו בעבירה זו.

שני הנאשמים לא הספיקו לפוצץ את חומר־הנפץ שגנבו. עתה דאגה התביעה לכך שגם חומר־הנפץ ה־ פוליטי, שהיה טמון במישפט זה, לא יתפוצץ.

טלוויזיה

השקעה לטווח קצר

הליכוד יודע שהוא יפול אחרי הבחירות ומנסה להכין לעצמו בעוד מועד תחנת טלוויזיה פרטית

משך שנים ארוכות נלחמו חב־ רי־כנסת נגד ההחלטה לתת מונו־ פול לרשות־השידור בכל הנוגע לטלוויזיה. ועדות קמו והגישו מסקנות שקבעו כי יש להרשות פתיחת ערוץ שני מסחרי בישראל.

ועדה בראשותו של מנכ"ל מיש־ רד־הפנים, חיים קוברסקי, גם ה־ גישה דו"ח מפורט ביותר כיצד יש להקים את הערוץ השני ואיזה אופי יש לתת לו. כוונת קוברסקי היתה להקטין את הנזק שיגרם לבעלי העתונים בישראל עם פתיחת טל־ וויזיה מסחרית. קוברסקי המליץ לקבל את דוגמת אנגליה ולשתף את בעלי העתונים בבעלות על התחנה וברווחיה.

הדו"ח של קוברסקי, כמו הצעות של יושב־ראש הכנסת, יצחק בר־ מן, להקים ערוץ שני, הוקפאו משך חודשים ארוכים ואיש לא התייחס אליהם. עד שקם בשבוע שעבר שר־התקשורת, יצחק מודעי, והו־ דיע על כוונה להקים טלוויזיה מס־ חרית תוך שלושה עד ארבעה חוד־ שים.

חיפזון מסוכן. החיפזון של מודעי נראה במבט ראשון מוזר. הקמת תחנת טלוויזיה נוספת דור־ שת הכנה בת מיספר שנים, אחרת

(המשך בעמוד 45)

הדלפה שנעשתה לפני כשבועיים מיקדה שוב את תשומת־הלב במחלה הממארת של ממשלת בגין

שדר רם ושר לשעבר וייצמן
מי רודף ומי בורח?

המדליפים

שר־המישפטים, שמואל תמיר, רצה מאוד ליצור את הרושם כאילו הוא הצליח. תמיר סקר השבוע בפני הממשלה את דיוני הוועדה המישפטית לאוטונומיה שנערכה בקאהיר כמה ימים קודם לכן. הדיווחים שלו היו כלליים וכמעט בכל מישפט שני הוא אמר: „אבל השגנו התקדמות.”

על שר חרות ומתנגד ההסכם עם מצריים, שר־התחבורה חיים לנדאו, נמאס הדיווח שלא־אמר־דבר של תמיר. הוא הפסיק את שר־המישפטים ושאל: „אבל מה היתה ההתקדמות?” לתמיר היתה תשובה מוכנה: „בגלל חשש להדלפות מהישיבה, אני לא יכול לגלות.”

קשה לאמר שאין שר שלא מדליף. מדי פעם אפשר למצוא, בתקופה מסויימת או בעניין מסויים, שר שאינו מוסר מידע מתוך ישיבות, סודיות או שאינן סודיות. אולם בדרך כלל, לכל שר יש את העיתונאים־הידידים שלו, להם הוא מדליף באופן פחות או יותר קבוע. לעומת זאת קשה למצוא שר שלא נאם אף פעם נאום נגד המדליפים.

שדר יבין וראש־ממשלה בגין
הדלפות בדרג־עליון

למרות היחסים המיוחדים בין מדליפים לבין עיתונאים, יחסים המבטיחים למדליפים שהעיתונאי מעולם לא יגלה את המדליף שלו, יודעים כמעט הכל בעולם הפוליטיקה ובעולם העיתונות מי הם המדליפים ומה טכניקות ההדלפה.

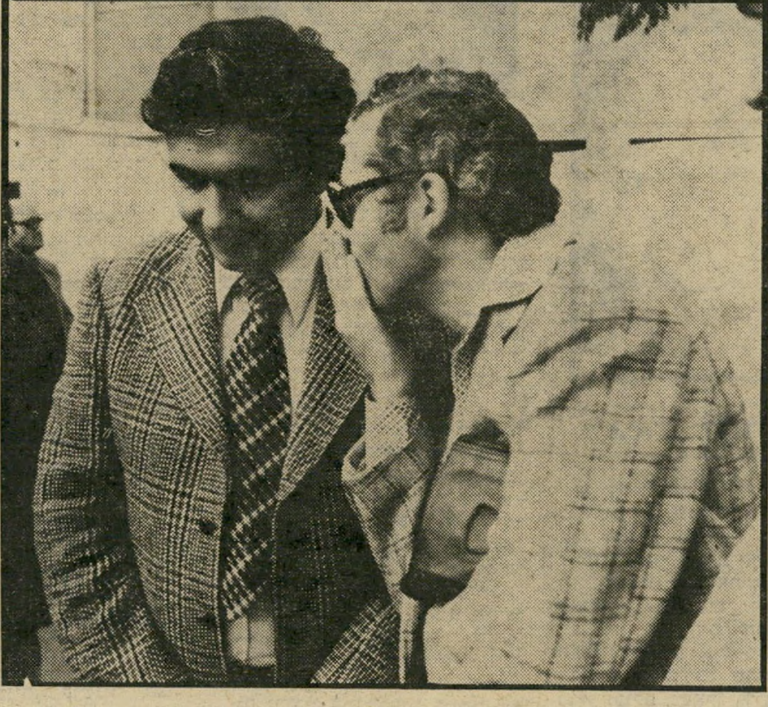

עיתונאי נקדימון* וח"כ פרומין
יחסים אישיים

חלק מההדלפות, בין אם אלה מתוך ישיבת־הממשלה ובין מתוך ישיבות ועדות־הכנסת או ישיבות הקבינט־הכלכלי, נעשה בגלוי. שרים יושבים עם עיתונאים במיזנון־הכנסת או מסתודדים איתם על אחת הספות בכניסה למיזנון. כשקוראים למחרת בבוקר בעיתון ידיעה מסויימת, שבה יש את טביעות האצבע של אותו שר או חבר־כנסת, אי אפשר שלא לחבר אחד ועוד אחד ולהבין שהשיחה לא היתה על אופנה. אולם מרבית המדליפים חוששים בעיקר כשהדבר נוגע להדלפות מהסוג הרציני.

הקשר בינם לבין העיתונאי הוא דרך הטלפון. בדרך כלל, מי שמתקשר הוא העיתונאי למדליף, וזה נעשה בשעות קבועות, כשהעיתונאי יודע שהמדליף יכול לשוחח איתו בחופשיות באותו הזמן.

דרך אחרת להדלפות היא באירועים הברתיים אליהם מוזמנים גם אישי מדינה וגם עיתונאים. במסיבות־קוקטייל אפשר לראות שר המשלב את זרועו בזרועו של עיתונאי, פורש איתו לצד, ומשוחח עימו שעה ארוכה. התמונות המתפרסמות בעמוד זה אינן מנסות לרמוז שהאישים המופיעים בהם הם המדליפים לעיתונאים המופיעים בהם, אולם הכתב המדיני של הטלוויזיה, אלימלך רם, המופיע בתמונה עם עזר וייצמן, הוא מראשי המודלפים בארץ.

מלבד העובדה שרם הוא עיתונאי ותיק ומוכשר, הוא מרבה לקבל הדלפות בגלל המדיה שבה הוא עובד, הטלוויזיה. רם עושה את מרבית העבודה שלו בבית, או במערכת תוך ישיבה ליד הטלפון. הוא אמנם נוכח שלוש פעמים בשבוע במיזנון־הכנסת, אך זאת בעיקר כדי „להרגיש את האווירה.”

עיתונאי אחר הידוע כמי ששואב אליו הדלפות רבות הוא הכתב המדיני של הרדיו שמעון שיפר. לשיפר יש מקורות מידע נרחבים ביותר, גם בקרב שרי־הממשלה וגם בדרגים נמוכים יותר.

עיתונאי מעריב, יוסף („יוסל”) חריף, מפרסם מדי יום שני ויום שישי סטנוגרמות ממש מישיבות־הממשלה ומישיבות סגורות במישרדי ראש־הממשלה, האוצר והביטחון, כאילו הוא נכח בהן והקליט אותם. כתבי ידיעות אחרונות, אריה צימוקי, בינה ברזל ומי שהיה דוברו של ראש הממשלה, שלמה („נקדי”) נקדימון, אינם מפגרים אחריו ומוסרים לקוראיהם דיווח עדכני על כל מילה וכל הבעת פנים של משתתפי כל ישיבת ממשלה.

---

* בעת שנקדימון היה דובר ראש־הממשלה.

מי מדליף? למי? באיזו שיטה? מדוע?

שר־החקלאות והשר לענייני התיישבות בשטחים נחשב אצל ...בים משרי הממשלה ומהפקידים בכירים שלה כ"מלך המדליפים" ...ל ממשלת בגין. קשה לראות ...ת אריק שרון מסתודד עם עי־ ...ונאי במקומות ציבוריים. לעתים ...פשר להבחין בו יושב במיזנון־ ...כנסת עם עיתונאי זה או אחר,

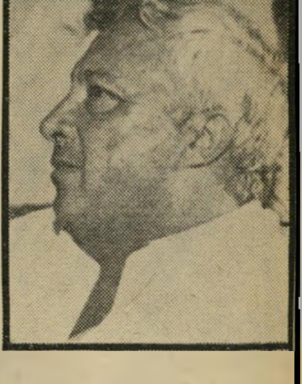

אריק שרון

...ולם אין בכך דבר היוצא מגדר ...מקובל בחיים הפרלמנטריים.

...סגן־ראש־הממשלה, שימחה אר־ ...יך, האשים בשבוע שעבר את ...ריק שרון, שהוא המדליף הגדול ...יותר של הממשלה. ארליך אמ־ ...ם לא הזכיר את שמו של שרון ...אוזני העיתונאים, אך מקורביו ...מחו לגלות למי התכוון ארליך ...שאמר. שילך אל בגין ויגלה לו ...י הוא המדליף הראשי מהממש־ ...ה. מקורבי שרון טוענים, שרק ...ינה אישית בין ארליך לאריק ...ביאה אותו לקבוע שאריק הוא ...מדליף הראשי.

...לזכותו של שרון יש לציין, ש־ ...ם אם אכן הוא המדליף הראשי ...ישיבות הממשלה ומישיבות וע־ ...ת השרים לענייני ביטחון, הרי ...יא עושה זאת בצורה מתוחכמת

מלך המדליפים על־פי הגדרת סגן־ראש־הממשלה

...ותר. שרון כמעט שאינו מדבר ...ם עיתונאים. כאשר מטלפנים עי־ ...נאים לביתו הוא זהיר ביותר, ...שוחח כאילו יש האזנה על הקו. ...אולם אם שרון מדליף הוא עושה ...ת בשני צינורות עיקריים: יועץ ... ועוזרו המייוחד, העיתונאי ל־ ...עבר אלי לנדאו, הצמוד אליו ...משך מרבית שעות היממה, ו־ ...יפרו בעיתון מעריב, העיתונאי ...רי דן.

...פעמים אחדות הואשם אריק על־ ...י שרים ופקידי־ציבור בהדלפות ...אלי לנדאו. אנשים שמסתובבים ...מישרד ראש־הממשלה, בימי רא־ ...ין, עת נערכות שם ישיבות ...משלה, הבחינו לא פעם בנוהג ...קבוע של שרון, לצאת כמה פע־ ...ם באמצע ישיבת הממשלה, להס־ ...דד עם יועצו לנדאו שהמתין ... בחדר המזכירות, ולחזור ל־ ...שיבה. כששרון היה חוזר לישיבת ...ממשלה היה לנדאו ממהר ל־ ...לפון ומקיים כמה שיחות ארו־ ...ת. מזכיר הממשלה אריה נאור ...פס. לדבריו, כמה פעמים את ...דאו משוחח עם עיתונאים, ב־ ...קר עם כתב מסויים של ה־ ...יו. אמנם אין הוכחה חותכת ...ך, אבל קרה לא פעם שה־ ...יו פירסם דברים מתוך ישיבת ...ממשלה — דברים מגמתיים של ...רון — עוד לפני שישיבת הממ־ ...לה הסתיימה.

לארליך יש קשר עם שלושה סוגי־עיתונאים. כמה מהכתבים הכלכליים הם כמעט ידידים אישיים שלו, עוד מהתקופה שבה כיהן כשר־האוצר. גם היום, אחרי שעזב את מישרד־האוצר, אפשר להבחין בעיתונים בידיעות הנוגעות לעניינים פוליטיים או מפלגתיים של ארליך; מקור הידיעות: הכתבים הכלכליים של העיתונים.

סוג שני של עיתונאים, הקשורים בצורה זו או אחרת לארליך, הם הכתבים הוותיקים לענייני מיפלגות, או אותם שהיו כתבים לענייני מפלגות, כשארליך עמד בראש המיפלגה הליברלית, כאשר היתה באופוזיציה. כמה מהם נשארו נאמנים לארליך עד היום, ועימם הוא משוחח בצורה חופשית. הסוג השלישי של עיתונאים הקשורים בארליך הם ידידי הדובר האישי שלו, עמיקם שפירא. שפירא

שימחה ארליך

מקיים קשר עם עיתונאים מקומיים בתל־אביב, המתפרנסים ממנו בתוקף תפקיד אחר שלו, דובר ראש עיריית תל־אביב שלמה („צ׳יצ׳") להט. לפעמים אפשר להבחין בידיעות, שחותם ארליך עליהן, הבאות, משום מה, מן הכתבים המוניציפאליים בתל־אביב.

ארליך נוטה לשוחח גלויות עם העיתונאים שלו, אך מקפיד לציין מה בדיוק „אוף דה רקורד" (לא לפירסום), ומה מותר לפרסם. לדברי ארליך מעולם לא מעל עיתונאי באמונו.

ארליך הוא חסיד האסכולה של עיתונאים פרטיים. הוא מקפיד על שיטה מדוייקת — למי למסור מידע, למי מגיע, את מי צריך להעניש, ומי קיבל סקופ גדול, ולכן אפשר להזניחו זמן מה. הוא גם דואג לעיתונאים שלו בצורות אחרות. אחד העיתונאים הקרובים לארליך הוא מי שהיה ראש

הכתבים־החברים קיבלו מישרות בחוץ־לארץ

הדסק הכלכלי בטלוויזיה, אברהם („כושי") קושניר. קושניר רצה לנסוע בשליחות ללונדון, וארליך סידר לו זאת. עיתונאי אחר, שכתב פרופיל אוהד ביותר על ארליך, דווקא בתקופה שבה הושמץ ביותר, הוא איש מעריב, יאיר קוטלר. הוא עמד לצאת בשליחות האוצר לארצות־הברית, אך אחרי שפרצה שערוריה בקרב חוגי עיתונות וכלכלה, החליט שלא לנסוע.

הטענה של אריק שרון, כאילו ארליך הדליף לא מכבר ידיעה חמורה במייוחד לעיתונאים, נתקלה בתגובות של ליגלוג מצד עיתונאים המקבלים בדרך כלל הדלפות. להם ברור כמעט בוודאות שלא ארליך הוא המדליף.

חלק ניכר מהעיתונאים אינו אוהב את מודעי. למרביתם אין קשר ישיר או עקיף איתו. למודעי אין דובר קבוע. מאז מונה לשר, הוא החליף כחמש פעמים את הדובר שלו, ועתה אין לו דובר.

מודעי קשור לעיתונאים בשתי שיטות עיקריות. יש לו חוג עיתונאים משלו, אותם הנאמנים לו, בעיקר עיתונאים המזוהים פחות או יותר עם המיפלגה הליברלית ועם חוגו של מודעי במיפלגה זו. הדרך השניה שבה שומר מודעי על קשר עם עיתונאים היא באמצעות כמה אנשי יחסי־ציבור המקיפים אותו, ברשותו של הפירסומאי דויד אדמון.

אל העיתונאים שלו מתייחס מודעי בלבביות רבה, מזמין אותם לשיחות בביתו ולעיתים אף נפגש עימם במיסעדות או בבתי־קפה. אל יתר העיתונאים הוא מתייחס כאל אייבים בלב ובנפש, בחשדנות ולעתים אף בקוצר רוח וברוגזה.

מודעי אינו מסוג השרים שאליהם יכול כל עיתונאי לטלפן הביתה ולבקש מידע או תגובה. מודעי אמנם משיב בנימוס, אך אם העיתונאי לא נימנה על מקורביו, תסתיים השיחה במהירות, מבלי שהעיתונאי יקבל תשובה לשאלתו, הצינה והרוגז בקולו של מודעי מפחידים אותו.

במשך תקופה ארוכה האשים

יצחק מודעי

ארליך את מודעי שהוא מדליף מישיבות הממשלה.

בינתיים השתנה מאזן־הכוחות בתוך המיפלגה הליברלית וארליך אינו מטיח יותר האשמות במודעי. ככל שגובר כוחו של מודעי, כן נקבצים סביבו יותר עיתונאים המנסים לשבור את מחסום החשדנות שלו.

תרגיל בהדלפות מקצועיות עשו אנשי מודעי בתוך המיפלגה הליברלית לפני הבחירות שנערכו במיפלגה זו. אנשי מודעי, בין אם ביוזמתו הישירה ובין אם ללא ידיעתו, הדליפו ידיעות מסוגננות היטב ומגמתיות נגד יריבי מודעי בתוך המיפלגה. היתה זו מלאכת־מחשבת של הדלפות, בעוד מודעי עצמו מיעט לתת ראיונות. התוצאות הוכיחו ששיטת מודעי פעלה היטב.

גם יריביו המושבעים ביותר של מודעי אינם טוענים שהוא אח־

הדלפות מתוחכמות עזרו לנצחון הפנים־מיפלגתי

ראי להדלפה החמורה האחרונה, אם כי הכל מודים, שאילו הדבר היה משרת אותו, לא היה חושש להדליף.

אחד השרים האהובים ביותר על עיתונאים הוא שר־האוצר, יגאל הורביץ. הסיבה לכך טמונה באופיו הלבבי, הכן, והחייכני.

כשנכנס הורביץ למישרד הוא אסר על כל פקידי האוצר, לשוחח עם עיתונאים ללא רשותו או ללא אישור דובר־האוצר, דויד בר־חיים. אולם בר־חיים, היודע שהורביץ רוצה להיפטר ממנו, אינו מרשה

הורביץ אסר על פקידיו להפגש עם עיתונאים

לאף פקיד בכיר להתראיין, כדי שלהורביץ לא תהיה הזדמנות לכעוס עליו. אך הורביץ אינו כפוף למיגבלות שלו עצמו. הוא נפגש באופן חופשי עם עיתונאים, משוחח עימם שעות ארוכות בטלפון, מכנה אותם בשמותיהם הפרטיים, ומעודד אותם לקרוא לו בשמו הפרטי.

קשה להניח שיחסים כאלה אינם מביאים ברכה מיקצועית לעיתונאים. הורביץ יכול היה להיות נחמד ולבבי, אך אם הפגישות עימו לא היו לתועלתם המקצועית, הם לא היו נפגשים איתו בתדירות כל־כך גבוהה.

אך, העיתונאים יודעים שבעניינים סודיים, פיו של הורביץ חתום. הוא לא יהסס לשקר לעיתונאי ולאמר לו בתשובה לשאלה: „אני לא יודע, לא שמעתי על זה אף פעם," למרות שאחר־כך מתברר שהוא היה מעורב באותו עניין. למרות כל זאת הורביץ נשאר אהוד על העיתונאים.

כשביקר ח"כ בנימין הלוי בחריפות רבה את העיתונאים, וכינה את עובדי הטלוויזיה בשם פושעים,

יגאל הורביץ

דרשו ממנו העיתונאים להתנצל. הלוי, שנבהל מדברי עצמו, אכן התנצל בפגישה מייוחדת שערכה עימו אגודת־העיתונאים בירושלים. יומיים אחרי ההתבטאות האומללה של הלוי אמר הורביץ דברים לא פחות חריפים כנגד העיתונאים, אך איש מהם לא חשב למחות או לדרוש מהורביץ להתנצל, וכולם נשארו ידידים שלו.

עיתונאים כלכליים טוענים שהורביץ מנצל אותם לעיתים קרובות למלחמות הפרטיות שלו בשר־התעשייה, גדעון פת, ובנגיד בנק ישראל, ארנון גפני. אולם העיתונאים שככל הנראה מקבלים הדלפות מהורביץ או מהמקורבים לו, משרתים אותו נאמנה. הדימוי השלילי של הורביץ בציבור לא בא לו בגלל כתבות של עיתונאים כלכליים, אלא בגלל מעשיו.

יש הטוענים, שכאשר הורביץ רוצה להדליף דבר־מה רציני, ואין הוא רוצה לעמוד מאחרי ההדלפה, עושה זאת עבורו ח"כ סיעתו זלמן שובל.

המיספר הרב ביותר של דוברים מצוי סביב השר פת. היום יש בלישכתו לפחות ארבעה דוברים, כל אחד מהם נושא אמנם תואר אחר, אך תפקידם זהה.

פת מואשם על־ידי יגאל הורביץ, כאחד מהמדליפים הגדולים ביותר בממשלה. מקורבי הורביץ האשימו לאחרונה את פת בהדלפה חמורה במייוחד. לדבריהם נעשתה הדלפה זו כדי לפגוע במנכ"ל מישרד־האוצר, הד"ר יעקוב נאמן, ובאמצעותו לפגוע בהורביץ.

פת אינו מרבה להתראיין, כשהשרים יוצאים מישיבות הממשלה. לדיברי מקורבי הורביץ הוא אינו צריך כלל להתראיין. שר־האוצר טוען כי בכל יום ראשון עורך פת שיחות ארוכות עם כתבים, בעיקר כתבים כלכליים, מעביר להם חומר רב, במייוחד אם החומר הוא נגד הורביץ. הורביץ טוען, שפת

ההוכחה להדלפה: העיתונאים לא תוקפים את השר

מדליף לא רק חומר המגיע אליו מישיבות ממשלה, או מישיבות בנושאי כלכלה בהן הוא משתתף, אלא גם חומר הנוגע לבנק ישראל.

להורביץ יש גם הוכחה לכך שפת מדליף לעיתונאים. לדברי שר־האוצר אין בממשלה שר שלו מגיעות השמצות על כשלונות בתחומי המישרד שלו יותר מאשר לפת. ולמרות זאת, כך טוען הורביץ, העיתונים כמעט ולא נוגעים בפת לרעה.

לעוזריו של פת יש תיקים מלאים בקטעי עיתונות ובתקציבים משידורי רדיו וטלוויזיה. הם מסוגלים להצביע על מסלול כל ידיעה, ממקורות יגאל הורביץ עד לעמודי העיתון. עוזריו של פת מודים רק בסוג אחד של הדלפות, וטוענים שהם עושים זאת ביוזמתם האישית, ללא ידיעת פת: ההדלפות נגד נאמן. הם טוענים

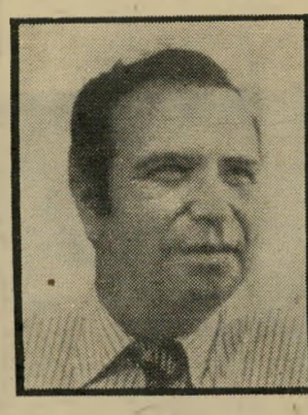

גדעון פת

שהם עושים זאת כדי להגן על השר שלהם בפני נאמן. לגבי ההדלפות נגד הורביץ אין עוזרי השר כנים כל־כך.

מאז נבחר כשר בממשלה, נמנע פת מלהיראות עם עיתונאים בפומבי. הוא מתחמק מרבים מהם באלגנטיות רבה, אם כי אותם עיתונאים מודים שכשהם משוחחים איתו בטלפון, הוא נעים ולבבי.

אם אכן מדליף פת, הוא ניצב אל מול מדליפי מודעי, שרון והורביץ, ואם אכן אלה מדליפים נגדו, נראה ששיטותיהם משוכללות הרבה יותר.

מי מדליף? למי? באיזו שיטה? מדוע?

מי ומחי ההדלפות טוענים ששר־החינוך, זבולון המר, הוא השר המדליף ביותר מבין שלושת שרי המפד״ל. להמר קשרים טובים עם עיתונאים מכל העיתונים, ביניהם גם עיתונאים הידועים כלוחמים נגד הכפייה־הדתית. הוא נפגש עימם בחופשיות רבה במקומות ציבוריים, מארח אותם בלישכתו, אם כי הוא איננו מזמין אותם לביתו שבבני־ברק.

המר ידוע כמי שאינו מדליף דיווחים מלאים מישיבות הממשלה. הוא יכול לדון עם עיתונאי בנושא מסויים, שנדון באותו בוקר בישיבת הממשלה, אבל לעולם לא יצטט מתוך הישיבה. עבור סוג זה של הדלפות יש להמר את ידידו ח״כ יהודה בן־מאיר. יש הטוענים שהמר מעביר לבן־מאיר דיווחים מדוייקים מהישיבות בהן אין בן־מאיר משתתף, וזה מעביר אותם אחר־כך לעיתונאים.

סביב בן־מאיר יש אגדות רבות לגבי כושר ההדלפה שלו. עיתונאים מוכנים להישבע שבן־מאיר

המר אלגנטי ובן־מאיר יורה סטנוגרמות

מסוגל להדליף תוכן מדוייק של ישיבה בה הוא השתתף, כולל פסיקים, נקודות וכן תאורי צבע. הוא יכול לתאר כיצד הגיב כל אחד מהמשתתפים בישיבה על כל מילה שנאמרה בה.

לוותיקים בכנסת זכורה תקרית בין בן־מאיר למי שהיה שר־האוצר, פנחס ספיר ז״ל. היה מי שהדליף למעריב החלטה סודית של ועדת־הכספים של הכנסת, שהתכנסה לישיבה עם ספיר. רבים שמעו את ספיר גועש רועש ומכריז שהוא יודע שבן־מאיר הוא המדליף ומאיים לעשות בו שפטים.

ביום ההדלפה ישב בן־מאיר במיזנון־הכנסת ואכל ארוחת־צהריים. לפתע נכנס ספיר לאולם. במיזנון הושלך הס. הכל ידעו שספיר מחפש את בן־מאיר לעריכת חשבון נוקב.

כשהגיע ספיר קרוב לשולחן של בן־מאיר, שניות אחדות לפני ש־

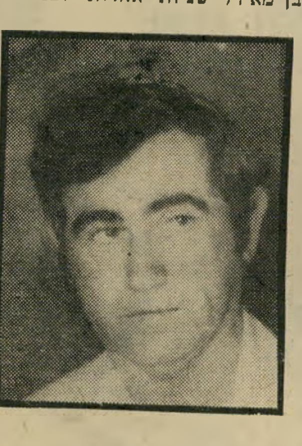

זבולון המר

ספיר פתח את פיו כדי לצעוק על בן־מאיר, הרים האחרון את עיניו מהצלחת, עשה עצמו כאילו הוא מבחין לראשונה בספיר ואמר לו בקול רם: „הו ספיר. טוב שאני רואה אותך. למה הדלפת למעריב?״ ספיר נדהם, הפך אדום, הסתובב על המקום ועזב את המיזנון.

הצוות המר בן־מאיר מושלם לגמרי בכל הנוגע להדלפות, אם הם אכן מדליפים. המר הוא האלגנטי יותר, ואילו בן־מאיר מדליף בצורה מדוייקת, כשפיו פולט סטנוגרמות מלאות ומדוייקות.

שר־המישפטים, שמואל תמיר, הוא אמן ההדלפות. בכך מודים גם חסידיו וגם יריבו. ההדלפה היא אחת התורות המרכזיות בדרכו הפוליטית של תמיר. הוא ידע תמיד להשתמש בה. עוד כשהיה עורך־דין ולא פוליטיקאי, כבר ידע לנצל אותה, ובעיקר להאשים או להעליל על מתנגדיו הפוליטיים שהם הדליפו חומר

ההדלפה הרפואית הביאה את תמיר לממשלה

מסויים, לעיתים, חומר שהוא עצמו הדליף.

אך לתמיר יש בעיה. העיתונאים המכירים אותו אינם מאמינים עוד להדלפות שלו. כל מילה שתמיר אומר נבדקת ביסודיות, כיוון שהעיתונאים נכשלו כבר על־ידי הדלפות בלתי אחראיות של שר־המישפטים. אולם מדי פעם נופלים ברשתו עתונאים צעירים או חדשים בתחום הפוליטי, שאינם בקיאים במעלליו.

תמיר אינו בוחל בשום שיטת הדלפה. הוא מדליף לא רק לעיתונאים, אלא גם לשרים אחרים ולחברי־כנסת. לפני שנכנסה ד״ש לממשלה, לחם תמיר נגד קבוצת שינוי בראשות אמנון רובינשטיין, על נושא ההצטרפות לממשלה. שינוי התנגדה. תמיר, שרצה יותר מכל להיות שר, תמך בכל מאודו בהצטרפות לממשלה, למרות שהצטרפות זו נגדה את כל אחד משבעת עקרונות ד״ש. היה ברור שמי שיכריע יהיה ייגאל ידין.

ידין היה בחוץ־לארץ. כשהוא שב, המתין לו תמיר בנמל־התעופה. תמיר נשא את תיקו של ידין עד

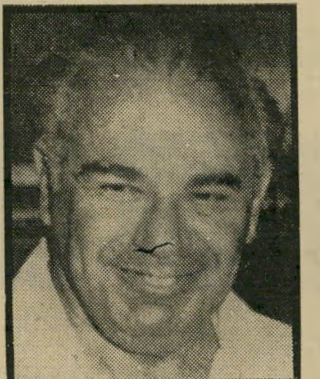

שמואל תמיר

למכונית, הצליח לבודד בינו לבין רובינשטיין, שגם היה בנמל־התעופה, והדליף לידין, בסודי סודות, חוות־דעת כוזבת של רופאים לפיה ספורים ימיו של ראש־הממשלה, מה שהביא להחלטת ידין להצטרף לממשלה.

אין כמעט שר בממשלה שלא זכה לספוג השמצות מתמיר בצורת הדלפות לעיתונאים. בעיקר סבל ממנו ראש־הממשלה עצמו, מנחם בגין, בעת שתמיר הניף נגדו את נס המרד במפלגת חרות. הסיפורים על בגין, אותם הפיץ תמיר, נגעו גם לנושאים אישיים הקשורים בבגין.

אך בכל פעם שהיו ראיות לכאורה, שתמיר הוא המדליף, הוא היה יוצא בהאשמות על מישהו אחר, ומצליח להסיח את הדעת מהמדליף האמיתי, ממנו עצמו. היום, תמיר הוא האיש שיהיה חייב לגרום, באמצעות היועץ־המישפטי־לממשלה, להעמדתו לדין של מדליף מקרב השרים, אם וכאשר זה יתגלה.

האיש היחיד שראש־הממשלה, מנחם בגין, הורה לסלק ממישרד־ראש־הממשלה הוא אלי לנדאו, עוזרו הנאמן של שר־החקלאות, אריק שרון. אל בגין הגיעו דיווחים מדוייקים על סיגנון ההדלפה של שרון מישיבות הממשלה, באמצעות לנדאו. מזכיר־הממשלה, אריה נאור, ומזכירו הצבאי של ראש־הממשלה, תת־אלוף אפריים („פרוייקה״) פורן, דיווחו לבגין על חשדות מבוססים בעניין זה.

התקרית ארעה לפני כשנה, כשמערכת היחסים בין בגין לשרון היתה כמעט אידילית. בגין לא יכול היה להרשות לעצמו לנזוף ישירות בשרון, אך גם לא יכול היה להתעלם מהעובדות שהוצגו בפניו. הוא הורה לשרון להרחיק את לנדאו מאיזור מישרד־ראש־הממשלה בעת ישיבות הממשלה. שרון נעלב, שיגר לבגין מיכתב חריף שבו דחה את הרמזים לכך שהוא מדליף באמצעות לנדאו. בגין לא השיב על המיכתב, אך גם לא העיר לשרון, כשלנדאו חזר והופיע במישרד, כעבור שבועות ספורים בילבד, והמשיך לערוך שיחות טלפון מיסתוריות אחרי ששרון יצא לדווח לו מתוך ישיבות־הממשלה (ראה פרק שרון).

אם אכן שרון הוא המדליף הראשי של הממשלה, כפי שסגן ראש־הממשלה שימחה ארליך טוען, הרי שארליך עשה עוול ללנ־

אלי לנדאו

דאו. אם שרון מדליף, הוא עושה זאת באמצעות אלי לנדאו.

לנדאו הוא עיתונאי לשעבר. הוא החל את הקריירה שלו בשבועון במחנה ואחר־כך עבר למעריב. העובדה שהוא נשא לאישה את ליאורה, בתו של בעל המניות הראשי של מעריב, עובד בן־עמ״י, לא עזרה ללנדאו, כשהסתבך במישפט פלילי בעקבות פריצה שנעשתה לחנות הגרעין בתל־אביב. לנדאו, עליו הגן אז עורך־הדין שמואל תמיר, יצא זכאי במישפט, אך פסק־הדין, בו זיכה אותו השופט, היה יותר ממרשיע.

לנדאו מכיר את מרבית העיתונאים בארץ, ולמרות שלדעת כמה אנשי מיקצוע היה עיתונאי בינוני למדי, כישוריו מספיקים לו כדי לחבר סיפור שירתק את דמיונם של העיתונאים וישרת את השר שלו.

עזרה חשובה לשרון וללנדאו באה מצידו של עיתונאי החצר של

בגין הורה לסלק את לנדאו מהמישרד

שרון, אורי דן. דן הוא כמעט חבר בלישכת־השר. בכל הנוגע לפירסומים בעיתונים, אין שרון עושה צעד אחד מבלי להיוועץ בו.

הכי מכנים אותו בשם החיבה שלו, פרוייקה, מזכירו־הצבאי של ראש־הממשלה, תת־אלוף אפריים פורן, הוא אחד האנשים הלבביים והאמינים ביותר בשילטון הנוכחי. גם יריביו המושבעים ביותר של ראש־הממשלה, מנחם בגין, סומכים על כל מילה של פרוייקה.

לפרוייקה גישה חיובית לעיתונאים. הוא כיהן לפני שנים אחדות כדובר צה״ל, וקבע סגנון של דיווח אמין בלשכת־הדובר. אחר־כך היה מזכירו־הצבאי של ראש־הממשלה לשעבר, יצחק רבין. עם המהפך נדמה היה שפרוייקה יצטרך למצוא לו תפקיד אחר, בצה״ל או מחוצה לו, אולם אחרי תקופת־נסיון בת שבועות ספורים, החליט בגין להשאיר את פרוייקה. כיום הוא נחשב לאחד מאנשי סודו של ראש־הממשלה, למרות ש־

אפרים פורן

איש אינו חושד בו בנטיות לכיוון מיפלגת חרות.

פרוייקה מסוגל למסור לעיתונאים הערכה מעודכנת ומהימנה. אך מעולם אין זו בגדר הדלפה מישיבה או מדיון. כשהוא נשאל שאלות עליהן אין הוא רוצה להשיב, הוא מפנה את השואל אל דובר־המישרד, דן פתיר, או משיב בגילוי לב: „אני לא יכול או לא רוצה לענות על כך.״

למרות היחסים הגלויים של פרוייקה עם עיתונאים, עליהם נמנים גם אותם התוקפים את בגין, הוא לא הואשם מעולם בהדלפות, עד אשר אריק שרון הצטרך להגן על עצמו ועל אלי לנדאו. כדי להסיר מעצמם חשד הדלפות, טענו שרון ולנדאו בפני כל מי שהיה מוכן לשמוע, שפרוייקה הוא המדליף העיקרי, כשעוזר לצידו מזכיר־הממשלה, אריה נאור.

פורן לא הגיב אז על ההאשמות

המילה של פרוייקה שווה יותר מזו של שרון

שהוטחו נגדו, וראש־הממשלה גם לא שאל אותו לאמיתותן. הכל ידעו שאם יש לבחור בין מילה של פרוייקה לבין מילה של הצמד שרון—לנדאו, ידו של פרוייקה על העליונה. באופן רשמי כפוף פורן לרמטכ״ל, אולם באופן מעשי, הבוס הישיר והבלעדי שלו, הוא ראש־הממשלה. לכן לא הצליחו שרון ולנדאו לפגוע בו, כשהתלוננו נגדו אצל הרמטכ״ל, רב־אלוף רפאל („רפול״) איתן.

למרות שהיו רמיזות לפיהן היתה לפרוייקה יד באחת ההדלפות החמורות של העת האחרונה, הן נדחו כבלתי אפשריות על־ידי העיתונאים המכירים את פרוייקה.

העיתונאים הם האוייבים מיס־אחד של מנכ״ל מישרד־האוצר הד״ר יעקוב נאמן. הוא אינו אוהב עיתונאים, ומצליח להביע זאת בדרכים שונות. הם אינם אוהבים אותו, ואינם מסתפקים רק בהבעת יחס זה מעל גבי העיתון, אלא גם בנסיונות להשפיע על הורביץ לחיפטר מהמנכ״ל שלו.

יעקב נאמן

נאמן שימש, לפני שהובא לאוצר, כעורך־דין ויועץ־מס פרטי, בין היתר גם למפעלי מישפחתו של הורביץ. אך נאמן התפרסם בעיקר בזכות קשריו עם סרסור הנשק היהודי־מכסיקאי, מרכוס כץ. כאשר עמד היומון הארץ לפרסם את כל מעללי כץ, שעלו למדינה מיליונים רבים של לירות, איים נאמן, בשמו של כץ, בתביעת־דיבה בסדר גודל של 20 מיליון לירות. הארץ נסוג ופרסם את הפרשה ללא הזכרת שמותיהם של כץ ושל נאמן.

כץ, שהיה אחד המממנים הגדולים של צעירי המפד״ל וגוש־אמונים, הכיר את נאמן שהיה אף הוא מקורב לצעירי המפד״ל.

עיסקותין לימדו כיצד להתייחס לעיתונאים

למרות יחסו זה לעיתונאים, יש לנאמן שניים־שלושה עיתונאים הידועים כמקורבים אליו, איתם הוא מוכן לשוחח. את יתר העיתונאים מחרים נאמן עד־כדי־כך שהכתב הכלכלי של הרדיו גרם פעם לריב של ממש בין נאמן לשר שלו, יגאל הורביץ. הורביץ נתן אז הוראה ברורה לנאמן: „אל תקלקל לי את היחסים עם הרדיו, תתנהג אליהם בסדר.״

נאמן לא רק מתעב את העיתונאים, אלא גם אינו סובל את המדליפים, בעיקר אותם שפוגעים בו או בשר שלו. נאמן הוא מסוג האנשים המסוגלים להפיל בפח שרים. למרות שהוא פקיד ולא נבחר, שרים המקבלים ממנו מיסמכים חוששים להדליף אותם שמא נאמן כתב לכל אחד מהם מיסמך שונה במיקצת, ויוכל לזהות את המדליף על פי נוסח החומר המודלף.

מכל השרים והפקידים הבכירים, נאמן הוא הנקי מכל חשד בפרשת ההדלפה האחרונה. אין אדם אחד, אפילו היריב הגדול ביותר של נאמן, שיחשוד בו בהדלפה זו.

האמנים הגיעו מכל הארץ כדי לשבש

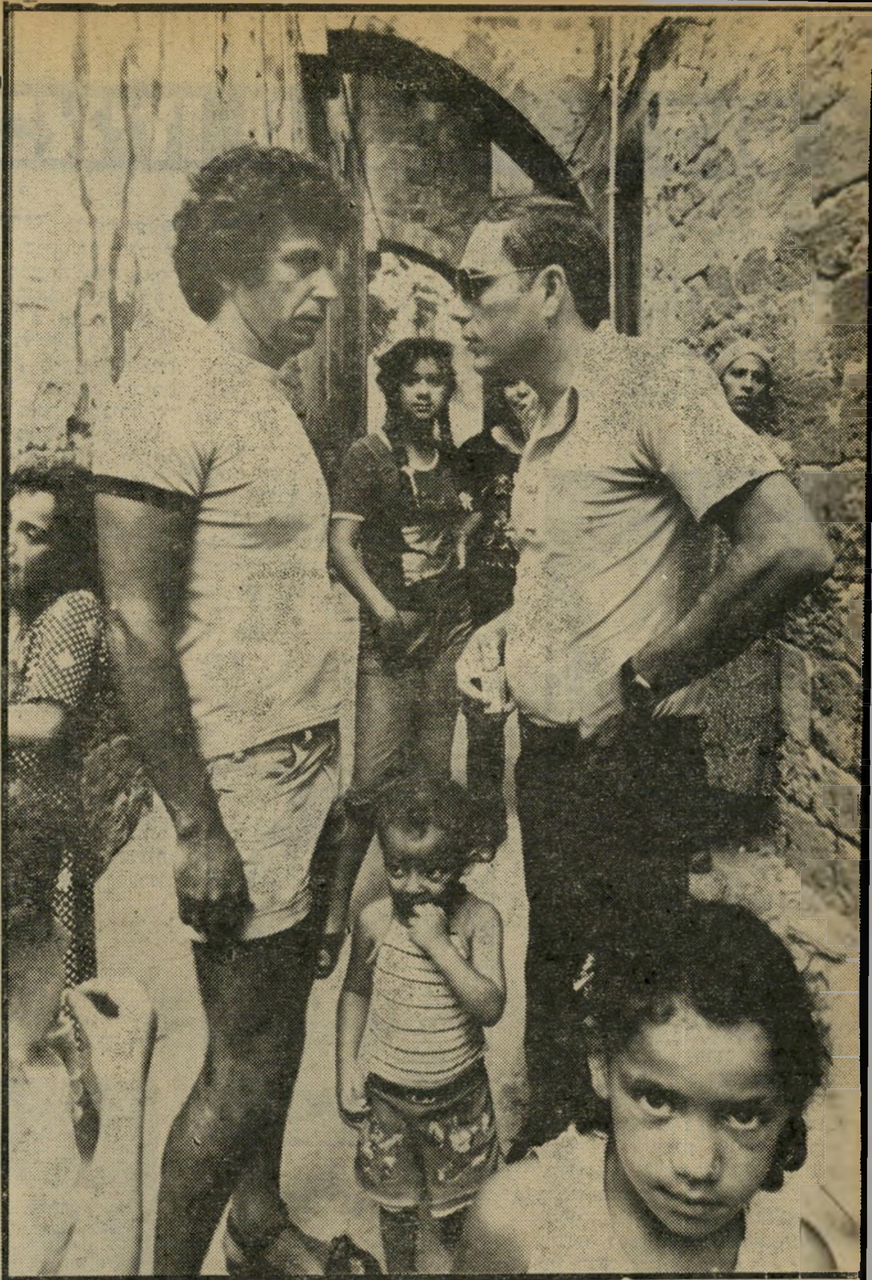

מפיק מול במאי יוסי משולס, מימין, מפיק הסידרה החדשה, ובמאי־הקולנוע והטלוויזיה אלי כהן, היו משני צידי המיתרס. משולם רצה להתחיל בצילומים, ואלי הסביר לו שלא יוכל לצלם.

חבלה

הבמאי החוסם הוא במאי הקולנוע דני וקסמן, אשר לא נתן לטכנאי־הטלוויזיה לפתוח את הדלת שמאחוריה היתה התפאורה. „אנחנו בשביתה ולא נרשה לכם להתחיל בעבודה," אמר לטכנאי.

הבמאי דני וקסמן חסם את הדלת. מאחוריה היתה התפאורה. מחזה זה נתגלה לעיני האמנים הרבים שהגיעו ביום השני השבוע, בשש וחצי בבוקר, לעכו העתיקה, היישר מתל־אביב.

האמנים באו עם שלטים, הקוראים לכל הבמאים והשחקנים לשבות. ולא להשתתף בסידרת הטלוויזיה החדשה, מישל עזרא ספרא ובניו, שעמדו להתחיל את צילומיה באותו בוקר.

אנשי הטלוויזיה עדיין לא היו בשטח. מיתקני התאורה אמנם עמדו על כנם, התפאורה היתה במחסן, ושוברי השביתה מתל־אביב הקדימו את מפריה מעכו.

תיזמורת בת ארבעה נגנים כיוונה את כליה. השלטים הונפו, והכל ציפו לבואם של אנשי צוות הסידרה והשחקנים.

חוזה והזדהות

ראשונים הגיעו התפאורנים. עיניהם חשכו למראה האמנים באתר הצילומים. „מה אתם עושים פה?" שאלו את האמנים.

אחר־כך הגיע הבמאי ניסים דיין, שנבהל כאשר שמע את נגינת התזמורת. מייד כשהבחינו בניסים, פרצו השחקנים בשירה אדירה והמהומה היתה רבה. גם נציגי איגוד־הבמאים היו שם, והזכירו לניסים שהם נמצאים כבר עשרה ימים בשביתה נגד הטלוויזיה. „אני חתום על חוזה עבודה, אני חייב לצלם," התנצל דיין.

אחרונים הגיעו המפיק יוסי משולם

שוטר מול שחקנים מפק... מרא... לשטח בעצמו כדי לוודא שאין בעיות וכדי לראות... אופיר ואברהם מור ניסו להסביר לשוטר אח... מעניין אותי. אבל אני שמח לראות כל־...

מפר השביתה הוא הבמאי ניסים דיין, שאמור היה לביים את הסידרה החדשה. כאשר נתקל בעמיתו לאיגוד־הבמאים, הנושא שלט עם שמו עליו, חייך במבוכה ואמר: „מה אני יכול לעשות? אני חתום על חוזה."

את צילומיה של סידרת טלוויזיה חדשה

המנהיג שאירגן את נסיעת האמנים מתל־אביב לעכו, הוא הזמר ששי קשת. בשביתה הוא ניצח על השחקנים שהניפו שלטים. „צריך שיהיה סדר בבלגן,״ אמר. הרעיון לבוא לעכו היה שלו, אך הוא נעזר בעמיתיו כדי לבצעו.

בעכו

וצוות השחקנים שרצו להתחיל בצילומים.

„אני לא יודע מה לעשות. באנו לכאן לצלם ואתם מפריעים לנו. אני לא רוצה אלימות, אבל הסרט הזה חייב להיות מצולם בשבועיים הקרובים,״ סיכם מפיק הסידרה וחבר ועד־העובדים של הטל־וויזיה, יוסי משולם.

צ׳ק אחרי 8 חודשים

במשך **חודשים** ארוכים הכינו אנשי הטלוויזיה את הפקת הסידרה. ביום הראשון לצילומים, הכריז אירגון האמנים אמ״י * על שביתת עבודה.

מנהיגי האירגון הורו לשחקנים לא להו־פיע באף אחת מתוכניות הטלוויזיה, כולל שעה טובה, זהו זה ורגע ודודלי. למעשה הצטרפו השחקנים לשביתה בפועל של איגוד במאי הקולנוע והטלוויזיה ואיגוד הנגנים. העילה לשביתה היא השכר ה־זעום שמשלמת רשות־השידור והאיחור ב־תשלום שכר זה.

„קיים זילזול בנו ובעבודה שלנו. ה־צ׳קים מגיעים באיחור של חמישה עד שמונה חודשים אחרי סיום העבודה. מנכ״ל רשות־השידור, יוסף לפיד, מסרב לנהל איתנו משא־ומתן,״ הסביר השחקן שלמה ניצן.

המיבצע הצליח. אנשי הטלוויזיה טיל־פנו לירושלים, וקיבלו הנחיות להמתין. לפחות יום הצילום הראשון לא התקיים.

* אירגון האמנים החדש.

מישטרת עכו, אלי בן־יעקב, שידע על השביתה שלח ארבעה שוטרים למקום. הוא הגיע את האמנים המפורסמים. אילי גורליצקי, שייקה מניעי השביתה ובן־יעקב אמר להם: „לא הרבה אמנים בעכו מוקדם בבוקר.״

ירדנה ארזי הזמרת, חבשה כובע טמ־בל ונשאה שלט. „זו ההפגנה הראשונה שלי ולכן אני לא מחייכת,״ אמרה.

ליהי חנוך, גרושתו של הזמר שלום חנוך, היא במאית טלוויזיה ועסקנית בוועד השובת.

סיפורה של ישראלית שעברה ניתוח שד:

„לחצתי את ידו של מלאך־המוות, והמשכתי בדרכי..."

„הפחד העיקרי היה ממוות ביסורים נוראים אך הכאב היה נסבל..."

„האם יש לי או אין לי?" זו היתה השאלה הראשונה ששאלתי את בעלי, שעמד לצידי, מיד כאשר התעוררתי מן ההרדמה, אחרי שנכנסתי לניתוח ביופסיה. „כרתו לך," ענה לי בעלי. פרצתי בבכי נוראי, כשאני עדיין מנסה להתאושש מן ההרדמה.

„זה לא פייר. זה פשוט לא הוגן," מילמלתי במשך חצי שעה. תוך כדי כך הובלתי לחדרי, במחלקה הכי־רורגית בבית־החולים.

הייתי בת 41, נשואה ואם לשני ילדים קטנים, בני שבע וחצי וארבע וחצי. היתה לי עבודה מהנה, בעל מסור, מישפחה שאהבתי מאוד. לא היו לי חובות. שנתיים קודם לכן חזרתי משהות ממושכת בחוץ־לארץ, ובסך־הכל הייתי מרוצה מחיי.

חייתי בגן־עדן של שוטים. אף פעם לא האמנתי שזה יכול לקרות לי.

יום שבת אחד, בבוקר, כאשר התקלחתי, גיליתי גוש זעיר בשד הימני. יצאתי מן המיקלחת, מיששתי שוב, ואכן הוא היה שם — סירב להיעלם.

אני שייכת לאותן נשים שחיו בגן־עדן של שוטים. כלום לא הפחיד אותי, מעולם לא היו לי חששות מפני מחלות, מעולם לא עברתי ניתוח, הייתי בריאה כל חיי.

השד אינו נורא כל־כך!

אני עדיין צעירה מדי בשביל זה. למחרת בבוקר הכינו אותי לקראת הניתוח. האחיות בבית־החולים גילו יחס חם מאוד. ראיתי בעיניהן את הפחד, הרחמים. כמה מהן אף העירו לי: „אני מתארת לי איך את מרגישה עכשיו. זה בטח מפחיד אותך מאוד." נכון, זה הפחיד אותי מאוד, אך היתה בי תיקווה.

הביופסיה, שעמד להימשך כעשרים דקות, התמשכה לניתוח בן שלוש שעות. בעלי חיכה לבדו בחוץ — בטח עצבני ומתוח. התעוררתי מן הניתוח — בלי שד. עם מום בגופי. משהו חדש וזר לי לחלוטין.

אחרי ההתאוששות המוחלטת התבוננתי בעצמי, עדיין חבושה, עם מחטים נעוצים בגופי. לא חשתי כאבים. רק אי־נוחות מסויימת. אני, שפחדתי מזריקה

הסטאטיסטיקות על המחלה, הקוטלת נשים בכל העולם, לא דיברו אלי אף פעם.

פשוטה, לא מתמוטטת, להפתעתי, מדקירות של מחט, ממחשבה ברורה שיש לי סרטן. התבוננתי במראה, וגם אז לא נבהלתי. אין מה לעשות, נראתי בסדר גמור, לדעתי.

כעבור יומיים כבר קראתי ספרים במיטתי, אכלתי, ודיברתי רק על נושא אחד — על סרטן, על שדיים, על כריתות.

לפני שנה עברתי ניתוח של כריתת השד. מאז ביקשו ממני לספר על כך, לכתוב מה עבר עלי. סירבתי להיחשף. זה נראה לי כעניין פרטי שלי, ולא רציתי לשתף בו את הכלל.
אך אחרי שחזיתי השבוע בתוכנית הטלוויזיה על סרטן־השד, שבה הוצגו ארבע נשים קנדיות שעברו כריתה, שמעתי שאלפי נשים בישראל נכנסו לפאניקה נוראה. שנתן נדדה, וסכין המנתח ריחפה מעל לגופן.
החלטתי לספר את הסיפור האישי שלי. אם דברי יצליחו להרגיע כמה נשים, השגתי את מטרתי.

בכל פעם ששמעתי על אשה שעברה כריתת־שד, ריחמתי עליה. קראתי פה ושם בעיתונים על מימצאים חדשים, התייחסתי באדישות רבה לסטטיסטיקות שסיפרו על המחלה הקוטלת נשים בכל העולם. לא הייתי בת לאם שעברה ניתוח כזה, ולכן התהלכתי בביטחון.

גם כאשר גיליתי את הגוש הקטנטן בשדי, קיוויתי והאמנתי שזה לא רציני. באותו ערב בו גיליתי את הגוש, באתי לעבודה וסיפרתי לאחת מחברותי שמצאתי גוש. היא מיששה ואישרה את מימצאי. סיפרתי לבעלי על הגוש. זה זיעזע אותו. בכיתי קצת, אך עדיין לא קלטתי את משמעות העניין. המילה סרטן תמיד היתה זרה לי.

יומיים אחרי הגילוי נסעתי לבית־החולים ונבדקתי על־ידי שני רופאים. הם התייחסו לעניין בספקנות. „את חייבת לעבור ביופסיה, אך כל הסיכויים הם שזה גידול קטנטן, שפיר, כלומר לא ממאיר."

קבעתי תור באותו שבוע, ליום חמישי בבוקר, כדי

הייתי צעירה מדי מכדי למות. הילדים שלי היו קטנים מדי מכדי להיות יתומים.

לעבור בדיקה. תוך שיחה עם הרופאים, הוחתמתי על טופס שאומר, שאם הגידול ממאיר — יכרתו את השד. שעה לפני שנכנסתי לבית־החולים, הלכתי לחגיגה בגן של בני הקטן. לא סיפרתי לאיש דבר. רק בעלי וקומץ חברות ידעו על כך.

חששתי לטלפן להורי. לא רציתי בסצינות של בכי או רחמים. לבסוף טילפנתי לאחותי, ערב לפני כניסתי לבית־החולים. סיפרתי לה. טיכסנו עצה איך לספר לאמא. בכל־זאת רציתי שאמי תשמור על הילדים, אם אשאר בבית־החולים יותר מיום אחד. אחותי טילפנה מיד לאמי, המתגוררת מחוץ לתל־אביב, והיא הסכימה לשמור על הילדים. ביקשתי ממנה שתבוא אחרי שאעזוב את הבית. סצינות של בכי הפחידו אותי.

נסעתי עם בעלי לבית־החולים. מוזר, אשה בריאה כמוני נכנסת למיטה. כלום לא כאב לי. לא הרגשתי רע, וחיי זרמו בנחת.

חבושה, עם מחטים בגוף

כאשר עזב בעלי את בית־החולים, לעת ערב, הרגשתי בדידות נוראה. שכבתי בחדר לבד. ניסיתי לקרוא ספר והתחלתי לחשוב על סרטן.

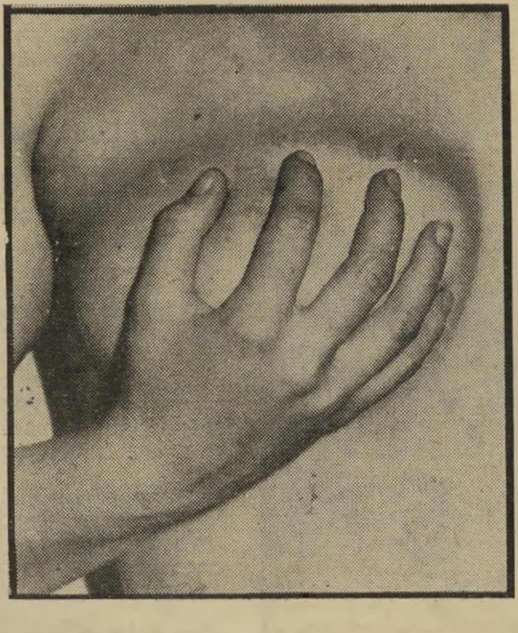

בעיני רוחי ראיתי תאים הרסניים המתפשטים בגופי, והורסים בו כל חלקה טובה. זה לא ניראה לי די מציאותי. תמיד הסתובבתי בהרגשה שלי זה לא יקרה.

פתאום רציתי לקרוא רק על הנושא הזה. פתאום עניינו אותי כל הסטטיסטיקות. חברות רבות באו לבקרני, חלקן בעיניים דומעות. העצב בעיניהן קצת הפחיד אותי. אם כולם כל־כך מרחמים עלי, אולי יש להם סיבה טובה לכך.

כעבור שבוע ימים חזרתי לביתי. עדיין חלשה, אך ללא תחבושות או מחטים.

התבוננתי בצלקת. היא לא נוראה. כל המראה חדש בשבילי, אך לא כל־כך נורא כמו שחשבתי, ובוודאי לא כפי שהשתקף מעיני חברותי בביקוריהן. בעלי והילדים ביקשו לראות את הצלקת. הראיתי להם. הילדים גילו סקרנות רבה, אך שום פחד לא ניבט מעיניהם.

„אמא, זה יגדל לך שוב?" שאל אותי בני הקטן. דמעות זלגו מעיני. כל מה שרציתי זה רק לחבק את הבעל ואת הילדים. לא רציתי הרבה דיבורים, הרצאות, ביטחונות. שום דבר, רק חיבוקים.

מה בעצם מפחיד כל־כך בכל זה? לגבי זה הפחד

את הסרטן ראיתי בעיני־רוחי כתאים הרסניים, האוכלים כל חלקה טובה בגופי.

למות מסרטן, ביסורים נוראיים, בנוסח הספרים שקראתי, הסרטים שראיתי וסיפורי הזוועות ששמעתי.

„אף פעם לא אלך עוד חשופה"

אני צעירה מדי מכדי למות. יש לי שני ילדים קטנים, הזקוקים לי באופן נואש. זה פשוט לא הוגן להשאיר אותם יתומים. כל חיבוק נראה לי כפרידה נצחית מהם.

כאשר התחלתי לקבל שיחות־טלפון מההורים של החברים של ילדי, הבנתי שהם מפיצים את הסיפור

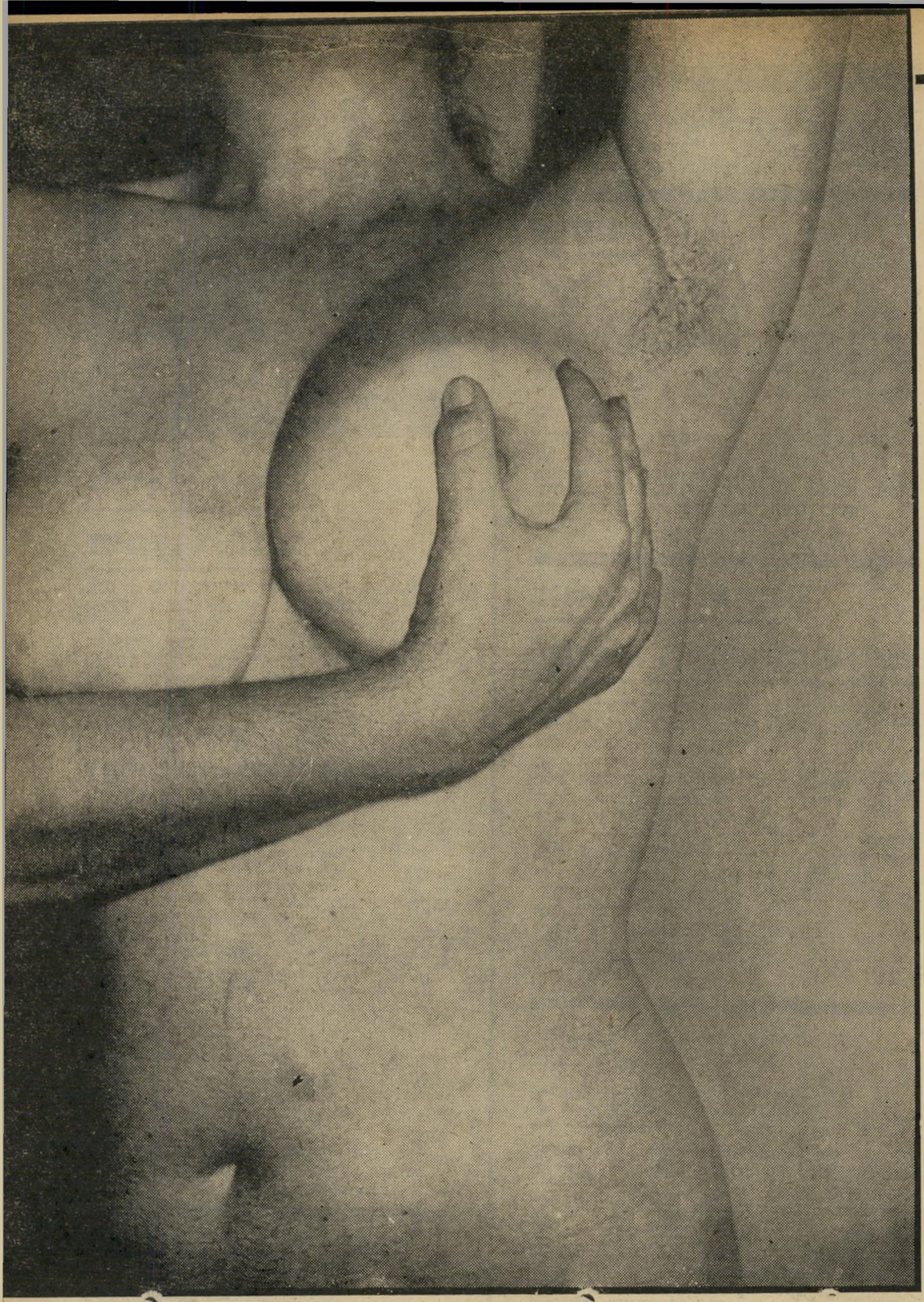

שלי בשכונה. דיברתי איתם, ביקשתי מהם לא לספר. זה סוד של המישפחה שלנו בילבד. אני שונאת מבטי־רחמים של אנשים זרים. זה מפחיד אותי.

חזרתי עוד כמה פעמים לבית־החולים, לבדיקה שיג־רתית. הצלקת הגלידה, אך היא שם. שוחחתי עם ה־רופאים. הם עודדו אותי. לא מצאו אצלי גרורות. אמרו לי שאצטרך לעבור טיפול מונע. הם קוראים לזה טי־פול משולב — טיפול כימי והקרנות. המילה סרטן לא יצאה מפי הרופאים. נראה לי שאפילו הם פוחדים לבטא את המילה.

כאשר נבדקתי שוב אצל רופא, והוא סיפר לי ש־

הרופאים אף פעם לא הוציאו את המילה ,סרטן' מפיהם, למרות הבדיקות והמימצאים הממאירים שגילו בגופי.

מצפה לי חודש של טיפולים אינטנסיביים, הקרנות עם אינפוזיות, פרצתי שוב בבכי נורא. ריחמתי על עצמי יותר מאשר כל אחד אחר יכול היה לרחם עלי.

התחלתי את הטיפולים. הם לא היו מכאיבים. אך כל יום, ארבע פעמים בשבוע, במשך חודש תמים, כאשר עליתי על השולחן הצר של ההקרנות, בכיתי. לא יכולתי להפסיק לרחם על עצמי. כל הקרנה הס־תיימה כעבור שמונה דקות, עם בכי נוראי.

גם החודש הזה עבר. הכאבים לא היו קשים.

הלכתי לחנות לחזיות וקניתי לעצמי חזיה ופרוט־זה. בשלב זה כבר הייתי מאוששת יותר. עד אז לבשתי חולצות עם שרוולים ארוכים, וזה היה בקיץ חם ודביק.

חיטטתי בארוני, זרקתי את כל השמלות החשופות שלי, וכאשר הציעה לי בעלת החנות חזיה ללא כתפ־יות, גיחכתי. „אף פעם לא אלך עוד חשופה,” אמרתי לה.

„חכי ותראי,” השיבה לי.

הטיפולים שלי נמשכים מאז, פעם בשבועיים, ואז אני מקבלת זריקה של כימותרפיה. לזריקה יש תופ־עות־לוואי לא נעימות, הזהירו אותי הרופאים. הבטיחו לי בחילות. אך כאשר התחלתי לקבל את הזריקה, גי־ליתי שגם כאן השד הוא לא כל כך נורא. אמנם ה־הרגשה הפיסית הכללית שלי לא מעולה. אני לא כמו אריה, כמו שאני אוהבת להיות, אך בהחלט ניתן לס־

ההתמודדות האמיתית התחילה אחרי ההתאוששות. עם הרחוב, עם האנשים שבהם פגשתי, עם תגובות הנשים אלי, ובעיקר תגובות הגברים.

בול. חודש וחצי אחרי הניתוח חזרתי לעבודה. הייתי עדיין חיוורת, רזה מאוד. אך כל חיי הייתי אשה רזה, וגם שדי אף פעם לא היו גדולים.

כאן התחילה ההתמודדות האמיתית. עם הרחוב. עם האנשים שבהם פגשתי ואיתם דיברתי. עם תגובות הנשים. ובעיקר — עם תגובות הגברים.

„אמא, יש לך רק אחד!”

בעבודה התייחסו אלי כמו תמיד. שום אנחות, שום רחמים. מילאתי את כל משימותי, כמו קודם. מאחר שהעבודה שלי כוללת יציאות רבות בערב, להצ־גות בכורה, מסיבות, מיסעדות ואירועים חברתיים, יצא לי לפגוש בכל מכרי.

הסתבר לי שהניתוח לא היה סוד. כל מי שהיכרתי, ידע על כך. מכרות שלי, שמעולם לא הייתי קרובה אליהן במיוחד, ניגשו אלי, התעניינו בשלומי, סיפרו לי על טרגדיות קטנות וגדולות שעברו עליהן. עובדות שמעולם לא ידעתי.

אני עדיין זוכרת לטובה את כל אותם הגברים החבי־בים שניגשו אלי ואמרו: „תאמיני לי, לי זה לא משנה מה שעברת. את נראית עדיין אשה מושכת, ואם את מוכנה לרומן קצרצר, זה בסדר.”

מאז עברה בדיוק שנה. אני עדיין נמצאת בטיפולים, שימשכו שנה נוספת. באם לא תהיינה הפתעות לא נעימות, קרוב לוודאי שאפסיק עם הטיפולים ואהיה ב־מעקב חצי־שנתי של בדיקות וצילומים שיגרתיים.

אני עדיין מדוכאת בכל פעם שאני נכנסת למחלקה האונקולוגית בבית־החולים, כדי לקבל טיפול. אך מיד כאשר אני יוצאת משם, אני אדם אחר.

כיום אני לובשת שמלות חשופות, מיכנסיים קצרים, ומשתמשת בחזיית הסטרפלס שלי — תמיד. לא נותנת למחשבות שחורות לחדור למוחי. מה יקרה בעוד שנה או שנתיים, זה לא מעסיק אותי יתר על המידה. בעלי טוען שאני בדיוק כפי שהייתי לפני הניתוח. ידידים מתפעלים מכושר ההתאוששות שלי. אך אני לא רואה את עצמי כגיבורה גדולה. הצלקת תישאר לי לכל החיים. שד חדש לא יצמח לי. בכל בוקר ובכל ערב אני מת־בוננת בגופי. למדתי לקבל את עצמי כמות שאני.

מה השתנה? ההומור שלי נעשה קצת יותר שחור. המילה סרטן נפלטת מפי לעתים קרובות, אחרי שלא ביטאתי אותה שנים ארוכות.

היחסים עם הבעל הם בדיוק כמו שהיו בעבר, יפים. אני לא גיליתי כל דחייה מצידו. הילדים קיבלו אותי כמו שאני. לפני חודשיים חזר בני מן הגן עם ציור. „ציירתי אותך,” אמר לי. התבוננתי בדף. היתה בו אשה עם שד אחד. אם לפני שנה הייתי בוכה ממראה כזה, הרי שהפעם חייכתי. אמרתי לו: „זה נכון. ככה אמא נראית. אך משום שלא נעים לי להתבונן בציור של אשה עם שד אחד, אנא תוסיף עוד אחד.” הוא הוסיף את השד החסר ואמר לי: „אמא, רק את ואני יודעים שיש לך רק אחד.”

חדלתי לעיין בסטטיסטיקות, ואני לא קוראת את ה־ספרים על מחלות ממאירות. חדלתי ללכת לסרטים שב־הם מסופר על טרגדיות נוראיות. אני קצת יותר טובה אל עצמי בימים אלה. משתדלת לא להיכנס למצבים המדכאים אותי.

אינני יודעת מה מחכה לי מחר, אך היום, כאשר אני פוקחת את עיני בבוקר, והשמש זורחת, והילדים בריאים, והבעל מרוצה, אני אומרת לעצמי: „תודה לאל שזה כך. עוד יום יפה עם הילדים שלי, עם הבעל.”

אני שומעת על נשים המסתובבות בהיסטריה, בפחד, שבכל רגע זה עומד לקרות להן. אני משוכנעת שזאת איננה מגיפה. אך אם זה קורה, אפשר לחיות עם זה, אפשר לתפקד. אפשר להיות אשה לכל דבר. העצב

היום אני לובשת שמלות חשופות, מתפקדת בדיוק כמו לפני הניתוח וממשיכה לקבל טיפול מונע, שגם הוא אינו מכניס אותי למרה שחורה.

והפחד רק נתנו לי טעם אחר לחיי. היום אני אוהבת את חיי יותר מכפי שאהבתי אותם בעבר.

נכון שיכולתי לוותר על כל הסיפור, אך לא הזמנתי אותו. הוא בא בהפתעה גמורה, וכל מה שעשיתי, זה ללמוד לחיות עם מציאות שונה, לא פחות טובה. אני לא אותה אשה שהייתי לפני שנה.

ימים רבים חולפים, ואם לא הייתי רואה עצמי ב־מראה בכל בוקר, הייתי שוכחת מכל העניין.

דף תשקיף

בן־אלישר
ביקש לחזור

מנכ"ל מישרד ראש־הממשלה, מתתיהו („מתי") שמואלביץ טען כאילו שגריר ישראל בקאהיר, הד"ר אליהו („אלי") בן־אלישר, מבקש לקצר את כהונתו בקאהיר ולחזור עוד השנה לארץ. לדברי שמואלביץ נימק בן־אלישר את הבקשה מסיבות אישיות.

מקורבי בן־אלישר מכחישים מכל וכל את השמועה של שמואלביץ.

הלשכה
תעבור במהרה

ראש־הממשלה, מנחם בגין, החליט להעביר את לשכתו לירושלים־המיזרחית תוך שבועות אחדים. בגין מתעלם מכך שצעד זה יעורר רוגז רב בקהילה הבינלאומית ומתעלם מאזהרת מיספר שגרירים זרים בישראל, בראשם שגריר ארצות־הברית, סמואל („סם") לואיס, שכף רגלם לא תדרוך בלשכה.

מנכ"ל מישרד־ראש־הממשלה, מתתיהו („מתי") שמואלביץ, ביקר בשבועיים האחרונים מיספר פעמים בבית המייועד ללשכה, כדי לפקח על העבודות האחרונות. הבית שוכן בין המטה־הארצי של המישטרה בשכונת שייח' ג'ראח לבין הר־הצופים. בגין החליט לעבור לירושלים המיזרחית לפני הבחירות בארצות־הברית מתוך תיקווה שתגובת האמריקאים, ערב הבחירות, תהיה מתונה.

מטוסים אוגנדיים
בישראל

אחת לשבוע נוחת בנמל התעופה בן־גוריון מטוס של חברת „אייר־אוגנדה", חברת התעופה הלאומית של אוגנדה.

המטוס מביא לארץ קבוצות של צליינים. שילטונות נמל־התעופה מקפידים שהמטוס ינחת בשעות הלילה וימריא עם שחר.

המערך קנה
4 ח"כים

בחוגי סיעת המערך בכנסת נודע השבוע על ארבעה חברי־כנסת מהקואליציה שסיכמו עם יושב־ראש מיפלגה זו, ח"כ שימעון פרס, על פרישה ממפלגותיהם והצטרפות למערך, או הקמת סיעות עצמאיות הקשורות למערך.

נודע שרק לאחד מחברי־כנסת אלה הבטיח פרס בכתב מקום ריאלי ברשימת המערך לכנסת הבאה.

מבצע חדש
של אריק שרון

שר־החקלאות, אריק שרון, מתכנן מיבצע התנחלויות חדש, ומקורביו אומרים שהוא יעלה בהיקפו על כל המיבצעים עד כה.

לדברי שרון הוא קיבל מראש הממשלה מנחם בגין אישור למיבצע זה.

ציפורי
דורש שר

סגן־שר־הביטחון, תת־אלוף (מיל') מרדכי („מוטקה") ציפורי, שוחח השבוע עם ראש הממשלה מנחם בגין, המכהן אף כשר הביטחון, ודרש ממנו למנות במהרה שר־ביטחון.

לדעת ציפורי אין המערכת מתפקדת כהלכה בהעדר שר־ביטחון וארעו כבר תקלות מינהליות אחדות בגלל העובדה שאין שר בתפקיד מלא.

ציפורי הבין מבגין שהוא ער לנושא מינוי שר־ביטחון, אך אינו רואה זאת כדחוף במיוחד.

המפד"ל יאיים
בנושא הומוסקסואלים

ראשי המפד"ל עומדים להודיע השבוע לראש־הממשלה, מנחם בגין, ולשר־המישפטים שמואל תמיר, שהם יראו בתיקון חוק ההומוסקסואלים סיבה לפרישה מהקואליציה.

תמיר הציע אתמול בממשלה לבטל את הסעיף בחוק הקובע שיחסים הומוסקסואלים בין מבוגרים הם עבירה פלילית.

אחד משרי המפד"ל כבר שוחח עם בגין בעניין זה והסביר לו שלמרות שבמפד"ל יש קולות התומכים בתיקון החוק, לא תוכל המפד"ל כמיפלגה להישאר בממשלה אם התיקון יעבור.

תיקון זה הוצע על־ידי סיעת „העולם־הזה כח חדש" בכנסת ה־7 והובס אז ברוב קטן של דתיים ואנשי חירות.

כץ איים
לפרוש

התקפלותו של שר־המישפטים, שמואל תמיר, מההצעה לפיה תוותר התנועה הדמוקרטית על תיק העבודה והרווחה נבעה מאיומו של כץ לפרוש מהתנועה הדמוקרטית, אם תתקבל הצעתו של תמיר.

כץ גם איים שיציע הצעה נגדית שלפיה תוותר התנועה על תיק המישפטים. תמיר החליט שלא להגיש את הצעתו ואף שיגר שליחים לכץ שטענו בפני שר־הרווחה כאילו על דעת תמיר מעולם לא עלה להגיש הצעה זו.

אגב, כץ עצמו מעוניין לפרוש מהממשלה ולקבל מישרת פרופסור שהוצעה לו באוניברסיטה־העברית־בירושלים, אך למקורביו הוא אמר: „אני אפרוש כשאני אחליט ולא כשתמיר יחליט."

רבין בונה
אידיאולוגיה

ח"כ יצחק רבין הקים צוות מייוחד בתוך מטה הבחירות שלו, שידאג לתת דימוי אידיאולוגי לקבוצת רבין ולהצביע על שיטחיותו של יריבו, ח"כ שימעון פרס.

בראש הצוות יעמדו הפרופסורים חיים ברקאי ושבח וייס.

חרות הבטיחה
מימון למרציאנו

יושב־ראש הקואליציה, ח"כ חירות חיים קורפו, הבטיח לח"כ סעדיה מרציאנו שיקבל את מחצית מימון המיפלגות של סיעת שד"י, אם יבגוד בסיעה זו ויפרוש.

הבטחה זו מילאה תפקיד חשוב בהחלטתו של מרציאנו לפרוש משל"י, ימים מעטים בלבד אחרי שהסיעה החליטה להעביר אליו את המושב בכנסת. ההבטחה נוגדת את התקדימים בכנסת. כאשר פרש שלום כהן מסיעת „העולם הזה — כח חדש", על רקע דומה, לא קיבל את המימון. המימון אינו שייך לח"כים, אלא נועד במפורש לפעולות המיפלגות. על המימון מחליט יושב־ראש הכנסת. אולם יכול להעניק מימון רק לסיעה מוכרת, ועל כך מחליטה ועדת־הכנסת, שחיים קורפו מהווה בה גורם מרכזי.

קורפו התנגד להענקת מימון המיפלגות לסיעת „התחיה", בעלת שני המנדטים.

רשת ג'
בסטריאו

כבר שבועות אחדים משדרת רשת ג' של „קול ישראל" שירי פופ וקצב בשידור סטריאופוני בין השעות 2 ל־4 אחר הצהריים.

בינתיים לא פורסם דבר על השידורים הסטריאופוניים, והציבור אינו יודע על כך. אם השידורים הנסיוניים אחר הצהריים יעלו יפה, יורחבו שעות השידור הסטריאופוני של רשת ג'.

תביעת דיבה
נגד „אל־על"

מלון מאונטץ רויאל בלונדון עומד להגיש תביעת דיבה אזרחית, בבית־מישפט בתל־אביב, נגד מנכ"ל חברת אל־על, יצחק שנדר.

לטענת המלון כתב שנדר למנכ"ל מישרד־התחבורה כי בתי־המלון שעימם קשורות חברות טיסות־השכר הפועלות מישראל, הם בתי זונות.

מאונטץ רויאל הוא אחד מבתי המלון שעימו קשורה אחת מחברות טיסות־השכר הישראליות. המלון הוא בן שלושה כוכבים ולטענת בעליו, ידוע כאחד המהוגנים בלונדון.

המפכ"ל
מחפש דובר

מפכ"ל המישטרה, רב־ניצב הרצל שפיר, ערך שיחות עם שלושה עיתונאים בדבר אפשרות מינוי אחד מהם לתפקיד דובר המישטרה, במקומו של אריה ארד העוזב את תפקידו.

בעקבות פרשת חטיפת הילד אורון ירדן, חל שינוי מהותי בגישת המפכ"ל לנושא הדוברות והעיתונות. הוא רואה חשיבות רבה במציאת דובר שיהיה מהימן על אמצעי התיקשורת.

„במחנה"
יחליף צבע

בעיקבות הפירסומים על הגירעון הגדול של שבועון חיילי צה"ל במחנה, הוחלט במיפקדת קצין חינוך ראשי על כמה צעדים להקטנת גירעון זה.

הצעד הראשון יהיה המרת השערים הצבעוניים של השבועון בשערי שחור־לבן. נראה שבעקבות צעד זה יוחלט גם על צימצום מיספר העותקים המודפסים של השבועון.

צפויה הפיכת חצר
אצל העיתונאים

ועד אגודת־העיתונאים בירושלים נמצא בסכנה של פיזור, אחרי שכמה מחברי האגודה החליטו לפעול למען הדחת הוועד הקיים ובחירת ועד חדש.

הכוונה היא להדיח את יושב־ראש הוועד, איש הרדיו יצחק אלון. בראש מתנגדי אלון נמצאים דווקא עיתונאים מהרדיו.

במדינה

(המשך מעמוד 36)
קיימת הסכנה שגם הערוץ השני יהיה גרוע. יתכן שמודעי צודק בטענתו שמהבחינה הטכנית, אולפנים, משדרים ותחנת־לוויין, הכל מוכן כבר עתה, אך הערוץ הראשון הוכיח שאין לצד הטכני שום משמעות לגבי טיב השידורים.

מודעי הוא היוזם של הערוץ השני החפוז, אך כל שרי הליכוד עומדים מאחריו. הם יודעים שימי הליכוד ספורים. הם יודעים שמרבית כתבי החדשות ועורכי התוכניות בערוץ הראשון הם מתנגדים חריפים של ממשלת הליכוד, או שהפכו לכאלה בעקבות כשלונות הממשלה. לכן צריך הליכוד, באופן בהול, תחנת טלוויזיה פרטית שלו.

כוונת מודעי היא להעניק את זכיון הערוץ השני, זכיון השווה מיליארדים רבים של לירות, לאחר או כמה מהעשירים הישראלים או הזרים אותם ריכז בגין סביבו. מסירת החנת טלוויזיה כזו בידי אנשי החצר הביזנטית של בגין, תבטיח לליכוד, גם כשראשיו ישבו על ספסלי האופוזיציה, שליטה על כוח פרסומי וכלכלי ממדרגה ראשונה.

מודעי אינו רוצה לחלק את הנתח בין בעלי העתונים. הראשונים שיפגעו מהקמת טלוויזיה מסחרית. כדי להרגיע את בעלי העתונים הוא עומד להציע הקמת קרן מיוחדת, שכספיה יבואו מתוך רווחי הטלוויזיה המסחרית, אשר תפצה את העתונים על ההפסדים שיהיו להם בפירסום. בראשות הקרן יעמדו אנשי הליכוד והם שיחליטו, לחסד או לשבט, על פי נאמנות העיתונים לליכוד, מי יקבל את הפיצוי ומי דינו להיסגר.

הליכוד מכין מתנת־פרידה לציבור הישראלי אך ספק אם זו אכן מתנה המקובלת על מקבליה.

תעופה

מילחמת הסחה ב„אל־על"

ראשי „אל־על" פותחים חזיתות חדשות כדי להסיח את הדעת מהבעיות המרכזיות של החברה

ה־31 במרץ יהיה תאריך גורלי למוביל הלאומי אל־על. תאריך זה יהיה גם גורלי לקריירה של אברהם („בומה") שביט כיושב־ראש מועצת־המנהלים של אל־על. ב־31 במרץ יתפרסם המאזן של אל־על, ואז אי־אפשר יהיה לטייח יותר את המצב האמיתי בפעולות יחסי ציבור. המאזן יענה על השאלה, האם מתחילה אל־על להבריא, או שהגרעון שלה ממשיך לגדול למימדים מבהילים.

חוגים המקורבים לשר־האוצר, יגאל הורביץ, טוענים שגרעון אל־על יעלה על 200 מיליוני דולר. בומה שביט, שקיבל את אל־על עם 80 מיליון דולר גרעון, טוען שהגרעון לא יעלה על 50 מיליון.

כדי להכין את הקרקע לאפשרות שהגרעון יהיה ענק, החלו ראשי אל־על לפתוח חזיתות חדשות בעולם התעופה הישראלי, ולגרום למלחמות המביאות פירסום רב שעליו הם יוכלו להסתמך כדי להצדיק את הכשלון.

בתי־זונות ובלשים. המילחמה הגדולה ביותר היא נגד חברות טיסות־השכר. אל־על שכרה בלשים פרטיים כדי להוכיח שחברות טיסות־השכר עוברות על החוק. בעזרת פעלולי יחסי־ציבור הצליחה אל־על לטעת את הרושם כאילו בלשיה אמנם הוכיחו עבירות על החוק. רק כששככה הסערה התברר כי הבלשים העלו חרס בידיהם.

אז חיפשה אל־על דרכים אחרות, כדי להשאיר את המילחמה עם טיסות השכר על אש ציבורית קטנה. מנכ"ל אל־על, יצחק שנדר, שיגר מיכתב למנכ"ל מישרד התחבורה (ראה תשקיף) ובו האשים בהאשמות שונות את חברות טיסות השכר. בין היתר טען שנדר כאילו אלה משגרות את נוסעיהם התמימים למלונות בחוץ־לארץ, שהם בעצם בתי־בושת. היתה זו השמצה פרועה, אך היא זכתה לסיקור מלא בטלוויזיה.

האמת היא כמובן פשוטה ביותר. חברות טיסות־השכר לא רק שמעניקות טיסות זולות יותר לנוסע הישראלי, אלא נותנות לו שרות טוב יותר.

לפתע חידשה אל־על את המילחמה שלה בקאל. אחרי תקופה ארוכה שבה נדמה היה שהשטח רגוע, החלה אל־על להפעיל לחצים על הממשלה שתאסור על קאל להיות חברת־תעופה עצמאית. יגאל הורביץ חייב היה להסכים לדרישת אל־על. הוא ידע שאם לא יסכים, תתלה אל־על את כל הפסדיה על עניין קאל, ותאשים אותו בהתמוטטות אל־על.

כמו במקרה של טיסות־השכר, גם במקרה של קאל מנסה אל־על להרוויח שלא על־ידי תחרות הוגנת, והמפסיד הוא הציבור. מילחמתה של אל־על בטיסות־השכר, אם תצליח, תגרום הפסד לתיירים הישראלים ומילחמתה בקאל כבר הביאה הפסדים לחקלאים.

לעיתים נוצר הרושם שראשי אל־על אינם טורחים לשבת ליד השולחן ולנסות ולפתור את בעיותיה המרכזיות של החברה. במקום זאת, ובהשראת יושב־ראש מועצת־המנהלים של החברה, בומה שביט, הידוע כאיש יחסי־ציבור מעולה, מנסה אל־על לטייח את הסיד במקום לתקן את הקיר.

יושב־ראש שביט
לאכול את כולם ובבת־אחת

שר מודעי
להכין טלוויזיה לאופוזיציה

פרשות

עסקים או נסיון לרצח

התעקשותה של מישטרת הרצליה לסגור את אחד ממקומות הבילוי הנעימים בעיר, הסתבכה עד לפרשת ניסיון רצח

אמנון אבן־טוב הוא דמות מוכרת בתחנות־מישטרה ובבתי־מישפט בישראל. הצעיר הקרח וה־משופם התפרסם בעקבות מעשי מירמה ונוכלות אותן ביצע בארצות־הברית ואותן הוא ניסה לבצע בארץ.

אבן־טוב עלה לכותרות בתחילת השבוע בפרשיה נוספת. היה זה אחרי שהתלונן במישטרת־הרצליה כאילו מישהו ניסה להתנקש בחייו, בעת שנסע בג'יפ שלו ליד בית האוורד בהרצליה. השוטרים שיצאו לבדוק את הג'יפ אכן מצאו בו נקב של קליע. אבן־טוב טען במישטרה שהוא מסוכסך עם שלושה המתגוררים ליד מקום הירייה: דויד האווארד, בעל הוילה בהרצליה ו־טוני גבריאל ואלכס פראנק, שניים ששכרו ממנו את הוילה והפעילו אותה כמועדון ובית־קפה.

ללא כל ראיה נוספת מילבד עדותו של אבן־טוב, שהוקע כבר פעמים אחדות כרמאי ושקרן, מיהרו השוטרים לעצור את שלושת החשודים הפרטיים של אבן־טוב, להביאם בפני בית־מישפט, להחשידם בנסיון לרצח ולבקש לעצרם. השופטת מרים בן־פורת סרבה לדרישת המישטרה, קיבלה את עמדת עורך־דינם של העצורים, יורם שפטל, ושיחררה אותם בערבות נמוכה.

כדי להבין כיצד נוצרה הקואליציה המוזרה בין הנוכל לבין המישטרה יש לסקור את מילחמת מישטרת הרצליה בבעלי וילה האוורד, שהחלה עוד קודם להתייצבותו של אבן־טוב במישטרה עם חור בג'יפ שלו.

חמורים או עליזות. דויד האוורד הפעיל בוילה שלו בהרצליה מועדון, שהתרכז סביב בריכת־השחיה של הוילה ומסעדה. הוא לא קיבל רשיון מעיריית הרצליה ואף סירב להאכיל ולהשקות את שוטרי־העיר חינם אין כסף. מישטרת הרצליה החליטה לסגור את המקום. שוטריה הסתערו על הוילה והודיעו לבעליה ולשניים להם השכיר הוואורד את המקום: „אנחנו נסגור לכם את הוילה על פלומבה. שום דבר לא יעזור לכם."

שופט השלום התל־אביבי, אליו פנו פרקליטי האוורד, לא חשב כמו המישטרה וביטל את צו הסגירה.

אמנון אבן־טוב ניסה כמה פעמים לשכור או לקנות את הוילה. הוא הרגיש כי טמון במועדון ובמסעדה במקום זה סיכוי לעשות כסף טוב. לשם כך היה מוכן אבן־טוב גם לגייס את שרותיה של גרושתו, ציפורת אבן־טוב, שהיתה בעבר ממפעילות המועדון. אולם האווארד לא רצה שום עסקים עם אבן־טוב, בעיקר כשאבן טוב טען שהאווארד חייב לו כספים מהתקופה בה הפעילה ציפורת את המקום.

כשנכשלה המישטרה בנסיונותיה לסגור את וילת האוורד בעזרת בית־המישפט וצווים, היא ניסתה לעשות זאת בעזרת אבן־טוב ובעזרת סיפור רצח דמיוני.

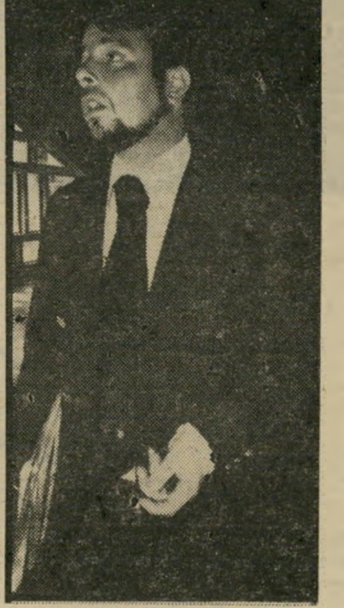

מתלונן אבן־טוב · **פרקליט שפטל**
החשודים ברצח שוחררו

מישטרה

מסיכה במחתרת

„יש מסיבת שחיתות!" הודיע האלמוני — וצוות „העולם הזה" נעצר

„אם לא תסתלקו מכאן נשבור לכם את המצלמות!" צעק איש־הביטחון. זה קרה בערב היום השלישי האחרון, כאשר כתב וצלמת של העולם הזה באו למלון השרון בהרצליה.

באותו ערב התקיימה מסיבת־ענק בגן־האירועים של המלון. הגן היה גדוש לאורכו ולרוחבו בשולחנות עמוסים. לצידם ישבו מאות המוזמנים. המסיבה כללה ארוחה מלאה, ברמתו הגבוהה של מלון השרון. במהלך הארוחה נערכה תצוגת־אופנה. הדוגמניות עברו בין השולחנות על גבי מסלול שהוכן במיוחד לצורך כך.

התפאורה, סידור השולחנות והאירות כולו נערכו בפאר רב וביד נדיבה. ניתן היה להרגיש כי

(המשך בעמוד 48)

המשך הסידרה על נוהלי הביטוח, העושקים את האזרח ואת הציבור

מי עושה חיים מביטוח החיים?

ניו, כמו אליצור—פרלסון, הלוואות בנ־קאיות דולריות, שאותן יציעו לנזקקים תמורת פוליסות ביטוח־חיים. שיטה פסו־לה זו להשגת ביטוח־חיים בכל מחיר, תוך הכשלת אזרהים חלשים היתה רק אחת השיטות של וויינמן.

שיטות חדשות

כדי לגרות את סוכניו, עבר וויינמן על הוראות המפקח על הביטוח, שהגביל את העמלות לסוכנים למכסימום 60%, שישולמו במשך שלוש שנים — 36% בשנה הראשונה, 12% בשנייה ובשלישית. וויינמן המציא דבר הקרוי „מקדמות משונתות". הסוכן קיבל, נוסף על 60% המותרים לפי הוראות המפקח על הבי־טוח, 40% נוספים מהפרמיה השנתית ה־צפויה, עם הוצאת הפוליסה. לפיכך הציע וויינמן לסוכנים, למעשה, עמלות של 140%, תחת 60% המוכרים על־ידי המפקח על הביטוח. הייפלא כי הסוכנים אצו להח־תים עם פרמיות בכל מחיר, בלי לשים לב לכך שמרבית החותמים לא יוכלו לעמוד בתשלומים, ויבטלו את הפוליסות ?

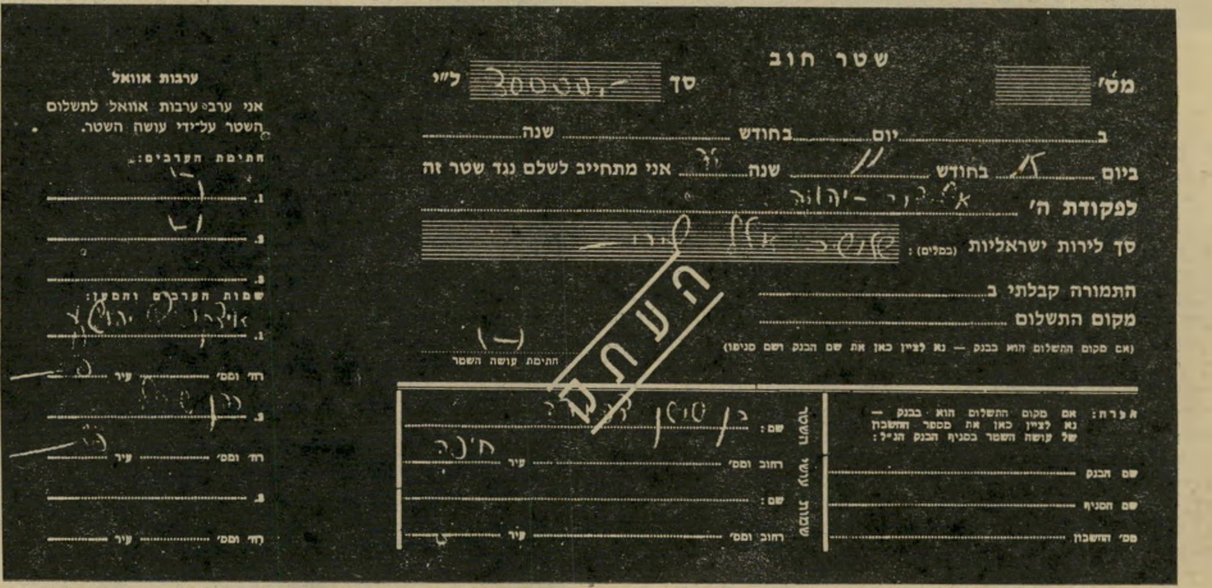
שטר חוב
מס'
סך ל"י 30000.—
ב ... יום ... בחודש ... שנה ...
ביום ... בחודש ... שנה ... אני מתחייב לשלם נגד שטר זה
לפקודת ה' אליצור־יהודה
סך לירות ישראליות (במלים): שלושים אלף לירות
התמורה קבלתי ב...
מקום התשלום ...
(אם מקום התשלום הוא בבנק — נא לציין כאן את שם הבנק ושם סניפו)
חתימת עושה השטר
העתק
ערבות אוואל
אני ערב ערבות אוואל לתשלום השטר על־ידי עושה השטר.
חתימת הערבים:
שמות הערבים ומענם:
רח' ומס' ... עיר ...
שם: בן שושן ציפורה
רחוב ומס' ... עיר חיפה
הערה: אם מקום התשלום הוא בבנק — נא לציין כאן את מספר החשבון של עושה השטר בסניף הבנק הנ"ל:
שם הבנק
שם הסניף
מס' החשבון

השטר שחתמה ציפורה בן־שושן
ההצעה היתה המפתה —

באחד הימים עברה ציפורה בן־שושן ברחובות פתח־תיקווה, שבה גדלה, וראתה בחלון של מישרד שלט שאמר „הלוואות בתנאים נוחים".

היא נכנסה למישרד ומצאה בו נציגה של סוכני־ביטוח מתל־אביב, אליצור—פרלסון. הנציגה הבטיחה לה נאמנה שאם תיסע למישרד הסוכנים בתל־אביב, ברחוב מונטיפיורי, תוכל לקבל הלוואה.

הלוואה ללא ביטחונות

ציפורה עובדת עם בעלה במיכמו־רת והיתה זקוקה לכסף. היא נסעה לסוכנות־הביטוח אליצור—פרלסון, ואמרה שברצונה לקבל הלוואה. המישרדים שקקו מעשרות פונים כמוה, שנהרו למקום ל־שמע הידיעה כי כאן מלווים כספים ללא ביטחונות. זה היה באמצע 1978, ואימת ייגאל הורביץ טרם נפלה על המדינה.

ציפורה בן־שושן חתמה על טופס, שלפיו היא מקבלת הלוואה בסך 30 אלף לירות, שאותן תחזיר במשך שנה. הריבית מנו־כה מראש, כך שהיא קיבלה ליד רק כ־16 אלף לירות. היא חתמה על שטרות חודשיים בסכום כולל של 30 אלף לירות.

כבדרך אגב נאמר לה כי עליה גם לעשות ביטוח־חיים, אחרת לא תוכל לקבל את ההלוואה. היא חתמה על תוכנית בי־טוח־חיים, והתחייבה לשלם כל חודש פרמיה בת כמה מאות לירות. נוסף על כך הוחתמה על שטר בודד בסך 30 אלף לירות, שנועד, לפי החוזה שעליו חתמה, להיות מוצג לפירעון אם לא תשלם את החזר ההלוואה או את תשלומי ביטוח־החיים.

כעבור שיבעה חודשים פיגרה

מדינת ישראל - בתי המשפט
לשכת ההוצאה לפועל ב-: רח' ויצמן 1 תל - אביב 61340
תאריך 11/12/79
לכב' בן שושן ציפורה 005355155
שם משפחה ופרטי — מספר זהות/אישי
014166596 01
מס' חייב — מס' תיק הוצל"פ
המען מבוא י... — רח' ומספר בית — שם ישוב — מיקוד
0270 — ת.ד. בהוצל"פ
אזהרה
לפי סעיף 7 לחוק ההוצאה לפועל תשכ"ז-1967, הנך מוזהר בזה כי תוך *10 ימים מקבלת אזהרה זו
עליך לשלם לזכותו של אליצור יהודה — שם משפחה ופרטי — המיוצג ע"י עו"ד גנון מרדכי — שם משפחה ופרטי
שכתובתו: פרישמן 71 ת"א — רח' ומספר בית — שם ישוב — מיקוד — את הסכום כדלקמן
החוב עד פתיחת תי' בהוצל"פ ל"י 31000.00 — אגרת הוצל"פ ל"י 930 — שכר טרחת עו"ד בהוצל"פ 3472.00 — בסך הכל ל"י 35402.00
מצורף לזה: (הפרט המסומן ב-*)

אזהרת ההוצאה לפועל של ציפורה בן־שושן
ההגשמה היתה מדהימה —

בשני תשלומים. כעבור שבוע קיב־לה הודעה ממישרד ההוצאה־לפו־על בתל־אביב, כי עליה לשלם מייד את השטר בסך 30 אלף לי־רות, בתוספת הוצאות גבייה — בסך הכל 35,400 לירות, למרות ששילמה כבר שיבעה תשלומים חודשיים!

ציפורה פנתה אל העולם הזה, וכתוצאה מהתערבותו, הוסכם לוותר על ריבית־העו־שק ולהגיע עימה להסדר סביר.

ציפורה בן־שושן קיבלה הלוואה שעליה שילמה ריבית של יותר מ־80% מראש, בשנת 1978. היא חוייבה גם לשלם עבור ביטוח־חיים, ולחתום על שטר בסך 30 אלף לירות. כמה עשו מאות ואלפי פונים לסוכני־ביטוח.

להחתים בכל מחיר

בדיקה העלתה כי מקור הרע היה ב־חברה שמנהלה, דני וויינמן, הודח בינתיים מתפקידו. החברה רצתה להחתום על פוליסות רבות ככל האפשר של בי־טוח־חיים, מכיוון שדני וויינמן הבטיח להנ־הלת חברתו כי יגיע למיספר מדהים של פוליסות. לשם כך העמיד לרשות סוכ־

לוויינמן ולסוכניו הדבר לא היה איכפת. הם הגיעו בשנה להחתמות־שיא.

אגב, בשיחה עם אליצור—פרלסון הם טענו כי בסופו של דבר הפסידו, שכן לקחו הלוואות דולריות, וכאשר הלירה החלה לרוץ למטה, הפסידו, למרות שלק־חו ריבית־נשך.

בעייתה של ציפורה בן־שושן נפתרה. אולם וויינמן עבר בינתיים לחברה אחרת. מפעיל שם שיטות חדשות ומקוריות לבי־טוחי־חיים. בין היתר הוא מציע למנהלי־החברות לעשות ביטוח־חיים לעובדים בכי־רים בתוכנית הקרויה ביטוח־מנהלים. תוכ־נית כזו היא לטובת העובד, בדרך כלל,

מבוטחים בפוליסות ישנות מפסידים לפחות 70% מסכום הביטוח

כאשר הם פודים אותו ✶ כאשר טועה המחשב, מפסיד הלקוח

✶ הצעות מפתות להלוואות בלי ביטחונות מתגלות כפיתיון מפוקפק

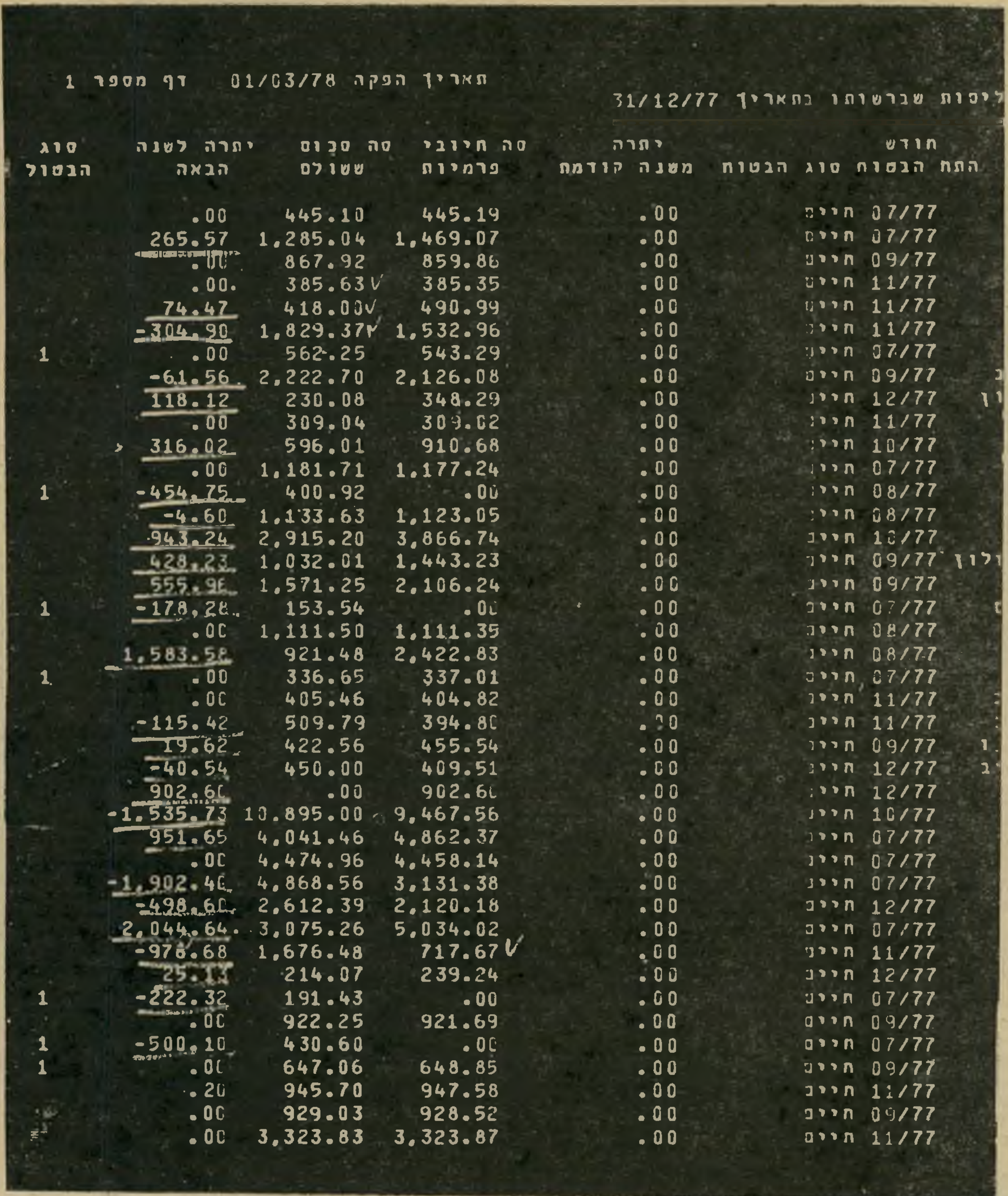

תאריך הפקה 01/03/78   דף מספר 1

ליכות שברשותו בתאריך 31/12/77

חודש התחלת הבטוח	סוג הבטוח	יתרה משנה קודמת	סה חיובי פרמיות	סה סכום שולם	יתרה לשנה הבאה	סוג הבטול
07/77	חיים	.00	445.19	445.10	.00	
07/77	חיים	.00	1,469.07	1,285.04	265.57	
09/77	חיים	.00	859.86	867.92	.00	
11/77	חיים	.00	385.35	385.63	.00	
11/77	חיים	.00	490.99	418.00	74.47	
11/77	חיים	.00	1,532.96	1,829.37	-304.90	
07/77	חיים	.00	543.29	562.25	.00	1
09/77	חיים	.00	2,126.08	2,222.70	-61.56	
12/77	חיים	.00	348.29	230.08	118.12	
11/77	חיים	.00	309.02	309.04	.00	
10/77	חיים	.00	910.68	596.01	316.02	
07/77	חיים	.00	1,177.24	1,181.71	.00	
08/77	חיים	.00	.00	400.92	-454.75	1
08/77	חיים	.00	1,123.05	1,133.63	-4.60	
10/77	חיים	.00	3,866.74	2,915.20	943.24	
09/77	חיים	.00	1,443.23	1,032.01	428.23	
09/77	חיים	.00	2,106.24	1,571.25	555.98	
07/77	חיים	.00	.00	153.54	-178.28	1
08/77	חיים	.00	1,111.35	1,111.50	.00	
08/77	חיים	.00	2,422.83	921.48	1,583.58	
07/77	חיים	.00	337.01	336.65	.00	1
11/77	חיים	.00	404.82	405.46	.00	
11/77	חיים	.00	394.80	509.79	-115.42	
09/77	חיים	.00	455.54	422.56	19.62	
12/77	חיים	.00	409.51	450.00	-40.54	
12/77	חיים	.00	902.60	.00	902.60	
10/77	חיים	.00	9,467.56	10.895.00	-1,535.73	
07/77	חיים	.00	4,862.37	4,041.46	951.65	
07/77	חיים	.00	4,458.14	4,474.96	.00	
07/77	חיים	.00	3,131.38	4,868.56	-1,902.40	
12/77	חיים	.00	2,120.18	2,612.39	-498.60	
07/77	חיים	.00	5,034.02	3,075.26	2,044.64	
11/77	חיים	.00	717.67	1,676.48	-978.68	
12/77	חיים	.00	239.24	214.07	25.17	
07/77	חיים	.00	.00	191.43	-222.32	1
09/77	חיים	.00	921.69	922.25	.00	
07/77	חיים	.00	.00	430.60	-500.10	1
09/77	חיים	.00	648.85	647.06	.00	1
11/77	חיים	.00	947.58	945.70	.20	
09/77	חיים	.00	928.52	929.03	.00	
11/77	חיים	.00	3,323.87	3,323.83	.00	

רשימת־הטעויות בטופס המחשב
בכל מיקרה הפסיד הלקוח

שכן כעבור שלוש או ארבע שנים הוא מבטלה וגובה את הסכומים שהפריש המעביד עבורו. וויינמן הציע תמריץ למעבידים: הוא יתן לו, עם החתימה על התוכנית, מענק בגובה הפרמיה השנתית הראשונה, שתובטח על־ידי ביטוח־המנהלים עצמו. כך משלם המעביד את הפרמיה ומנכה אותה כתוצאה, אך מקבל בחזרה לעסק את הכספים שהוציא.

לכאורה — תוכנית כדאית ביותר לבעל־העסק, ואולי גם לוויינמן, המשלם יותר כדי לקבל פוליסות־ביטוח. רק קוץ אחד לאליה: מה יקרה אם העובד ייפגע בשנה ראשונה זו, שבה הביטוח משועבד בגלל המענק? העובד לא יראה פרוטה מהביטוח, ובני־מישפחתו לא ייהנו ממנו. שאלתי איש־עסקים, שעשה ביטוח כזה. הוא משך בכתפיו. „למה שיקרה משהו?" שאל.

✶ טעויות — לטובת מי?

לפני כשנתיים שלח סוכן ביטוח־חיים של חברה בינונית מיכתב למפקח על הביטוח, ובו התלונן כי החברה טובה חיובי־יתר באלפי לירות מלקוחותיה, ומחזיקה אותם ברשותה שנה תמימה.

מסתבר כי בגלל האינפלציה נאלצה חברת־הביטוח לשנות את הפרמיות המשולמות דרך־קבע על־ידי הלקוחות. למרות שחישוב הפרמיות החדשות, אחת לכמה חודשים, צריך להיות מעשה פשוט במחשב, חלות טעויות רבות לרעת הלקוחות ולטובת חברת־הביטוח. הלקוח אינו יודע על כך, שכן הוא חותם, עם הצטרפותו לתוכנית, על הוראת־קבע לנכות את הסכומים שחברת־הביטוח תדרוש מן הבנק.

חברת־ביטוח זו מחזיקה אצלה במשך שנה תמימה סכומים גדולים של לקוחותיה. אחת לשנה היא מזכה את הלקוחות ביתרות שגבתה. אין צורך לשאול כמה שוות יתרות אלה כעבור שנת אינפלציה. מכיוון שמרבית חברות־הביטוח אינן פטורות ממעשה זה, לא אציין את שם החברה המסויימת שטפסי־המחשב שלה מובאים כאן. די לראות בטפסי־המחשב עצמם שלמרבית המבוטחים בעמודת־מחשב זו הוצאו הוראות תשלום לא־נכונות. בחלקן לרעת חברת־הביטוח, ובחלקן הגדול לרעת המבוטח.

בכל מיקרה מפסיד המבוטח, שלגביו טעו לרעתו, את הריבית.

המפקח על הביטוח לא השיב על מיכתב־התלונה עד היום.

✶ המבוטח מפסיד 70%

למעשה, המצב בתחום ביטוח־החיים דומה לג'ונגל ביטוח־הרכב. אולם בעוד שבתחומי הרכב קיימת אפשרות־פיתרון, הרי בתחום ביטוח־החיים עושה כל אחד כאוות־נפשו.

אילו היה המפקח על הביטוח מעביר את ביטוח־החובה לרכב מחברת אבנר למוסד לביטוח־לאומי, היה הביטוח יותר זול לכל מבוטח, בשליש בערך. כיום, כמחצית הפרמיות המשולמות על־ידי מבוטח־הרכב מיועדות לריווחי חברות־הביטוח, הוצאות מישפטיות, שמאי־רכב ורופאים. בקיצור: לא למטרות ביטוח.

חברות־הביטוח מתנגדות להצעה זו נמרצות, שכן תפגע בריווחיהן הלא־מוצדקים, ושר־האוצר הגן מאז ומתמיד על חברות־הביטוח, ולא על המבוטחים.

תופעה דומה קיימת בתחום ביטוח־החיים. קרוב ל־20% מהפוליסות החדשות מתבטלות תוך שנה. מרבית הסוכנים הם חדשים וחסרי־נסיון, וכל רצונם הוא להחתים את מירב האנשים על פוליסות בכל האמצעים. הוראות המפקח על הביטוח אינן מקויימות. סוכן־ביטוח אינו חייב להיות בעל־ידע, והסוכנים מקבלים עמלות עד ל־140% מהפרמיה השנתית הראשונה, במירוץ החברות אחרי פוליסות.

לאחרונה נכנסו הבנקים לתחום ביטוח־החיים והחיסכון. הם הוכיחו שכאשר עושים ביטוח ללא סוכנים, ניתן להוזיל את הפרמיות המשולמות בשליש לפחות. מדוע לא יורה המפקח על הביטוח בצו, כי אסור לנכות מן הפרמיות יותר מאשר אחוז מסויים לסוכנים? (בארצות־הברית — 8.3%). תחת זאת דנים בוועדת־הכספים של הכנסת על איסור פעולת הבנקים בביטוח, שכן הם מוזילים את התעריפים.

בקיצור: היחידים העושים חיים מביטוח־החיים הם הסוכנים. כמה חברות־ביטוח מקפחות לקוחות ותיקים, המבטלים פוליסות בהיצמדן לתנאי הפוליסות. בשעתו, כאשר האינפלציה היתה בת שתי ספרות, נקבע בפוליסות כי סכום־הביטוח ישולם תוך 60 יום מדרישת התשלום, וישולם לפי המדד של דצמבר או ינואר, לפי הקרוב יותר.

כיום האינפלציה היא בת שלוש ספרות. עיכוב ל־60 יום בתשלום כמוהו כהקטנת הסכום ב־20 אחוזים. תשלום במאי לפי מדד ינואר כמוהו כהקטנת הסכום בשיעור האינפלציה של ינואר־עד־מאי, כלומר: עוד 50% לפחות.

מסתבר כי מבוטח בחברות אלה מפסיד לפחות 70% מסכום הביטוח כאשר הוא פודה אותה.

המפקח על הביטוח טרם התערב למנוע קיפוח מדהים ושרירותי זה של הלקוחות, שאין ביכולתם לעשות דבר, שכן מדובר בפוליסות ישנות.

יגאל לביב ■

(המשך מעמוד 27)
אני הכתי אותה בזמן ששכבתי עליה, כשהיתה כבר כבולה. אבל ה לא נכון.

וידר אושפז בבית־חולים בלונדון והחלים אחרי כמה חודשים.

באל־על מספרים עד היום את הבדיחה שליילה חאלד מחפשת או־זי, כי אף אחד לא שכב עליה כל כך טוב כמוני. בעצם, אם וידר לא היה נפצע, ליילה היתה היום בארץ. אם היינו חוזרים אר־צה, לא היו משחררים אותה. היא היתה יושבת בבית־סוהר עד היום.

עד כאן סיפורו של אייזנברג.

בארץ קיבלו אייזנברג וחברי־הצוות האחרים מדליות־כסף מידי ראש־הממשלה דאז, גולדה מאיר. הדייל שלמה וידר שנפצע תוך כדי מאבק עם החוטף, ואיש־הביטחון שהצליח לבסוף להשתלט עליו, קי־בלו מדליות־זהב.

סיפור החטיפה איננו חלק ה־מעניין היחידי בחייו של אברמל'ה אייזנברג. ב־45 שנותיו הספיק לע־בור הרבה.

אייזנברג עלה ארצה עם הוריו מברלין בגיל שנתיים. המישפחה התיישבה בכפר־סירקין. בגיל 18 התגייס אברמל'ה ללהקת פיקוד־הצפון.

בעלי־גלריה אייזנברג וואן־אסל (1975)
שותפים וחברים טובים

חולות לוהטים

עם שיחרורו מהצבא התקבל לתיאטרון הלאומי הבימה, שם שיחק במשך שנתיים בתפקידים קטנים בהצגות בית התה של ירח אוגוסט, יחד עם רפאל קלצ'קין, בהמרד על הקיין, יחד עם אהרון מסקין. אחר־כך נסע לגרמניה ו־השתלם שם במישחק. שם גם שיחק בכמה סרטי־קולנוע, לצד שחקנים מפורסמים כמו קתרין ואלנטה, מריה של, מכסימיליאן של ומישל מורגן.

אחרי חמש שנים של שהות ב־גרמניה חזר אברמל'ה ארצה. כאן עשה יחד עם אורי זוהר ודליה הביא את הסרט חולות לוהטים. „אחרי שראיתי את הסרט החלטתי שמישחק זה לא בשבילי," סיפר אברמל'ה. „זה היה בשנת '60. אז התקבלתי לעבודה כדייל באל־על.

„אל־על היתה אז הרבה יותר קטנה. היינו רק 60 דיילים. עבדנו אז על מטוסים מדגם קוני ובריטניה, רק מאוחר יותר עברנו לבואינג 707 ולג'מבו המשוכללים. אבל ל־מען האמת, תנאי העבודה היו אז דווקא יותר טובים. היינו מישפחה קטנה ומאוחדת."

לפני חמש שנים פתח אברמל'ה את הגלריה 13 וחצי ביפו, יחד עם חברו אריק ואן־אסל. את ואן־אסל פגש אברמל'ה בפאריס. בהשפעתו של אברמל'ה עלה ואן־אסל ארצה. השניים מתגוררים יחד ביפו, בבית ערבי ישן, סמוך לגלריה שלהם.

ואן־אסל מתמחה בציור ובאר־כיטקטורה. בגלריה הוא אחראי על הצד האמנותי. אברמל'ה, לעו־מת זאת, אחראי על הצד הניהולי. בביתם המשותף מגדלים השניים לא פחות מארבעה כלבים. הריהוט בבית הוא ערבי ישן, בתוספת מזכרות וציורים עתיקים שאספו ברחבי העולם. השניים עסוקים עתה בבניית גלריה נוספת סמוך לזו ה־קיימת. את מלאכת הבנייה הם עו־שים במו ידיהם.

חלומות זוועה

לפני כחודש פרש מאל־על, במיסגרת הקיצוצים בחב־רה. „הגיע הזמן לבחור בין ה־גלריה לבין אל־על," הוא מסביר. „הגלריה התפתחה מאוד ואנחנו מקדישים לה הרבה זמן. באל־על לא היה לי רע, אבל כאן אני עוסק ביצירה. הגעתי באל־על לתפקיד של כלכל ראשי. כאן אני רק ב־תחילת היצירה. „אני גם לא כל כך צעיר. בגיל מסויים מרגישים שאפשר להיות בודד בעולם הגדול, אפילו שיש הרבה חברים. לכן הח־לטתי לפרוש מרצון מאל־על ול־התעסק רק בגלריה."

בין כל המזכרות הרבות מהעולם, חסרה בביתם של אברמל'ה ואריק מזכרת אחת. „את הפיאה שהורדתי מהראש של ליילה רציתי לשמור," מספר אברמל'ה „אבל הסקוטלנד־יארד לקחו אותה. בעזרת הפיאה הזאת הצליחה ליילה להסוות את עצמה. היא היתה כבר מפורסמת מאוד, לכן היא דאגה להתחפש.

„עכשיו, כשאני נזכר בכל מה שקרה, אני מבין שכלל לא תפסתי בהתחלה באיזו סכנה הייתי. בזמן החטיפה הייתי מאוד רגוע. פעלתי כל הזמן בקור־רוח. אפילו אחר כך, כשהסקוטלנד־יארד חקרו או־תי, עוד הייתי שקט. רק כעבור יומיים הבנתי באיזו סכנה הייתי.

„במשך שבועיים עוד היו לי חלומות זוועה, הסכנה היתה רצי־נית. הם הלכו להתאבד והיינו יכו־לים למות כולנו, יחד איתם. על הכוונות שלהם נודע אחר־כך, מתוך הכרוזים שמצאו על גופם.

„אני לא חושב שהייתי גיבור. באותו זמן לא חשבתי הרבה. מצא־תי את עצמי עושה את הדברים ש־הייתי צריך לעשות. כשראיתי אותם עם האקדחים והרימונים בידיים, ידעתי שהם יכולים להרוג אותי. רציתי לחיות.

(המשך מעמוד 31)
שלא בחרו באופציה של הגירה למדינת־היהודים, יתקבלו באומות שבהן הם חיים, ושאליהן הם רוצים להצטרף.

הרצל דגל בפשטות במולדת חדשה (ולא היה חשוב לו אם תהיה בארגנטינה, בארץ־ישראל או ב־אוגנדה). אולם עוד בחייו נאלץ הרצל האתיאיסט להתפשר עם ה־מסורת הדתית, שהעמידה את ה־אמונה מעל למולדת, את הקשר הדתי מעל לקשר הטריטוריאלי.

חיים וייצמן וזאב ז'בוטינסקי אמנם העמידו את ארץ־ישראל ב־מרכז מאווייהם, אך לא היו מעולם תושבי־קבע של הארץ.

שניהם נדדו בין קהילות היהודים בעולם, הקימו שגרי־רים ציוניים בכל אתר ואתר, וכך נתנו לגיטימציה לעם שלם של עסקנים ציוניים שלא חלמו כלל על עלייה אישית.

המיפנה הסופי בא, לדעתי, ב־תקופתו של דויד בן־גוריון. הצעיר מפלונסק השתקע בארץ, והיה מושרש בה יותר מרוב עמיתיו. הוא מאס בתנועה הציונית, שלא הביאה את מנהיגיה וחבריה לארץ, ואף תבע לא־פעם לפרקה.

עם הקמת המדינה דאג למנוע מיהודי־העולם כל השפעה על ניהול המדינה. הוא לא היה רחוק מן התפיסה (שאני דגלתי בה תמיד) האומרת שיש להבחין בין ה א ו מ ה הישראלית, המכה שו־רשים בעולם, ובין ה ע ם היהודי, המפוזר בעולם, ושגם האומה היש־ראלית היא חלק ממנו.

זוהי תפיסה ציונית, ואולי אף התפיסה הציונית הנכונה ביותר. אך בן־גוריון עצמו נאלץ לבגוד בה, כאשר היה זקוק לסיוע כספי ומדיני מידי המנהיגים היהודיים בארצות־הברית. הוא הסכים, ב־קומה שפופה שאפשר להיות גם ציוני טוב באמריקה.

קביעה זו גורמת עתה ל־מפולת.

■ ■ ■

העובדה החשובה ביותר במאזן הנוכחי של עלייה ו־ירידה היא זו:

הציונות עצמה הפכה תנו־עה דו־סיטרית.

אם יכול אדם להיות ציוני טוב בברוקלין, חסיד של ארץ־ישראל־השלמה בלוס־אנג'לס, יהודי כשר למהדרין בוויליאמסבורג, ידיד־אמת של המדינה בפיטסבורג — אין שום סיבה לכך שנהג־מונית מרמת־גן לא יעביר את פעילותו למאנהאטן.

להיפך: במאנהאטן הוא יוכל להיות ציוני יותר טוב, להתגעגע אל הארץ ביתר שאת, לתרום ולקנות בונדס.

צרפתי אינו יכול להגר ללאס־וגאס, או אף לקוויבק, מבלי לש־בור את כל הכלים של חייו. אירי העובר מדאבלין לבוסטון יודע שהוא עוקר את עצמו, למרות שבוסטון מלאה באמריקאים ממוצא אירי.

הרגשה יסודית זו היא הבלם העיקרי להגירה המונית, גם ב־עיתות משבר כלכלי.

התפיסה הציונית שהשתלטה ב־דור האחרון, הרסה את הבלם הזה. סיגנונה הוא סופר־לאומני, אך למעשה היא אנטי־לאומית. בשם האחדות של העם היהודי נהרס קיר־הברזל הרוחני שבין האומה החדשה, שהתגבשה כאן בארץ, ובין הפזורה, הרואה במדינת־יש־ראל צעצוע נחמד, אתר־תיירות, מוקד־לתפילה, אובייקט של פט־ריוטיזם מילולי.

הגשר בין הפזורה ובין יש־ראל נפתח לתנועה בכיוון ההפוך.

■ ■ ■

לדעתי זהו שורש המחלה. הבעיות הכלכליות, ככל שהן מטרידות, אינן אלא מישניות.

אחרי ארבעה דורות של ציונות, ממשיך היהודי ה־נודד לנדוד. והציונות עצמה הפכה מקל־נדודים בידו.

במדינה

(המשך מעמוד 45)
לא נחסכו מאמץ וכסף, כדי להש־ביע את רצון האורחים.

כל המוזמנים לבשו בגדי־ערב. הם נראו כאנשי־עסקים או כתעש־יינים, שידם משגת לרכוש מקו־מות בערב מפואר שכזה. שכן הש־כרת גן־המלון, יחד עם הארוחה, המלצרים שהסתובבו בין השולח־נות ותצוגת־האופנה עלו בכסף רב. אנשים רגילים אינם יכולים להרשות לעצמם מותרות כאלה בימי אינפלציה טרופים שכאלה.

אולם החוגגים העליזים לא היו אילי־ממון. הם אפילו לא היו עצ־מאיים. הקהל הרב שחגג בפאר מסביב לשולחנות, לא היה מור־כב אלא מקציניה של מישטרת־יש־ראל ומשוטריה. גן־המלון היה מלא בקצינים בכירים של מחוז תל־אביב, וביניהם מפקד המחוז, הניצב משה טיומקין.

המסיבה היתה צריכה להיות של מישטרת הרצליה, אך כל הקצי־נים הבכירים של המחוז הוזמנו גם הם ובאו. איש מהם לא הר־גיש סתירה בין המצב הקשה של המישטרה והמשק ובין המסיבה ה־בזבזנית.

אולם נראה כי למרות שהקצי־נים באו כולם, והביאו גם את בנות־זוגם, הם התביישו במעשי־הם. אחרת קשה להבין את הפחד שהישרו עליהם מצלמות העולם הזה.

להסתיר היטב. בבוקר של אותו יום התקשר אלמוני למער־כת והודיע כי „במלון השרון מת־קיימת הערב מסיבת־שחיתות של המישטרה, למרות הקיצוצים." ב־מערכת לא היה ידוע דבר על קיומה של המסיבה. מאוחר יותר הסתבר כי המישטרה דאגה להס־תיר היטב את דבר קיום האי־רוע מפני העיתונאים.

הכתב יוסי היימן והצלמת אור־נה אביוב הגיעו למלון בעת ש־התקיימה תצוגת־האופנה. הצוות נכנס ללובי המלון, ומשם עבר דרך דלת־זכוכית, שהיתה פתוחה, אל הגן שבו התקיימה המסיבה. הכתב ניגש מייד אל דובר מיש־טרת מחוז תל־אביב, סגן־ניצב שמעיה קידר. אחרי שנמסר לדו־בר, שהוא אחראי על ענייני העי־תונות במישטרה, כי צוות העו־לם הזה נמצא בשטח, הורה הכ־תב לצלמת להתחיל לצלם. הצוות נכנס למקום בגלוי, מבלי שאיש יעצור בעדו או ישאל לרצונו.

לפתע ניגש אל הכתב והצלמת אחד האורחים, שהציג את עצמו כקצין־מישטרה. הוא ביקש מהם לעזוב את המקום. הכתב הציג את עצמו כעיתונאי של העולם הזה, והודיע לאורח כי דובר־המישטרה יודע על נוכחותו במ־קום. בינתיים התערב בשיחה אדם, שהציג את עצמו כאיש־הביטחון של המלון.

„זאת מסיבה פרטית," אמר. „די־ברתי פה עם הקצינים האחראים לאירגון, והם ביקשו ממני להו־ציא אתכם."

הכתב ביקש לקרוא לדובר, כדי שיוכל לברר עימו מדוע מבקשים שייצא. הדובר הגיע משולחנו, אך איש־הביטחון ביקש כי „קודם תצאו, ואחר־כך תדברו כמה ש־אתם רוצים." הצוות יצא ללובי יחד עם איש־הביטחון והדובר.

סירוב מוחלט. לשאלות ה־כתב ענה הדובר כי „המישטרה היא אמנם גוף ציבורי, אבל זאת מסיבה פרטית, ולא רוצים אתכם כאן." הדובר לא פירט את הסי־בות להתנגדות המישטרה לסיקור האירוע.

איש־הביטחון הודיע לצוות כי הוא יכול להישאר בלובי המלון כאוות־נפשו, „ואני אפילו מוכן להזמין לכם מלצר," אך ביקש ש־לא להיכנס לתחום הגן, שם מת־קיימת המסיבה ואף אסר על ה־צלמת לצלם.

כתוצאה מכך הסתפק הצוות, שנשאר בלובי, בצילום היוצאים מהגן והנכנסים אליו. לפתע הו־פיע איש־הביטחון שוב, צעק ל־עבר הצלמת „לא לצלם!" תוך שהוא תוקף אותה ומנסה להו־ציא מיידיה את המלצמה בכוח. כתב העולם הזה ניסה להסביר ל־איש־הביטחון כי החוק מאפשר לצלם כל דבר מילבד מיתקנים ביטחוניים, אם המצלם אינו מסיג גבול. מכיוון שהצוות נמצא בלו־בי, באישור איש־הביטחון, הרי שהיה מותר לו גם לצלם שם.

לשמע הסברי הכתב אמר איש־

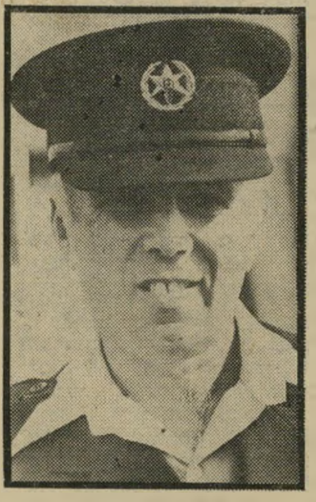

ניצב טיומקין
לא לצלם!

הביטחון: „אז תסתלקו מפה!" הוא דחף את הכתב בכוח והפי־לו לריצפה. אחרי־כן ניסה לגרור את הכתב, בעודו שרוע על ה־ריצפה, לעיני הנוכחים.

הצלמת התנגדה. בשלב זה יצאו אנשי־מישטרה מהמסיבה ו־היו עדים למה שהתרחש. איש מהם לא התערב למראה איש־הביטחון, התוקף את הכתב.

לפתע עזב איש־הביטחון את הכתב וחזר ותפס את הצלמת. הוא ניסה להוציא מיידיה את ה־מצלמה בכוח, תוך שהוא מציג תעודה המקנה לו רשות לערוך חיפושים בשטח המלון.

איש־הביטחון דרש מהצלמת כי תיתן לו את הסרט שבמצלמה. הצלמת התנגדה, ואיש־הביטחון הפעיל נגדה כוח.

במקום נכח מפקח־מישנה יוסף קידר, קצין הבילוש של מישטרת הרצליה, הכתב ביקש ממנו להת־ערב, אך קידר טען כי לאיש־הבי־טחון יש סמכות לקחת את הסרט.

אחרי שהסרטים היו בידיו, מסר אותם איש־הביטחון לידי המיש־טרה. זו עצרה את צוות העולם הזה במשך כמה שעות. יוסי היי־מן ואורנה אביוב נלקחו לתחנת־הרצליה, שם הודיעו להם כי הם חשודים בתקיפה ובהסגת־גבול.

ניידת למסיבת המישטרה. כאשר שהה הצוות בתחנת־הרצ־ליה, הגיעו לשם כמה שיחות־טל־פון של אזרחים, שהתלוננו על הרעש הרב מהמסיבה במלון הש־רון. המישטרה שלחה ניידת.

הצוות הוחזק בתחנת־המישטרה עד לסיום המסיבה. רק אז שוח־רר. המישטרה, שכה היתה מעונ־יינת להרחיק את העולם הזה מה־מסיבה שלה, הצליחה בכך. ה־תמונות שצולמו הוחרמו רישמית על־ידי החוקר בתחנת־הרצליה, לפי הוראה טלפונית של הקצינים, שהמשיכו לבלות במסיבה. הני־מוק הרשמי: „הסרטים דרושים כדי להוכיח שהכתב והצלמת אכן היו בתוך שטח הגן," אף כי ה־צוות כלל לא הכחיש זאת.

השבוע הגיש כתב העולם הזה כמה שאלות לדובר מחוז תל־אביב, בקשר למטרת המסיבה, מחירה ומימונה. מלישכת הדובר נמסר כי המישטרה מסרבת להגיב.

אתה והלירה

1 לירה ישראלית אחת

מאת יגאל לביב

הורביץ הורה לסגור תיקי „בגד־עור"

תיקי־החקירה של המישטרה, מס־ההכנסה והמכס נגד בעלי מיפעל „בגד עור" נגנזו על פי הוראת שר האוצר, **ייגאל הורביץ**.

בחקירה משותפת של המישטרה, המכס ומס־ההכנסה נגד בעלי המיפעל הסתבר, כי הם היו קונים חומרי־גלם בחו"ל, באמצעות חברות שונות השייכות לבעלים. חברות אלה קיבלו דמי־תיווך מ„בגד עור", שנרשמו כהוצאה במיפעל בישראל, והלכו לכיס הפרטי של הבעלים. כן הקים בעל־המיפעל מיפעל מתחרה בארגנטינה, שמכר את תוצרתו בזול יותר מאשר „בגד עור", וגרם לה הפסדים.

„בגד־עור" מסר לשילטונות, לפני כחצי שנה, כי הוא סובל מהפסדים כבדים, בין היתר בשל תחרות של המיפעל בארגנטינה. „בגד עור" דרש סיוע מיוחד של כ־40 מיליון לירות כדי שימשיך לפעול. כאשר נמסרו מימצאי החקירה לשר הורביץ, הורה על אי־מתן הסיוע, אם לא ייצאו הבעלים מן המיפעל. השר הסתפק בהרחקתם מניהול פעיל, ולא מסר את התיקים לפרקליטות.

צו־מניעה נגד מישטרת הרצליה

ראש עיריית הרצליה, **יוסף נבו**, הוציא צו לסגירת העסק המתנהל בגיבעת־האהבה בהרצליה, ובו שיעורי־שחייה, קפה ומיסעדה קלה עם מוסיקה.

הצו הוצא אחרי תלונות של שכנים. יום לפני תאריך הצו כתב מפקד מישטרת הרצליה מיכתב לבעל העסק, האמריקאי **דיוויד הווארד**, ובו קבע, כי הוצא צו לסגור גם את הבית על יושביו בתוכם, וכי עליהם לפנות את הבית.

הווארד פנה לעורך־הדין **יורם שפטל**, שהשיג ביום שישי אחר הצהריים צו־מניעה בבית השופט התורן נגד מישטרת הרצליה, על שחרגה מהוראת ראש העירייה.

מנגנון המיסים פושט את הרגל

במחצית הראשונה של השנה ירדה גביית המיסים ב־10 אחוזים, וסימנים שונים מצביעים על כך כי מגמה זו עלולה להימשך — כך אמר ד"ר **צבי זוסמן**, המישנה לנגיד „בנק ישראל", בכנס ציבורי בתל־אביב.

בדיקה שנעשתה במס־ההכנסה העלתה כי 40% מהנישומים, שנדרשו להגיש השנה הצהרות־הון, לא נענו לדרישה. מבין 110 אלף נישומים שנדרשו להגיש הצהרות, הגישו אותן רק 66 אלף. תוצאה זו מראה על הכישלון הצפוי לחוק המחייב הצהרה כללית של הצהרות־הון. כיום אין שילטונות־המס יכולים לנקוט בכל צעדים נגד הסרבנים. כך, למשל, מבין 44 אלף שסירבו להגיש הצהרות השנה, הועברו לטיפול מחלקת־החקירות רק 1900.

מנגנון המיסים משותק מחוסר כוח־אדם מחלקת החקירות מפעילה למעשה רק 40 איש בכל מיבצעיה, כך שמעשיה הם יותר בבחינות פגע־וברוח מאשר תיכנון וביצוע.

מומחי־מס סבורים, כי הבעייה לא תיפתר בלי מעבר לשיטת־המס האמריקאית של חובת־דיווח כללית ובדיקה יסודית של עשירית הנישומים כל שנה.

ביקוש ל„קלרין טבריה הוטל" בחו"ל

לאחרונה קנו ישראלים ויהודים, המתגוררים דרך־קבע באמריקה, דירה ב„טבריה קלאב הוטל". הסיבה פשוטה: דירה במלון הישראלי עולה כשלושת אלפי דולר. דירה במלון מקביל באותה רשת עולה פי ארבעה לפחות. הרכישה בישראל מקנה את אותן זכויות־שימוש ברשת הבינלאומית כמו רכישה במלון באמריקה. מכאן הנהירה לרכישת דירות במלון הישראלי.

הרוכש דירה במלון זה קונה לעצמו זכות להשתמש, ללא תשלום, במשך שבוע בשנה, בדירה במלון בטבריה או בכל אחד ממלונות הרשת ברחבי־העולם.

מדוע נוסעים הרבה לאתונה?

מי שמנסה להשיג מקום בטיסות לאתונה מגלה, כי קשה מאוד למצוא מקומות פנויים. הביקוש הרב לטיסה לאתונה, לעומת ערים אחרות באירופה, לא בא בגלל התעוררות התרבות הקלאסית בישראל. הסיבה פשוטה יותר: אימת מס־ההכנסה על הנוסעים.

נסיעה של מישפחה במשך חודש באירופה, ברמה בינונית, עולה יותר מחצי מיליון לירות. נסיעה ליוון עולה רק 50 עד 100 אלף לירות. הפיתרון: קונים כרטיסים לאתונה, ושם רוכשים את הכרטיסים להמשך הטיסות, והכל בא על מקומו בשלום. אם פקידי המס ישאלו מהיכן הכסף לנסיעה, קל יותר להסביר כיצד מומנה טיסה ליוון מאשר טיסה סביב העולם.

מציעים פירסום לישראלים באמריקה

מישרד־הפירסום של **ג'וזף ג'ייקובס** מניו־יורק, המתמחה בפירסום לציבור היהודי באמריקה, הקים לאחרונה מחלקה לפירסום לישראלים באמריקה. המישרד קיבל את הפירסום של תחנות־הטלוויזיה והרדיו הישראליות בניו־יורק (ראה עמודים 33—32).

המישרד מרכז את מרבית העיתונים היהודיים באמריקה. ביטאון „הדסה", למשל, נפוץ ב־370 אלף טפסים. ביטאון „בני ברית" נפוץ ב־200 אלף, וביטאון „אורט" ב־150 אלף. השבועון הניו־יורקי „ג'ואיש פרס" נפוץ ב־241 אלף טפסים, במכירה בדוכנים. כל העיתונים היהודים נפוצים ב־4.5 מיליון טפסים.

חברת ג'ייקובס מייצגת את „ג'נראל פוד", „פאן־אם", „טי־וו־איי" ועוד.

המלצות איגוד הצרכנים האמריקאי על המכוניות הטובות ביותר

איגוד־הצרכנים האמריקאי פירסם לאחרונה מחקר על המכוניות החדשות בשנת 1980. האיגוד ממליץ על כמה מכוניות ככדאיות ביותר לרכישה, מבחינת איכותן ומחירן.

המכוניות המומלצות הקטנות: אאודי 4000, שברולט שאבט, הונדה אקורד, מאזדה ג'יי־אל־סי, מאזדה 626, טויוטה

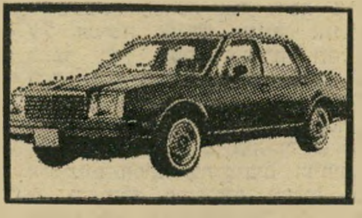

ביויק סקיילרק

סליקה, טויוטה קורולה, טויוטה קורונה, פולקסואגן דאשר, פולקסואגן ראביט, פולקסואגן שירוקו.

המומלצות הבינוניות: ,אאודי 5000, ביואיק סנטורי, ביואיק ריגאל, ביואיק סקיילארק, שברולט סטיישן, שברולט

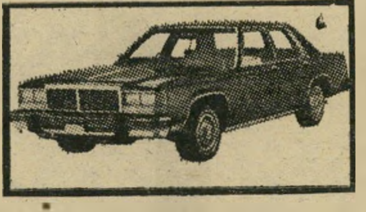

פורד אל-טי-די

מאליבו, שברולט מונטה קרלו, דאטסון 810, מרצדס 300 די, אולדסמוביל קאטלס סלון, קאטלס סופרים, אולדסמוביל אומגה, פיז'ו 504 דיזל, פונטיאק גראנד פרייס, פונטיאק לה מאנס, פונטיאק פניקס, וולוו די־אל.

פולקסווגן שירוקו

המומלצות הגדולות: ביואיק לה־סאברה, שברולט אימפלה וקפריס, פורד אל־טי־די, מרקורי מרקיז, אולדסמוביל דלתה 88, פונטיאק קטלינה ובוננוויל.

האיגוד בדק גם את הקניה הכדאית ביותר במכוניות משומשות. המכוניות המומלצות, מהשנים 1978 ו־1979 הן דודג' קולט האטשבאק, פורד פיירמונט, אולדסמוביל דלתה 88 וסלון, פולקסואגן ראביט, דודג' צ'אלנג'ר, פורד גראנאדה, פיז'ו 504 דיזל, פונטיאק לה מאנס, וולוו 240, שברולט אימפלה.

האיגוד מזהיר שלא לרכוש את המכוניות הבאות: גראמלין 78—1973, אאודי 100 אל־אס 73—1977, אאודי פוקס 73—1977, בי־אם־וו 530 אי 75—1976, ביואיק ריגאל וסקייהאוק 1978, ביואיק סקיילארק 1975, שברולט שאבאט 76—1978, שברולט קורבט 77—1978, שברולט נובה 73—1975, דודג' אספן 76—1978, דודג' דארט

אאודי 5000

75—1976, פיאט 124 סדאן 73—1975, פיאט 128 73—1976, פיאט 131 75—1978, פורד גראנאדה 1977, פורד מוסטאנג 74—1978, אולדסמוביל אומגה 1977, פיז'ו 504 1976, פלימוט ואליאנט 74—1976, פלימוט וולאר 76—1978,

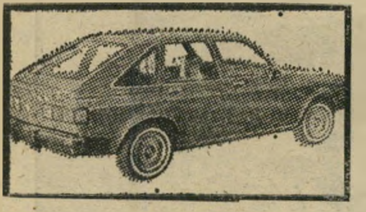

שברולט שאבט

סאאב 99 73—1977, סובארו 1974, 1976, פולקסואגן חיפושית אוטומטית 1973, פולקסואגן ראביט 75—1976, שירוקו 75—1977.

אולדסמוביל אומגה

משא־ומתן למכירת חלק הקיבוצים ב„ספן" ל„כור"

קונצרן „כור" מנהל משא־ומתן לרכישת מחצית הבעלות על מיפעל הפורמאיקה „ספן" מידי קיבוצי עמק־הירדן. המחצית השנייה שייכת לחברת „אמפ"ל" האמריקאיות.

„ספן" מרוויח רווחים גדולים כתוצאה מהביקוש הגובר לפורמאיקה בחו"ל. הקיבוצים רוצים למכרו בגלל בעיות העבודה השכירה ופרישתו של הרוח החיה שלו, **הרצל פיין**.

אם תרכוש „כור" את מחצית „ספן", היא תוכל לרכוש כעבור זמן גם את המחצית השנייה מ„אמפ"ל". עתה מנועה „אמפ"ל", ממכירה, שכן התמזגה לפני זמן עם חברת „אי־די־סי" האמריקאית. שתי החברות גייסו הון להשקעות בישראל. לפי החוקים באמריקה, אסור לחברות שמוזגו למכור נכסים במשך שנתיים מאז המיזוג, כדי למנוע מיזוגים לצורך ריקון החברה מנכסיה.

נראה גם כי „כור" תהיה מעוניינת לרכוש את מיפעל „תבור" לפורמאיקה, כדי שתהיה לה שליטה בענף זה בישראל. המיפעל השלישי המייצר פורמאיקה הוא „עץ לבוד".

„תבור" סירב לאחרונה לקבל הלוואת קונסולידציה בסך 30 מיליון דולר מהממשלה. כאשר ביקש את הסכום היה עליו להשתמש בו להחזרת חובות של 1.3 מיליון דולר. עד שהגיע האישור שווה הסכום רק 600 אלף דולר.

סרטים

מלחמת העולם בחוף נתניה

מי שנכח במסיבת־העיתונאים של ה־במאי סמואל פולר, בפסטיבל הסרטים ב־קאן, יכול היה לדמות לעצמו שהדובר הוא שליח של תעשיית הסרטים הישר־אלית, המייצג מוסד ממשלתי כלשהו.

„אני מציע לכל מפיק או במאי הרוצה לעשות שימוש יעיל בכספו, שיסע לע־שות סרטים בישראל. הוא ימצא שם מזג־אוויר נוח ביותר, את האתרים המ־גוונים ביותר ואת החומר האנושי המ־עולה ביותר.” כך, סמואל פולר בתשובה לשאלה מדוע בחר לעשות סרט, המגולל עלילותיה של הדיביזיה האמריקאית הרג־לית הראשונה, זו המכונה „הגדולה וה־אדומה”, דווקא בישראל. הגדולה והאדו־מה, שבה שירת פולר כחייל לכל אורך מילחמת־העולם השנייה, ושעימה עבר את כל מסלול הקרבות המרים, החל מן ה־פלישה לצפון־אפריקה, עבור דרך סיציליה, חופי נורמנדיה, יערות בלגיה, וכלה ב־מחנות ההשמדה בצ׳כוסלובקיה, נחשבה אחת היחידות היוקרתיות ביותר של ה־צבא האמריקאי. פולר, שהיה לפני גיוסו סופר ועיתונאי, ושהפך אחר כך לתס־ריטאי ובמאי, חלם כל חייו להציג את מעללי המילחמה על בד הקולנוע.

הכוח היוצר. מזה שנים רבות נחשב פולר כ„במאי של במאים”. בעיתונות ה־מיקצועית מצטטים אותו, בבתי־הספר ל־קולנוע מעריצים אותו, הגל־החדש ה־צרפתי העלה אותו על נס, והגל־החדש ה־גרמני מתלהב ממנו. לעומת זאת, ה־תעשיה עצמה — אלה הצריכים להכ־ניס את היד אס הכיס, כדי להוציא משם את הכסף הדרוש להסרטה — גיל־תה תמיד הסתייגות גדולה. אולי משום שפולר התעקש במשך תקופה ארוכה להיות שותף ב־50 אחוז בכל סרט שהוא עושה.

„בשעת ההסרטה אני עושה מלאכתם של חמישה אנשים שונים, אני הכוח היוצר בכל שטחי היצירה, וזה מגיע לי,” נהג לומר. מפקים, שראו עצמם כבעלי־הבית האמיתיים של הקולנוע, הת־להבו פחות מן הראיון. לכן, כאשר איפ־שרו לו לעשות סרט, היה זה ים כוכבים אלמוניים־יחסית, בתקציבים זעומים למ־די ובתמיכה פירסומית אפסית. במשך השנים הוא נחשב למומחה הגדול ביותר לסרטי ”ב”. אותם סרטים שבהם מצליח במאי להביע את כל אשר עם ליבו למרות מיגבלות־תקציב, תפאורות משומשות ו־שחקנים מפוקפקים, בעזרת הכלים היסו־דיים של הקולנוע — התנועה, העריכה, הכתבת הקצב והשימוש בסיגנון חזותי ומילולי מתומצת. במידה מסויימת היה

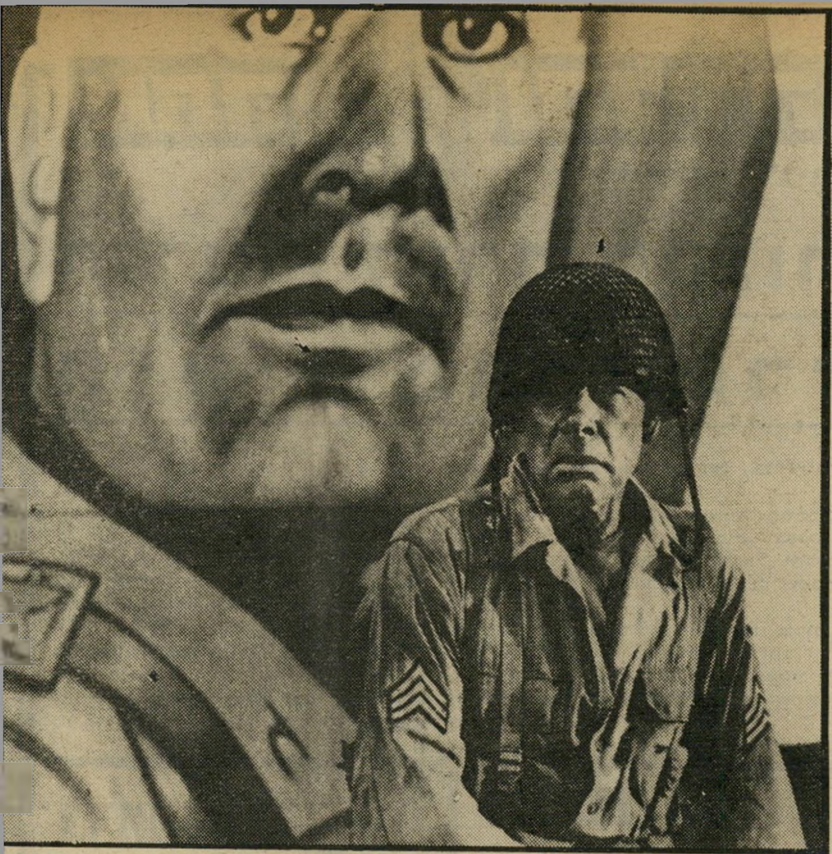

די מארוין בתפקיד הסרג׳נט (על רקע דיוקן ענק של מוסוליני)
להרוג כדי להישאר בחיים

סמואל פולר מביים את ה„גדולה האדומה”
הסיגר נשאר ממילחמת העולם השנייה

רוברט (בובי) קאראדין בתפקיד זב, דמותו של פולר בנעוריו

זה סיגנון מקביל לספרות־המתח האמרי־קאית, שהצמיחה מתוכה מחברים כמו דישיאל האמט וריימונד צ׳אנדלר, ש־כתביהם הראשונים התפרסמו בחוברות־בילוש מן הסוג העלוב ביותר.

כך עבד פולר במשך שנים, וסרטים כמו קסדת הפלדה, שערי סין, מירוץ החץ או מיסדרון האימה הפכו לחלק מן הקלא־סיקה של הקולנוע. אלא שמזה שנים עוברים על פולר משברים רבים. מציפים אותו הבטחות של סרטים, שאף לא אחת מהן מתממשת. אלה שמאמינים בכישרו־נו, חסרים את הכסף כדי לממן אותו, ואלה המשופעים בכסף, מחפשים דברים מסוג שונה.

מילחמת העריכה. לכן נדמה היה שחלומו — סרט על החטיבה שבה לחם, מנקודת מבטו האישית, כחייל־רגלי ולא כגנרל מכופתר — לא יתממש לעולם. עד שנתקל בפיטר בוגדאנוביץ׳ שהמריץ או־תו לכתוב את הסיפור. „אם לא יהיה סרט, יהיה ספר,” טען. ואכן, גם הספר עומד לצאת לאור. אחר כך נתקל בג׳ין קורמן, מפיק זריז שהשחיז כישרונותיו באסכולה היעילה ביותר של הוליווד, סר־טי אחיו המפורסם, רוג׳ר. ג׳ין הביא את פולר לישראל, הראה לו כיצד אפשר לצמצם באורח משמעותי הוצאות של סרט, ולרכז את כל העבודה בישראל תחת לצלמו בכל אירופה. לכך הפך ה־

חיילי החטיבה ה„גדולה האדומה” מסתערים על חוף אומהה
חופי נתניה מחליפים את חופי אירופה

חלום הרחוק למציאות, ובאותה הזדמנות זכתה ישראל לאחד הסרטים המרשימים ביותר שצולמו בתחומה.

השאלה שהטרידה את כולם היתה, האם פולר עדיין מסוגל להשתלט על החומר, למרות שהוא מתקרב לגיל 70, וזה שנים רבות לא עשה סרט? מי שעקב אחרי ההסרטה בישראל משוכנע שהתשובה חיובית. אולם אחרי שהתחילו להסתנן מיני שמועות, שמקורן בהוליווד, על מילחמת העריכה, כדי לקצץ את ארבע וחצי השעות המקוריות לשעתיים, התעוררו השאלות מחדש.

תהילת הרגע. כאשר הגיע המוצר המוגמר לפסטיבל קאן, ועמו הבמאי, המפיק והשחקנים, היה זה כבר לאחר קרב, כאשר רוחות שימחה ועליצות כבר החלו לנשב. מי שלא ראה את פולר בריוויירה, לא ראה שימחה מימיו. בבוקר שבו הוצג סרטו, כמייצג ארצות־הברית בתחרות הרשמית, צילצל הטלפון מלוס־אנג׳לס. „הסוכן האישי שלי התעקש לקרוא באוזני את כל הביקורת הנלהבת שהופיעה באותו היום, בביטאון המיקצועי וראייטי. ידעתי שהוא עבר ניתוח סרטן בגרון לפני כמה שבועות, ופחדתי שעוד יקפח את חייו בגלל סרטי,״ מתלוצץ פולר,

קאראדין מסתער
הבמאי היה לוחם

ששתה בצמא כל מילה בביקורת הארוכה, ולעזאזל המחלה.

ההתרגשות שאחזה בפולר היתה מובנת. חרף העבר המיקצועי המפואר שלו, הוא לא זכה שסרטיו שיגיעו לפסטיבלים. „פעם, ב־1952, החליט דאריל זאנוק לשלוח סרט שלי, מעצר ברחוב הדרומי, לפסטיבל ונציה, אבל הוא כלל לא טרח להודיע לי על כך,״ נזכר פולר, כשהוא מצית בהתרגשות עוד אחד מן הסיגרים הענקיים שלו, שהפכו סימלו המסחרי. הסרט זכה אז באריה הארד, הפרס השלישי של הפסטיבל, אבל פולר לא התבשם כלל בתהילת הרגע, משום שלא היה נוכח במקום.

תחרות בין סרטים בפסטיבלים? זהו דבר לא יפה, טוען פולר, כאשר שואלים אותו מה דעתו על המיסגרת שבה מציגים את סרטו בפסטיבל קאן.

„אילו היו נותנים לקורולאווה, לפליני ולי, לעשות סרטים על אותו הנושא ואחר כך משווים ביניהם — מילא. אבל כאשר כל אחד מאיתנו מציג נושא שונה, מה ההגיון שבהשוואה?״

ציניות ותמימות. עם זאת, קשה לו להסתיר את שימחתו על שסרט שלו הוצג במיסגרת כה יוקרתית. למרות גילו, פניו החרושות קמטים ושערו המכסיף, מבטו עדיין תוסס ותיוני. והוא מדבר בהתלהבות של ילד מלא מרץ. דבריו הם תערוכת של ציניות, אותה רכש בשנות־המקצוע הרבות שלו, ותמימות, שהיא כנראה חיונית למי שרוצה להמשיך ליצור.

על השאלה מה השתנה היום בהוליווד,

מארק האמיל, רוברט קאראדין, בובי דה־צ׳יקו וקלי וורד
במילחמות אין גיבורים — ישנם שרידים

יש לו תשובה חד־משמעית: „שום דבר לא השתנה! ההכנסות הן שקובעות מי הוא כוכב גדול, וכוכב גדול הוא זה שקובע איזה סרט ניתן לעשות. על פי מי ישק היום דבר? אנני יודע. אולי ברברה סטרייסנד. והבמאים — להם יש עדיין מעט מאוד מה לומר. במאי יכול לעשות סרט שיזכה להערכת החברים למיקצוע. אבל המפיקים יודעים איך צריך לבדוק סרט, והם אינם עורכים מישאלים לשם כך. אם המבקרים אוהבים אותך, זה מעניק, כמובן, הרגשה נפלאה. אם אינם אוהבים אותך, הם מטומטמים! אבל גם הם אינם קובעים את גורלך. כאשר היתה שביתת־עיתונים בניו־יורק, ושום ביקורת לא התפרסמה, המשיכו הבידור והקולנוע לשגשג, והיחידים שסבלו היו העיתונאים, שלא קיבלו משכורת. לכן מוגזם לומר שהם קובעים גורל של סרט או של במאי. הפור נופל בקופה, ולא במקום אחר.״

בקאן היו שאמרו על סולר: „האיש הוא קולנוען בדם, אבל מה שהוא עושה, זה סרטים סוג ב׳״. נימה של זילזול נשמעה בדבריהם כלפי הפשטנות של הסיפור והגישה לגיבורים. היו שהרימו גבה ספקנית למראה הסרג׳נט (לי מארווין) וארבעת חייליו (בובי קאראדין, מארק האמיל, קלי וורד ובובי דה־צ׳יקו), שנשארו בריאים ושלמים בכל מסע התלאות שלהם במילחמה. „מה זה, חמשת המופלאים של מילחמת־העולם השנייה?״ שאלו בלעג.

הורגים כדי לחיות. פולר לא נבהל מן ההאשמה. „ראשית, אף אחד מן הגיבורים שלי אינו מופלא. ושנית, שבעת המופלאים נלחמו תמורת שכר כדי לעזור לזולת. אצלי, בסרט, המטרה הראשונית של המילחמה היא להישאר בחיים. הם הורגים כדי לחיות, ואין בזה שום דבר מופלא. בעיני הם סמל לאותם שנותרו בחיים בתום המילחמה.״

מתוך כיתה מקורית של תריסר חיילים, אליה השתייך פולר, ארבעה נהרגו ושלושה נפצעו ואושפזו. את סיפורה של הכיתה הזאת מספר פולר. „הסרט מתאר מה שהיה, ואין בו שום זיוף,״ טוען פולר. „לא רציתי לשוב ולספר את הסיפור הידוע של סרטי המילחמה: חמישה יצאו לקרב והטוב שבהם הוא שנפל. או, דוגמה אחרת: הגיבור מקבל מיכתב מן הבית, ומתבשר שנולד לו בן. למחרת — בום! נופלת עליו פצצה. לא רציתי בזיוף כזה, אותי עניין סיפורם של החיים.״

יד של אמן. לעומת המקטרגים המעטים, היו רבים שסברו כי סרטו של פולר היה אחת מנקודות השיא של הפסטיבל; ביניהם הממבקרים של כמה מן העיתונים הגדולים ביותר בצרפת. ואכן, איש לא יכול היה להתעלם מן העוצמה והכוח שבכמה מן המעמדים שבסרט: סוס משתולל בשדה־קרב מכוסה גוויות; חולי־רוח הנמלטים ממוסד סגור ויורים לכל עבר, מאושרים על שניתנה להם האפשרות לנהוג, לשם שינוי כאנשים נורמליים; ילד סיציליאני המוכן להראות לאמריקאים היכן מוסתר טנק גרמני, בתנאי שיעזרו לו לקבור את אמו; קסדה מקושטת בפרחים, והכניסה למחנה המוות בשלהי המילחמה.

פולר היה ונשאר אמן המעמד הדרמטי, הסמלי, המשמש דרך בוטה אבל יעילה מאוד להעברת המסר, כמו צלב־עץ גדול שמסתיר חייל. סרטיו אינם מהווים ביטוי לאבחנות דקות לבין טוב לרע, אלא אפוסים מלאי התרגשות ופעולה, שהמצלמה נוטלת בהם חלק כאחת הנפשות הפועלות. יש הסבורים שזוהי תמצית הקולנוע.

הנבואה הרועצת

חזרת התיזמורת (מוסיאון תל־אביב, איטליה) — פליני בלי מיפלצות. פליני רחוק ממישפחתו. פליני ללא נשים. אכן, פליני מוזר ויוצא־דופן, ועם זאת, פנינה קטנה שאסור להחמיצה.

משוחרר מחובות התדמית שהודבקה לו, החליט המפורסם שבבמאי איטליה לחרוג ממינהגו, ולתמצת את המציאות ב־70 דקות.

לאורך כמחצית הסרט אפשר לטעות ולחשוב שהמדובר בסרט־תיעודי — מעשה בכתב המבקר עם מצלמתו בחזרת תיזמורת כלשהי, הנערכת באולם עתיק־יומין. כל נגן מספר על הכלי שלו ועל מעלותיו היחידות במינן. נציגי האיגוד המיקצועי תופסים את מקומם ודואגים לתקינות סינדיקלית, המנצח טוען לזכות ההחלטה האחרונה והתיזמורת מתחילה לנגן.

אלא שמכאן והלאה הופך הסרט לפאנטאסמאגוריה: הנגנים כופרים בזכות המנצח להכתיב להם את השקפותיו, כי זה לא דמוקרטי, ומתנגדים לדרישותיו שאינן כתובות בהסכם העבודה. במרד ההמוני שפורץ עד מהרה אפשר למצוא הכל: את אלה שרוצים להמליך מכונה תחת המנצח, את אלה שמוחים נגד המכונה, ואת אלה שדורשים הצבעה לפני כל החלטה. כתובות השמצה ענקיות נכתבות על הקירות, לעתים בצואה, והבלגן גורף את כולם. הזעם מאיים להפוך להתקוממות אלימה ואז צצה הפתעה. בעקבותיה חוזרים המוסיקאים הנפחדים אל השיגרה היחידה שנראית להם בטוחה — נגינה תחת שרביט המנצח.

מעלתו של הסרט היא שיש אפשרות לפרשו בהרבה דרכים, וכל דרך סבירה, הגיונית ומשכנעת. זה יכול

התיזמורת משתוללת: פליני מנגן במיתרים

להיות ביטוי לאנדרלמוסיה האוחזת בעולם האמנות, כאשר השיוויון צריך לתפוס את מקום הכישרון; זאת יכולה להיות בבואה של איטליה, שבה הכוח היחידי המאחד את כל הפלגים הרבים של הנוף הפוליטי, הוא ההתנגדות למי שעומד בראש המדינה: זאת יכולה להיות תמונה של עולם היודע רק למה הוא מתנגד, אבל אין לו מושג במה הוא דוגל; זאת יכולה להיות תמונת מצב של דור־האני, דור הפולחן העצמי של הפרט, המסרב להוות חלק מן הכלל. וזה יכול להיות אפילו משל ההולם את המציאות הישראלית: במילחמות הרבות שבין הסוציאליסטים ואנשי הקידמה למיניהם, מנצח, בסופו של דבר, קולו הרועם והצרחני של הפאשיזם.

תן פעם להורים שלך
עצה ששווה עד 5,208 ל"י
הפקדה ראשונה על חשבון הבנק
(מבצע לתקופה מוגבלת)

יתרון נעורים

ההורים תמיד דורשים כי תקשיב לעצות שלהם.
הפעם כדאי **להם** להאזין לעצה **שלך.**
מה תאמר להם?
תראו, אם אתם הולכים עכשיו לבנק דיסקונט ופותחים בשבילי תכנית "יתרון נעורים" בהפקדות חודשיות, **אני מקבל על המקום לזכותי עד 5,208 ל"י הפקדה ראשונה על חשבון הבנק,** לפי גודל ההפקדה לחודש, וזה יותר ממה שהייתי מרויח בעבודה כל הקיץ, ויש לי עד שבע שנים לחשוב מה לעשות עם מאות אלפי הלירות שיהיו לי בסוף מ"יתרון נעורים".

ומה אומר הדיסקונטאי?
הורים יקרים, מדובר בהפקדות חודשיות בתכנית חסכון עבור בני הנוער בסכומים של 200 ל"י ועד 5,208 ל"י לחודש כשאת הסכום אפשר לשנות מידי ששה חודשים.
בסך הכל אפשר להפקיד עד 250,000 ל"י בתקופה של 4 שנים ועד 7 שנים (על תקופת החסכון אפשר להחליט כעבור 4 שנים). **אתם נהנים מקרן ומריבית בשיעור 3½%, צמודים ב-100% למדד, בנוסף להפקדה הראשונה על חשבון הבנק.** בתום תקופת החסכון תוכלו למשוך את החסכון, הריבית וההצמדה פטורים ממס.
בוא לבנק דיסקונט, בוא הכנס אל הסניף!

זה רעיון! מי שפותח תכנית חסכון* "יתרון נעורים" קונה גם זכות להצטרף לחוג הצעירים — "עד 18" של דיסקונט עם צביקה פיק. פרטים והפתעות בעתונים!

*** לגילאי 10-18.**

טוב לעבוד עם
בנק דיסקונט
הצד האנושי של המטבע

רחל מרחלת על כל העולם

להיוולד עם כפית של מזל

יש אנשים שאני מקנאה בהם. יש להם הכל בחיים, ועוד לא די. תמיד הם מקבלים יותר. הפעם אני מקנאה בכתב־הטלוויזיה לענייני כלכלה, **אבי אנג'ל.**

אז לאבי, שהוא לכל הדיעות חתיך, יש הכל בחיים. הוא גם מוכשר בעבודה, גם בא מבית טוב ועשיר, גם הולך לו עם חתיכות, גם נוסע כל הזמן לחוץ־לארץ. אז מה עוד צריך הבן־אדם? מה שאבי היה צריך זה אהבת־אמת. הוא אמנם פגש את אהבת־האמת שלו, בדמותה של **ניבה קיסדך.** זה היה כבר לפני הרבה

ניבה קיסדך
מה חסר לבן־אדם?

אבי אנג'ל
אהבת־אמת!

שנים, אבל אז הבין אבי שהפעם זה לא הולך לו.

ניבה היתה נשואה לאמריקאי עשיר מאוד־מאוד, שפשוט אהב אותה ושלא התחשב באהבות הפרטיות של העיתונאי מישראל. אבי וניבה אמנם נפגשו בביקורים שלה בארץ בלי בעלה, ובביקורים שלו באמריקה, אבל זה לא נקרא.

עכשיו יש לי חדשות בשבילכם. אם אתם מחפשים את אבי, אל תטלפנו לדירה שלו בירושלים, וגם לא למערכת החדשות בטלוויזיה. עד להודעה חדשה מתגורר אבי בדירתה של ניבה בניו־יורק, וכל מי שפגש אותם נשבע לי, שהם הזוג הכי מאושר בעולם.

אחרי הכל - שוב פרידה

חווה ארליכמן
הגורל והגורלי

פרידה אחת שלה ממנו עלתה לאיש־חשוב־מאוד במדינה במאסר ממושך. אני מתכוונת ל**חווה ארליכמן**, מי שהיתה ידידתו של **אשר** („אשרקה") **ידלין.** ארליכמן דנן, כפי שזכור לכל מומחי פרש־ידלין, זימרה במישטרה, ועזרה מאוד לגמור לידלין את הקאריירה.

אבל הסיפור של ידלין עם ארליכמן נגמר מזמן, ואולי על כך כעסה הגברת. מאז היו לו נשים אחרות. הוא גם חזר קצת אל אשתו **דליה** ובסוף התחתן, בעודו בבית־הסוהר, עם עורכת־הדין **טליה** („טלי") **ליבני.**

אבל גם ארליכמן לא קפאה על שמריה. במשך חמש השנים האחרונות היה לה חבר קבוע מאוד. זה היה איש־העסקים **בצלאל גורדי.** הם אהבו זה את זה, התגוררו זה עם זה, אבל — אולי בגלל הפירסום הרב של פרשת־ידלין — לא הלכו לרבנות.

עכשיו גם זה נגמר. הם כבר לא אוהבים זה את זה, או לפחות זה לא נראה כך. אין הם מתגוררים זה עם זה, ואפילו לא מדברים זה עם זה.

בשבוע שעבר הפגיש אותם הגורל בקפה אכסודוס. כל אחד מהם בא בגלל העניינים שלו, מבלי לדעת על בוא השני. הם ישבו ליד שולחנות נפרדים, וכל מאמצי הידידים המשותפים שלהם, לקרב את השולחנות, לא עזרו. פשוט ברוגז.

המנהל, הפקידה והאשה

אחד **המנהלים** הגדולים במדינה, מישהו שכולם מכירים אותו, הוא הנושא של הסיפור האנונימי שלי השבוע. למה אנונימי? משום שאל"ף, יש לי עסקים עם החברה שלו, ואני לא רוצה צרות. ובי"ת: למנהל הזה יש ילדים. הוא אמנם לא כל־כך יודע מה טוב לילדים שלו, אבל אני אשמור עליו, גם מפניו.

אז מה עשה אותו מנהל חשוב? התאהב באחת הפקידות שלו. אני לא מתכוונת ל**פקידה** כזו שבאה במגע עם הלקוחות באחד הסניפים, אלא לפקידה בכירה מאוד, כזו שמסתובבת תמיד סביב המנהלים. בין השניים התפתח רומן גדול, חובק־עולם, כי המנהל לקח את הפקידה האהובה שלו איתו כמה פעמים לחוצלארץ.

מובן שכולם יודעים על כך, חוץ מהאשה. וכשאני אומרת כולם, אני מתכוונת גם לילדים של אותו מנהל. הוא הפגיש את הילדים עם האהובה, הפליג בשבחה, הסביר להם את ההבדל בינה לבין אמא שלהם, ואחר־כך ביקש מהילדים שלא לספר לאמא.

עד כה הם נענו לבקשה.

להרביץ וגם ליהנות

מה עושה בחורה הרוצה להשתלם ב־אמנות־הקולנוע בניו־יורק, אבל אין לה כסף לנסוע לשם? היא מוצאת זוג עם ילדים שישלם עבור הכרטיס שלה, ויתן לה גם דמי־כיס כל זמן שהיא בניו־יורק, תמורת טיפול בילדים.

זה מה שעשתה עובדת־הטלוויזיה הלימודית, בעלת השיער הארוך־הארוך, **בינה לוז.** היא נלקחה לניו־יורק על־ידי עורך־הדין הישראלי **צבי סגל,** שאשתו עובדת בבנק הפועלים בעיר האמריקאית הגדולה.

נוסף על עבודתה בבית מישפחת סגל ולעבודתה בבוטיק של יורד ישראלי, בינה גם סבלה הרבה. בכל פעם שלגברת סגל אין חשק לצאת לבלות, ולאדון סגל דווקא יש חשק, הוא לוקח איתו את בינה.

באחד הערבים החליטו השניים ללכת למועדון של סאדיסטים ומאזוכיסטים. לא שהם כאלה, אבל פשוט הסקרנות אכלה אותם. בין מכות של שוטים וגניחות הנאה, ניגש לפתע אחד המאזוכיסטים אל בינה וביקש ממנה בנימוס רב, כשהוא מגיש לה שוט: „אולי תכי אותי קצת?" בינה סירבה, אבל כעבור כמה דקות התחרטה והסכימה. עוד לפני שגמרה לאמר „ים", כבר היה אותו אדם עירום, שוכב על בטנו ובינה החלה לחבוט בו בשוט.

באי המועדון הקבועים הצטופפו סביבם בקינאה רבה. בינה עשתה זאת במלוא הלב, וחבטא בבחור צליפות נמרצות, עד שישבנו הפך אדום ואחר כך סגול.

כשסיימה בינה את מלאכתה, ואותו מאזוכיסט הודה לה מקרב־לב, היא לא יכלה שלא לתמוה על עצמה: „אני ממש נהניתי מזה!"

בעוד כמה שבועות תחזור בינה לארץ — לטלוויזיה הלימודית. אני מתארת לעצמי מה יראו אז לתלמידים שלנו.

הכוכב ובת־המפיק

אני יודעת שכולכן מעריצות את **דודו טופז.** נכון שכימעט אף אחד לא הכיר אותו לפני שחק אותה, אבל מאז שהוא היה אורח של כל אחת מכן בכל שבוע, אתן פשוט משתוללות עליו. ובצדק. יש מה לאהוב בבחור הזה. הוא לא רק מוכשר אלא גם נחמד.

תשאלו אותי אחרי מי השתולל דודו, ואת מי הוא אהב על אמת? אז יש לי תשובה בשבילכם: אחת הילדות היפות ביותר בארץ, **יעל פז.** בתו של אחד ממפיקי שחק אותה, **שלמה פז.**

השניים נפגשו על בימת־הצילומים של שחק אותה. יעל, גבוהת־קומה, בעלת עיני־שקד ושיער ארוך, יורשת כימעט־בטוחה של כל החתיכות המפורסמות שאתם מכירים, באה לבקר את אבא שלה. היא אמנם הגיעה לאבא, אבל יצאה עם דודו.

הרומן ביניהם היה קצר וסוער. תשאלו למה הוא נגמר, וגם לזה יש לי תשובה. לדודו וליעל היו חילוקי־דיעות על מה מותר ומה אסור לילדה בת 17 לעשות.

יעל פז ואבא שלמה
באה עם אבא —

דודו טופז
— הלכה עם המנחה

ברית־מילה חשאית

מי באל־על ובעולם הדוגמנות לא שמח בשימחתם של דיילת **מיכל אדר** והקברניט **עקיבא פרסמן,** כשנולד להם בנם? אני חושבת ש**אוהד פרסמן־אדר** הוא הילד הכי מדובר כבר שלושה שבועות באל־על. לא רק שהוא בן של דיילת וקברניט, אלא של שניים כאלה שעמדו בשנה האחרונה במרכז תשומת־הלב הציבורית, בעיקבות האשמתם בהברחת זהב.

אבל אבא עקיבא לא רצה שלאוהד תהיה ברית־מילה עם חגיגה. למיכל אמר, שהוא לא סומך על אף מהמוהלים, ורצה שיחתכו לקטן רופאים, בחדר־הניתוחים. אבל מיכל טוענת שעקיבא פשוט לא רצה מסיבה גדולה, עם הרבה רעש וצלמים ועיתונאים וחתיכות, ולכן ערך את ברית־המילה בחשאי.

אבל לכל החברים הטובים שלה מבטיחה מיכל, שהיא עכשיו ממש בטריפ של להיות־אמא, וכאשר עקיבא יירגע, היא תערוך את המסיבה הכי משגעת בעולם לכבוד ברית־המילה של אוהד.

במדינה

דרכי אדם

מידתו של אבר־מין

מימדיו המדוייקים של אבר מינו של הנאשם הוגשו בתצהיר לבית־המישפט

„אני מצהיר בזה כי אורך ראש אבר־המין שלי, במצב זיקפה, הוא 3.5 ס״מ.

ואילו אורך ראש אבר־המין שלי, כשאיננו במצב־זיקפה, הוא כ־2 ס״מ.״

תצהיר זה, חתום בידי הנאשם, אשר שמו נאסר לפירסום, ועורך־דינו, אריה ליכט, הוגש השבוע לשופט אורי שרוזמן, בבית־המישפט המחוזי בתל־אביב.

עורכת־הדין יהודית אמסטרדאם, התובעת בתיק זה, שבו נאשם גבר בבעילת שלוש בנותיו הקטינות, הסמיקה, אבל חקרה את הנאשם על תצהירו. „היכן מדדת את אבר־המין שלך?״ שאלה, והוא ענה כי עשה זאת בחדרון הקטן הצמוד לאולם־המישפט, והמוביל למעלית העצירים. התובעת המשיכה ושאלה במה מדד את האבר, והוא השיב כי עשה זאת בעזרת סרגל. הנוכחים בעת המדידה היו הסניגור ו־שוטר המעצרים.

כזו אחר זו. מטרתו של ה־סניגור היתה להוכיח, כי אם אמנם מימדי ראשו של אבר־המין של הנאשם הם כה גדולים, לא יתכן שהחדיר אותו לבנותיו הקטינות, ושהן נותרו בבתוליהן.

בתיק, שהוא מזעזע מבחינה אנושית, האשימה הגברת אמסטרדאם גבר בן 42, שבמשך השנים האחרונות עשה מעשים מגונים קודם כל בבתו הבכורה, שהיא כיום בת 17, כאשר היתה בגיל 10—7. אחרי גיל 10 בעל אותה ממש, אם כי לא החדיר את אבר־מינו עד כדי ביתוק הבתולים. כאשר הילדה עזבה את הבית ויצאה ללמוד בפנימייה, בהיותה בת 12, התחיל לעשות מעשים מגונים באחות ה־בינונית, שהיתה אז בת 6 וחצי. הוא בעל אותה כאשר הגיעה לגיל 8 וחצי.

כאשר נודע לבת הבכירה שאביה

(המשך בעמוד 56)

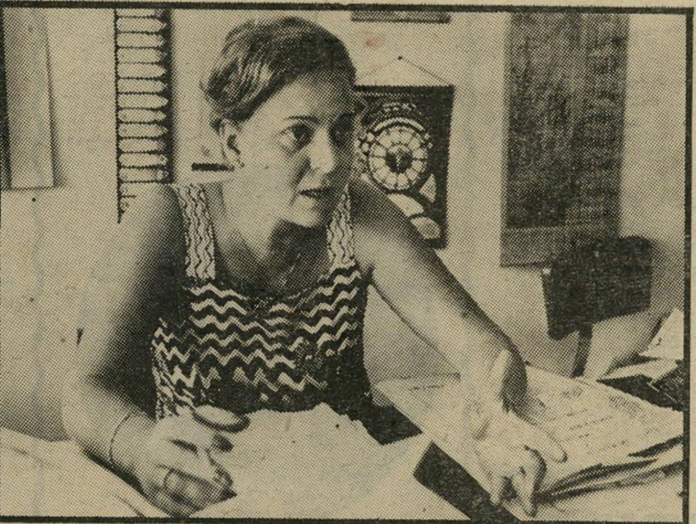

פרקליטה אמסטרדאם
הסמיקה

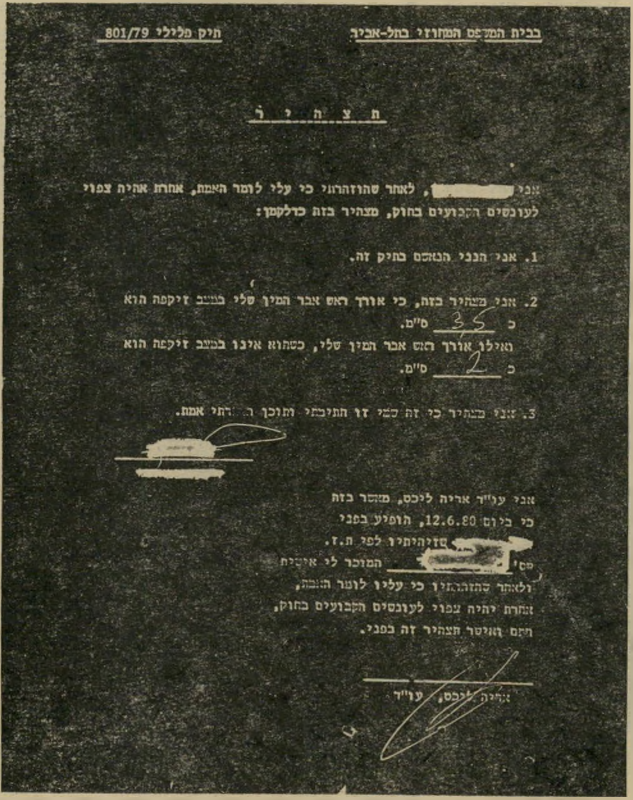

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב — תיק פלילי 801/79

ת צ ה י ר

אני [redacted], לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר האמת, אחרת אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזה כדלקמן:

1. אני הנני הנאשם בתיק זה.
2. אני מצהיר בזה, כי אורך ראש אבר המין שלי במצב זיקפה הוא כ 3.5 ס"מ.
ואילו אורך ראש אבר המין שלי, כשהוא אינו במצב זיקפה הוא כ 2 ס"מ.
3. אני מצהיר כי זה שמי זו חתימתי ותוכן ה[illegible]תי אמת.

[redacted]

אני עו"ד אריה ליכס, מאשר בזה
כי ביום 12.6.80, הופיע בפני
[redacted] שזיהיתיו לפי ת.ז.
מס' [redacted] המוכר לי אישית
ולאחר שהזהרתיו כי עליו לומר האמת,
ואחרת יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק,
חתם ואישר תצהיר זה בפני.

אריה ליכס, עו"ד

התצהיר על אבר־המין
נמדד

סקופ של דניש
לקוראי „העולם הזה" בלבד

בעמוד 58 מופיעה רשימת פריטי ריהוט הנמצאים במכירה מיוחדת בחנויות דניש ברחבי הארץ.

המכירה תימשך 6 ימים בלבד, ותתחיל ב־26.7.80. רק קוראי העולם הזה יכולים להנות מהאפשרות לרכוש מהמכירה יומיים לפני תחילתה לקהל הרחב!

זה קרה לי...

שמי ש. ג. ועברתי כבר את גיל ה־40. לא נעים לי להודות אבל עד היום עוד לא למדתי לשחות, תמיד אותו סיפור; בעלי והילדים במים ואני בחוץ. לפני שבועיים לקחתי את בתי בת ה־4 לשיעור שחיה בשיטה הטבעית בבריכה הלימודית „השדות" שבכפר שמריהו (טל. 052־70824 16.30—09.00), ושם ראיתי גם בני 60 לומדים לשחות. תפשתי אומץ, הצטרפתי לקבוצה המתאימה, ו־היום, אחרי 5 שיעורים אני שוחה במים עמוקים. רק מי שאינו יודע לשחות מבין כמה אני שמחה.

בעיות ולבטים בחיי המין
מאת חד"ר מרדכי זיידמן
הוצאת רשפים

תן טרמפ לחייל

המתמודדות על תואר
מלכת המים '80
תגענה לנשפים בכל רחבי הארץ
באוטובוסים המרווחים והממוזגים של
עמי-תור בע"מ
אוטובוסים לתיירות ולנסיעות מיוחדות
AV
רח' המעפילים 34, תל-אביב טל. 337144 332145 TEL

קחו לכם שבוע על כוכב אחר

7 ימים ולילות
של חופשה שלא מן העולם הזה
החל מ- 333 $

כולל טיסות ישירות הלוך ושוב
ואירוח בבתי מלון
החל מ־333 $ ועד 450 $

ורשבסקי - פרילך

קוס - גן העדן של איי יוון

לעצום את העינים ולחלום על חופשה שלא מן העולם הזה. לראות את החולות הלבנים ואת ים הבדולח הנושק להם.... לעבור בין מקדשים עתיקים והרי געש מלאי מסתורין. לטייל בין טברנות ירוקות, לסעוד ארוחות נפלאות... לצאת לציד עופות בנופים פראיים ...
פקחו את העיניים. אתם באי קוס.

טיסת אקספרס שבוע ״נטו״ של הנאה.
חברת דיזנהויז ארגנה עבורכם טיסות ישירות לגן העדן של קוס. ללא בזבוז זמן בנמל התעופה של אתונה, שיט במעבורת וכו׳. כך תוכלו להנות משבוע ימים נטו של בילוי מרתק, בבתי מלון מעולים עם בריכות שחיה, מגרשי טניס ובידור ערב ערב (בהתאם לסוג המלון שתבחרו).
חופי רחצה מקסימים. חוף נודיסטים ...

הרשמו מיד.
דיזנהויז בע״מ

רח׳ בן־יהודה 21, טל׳ – 652140.
רח׳ בן־יהודה 33, טל׳ – 652676.
סניף רמת־גן, בנין בורסת היהלומים, טל׳ - 266222.

ארקיע
קוי תעופה בישראל בע״מ
Israel inland airlines ltd.

ובכל משרדי הנסיעות.

טיסה ישירה בכל שבוע:
בכל יום ג׳, בשעה 10.30 בבוקר.

קוס - גן העדן של איי יוון - KOS

״הוא הצמין אותי לשתות אצלו פינה קולדה, מאז אני לא עוזבת אותו.
(את המשקה...)״

לפינה קולדה אמיתית
לא צריך להוסיף כלום...
רק למזוג ולשתות.

פינה קולדה

המשקה שעושה חיים מעניינים...

יבואנים ומפיצים בלעדיים בישראל: י.ד. עסקים בע״מ ת״א טל. 832236

שמנת?

הרשמי בעוד מועד לקורס התעמלות לשיפור הגוף ותיקון היציבה.

השעורים מתקיימים בשעות אחר־הצהריים

אולפן לאה פלטשר

אבן גבירול 50, תל־אביב, טל. 267682

במדינה

(המשך מעמוד 54)
התחיל להיטפל גם לבת השלישית, בת־הזקונים, שהיא היום בת 10, לא יכלה להתאפק ופנתה למישטרה בתלונה. בתחילה לא סיפרה מאומה על מעשי האב בה, אך לאט־לאט פתחה את סגור לבה וגילתה הכל.

לב ובתולין. כתב־אישום מפורט על כך הוגש לבית־המישפט. הסניגור נקט בקו־הגנה מוזר. הוא הסכים שהאב אמנם היה מטפל בבנותיו הקטנות בצורה מינית. אולם לטענתו דאג תמיד שהן תישארנה בתולות, כי הבתולין זה דבר חשוב מאוד. „כאב, לא היה לי לב אם לא תהיה בתולה," אמר האב על דוכן העדים.

מכיוון שקרום־הבתולין לא נפגע

שופט כהן
כגודל האיש —

פרקליט לוויתן
— גודל ההתנצלות

אצל הנערות, טען הסניגור כי לא היתה בעילה, ולכן אין להרשיע את הנאשם בעבירות אלה. אולם התובעת הביאה תקדימים הקובעים, כי די בהחדרת אבר־המין בין שפתי האבר של הנערה, כדי ליצור את עבירת הבעילה. לכן הרשיע השופט את הנאשם בכל האשמות.

גזר־הדין נדחה למועד מאוחר יותר, כדי שהתביעה תביא מומחה שיעיד על הנזק הנפשי שנגרם לנערות ממעשי־העבירה.

התנצלות

יש שופטים המתנצלים כאשר טעו

„אב בית־הדין מודיע ששכח את העובדה שהוזכרה לו על־ידי הסניגור, ומגיעה לו התנצלות. היא מוגשת בזה ללא סייג."

החלטה יוצאת־דופן זו קרא באחד הימים האחרונים שלפני פגרת בתי־המישפט נשיא בית־המישפט המחוזי בתל־אביב, השופט בנימין כהן.

כמה דקות קודם לכן זעם השופט על שאחד מעדי־ההגנה במישפט־הריגה לא הופיע במועד שנקבע. הוא בדק את ההזמנה לעד וגילה שנמסרה על־ידי פקידה ממישרדו של הסניגור בתיק, עורך־הדין כסוף־השיער עמיקם לוויתן.

אנשים גדולים. רוחם של כל השופטים קצרה עליהם בסוף שנת־העבודה, כאשר ימיהם עמוסים במיוחד, וכאשר התבקש בית־המישפט לדחות את הדיון בגלל חסרונו של העד כעס הנשיא וכתב החלטה שנפתחה במילים: „אינני רוצה להאשים את הסניגוריה, אבל אי־הופעתו של העד אינה מצדיקה דחיית־המישפט."

כאשר קרא הנשיא את המילים הראשונות של החלטתו, אפשר היה לראות את הסניגור מחוויר ואת ידיו רוטטות. אחרי שגמר הנשיא להכתיב את החלטתו, ביקש הסניגור רשות לדבר. הוא קם על רגליו והזכיר לנשיא שהעד הנזכר ישב בבית־המישפט במשך ארבעה ימים תמימים, וחיכה לתורו שלא הגיע. הוא הוזמן גם הפעם כדין, וההזמנה נמסרה לו אישית על־ידי פקידתו של הסניגור.

רק אנשים גדולים מתנצלים, וכגודל האיש גודל ההתנצלות. הנשיא מיהר והכתיב החלטת־התנצלות ללא סייג לעורך־הדין לוויתן.

השטחים

זר לפצוע

אלמנתו של מנהיג נטורי־קרתא ערכה ביקור־חולים בבית ראש עיריית שכם

בין המבקרים הרבים שבאו לבקר את בסאם אל־שכעה, ראש־עיריית שכם הפצוע (ראה עמ' 63—62), נראתה בשבוע שעבר אשה יוצאת־דופן. היא לבשה לראשה פאה נוכרית ובגדיה היו ארוכים וצנועים, כשל בנות־ישראל האדוקות. רק מעטים מבין האנשים שהיו אותה שעה במחיצתו של אל־שכעה, ידעו מי היא האשה המוזרה.

רות בלוי, אלמנתו הגיורת של הרב עמרם בלוי, מי שהיה מנהיגם של נטורי־קרתא, ידועה מזה שנים בקשריה עם הפלסטינים ועם אש"ף.

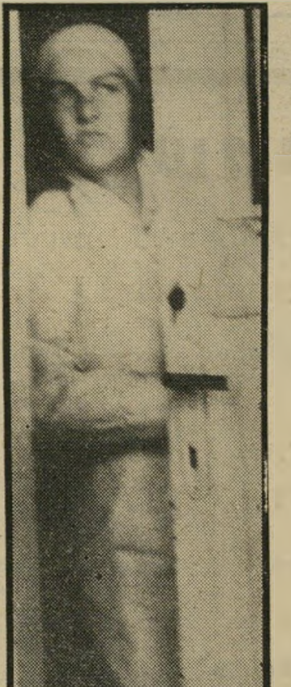

גיורת בלוי
אחי עראפאת

בשבוע שעבר נודע כי היתה בק־שר מיכתבים עם יאסר עראפאת, כאשר ניסתה להציל את חייו של היהודי שהוצא להורג באיראן. רות נסעה לאיראן ונפגשה שם עם מישלחת של אש״ף, שהביאה לה גם איגרת אישית מעראפאת. גורמים שונים באש״ף ניסו להפעיל את השפעתם, כדי לבטל ההוצאה להורג. משנכשלו לבסוף, שלח עראפאת מיכתב נוסף לרות בלוי, שבו פנה אליה במילים חמות, ו־הבטיח לסייע לה בעתיד בכל דבר שתצטרך.

אסור להקים מדינה. ב־שבוע שעבר הפגינה בלוי פעם נוספת את קשריה עם מנהיגים פלסטיניים. היא הופיעה אצל אל־שכעה בשכם והגישה לו זר פר־חים ענק. בפתק שהיה מצורף לזר היה כתוב: „מהרב עמרם בלוי המנוח, מי שיאסאר עראפאת קרא לו אחי, אל הגיבור בסאם אל־שכ־עה.״

עמרם בלוי נפטר לפני כמה שנים. אך אגדות רבות עדיין מהל־כות על היחסים שהיו לו עם אש״ף ועם מנהיגיו. שכן נטורי־קרתא מאמינים, כי עד לביאת המשיח אסור להקים ממלכה או מדינה ל־יהודים בישראל. לכן הם גם אינם מכירים במדינת ישראל, אינם משתמשים בכספה ומנתקים עצמם מכל קשר עימה ועם הממשלה ו־מוסדותיה. זאת, למרות שהם חיים במדינת ישראל בשני מרכזים גדו־לים — בירושלים ובבני־ברק.

שנים אחרי מותו של עמרם בלוי הוציאה רות ספר בשם שומ־רי העיר, שבו סיפרה על חייה בקרב נטורי־קרתא. רות בלוי נו־דעה בעבר כאשר חטפה את יוסל׳ה שוכמאכר והחזיקה אותו בחו״ל. כיום מסיירת רות בין המרכזים השונים של נטורי־קרתא ברחבי העולם. היא נוהגת להיפגש בחו״ל עם גורמים פרו־פלסטיניים ואף מביעה את דעותיה בראיונות לעי־תונאים.

ראש־עירייה כץ
אף לא רגע אחד משעמם

אילת

מחסור במים —
עודף בשמועות

תושבי אילת, שסבלו ממחסור במים ובחשמל, מפצים עצמם בשמועות על אישים העומדים להגיע לעיר

„באילת לא משעמם אף רגע,״ הסביר ראש העירייה, גדי כץ.

לפני כחודשיים סערה העיר, כ־אשר פשטה בארץ השמועה שה־שחקנית הצרפתית בריז׳יט בארדו נמצאת באילת בעילום־שם. מע־ריציה של ב״ב האמינו לשמועה, בעיקר לאור העובדה שדון מקלין היה כמה חודשים לפני כן באי־לת, וגם הוא השתדל אז שלא להת־בלט, ושהעיתונאים לא יידעו ש־הוא בעיר.

תושבי אילת חיפשו בקדחתנות את הכוכבת שעשתה מהפכה ב־קולנוע העולמי, הן בבתי־מלון והן בחופים, אך העלו חרס בידם. רק אחר־כך התברר כי היתה זו שמו־עה מצוצה מהאצבע, וכי יש ספק אם בריז׳יט בארדו יודעת בכלל היכן נמצאת אילת.

כוכבת ונשיא. אך סיימו תו־שבי אילת לחפש את חתולת־המין הצרפתית המתבגרת, וכבר פשטה השמועה שבארברה סטרייסנד עו־מדת להגיע לעיר. קבלן בעל חוש־פירסומת בלתי־רגיל, משה דגן, הדליף לעיתונאי אילת את הסיפור כאילו השחקנית־זמרת האמריקאית רכשה וילה באיזור הווילות שהוא בונה. העיתונאים פירסמו, תושבי אילת חככו ידיים בהנאה לאפשרות שתצטרף אליהם אישיות כה מפור־סמת. רק אחר־כך התברר שה־קבלן אמנם שלח לסטרייסנד מיכ־תב שבו הציע לה לרכוש וילה בעיר הדרומית, אך סטרייסנד אפילו לא השיבה לו על מיכתבו.

אותו קבלן המשיך למלא את חיי־תושבי העיר בעניין. כשהת־ברר שאין לו כוכבת, הוא חפץ ב־נשיא. הוא פירסם כאילו נשיא־המ־דינה, יצחק נבון, ורעייתו אופירה, עומדים לרכוש בית אצלו. בניגוד למיקרה סטרייסנד, היה בפרשת נבון לפחות שמץ מהאמת. אחותה של אשת הנשיא, במאית־הטלוויזיה ורדינה ארז, אכן רכשה בית באי־לת, ויתכן גם שהנשיא ורעייתו יבואו לבקר את בת־מישפחתם — אך מכאן ועד לרכישת וילה על־ידי האזרח מס׳ 1 בישראל רחוקה הדרך.

הזרם הופסק. הסתיימה פר־שת הדירות, והחלה פרשת המים. הפעם לא היה מדובר בשמועות, אלא בדבר ממשי ביותר. חברת מקורות הסכימה לקבל על עצמה את הפעלת שני מיתקני־ההתפלה מחברת החשמל. חברת־החשמל הסכימה להעביר אותם לחברת מקורות, אך עובדי חברת־החשמל סירבו ללמד את עובדי מקורות כיצד להפעיל את מיתקני ההת־פלה, והעיר החלה סובלת ממח־סור במים. גדי כץ הקים שערוריה עד לב השמיים, האשים שרים ו־פקידים בכירים, ומאומה לא עזר. רק כשניתק כץ את הספקת־המים לבסיסי צה״ל באיזור ולמיפעלי־תעשייה חיוניים, דאג שר־האנרגיה שעובדי מקורות ילמדו את המלא־כה, והמים חזרו לאילת.

אך פטור בלא כלום אי־אפשר. עובדי חברת החשמל לא הצליחו להתגבר על מה שהם קוראים בע־יות טכניות, ובעוד הברזים פתו־חים, הופסק זרם החשמל לעיר.

רוק באילת. אחרי שנפתרו בעיות המים והחשמל של העיר, היה לתושבים די זמן כדי לארגן גל חדש של שמועות. כמה מאות אזרחים קנו בכסף רב כרטיסים להופעת להקת הרוק הבריטית ה־מפורסמת ביותר בעולם, פינק פלויד, שייערך ב־8 בחודש ב־לונדון. אותם תושבים נחרדו כ־אשר השמועה האילתית החדשה הגיעה אליהם: אפשר לקחת מטוס ולרדת לאילת ולמצוא שם את ה־להקה, המסתתרת באחד מבתי־המלון בעיר, חינם אין כסף.

איש לא יודע כיצד פשטו הש־מועות על הופעת פינק־פלויד. כש־נודע בארץ שהאולם, שבו עמדה הלהקה לערוך את החזרות שלה לפני הקונצרט הגדול בלונדון, נש־רף, היו הכל משוכנעים שהשמו־עות נכונות. ללהקה לא היה מה

מגויים אלגזי
סרוב פקודה

לעשות בלונדון, לכן החליטו חב־ריה להשתזף באילת.

אילם שלא כבמיקרה בריז׳יט בארדו או בארברה סטרייסנד, הפ־עם התייחסו גם הצפוניים אל ה־שמועות ברצינות. כמה עשרות חובבי רוק מתל־אביב ומחיפה הגיעו לאילת, והחלו במיבצע־חי־פושים פרטי במלונות העיר.

עד כה הם העלו חרס בידיהם

צבא

המצפן של אלגזי

בג״ץ יצטרך להכריע בין מצפונו של סרבן לבין שילטונות הצבא

35 ימי מחבוש בפועל נגזרו ב־שבוע שעבר על החייל גדי אלגזי. בנוסף לכך הופעל נגדו גם עונש על־תנאי של 21 ימים. זהו ה־מחיר שנדרש אלגזי לשלם הפעם בעבור התעקשותו להיות שלם עם מצפונו ולסרב לשרת בשטחים ה־כבושים. לפני כן כבר נידון אלגזי לתקופת מחבוש של 14 יום.

אלגזי משתייך לקבוצה של 27 בוגרי בתי־ספר תיכוניים, ששיגרו בקיץ 1979 מיכתב לשר־הביטחון. „מתוך התנגדותנו לכיבוש ולדיכוי העם הפלסטיני באשר הוא שם,״ כתבו לעזר וייצמן, „אנו, החתו־מים מטה, בהיקראנו לשירות צב־אי, נסרב לשרת בשטחים הכבו־שים. אנו בטוחים כי בסירובנו זה אנו תורמים לשלום בין העם ה־יהודי בישראל לעם הערבי הפלס־טיני.״

ציון גבוה. הראשון מבין ה־27 שהתגייס היה דני אמיר. בשל סי־רובו לשרת בשטחים הוא נידון ל־תקופות מאסר שונות ובילה זמן רב בכלא. לבסוף הגיעו עימו שיל־טונות הצבא להסכם, שלפיו יעבור אימונים בבסיס טירונות מעבר ל־קו הירוק, ואחר־כך יועבר לשרת

(המשך בעמוד 64)

קוראי העו"ז בארה"ב
הרוצים להשתתף בפעולה
להצלת מדינת ישראל
מחורבן הליכוד —
יתקשרו אל:
AMERICAN-ISRAEL
MIDDLE-EAST PEACE FOUNDATION
AP. 19 D
360 E. 65th St., N.Y. 10021
Tel: (212) 570-9190

צוות
המעבדה
לעיצוב
ההופעה
בהנהלת
אביבה אורגד
יאפר את המועמדות
הסופיות בתחרות
מלכת המים '80
רח' דיזנגוף 81 תל־אביב,
טל. 03-299736

6 ימים בלבד

המכירה מתחילה במוצ"ש 26 ביולי בשעות 20.00-23.00.
ותסתיים ביום ה' 31 ביולי.
חנויות דניש פלוס בכיכר המדינה ובכפר שמריהו לא יהיו פתוחות במוצ"ש

מכירה בדניש

אנו מקטינים את המלאי באופן משמעותי. במצב של ריבית כה גבוהה, הפחתת מלאי הינה תנאי ראשון לצמצום הוצאות. אתה הלקוח, יכול ליהנות.
כל מחלקה בדניש, דניש אינטריורס, דניש פלוס, דניש—מטבחי שרייבר, דניש ריהוט משרדי ומחסני דניש, תשאף כמדיניות לחסל מלאי ישן.
אנו מציעים למכירה פריטי ריהוט מהמלאי, בהנחה של עד 50% ובנוסף:

- ★ 8% הנחה למשלם במזומן.
- ★ חסכון נוסף ללקוחות המבצעים את המשלוח וההרכבה בעצמם.
- ★ אפשרות להסדרי תשלומים.

פינת אוכל תוצרת שבדיה — בעיצוב כפרי — מורכבת מ־שולחן עגול עם הגדלה + 4 כסאות מותאמים בעץ טבעי או בייץ חום
היה 35,000
כעת 27,500

כסאות אוכל איטלקיים בעץ „אשה" מסיבי טבעי או בייץ שחור עם מושב וגב מקש — חייבים לראות
היה 10,500
כעת 5,950

כורסאות גינה/מרפסת איטל־קית עם גב גבוה צבוע בלבן, מתקפל, קל לאחסנה — דגם 7143
היה 6,900
כעת 3,950

שולחן גינה/מרפסת איטלקי עגול קוטר 100 ס"מ צבוע בלבן דגם 7144
היה 9,900
כעת 5,900

כורסאת גינה/מרפסת מתקפ־לת עם ידיות — נוח במיוחד צבע לבן — דגם 7142
היה 5,900
כעת 3,500

שולחן מרובע מתקפל גלינה — תוצרת איטליה — צבוע בלבן — דגם 78/5
היה 6,900
כעת 3,950

כסאות אוכל איטלקיים דגם 157 בבייץ שחור עם מושב קש
היה 6,864
כעת 4,950

ארון קיר איטלקי דגם Soraya — עץ אגוז — 5 דל־תות — כולל מראה — חובה לראות — נשארו 3 בלבד
היה 119,600
כעת 69,500

ארונות קיר איטלקיים דגם Capincra באגוז או בפולי־סנדר/לק אפשר 4 או 5 דל־תות — גובה 240 ס"מ —
מחיר בפוליסנדר/לק — 4 ד' 62,000
5 ד' 79,000

כורסאת עור נורבגית בעלת פרס בינלאומי לעיצוב דגם — Falcon — על מלאי קיים — חסכון של 30%, בעור שחור, חום כהה, וחום בהיר
כורסה רגילה 23,900
כורסה גבוהה 29,000
שרפרף 12,900

כורסאות עור נורבגיות דגם Siesta — מודולריות — מיו־צגות במוזיאון ישראל בירוש־לים ובגלריה לאמנות המודר־נית ניו־יורק — מסגרת פולי־סנדר — עור שחור או חום, בהנחה
כורסה רגילה 24,900
כורסא גבוהה 31,800
כורסא גבוהה עם ידיות 37,900

מערכת ישיבה שבדית — דגם Nelson מרופדת בבד מיוחד במינו — נשארו 3 סטים בלבד
היה 145,000
כעת 79,500

מערכת ישיבה פינתית, תוצרת שבדיה, דגם Liberty — מרו־פדת בבד מקורי — סט אחד בלבד הנמצא בחנות ברמת־גן
היה 167,800
כעת 95,000

מערכת ישיבה איטלקית דגם Moroso — נוחה במיוחד — מרופדת כולה בבד כותנה רחיץ, ניתן להורדה ולהלבשה חזרה בקלות, לדוגמא סט המורכב משתי ספות דו מו־שביות וכורסא
היה 196,400
כעת 115,000

מערכת ישיבה נורבגית בעור אמיתי — כוללת ספה תלת־מושבית, -דו־מושבית וכורסא גבוהה + שרפרף, ניתן להזמין בכל הרכב, לדוגמא, סט ספות, תלת מושבית ודו מו־שבית
היה 150,000
כעת 112,500

כורסאת טלויזיה איטלקית בעיצוב כפרי — דגם Evoluzione —
בקנווס חלק 7,160
בבד משובץ 8,165

שולחן אוכל באיכות מעולה, מפאר תוצרת דנמרק — עם 2 הגדלות עד 220 ס"מ בעץ טיק ואלון בהיר
המחיר בטיק היה 52,837
כעת 39,500

כסא אוכל איטלקי בעיצוב קלסי — דגם Aida — בצבע לבן — מחיר מיוחד 1,240

כסא משרד/מזכירה תוצרת איטליה עם אפשרות להת־אמה אישית — נוחה במיוחד
מחיר מיוחד 4,200

שולחן אוכל עגול, תוצרת חוץ, בבייץ שחור גודל 120 ס"מ — עם הגדלה
היה 33,000
כעת 16,500

מערכת קיר מודולרית תוצרת שבדיה, בלבן, אורן או חום, מתאים לספריה, חדר עבודה או סלון, לדוגמא, מערכת 240×200 כולל בר, אכסון ומדפים בחום 23,700

עגלת טלויזיה דגם Oslo — בעץ טיק, אלון, או פוליסנדר
היה 15,900
כעת 11,600

שולחן אוכל עגול מדגם 644, בעל רגל מרכזית, בקוטר של 160/110 ס"מ, צבוע בבייץ שחור
היה 17,920
כעת 12,540

חדר שינה לצעירים, מעץ אורן טבעי, כולל מיטה 140×190 ושני ארונות־לילה עם מגירה מותאמת למיטה
היה 16,846
כעת 13,670

מיטות בודדות מעץ אורן טבעי בגודל 80×190 בעיצוב כפרי עכשיו במחיר 6,890

שולחנות אוכל אובליים דגם 68 מעץ פוליסנדר, בעלי רגל מרכזית, השולחן בגודל 135×90 ס"מ 235 ס"מ — אפשרות לישיבה עד 12 איש
עכשיו במחיר 17,980

כסאות אוכל בעצוב דני מדגם Rollo עם אפשרות לקבלם בעץ דמוי טיק, בייץ שחור ופוליסנד עם מושב מרופד במבחר בדים
עכשיו במחיר 2,660

יחידות לספרים בגודל 80×200 ס"מ מצופה בדמוי עץ אורן או אגוז
עכשיו במחיר 7,190

מזנונים דגם 3M בעצוב סקנדינבי בגודל 230×160 ס"מ, עם אפשרות לקבלם בפורניר אלון, בייץ שחור או פורניר פוליסנדר. המזנון מור־כב מחלק תחתון לאחסנת כלים, חלק עליון מיועד לספרים ומקום למערכת־סטריאו וטלוויזיה ושתי דלתות זכוכית זזות
היה 31,400
כעת 25,120

שולחנות קפה בעצוב כפרי מפורניר אורן, אפשר לקבלם בשני גדלים
110×70 — מחירו היה 6,773
עכשיו במחיר 3,396
70×70 — מחירו היה 5,072
עכשיו במחיר 2,536

ארונות בגדים, עם חזית דמוי עץ אורן, בגדלים של: — 3, 4 ו־5 דלתות, סידור פנימי מותאם לכל דרישה, בגובה 242 ס"מ, עכשיו במחירים:
3 דלתות (150 ס"מ) 23,500
4 דלתות (200 ס"מ) 28,610
5 דלתות (250 ס"מ) 34,000

כורסאות טלויזיה דגם Strcssles, בעלי גב גבוה, מרו־פדות בבד טויד, נוחות במ־יוחד, בעלות מצבי ישיבה שו־נים
היה 14,860
כעת 11,270

מיטות נוער דגם Udi בגודל 80×190 ס"מ, מיטה בעץ אורן, כולל מיטה תחתונה
עכשיו במחיר 10,340

שולחנות אוכל עגולים דגם 644, בעל רגל מרכזית, מעץ אלון או טיק, השולחן בקוטר של 110 ס"מ / 160 ס"מ
עכשיו במחיר 14,336

כסאות אוכל דגם 14 מעץ אורן מסיבי, או צבוע בבייץ חום, עם מושב מרופד בבד קנווס עכשיו במחיר 2,770

מערכת ישיבה, בעיצוב כפרי, דגם 240 מעץ אורן מסיבי. המערכת מורכבת מספה תלת מושבית, דו מושבית וכורסא, עם כריות מרופדות במבחר בדי קנווס עכשיו במחיר 39,250

ארונות בגדים דגם Alpine צבוע בלק לבן בגודל 240×242 ס"מ כולל 12 דל־תות, עם סידור פנימי, מות־אם לכל דרישה, הכולל תליה, מדפים ומגירות חיצוניות לנע־ליים עכשיו במחיר 29,690

מערכת ישיבה מודולרית מ־דגם George מורכבת מ־5 כורסאות נפרדות, מרופדות במבחר בדי קנווס. המערכת מעוצבת ע"י דניש תעשיות לפי ידע סקנדינבי
עכשיו במחיר 38,605

כריות דקורטיביות בצורת גליל, המותאמות למיטות נו־ער, בבדים שונים
היה 750
כעת 495

המחירים כוללים מע"מ

דניש
רמת־גן, דרך ז'בוטינסקי 104
ירושלים, רח' הסורג, מול בנק ישראל
חיפה, אחוזה, רח' חורב 53

דניש פלוס
רמת־גן, דרך ז'בוטינסקי 104
ירושלים, רח' הסורג, מול בנק ישראל
חיפה, אחוזה, רח' חורב 53
תל־אביב, ככר המדינה 62
כפר שמריהו, מרכז מסחרי

מחסני דניש
פתח־תקוה, קרית אריה רח' אפעל 18
חיפה, כביש עכו־חיפה, מול צומת קרית אתא, בנין 3
ירושלים, רח' ירמיהו 19, רוממה
באר־שבע, רח' החלוץ 124

שבסקי־פריילך

יעקב שרת / איש ממאדים

הצרפתים הם זונות

הצרפתים (פיצצת־גרעין לעיראק) זונות. אם המונח זונות, כפי שהוא נהגה בלשון יומיום, יש לו משמע ברור, דומה שאפשר לסיים רשימה זו כבר במקום זה. ובאמת, כך נוהגים רבים וגם טובים בתוכנו בימים פומפאיים אלה, והמהדרים מוסיפים: האנגלים („לעולם לא נכיר בירושלים כבירת ישראל") זונות, שלא לדבר על האמריקאים (לא וטו במועצת־הביטחון). אבל מי שאינו נמנה עם הרבים, או עם הטובים, או עם שניהם גם יחד, כמוני למשל, אינו יכול שלא לתהות:

● או־קיי. הצרפתים זונות. אמרנו זאת לא רק לעצמנו. אמרנו גם להם בפרצוף. הבעייה נפתרה? (כנ"ל לגבי האנגלים והאמריקאים). ביגלל זה הם יפסיקו להיות זונות, או לפחות יהיו פחות זונות? אז מה ייצא לנו מהקללה? לנו נהיה יותר טוב? אין ספק, אין ספק, מוסרית אנחנו ממש נעלים, אבל פוליטית? (ומדינה, רבותי, זה לא המוסר בהתגלמותו, כמו שנאמר: „לא על המוסר לבדו" וגו').

● אם הצרפתים באמת זונות, מה לנו כי נלין על זונות? אילו הם היו מלאכי־עליון, שהפכו אמש לזונות, כי אז אולי יש שמץ סיכוי לעורר בליבם הירהורי־חרטה בעצם הטחת „זונות" הישר בפרצופם. אבל הראיתם מימיכם זונות שמתרשמות מהגדרתן כבאלה? (אלא אם כן חל באחרונה מהפך במיגזר אוכלוסיה זה, ואני לא ידעתי). זנות היא מיקצוע, וככל מיקצוע מפתח את התת־תרבות שלו. כדי להבקיע אל התת־תרבות הזאת, צריך להיות קצת יותר מתוחכם מרמת הקללה הישירה.

● הצרפתים האלה, שהיום הם זונות, בנו בשבילנו בעשור ה־50 את גרעין תעשיית־הטקסטיל בדימונה, ואז לדידנו הם כמובן לא היו זונות. אבל מה אמרו עליהם אז העיראקים, למשל? האם העיראקים, למשל, לא האשימו אותם אז שהם מחדירים לאיזור המיזרח התיכון את הסכנה האטומית, כלומר, שבגלל איזה אינטרסים, שבאותם ימים נראו מועילים לאמא צרפת, הם נכונים לפתוח במיזרח־התיכון מחול שדים של העידן הגרעיני?

קשה, קשה להניח, שהעיראקים, למשל, לא אמרו אז על הצרפתים שהם פשוט זונות. אנחנו יודעים, כמובן, שהעיראקים טעו בקביעה נחרצת זאת, אבל מה לעשות? ככה הם קבעו.

ולא זו בילבד, אלא שהם גמרו אומר בליבם — ומבלי להיוועץ בנו! — שאם הצרפתים זונות, אז הזונות הללו יעניקו את חסדיהן למי שישלם יותר. לקח קצת זמן, אבל זה מה שקרה. ומכיוון שזונות זה זונות, אין טעם לכעוס. אולי מישהו צריך להתחרט שהוא בכלל התחיל איתן, מפני שזונות עלולות להביא איתם מיני מחלות שונות ומשונות, שעלולות לנגוף אחר־כך באיזור שלם.

נראה שמי שהביא את הזונות האלה לדימונה היה בטוח שהן זונות יוצאות מן הכלל, זונות בריאות (ויתכן שהיה טיפש עוד יותר, וחשב שהן בכלל לא זונות), ועכשיו הסתבכתי ואני עצמי איני יודע עוד אם הצרפתים של אז הם אותם צרפתים של היום, אם הם היו זונות אז וזונות היום, או לא היו זונות אז ואין הם זונות היום, או שפשוט הצרפתים הם תמיד צרפתים, והישראלים ישראלים, והעיראקים עיראקים, ורק האינטרסים יש להם טבע זנותי שכזה, והם משתנים כל הזמן ומתחלפים באופן בלתי־צפוי שכזה, באופן, הייתי אומר, בוגדני שכזה, עד שממש מסובך להחזיק מדינה בימינו אלה — כל הזמן צריך לשקול ולשקלל אינטרסים ומערכות־אינטרסים, ולא לשכוח אך לרגע, שהאינטרסים הם זונות בוגדניות שכאלה, ואם זה כך, הבו גודל למי ששלל את הבאת הגרעין הצרפתי לדימונה, ואת עצם הרעיון שמאחורי הבאת הגרעין הזה בכלל, מפני שאם היה מישהו כזה, סימן שאפשר לשקול מערכות־אינטרסים לאו דווקא במתכונת אחת.

אבל מה טעם בביכוי מדיניות שלא ננקטה? ניתן לטעון, כי העיראקים היו עושים בין כה וכה בנוסח היהודי המוכר: „ואם אנחנו היינו ילדים טובים, הגויים היו אוהבים אותנו?

עכשיו מה חשיבות יש בדבר? לעיראקים תהיה פצצה, פשוטו כמשמעו. נצטרך מכאן ואילך לחיות פה בארץ־חמדת־אבות בצל פטריות ועיי־חורבות.

● כן, רק אל אשכח את זה: דוברים ישראליים תמיד הכריזו, כי ישראל לא תהיה ראשונה בייצור פצצה גרעינית או בהכנסת פצצה גרעינית לאיזור. המשתמע מכך שהיא עלולה להיות שנייה, עכשיו אני שומע דיבורים נוסח: „ישראל לא תהיה ראשונה בייצור הפצצה."

אין צורך לומר, שאמירה אטומית זאת תחולל חיש מהר סיוט אטומי בעולם כולו, תושיב מייד את ישראל, קודם כל, אל ספסל־הנאשמים האטומי — מבלי שעיראק תתרשם אף כהוא־זה. אני משער, שלזה ייקרא מדינאות ישראלית. הצרה היא, שזו מדיניות שיש לה גרעין, אך פריה לא הילולים אלא באושים. ועל אי־השוויון בפגיעות אטומית בין ישראל ומרחבי־ערב כבר דובר, ואין צורך להכביר מלים.

● ואחרי כל הדברים האלה היה אפשר לחשוב, שישראל המתקדמת, השפויה, החרדה לשלומה, לשלום האיזור ולשלום העולם כולו, תשיש לחתום על האמנה הבינלאומית לאי־תפוצת נשק גרעיני, ואילו עיראק החמסנית, השוטמת, שבראשה עומד קצב שואף־דמים ועמה ידוע כרצחני ואכזרי שבעמי־ערב כולם, תתעלם מפניות ולחצים ותמנע מלחתום על אמנה מגבילה זאת. חס וחלילה! הבל הבלים! ישראל היא המתחמקת, היא הנמנעת. עיראק? היא כבר חתמה על האמנה הזאת! מוכרחים להודות, אפילו שבע מזימות בליבם, העיראקים הנחשלים הללו מבינים משהו ביחסי־ציבור עולמיים. איך אפשר לפרש אחרת את העובדה, שמדינה שמכריזה כי אין בידה נשק גרעיני מסרבת לחתום על האמנה, ואילו מדינה שאו־טו־טו הפצצה בידה — כבר חתמה?

אני יכול להבין את הגישה הגורסת: „לא נימחה מעל פני האדמה בזול. ביצה עלינו? ביצה (או ביצים) עליכם!" אם כי אני לא אמצא בה נוחם אחר הישמדי מתחת רקיע (ראשון או שני. מה זה חשוב?). אבל ברי לי, כי כשם שקיללת הירושימה ונגסאקי תרבוץ על ארצות־הברית לעולמי עד, אך לפחות תפרנס את מוסר־הכליות של האומה האמריקאית על שהיא היתה ראשונה שהוציאה את השד מתוך הבקבוק, כך הצרפתים, שהם מה שהינם, לעולם יאכלו גבינות וילגמו יינות בלי נקיפות מצפון על סחר־מכר גרעיני עם ישראל היום, עם העיראקים מחר, ואילו אנו, שכולנו חכמים, כולנו נבונים, לעולם לא נשתחרר מתסביך־מצדה, ותחת לחפש שלום נעשה כל שאפשר כדי להידחק לפינה, שבה נהיה כולנו מתים צודקים מאוד, ואולי מאחרים — אך מה איכפת האחרים כשאנו נהיה אבק?

אנחנו צועדים במודע אל הפינה הזאת. דימונה נמצאת כבר הרחק מאחורינו, אך בל נשכח: חלפנו על פניה בראשית דרכנו, ואז פצחו גרונותינו שירה גדולה הללוית, הללו בן־גוריון, הללו פרס, הללו במינים ועוגב. עכשיו, הדימונים מחככים ידיהם בהנאה אטומית, אנו עומדים מול ברירה פשוטה: לפוצץ ולהתפוצץ, או לזעוק אל וושינגטון ומוסקבה זעקה איומה: „אנחנו משוגעים, הערבים משוגעים, המיזרח התיכון משוגע — מהרו להציל אותנו מעצמנו, מאיבוד־לדעת זה את זה!"

אין לי שמץ ספק, איזו ברירה יבור הגניוס היהודי. צ'או! להתראות ביציע העליון, ענן ראשון מימין.

משיח בן־יומו

המשיח כשיבוא / לא חמור לו רכובו / כשיבוא הנ"ל הלום / זו אמת ולא חלום / הוא ירכב עלי חבית / נפט תוצרת בית־דוד.

ובימינו יהיה זה / חי נפשי איני הוזה / רק אתמול ב„מעריב" / עוד בטרם דף הצהיב / שם בראש הגליון / בא משיח לציון / בשורתו פשוטה כל כך: / נפט בשפע יש, רק קח! / כל הארץ היא פצלות / עת לחפור ועת לדלות / לזקק ולהפיק / לדורות נפט זה יספיק!

מה נאמר ונדבר? / זה, בחור, עניין אחר! / אם יש קמח יש תורה / אם קיסם — יש גם קורה / אך אם נפט יש — מה אז, מה? / זה ברור: מעצמה! /

הו כותרת־נפט שלי / את לבי הרחבת כה לי / ואתי שם כל העם / מה נלהב ומה נפעם / נפט יש לנו מלוא הפח / לא ניפול, עולם, בפח! / שם הכות אל השריר / שמש יעל, קץ סגריר / שמץ שעל לא נשיב / דום עולם! אתה מקשיב? / אטפוך כי אטפת וגור אויב, יש לנו נפט!

ויהי ערב, יום חלף / בוקר בא — אך אי הקלף? / המשיח? סתם ברווז / נפט־כותרת? אף לא גז! / העולם כמינהגו / לא דברים לא נפט בגו / בעיות חזרו לגדול / שוב: להיות? אולי לחדול? / אך אני סתם יהודי / בוודאי לא יחידי / יום אנצורה, מיוחד: / יום של אושר־נפט אחד!

עוכר ישראל

מישהו (לא חשוב מי בדיוק, חשובה העובדה שנמצא אחד כזה ואם יש אחד, יש רבים), אמר בימים אלה על נחום גולדמן בן ה־85 שהוא עוכר־ישראל. אמר — והבעיה נפתרה בו במקום.

פעם היו בישראל צדיקים גמורים ואנשי־שם, שהיו נותנים עיניהם באדם, ומיד היה נעשה גל של עצמות. היום זה לא עובד יותר. פסו צדיקים מן הארץ, והמקולל נשאר מקולל, אבל גם חי, ואפילו מצפצף על המקלל, חמור מזה, מרחם על המקלל, ככה שהמצב אינו פשוט כל־כך כבימי־קדם הקטלניים, פותרי בעיות אישיות ולאומיות על הצד היותר סופי, לאלתר.

אינני נציגו של גולדמן. אינני חסידו המושבע של גולדמן, אבל להגיד על האיש הזה „עוכר־ישראל" זה לא עניין שבהגזמה, שבסרות־טעם בילבד. זה עניין חמור הרבה יותר, שכן הוא מעיד על אקלים של קנאות האופף אותנו יותר ויותר, אקלים המונע מאיתנו אפילו להסכין עם העובדה, כי יש אנשים, ובתוכם יהודים לא־מעטים, המתבוננים בנו ממרחקים ונדים לנו. נדים לאו דווקא מתוך משטמה או שימחה־לאיד. מתוך צער גדול. ברחמים גדולים.

רוב העם היהודי אינו רוצה לחיות בישראל. עם זה עוד אפשר איכשהו לחיות. אבל כאשר רוב העם היהודי ינוד לישראל — יהיה אוי ואבוי לישראל. על כן, כאשר יהודי זקן, ולא הכי הכי טיפש, נד לנו, זה צריך לעורר אותנו למחשבה רבה, לא לקללה חפוזה, כי יש פה חשבון פשוט מאוד: אם אנחנו נקלל, והם ינודו לנו, הם יהיו אולי מקוללים, אבל אנחנו נהיה מנודים.

ומי שלא קרא את „חזות קשה לישראל" מאת נחום גולדמן ישיג „הארץ" מ־15 ביולי 1980, ויתמודד עימו בלי לקלל ללא הועיל. אולי זה יהיה הקש שישבור גיבנת „שמנחנו" שלו.

„גיבנת?" אמר עוזר חשדכן של דרויאנוב, „הור החר!"

לתשומת לב עליונה

נפעמתי ונדהמתי, ואני מוכרח לשתפכם בגילוי מסעיר: בבורותי כי רבה לא ידעתי, כי „עיר הקודש ירושלים, עיר האלוקים, מקום הר הבית והמקדש, היא בירת הנצח של עם ישראל מאז ומעולם ועד עולם. ירושלים המאוחדת והשלמה לא תבותר ולא תחולק ולא יימסר אף חלק ממנה לשום שילטון זר לעולמי עד".

על מידע מדהים בחדשנותו זה חייבים בורים מבני ברית ושאינם מבני ברית להודות למועצת הרבנות הראשית, שניסחה הודעה זו אך לפני ימים ספורים, והפיצתהו ברחבי עולם. שוו בנפשכם, שהרב גורן לא היה דואג ליידע אותנו, וכולנו היינו נותרים בבורות מדהימה שכזאת לגבי עיר ואם בישראל, וכדי ביזיון וקצף!

אפרופו אלוקים, הוא דווקא מעד בעצם הימים הללו, ודווקא בעירו. ודווקא בבית שבנו למען תפארתו. ולא מנע נפילת גג בית־כנסת על פועליו, אגב תוצאות טראגיות לפחות לגבי אחד מהם. אני תקווה, שאם לא במישור אני־אתה, לפחות במישור הבינלאומי הוא ינהג מעתה כשורה. הוא בוודאי אינו יכול שלא להתרשם מהודעת הרבנות הראשית בשמו.

אם כל כך טוב

שאלתי את עצמי: אילו נפגשת אתה עם הרמטכ"ל, והוא היה שואל „מה דעתך על נידוב יום משכורת לטובת ממשלת בגין?" מה היית עונה?

כבר כתב פיקח אחד, שבגין ושות' (חברת „בגין, שמיר ושות' בע"מ") יוכלו לראות בשיעור ההיענות להצעת הנידוב הזו את השתקפות הנאמנות העממית למישטרם, ממש כאילו מדובר במישאל־עם; שנית, תאמרו שמדובר לא בממשלה מסויימת, אלא בעם ובכלכלה הלאומית? רבותי, עם וכלכלה לאומית הם מושגים יפים מאוד, אבל גם מופשטים מאוד. עם יש לו ייצוג וממשלה וכלכלה לאומית יש לה קברניטים, ובכל שעה עליהם לתת את הדין על מעשיהם. אם לממשלה חסר כסף, והיא מבקשת ללכת בדרך המישאלים, תציג נא לפני האזרחים כמה חלופות לבחירה, ואז הרוב יחליט באיזו דרך ימולא הכיס החסר (מיסוי למינהו, ביטול התנחלויות וכו', מיפעלי נידוב וכו'); שלישית, אם המצב כל כך טוב, כמו שאך זה דיווח לנו מתתיהו שמואלביץ' ממרום כס מנכ"ל משרד ראש הממשלה, מה פשר הקריאה לנדב יום משכורת?; רביעית, פסיכולוגית, מיפעלי־התנדבות יפים לעניין מוגדר, שאז יכול מנדב להיווכח בעליל מה הושג, אחרת העניין כולו מתמזמז ומכשיל מראש מיפעלי־התנדבות אחרים, שבהם אולי יהיה טעם; חמישית, כמה פקידים יתוספו לאוצר כדי לטפל בכספי המנדבים ובניהול חשבונות אלה מביניהם, שכעבור חודש־חודשיים יתחרטו על נדבתם?; שישית, וזה מזכיר לי את האגדה על שלמה המלך ששבה את אשמדאי והוליך אותו כבול בשלשלאות בחוצות ירושלים, והנה פתאום אשמדאי פרץ בצחוק, ושלמה שאלו מדוע צחק, ואשמדאי ענה: „לא שמעת את האיש הזה בקרן הרחוב אומר לסנדלר שיתפור לו נעליים לשנה?" „שמעתי, שמעתי, אז מה זה כל כך מצחיק?" „זה מצחיק, מפני שהבן־אדם הזה הזמין נעליים לשנה ואינו יודע שבתוך כמה ימים יבוא קיצו — אולי עוד לפני שיקבל את ההזמנה!"

שידור

מאחרי המסך

השר תמיר ללא סיקור

בתיכנון הסיקורים, שערכה מחלקת־החדשות לקראת השבוע שעבר, הועלה נושא סיקור נסיעתו של שר־המישפטים, שמואל תמיר, לקאהיר, בראש המישלחת הישראלית לדיונים עם המישלחת המצרית.

נוהל־קבע של רשות־השידור קובע כי על מנכ״ל הרשות, **יוסף לפיד**, לאשר נסיעות לחוצלארץ של כתבים וצוותים. כאשר התברר ללפיד, כי צוות טלוויזיה עומד להתלוות לשר תמיר כדי לסקר את נסיעתו, הוא פסל את הרעיון על הסף, בטענה שאין בנסיעתו של תמיר לקאהיר סיפור הראוי לסיקור.

כאשר המריא תמיר חזרה לארץ, נתגלה כביכול ליקוי במטוסו. הוא חזר לקאהיר, ומשום כך לא יכול היה להביא באותו יום לכנסת את „חוק אש״ף״ (ראה אנשים).

נזיפה ללניאדו

בנסיעה האחרונה של צוותי הטלוויזיה לקאהיר אירעה תקלה, כאשר אחד משני מראייניו של אנוור אל־סאדאת, נשיא מצריים, **אלי לניאדו** ו**אהוד יערי**, הדליף את תוכן הראיון עם הנשיא המיצרי לצהרון ידיעות אחרונות, בטרם שודר הראיון בטלוויזיה.

יועצו של מנכ״ל רשות־השידור, **נקדימון רוגל**, מונה לבדוק ולחקור מי

עורכת חן
„את מנעת את יומן השבוע!״

משני הכתבים הדליף את הידיעה. בימים אלה הגיש רוגל את מימצאיו למנכ״ל הרשות, **יוסף לפיד**. כתוצאה מכך שלח מיכתב־נזיפה לכתב אלי לניאדו.

הכל בגלל

באסם אל־שכעה...

מדי שבוע מתכנס בבניין הטלוויזיה „פורום הסגל״, שבו מתאמים אנשי החדשות וראשי המחלקות הטכניות את שיתוף־הפעולה ביניהם.

במהלך הישיבה של השבוע שעבר הטיח איש רשות־הסגל, **דויד הירשפלד** ב**יעל חן**, טענה מקורית לאי־שידור השבוע — יומן אירועים, שלא הוקרן בשל שביתת הסטרינגרים (צוותי־החוץ של הטלוויזיה). הירשפלד התעלם מהשביתה ואמר: „מנעת ביום השישי את השבוע — יומן אירועים בגלל אהדתך לבסאם שכעה...!״

מי יהיה יורשו של יבין?

בראשית חודש נובמבר, עשויים מנכ״ל רשות־השידור, **יוסף לפיד**, ומנהל הטלוויזיה, **יצחק שימעוני**, להחליט מי יהיה המנהל הבא של מחלקת־החדשות בטלוויזיה.

בשבוע שעבר נורו היריות הראשונות בקרב־הירושה על כיסאו של **חיים יבין**.

לכל הגורמים בטלוויזיה ברורים היום שני דברים:

● לחיים יבין אין סיכוי, ולו גם הקלוש ביותר, לזכות בהארכת מינוי. דבר זה הוברר לו בידי הממונים עליו. יחד עם זאת נחסך מיבין מה שמכונה בטלוויזיה ,תרגיל צוקרמן׳ — מצב של הרדמה עד לשבוע ההכרעה.

● בו־זמנית התברר, כי אין כל סיכוי לכך שמנכ״ל־הרשות ומנהל־הטלוויזיה, **יצחק** („צחי״) **שימעוני**, יפנו אל העיתונאי **דן מרגלית** למלא את תפקיד מנהל מחלקת־החדשות. שניהם טוענים כי מרגלית ייכשל בתפקיד זה בשל אי־בקיאותו במרכיבים הטכניים השונים של שידור־טלוויזיה, מרכיבים שהם שונים לחלוטין ממרכיביה של העיתונות המודפסת.

בעיקבות התבהרות התמונה, והתחושה כי יבין הולך, ואין בדעת לפיד ושימעוני להחליף אותו בדן מרגלית, נפתח מאבק רב־מהלכים בין כמה כתבים של מחלקת־החדשות בהווה ובעבר, במטרה לזכות במינוי.

בניגוד לפעמים קודמות, כאשר התהליך של הצבר־כוח בין השואפים למישרה זו התנהל במיסדרונות בניין הטלוויזיה, הרי שהמאבק עבר הפעם גם לאכסדרות בניין־הכנסת, כאשר כמה מהשואפים למישרה מנסים לגייס תמיכתם של חברי־כנסת.

אחד מעושי ה,לובי׳ למען עצמו הוא הכתב־לשעבר בוושינגטון, **אלי ניסן**, מי שזכה באחרונה בביקורת חמורה על התוכנית כניסה חופשית. ניסן חותר להקמתה של קבוצת־כוח של חברי־כנסת, על בסיס עדתי, שתלחץ למען מינויו למישרה.

עושה ,לובי׳ נוסף למען עצמו במיסדרונות הכנסת הוא **מיכאל קרפין**, מעורכי מהדורת־החדשות כימעט חצות. סודו של קרפין התגלה לאוזני כל כתבי־החדשות באחד הבקרים בשבוע שעבר, כאשר הכתב לעניינים ערביים, **אהוד יערי**, הטיח בו, בישיבת בוקר, על שניגש ל**שימעון פרס**, וביקש אותו שיתמוך במועמדותו למישרת מנהל־המחלקה.

שני מועמדים נוספים, העושים כל שביכולתם כדי לקבל את המינוי, הם עורך מוקד **טוביה סער**, והכתב לביצוע משימות מיוחדות, **מיכה לימור**.

מצב אבסורדי נוצר בשבוע שעבר, כאשר חברי ועד־עובדי הטלוויזיה המחישו לכתבי־החדשות את הסכנה של מיפגש עם פוליטיקאים, כדי להיעזר בהם במינויים בטלוויזיה. ועד־העובדים, הבהיר שיש בכוונתו לתבוע עריכת ישיבה משותפת עם מחלקת־החדשות, אשר בה ייתבע לאסור על אנשי־החדשות להיפגש בעתיד עם פוליטיקאים, במטרה של תמיכה (,לוביאינג׳) במינויים פנימיים של הטלוויזיה — תמיכה העשוייה לפגוע בחופש־הביטוי העיתונאי.

האפשרות, שבראש מחלקת החדשות תתייצב דמות חסרת חוט־שידרה מיקצועי, החרידה כמה מוותיקי־המחלקה, שהחלו לבחון בפעלתנות כניסה למירוץ עם מועמד משלהם. המועמד

עורך טסלר
העיתון החופשי ביותר בעולם

הצפוי הוא **שימעון טסלר**, עורך ותיק ברשות־השידור ואחד מהמגישים המעולים של מחלקת־החדשות בטלוויזיה. טסלר, שתוכניתו במבט שני היא מן הטובות בטלוויזיה, וניתן להשוותה לתוכניות מגזיניות דומות בארצות אירופה, נחשב כיום כאחד הבודדים המסוגלים בשלב זה לנהל את מחלקת־החדשות של הטלוויזיה, תוך שמירה על ערכה כמדווח הראשון במעלה, ו,העיתון החופשי ביותר בישראל׳.

איש נוסף, שהדעות בוועד־המנהל ובמליאת רשות־השידור חלוקות לגביו, הוא עורך מבט, **יעקב אחימאיר**. אין ספק ביכולתו לנהל כהלכה את מחלקת־החדשות בעידן האחר־יביני. אחימאיר, המשמש כיום במישרה שבה זכה במיכרז, ושבה הוא יכול להחזיק עד למחצית 1982, עשוי להיות המועמד האישי של מנהל הטלוויזיה יצחק שימעוני, ומנכ״ל רשות־השידור יוסף לפיד.

כאשר נשאל דובר רשות־השידור, **משה עמירב**, מהי עמדת הרשות בעניין עובדי מחלקת־החדשות העושים לעצמם ,לוביאינג׳ במיסדרונות הכנסת, קבע: „לא מקובל שעובד־ציבור יעשה לעצמו יחסי־ציבור אישיים במיסגרת עבודתו. אם ישנם עובדים העושים לעצמם יחסי־ציבור מסוג זה, הרי שמאמציהם הם חסרי־תוחלת, מכיוון שהמינוי לתפקיד מנהל מחלקת־החדשות ייקבע אך ורק בתוך הרשות, ורק על־ידי המנכ״ל ומנהל הטלוויזיה.״

אין ספק שהקרב על ירושתו של יבין רק החל.

כימעט עורך

ל„כימעט חצות״

בשבוע האחרון לא נערך מיפגש התיקשורת של „פורום החדשות״. ישיבת הפורום שנערכה לפני שבועיים מזינה עדיין את אנשי החדשות.

מסתבר, כי בישיבה הטיח מנכ״ל הרשות, **יוסף לפיד**, במנהל מחלקת־החדשות, **חיים יבין**, מילים בוטות על כישוריו ויומרותיו של הכתב **מיכאל קרפין** כעורך־חדשות. לפיד, שביקר את כישוריו של קרפין כעורך, סינן עליו, בין השאר, את האימרה: „כימעט עורך לכימעט חצות״ — אימרה, שהעלתה חיוכים רבים במחלקת־החדשות.

רדיו

המעדכן

הישיבה, שהביאה לחתימת הסכמי־השכר בין התעשיינים להסתדרות, נערכה בערב שבת, לפני כשבועיים, בביתו של נשיא התעשיינים **אברהם** („בומה״) **שביט**. הפגישה, שהתמשכה אל תוך הלילה, הותירה בפתח הבית באפקה את צוות הרדיו והכתב **משה נסטלבאום** עם רכב־השידור, במטרה לדווח על תוצאות הפגישה במהדורת הלילה. שביט הזמין את הצוות להיכנס לחדר־עבודתו ולהמתין לתוצאות הדיון.

במהלך המשא־ומתן נכנס שביט מדי פעם אל חדר־העבודה ועידכן את צוות־הרדיו. הוא היתנה את דיווחו בכך שהדברים לא יפורסמו עד לחתימת ההסכם.

צוות זה היה גם הראשון שדיווח על חתימת הסכמי־השכר החדשים.

כל צבעי האנסקי

תחרות תחנות־השידור גוברת כנראה והולכת. בכוונת קול ישראל להתמודד ולהכות את גלי צה״ל, בתוכניות לפני ואחרי הצהריים, קורמת עור וגידים.

אחד המגישים הפופולאריים של גלי צה״ל, **אלכס אנסקי**, פנה אל מנהל הרדיו, **גידעון לב־ארי**, וביקש ממנו להימנות על צוות מגישי תוכנית־הבוקר „כל צבעי הרשת״.

לב־ארי, שאינו מעוניין להחריף את

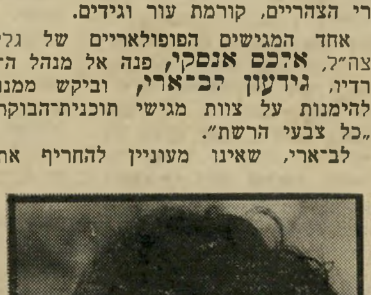

מגיש אנסקי
„שפירא לא הסכים!״

היחסים בינו לבין גלי צה״ל, היתנה את קבלתו של אנסקי לצוות מגישי כל צבעי הרשת בהסכמתו של מפקד גלי צה״ל, צבי („צביקה״) שפירא.

שפירא לא נתן, כצפוי, את הסכמתו.

אורי לעדן וחומרי הגלם

המהנדס הראשי של הטלוויזיה, **אורי לעדן**, נתבקש באחרונה להסביר לממונים עליו את המחסור בחומרי־גלם הקשורים בקול. מסתבר, כי את פסי־הקול המגנטיים התחילו אנשי הטלוויזיה לקבל באחרונה בהשאלה מחברות פרטיות ומהטלוויזיה הלימודית.

מחסור זה בחומרי־גלם יימשך גם בשנה הבאה. הסיבה: למרות שהוחלט להזמין 14 מיליון רגל, הזמין לעדן רק 4 מיליון.

קרן קמבודיה: סוף

אחד הסיפורים המרתקים של ארץ־ישראל־היפה מסתיים בימים אלה בהמחאה בת 250 אלף דולר, ששולח בימים אלה מרכז הוועדה הציבורית למען פליטי קמבודיה ודובר רשות־השידור, **משה עמירב**. ההמחאה נשלחת למישרדי האו״ם בז׳נבה, שבהם התכנסה ועידה בינלאומית להמשך סיוע־השיקום בפליטי קמבודיה. יחסית לאוכלוסיתה, נמנית ישראל בין ארבע המדינות שתרמו את הסכום הגבוה ביותר.

האדם שניצב אחרי המעורבות המאסיבית של רשות־השידור במיבצע־קמבודיה, ראש ועד־העובדים של הטלוויזיה, **פיטר מיריק**, מי שנסע לגבול תאילנד־קמבודיה ושדאג לחלוקה צודקת של התרומה הישראלית לנפגעים ממש, קיבל בימים אלה בטקס חגיגי תשורה ממנכ״ל הרשות.

יום רביעי

23. 7

● **חידושים והמצאות (6.45).** בעולם: העיר ההיס־טורית ניוברי הופכת לאחד המרכזים החשובים ביותר של תעשיית המיקרואלקטרוניקה. בישראל: פרגים ללא אופיום שפותחו במכון וייצמן.

● **השפעות (8.03).** הפרק החמישי והאחרון, ה־מתאר כיצד גב' סמית מספרת לאן, שמר אליוט נהג באורח מביש באשתו המנוחה, וכי הסיבה האמיתית לבואו היא כדי למנוע נישואי הגב' קליי וסיר וולטר, כדי לשמור על זכותו לתואר. ונטוורת עדיין אינו בטוח ברגשותיה של אן כלפי מר אליוט, והקינאה מכר־סמת בו. מר אליוט אמור לעזוב את באת, אך נראה משוחח עם הגב' קליי. ונטוורת כותב לאן מיכתב שופע־אהבה, מסביר לה את הסיבות לשתי־קתו ועוזב את באת בחיי־פזון. אן מוצפת ברגשות למיק־רא המיכתב ומתקשה להסתירן כאשר שבים השאר מהקניות. צ'ארלס מבחין בחיוורונה ו־מציע ללוותה הביתה. בדרכם הם חולפים על פני ונטוורת.

הסידרה, שתמלא החל מן ה־שבוע הבא את מקום הסידרה השפעות, תהא חיים עלי אד־מות, בה יובא סיפור החיים על פני כדור הארץ והתפתחות ה־מין האנושי. הסידרה החדשה היא בת 13 פרקים, והיא תו־גש בידי דייוויד אטנבורו.

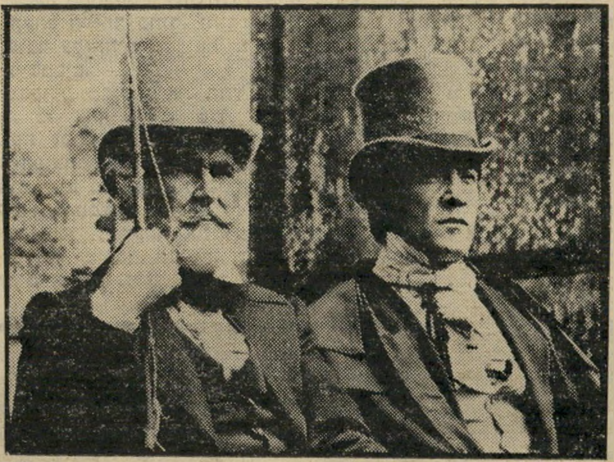

השפעות: ורנון ומרשה
יום רביעי, שעה 8.03

● **סיפורי אהבה נוסח אמריקה (10.05).** מיקבץ נוסף מסידרת הסאטירות, ה־עוסק בסיטואציות קומיות ב־עניינים שבינו לבינה.

יום חמישי

24. 7

● **ילדים בעולם (6.00).** בסידרה יסופר על רוכבת רודיאו צעירה, נער המתרגם לכתב ברייל וגאוצ'ו.

● **סיפורי מסע (8.03).** שיחזור קפדני למסעה של מרי קינגסלי, אנגליה בת החברה הוויקטוריאנית, שיצאה לבדה למסע בארץ הקניבאלים ב־דרום־אפריקה.

● **מאוחר מדי (9.30).** דרמה בריטית נוספת, המתארת את התדרדרות יחסיהם של בני־זוג חשוכי־ילדים. לניקולה ג'יימס הצעירה יש בעל נאה, דירה נאה ומעמד כלכלי גבוה. בעלה בן ה־40, סיימון, הוא

והוא עובד בבית כגרפיקאי. טוהר עתיקות מצליח, והמטבח האולטרה־מודרני בדירת הפאר שלהם מצוייד בכל האמצעים הוסכי־העבודה שהומצאו אי־פעם. לא חסר לה דבר, אך למרות זאת אין לה עניין ב־חיים. היא ילדותית ואינה מו־כנה ליטול על עצמה אחריות, כפי שמגדיר זאת סיימון. רק כאשר היא פוגשת בשכן שלה, דייוויד מקרבי, מתעורר בה לפתע ניצוץ של חיים. דייוויד מקרבי הוא בן שמונה. אביו של דייוויד הוא אלמן הנאבק כדי לגדל את דייוויד ואת אחיו בן השנה וחצי, ג'ונתן, דירתו של מקרבי, בניגוד חריף לשפע ולמותרות בדירה הש־כנה, היא דירה חמה ונעימה. רואים עליה שאנשים חיים בה, ושוררת במקום אווירה של אהבה ואושר. לניקולה ג'יימס יש כל מה שיכולה היתה לר־צות, מילבד דבר אחד — ילד משלה. ניקולה היא השחקנית פיסיטי קנדל. אנטון רוג'רס הוא סיימון.

● **מוס"ף (10.20).** תוכנית חודשית לסופר ולספר.

יום שישי

25. 7

● **שעה טובה עם מני פאר ואורחיו (10.00).**

● **תמונה מישפחתית (11.00).** הפרק: ארוחה אח־ת ביחד שבו ריצ'ארד פונה ללישכת־תעסוקה. בעיקבות ה־ביקורת של המפקח על עבודתו מודיע ג'ון לליז, שהעבודה ב־תחנת־הרדיו איננה מתאימה לו ובכוונתו להתפטר. ריצ'ארד יוצא עם סוזן לארוחה שבה הם חוגגים את יום־הולדתה. היא מספרת לו את תולדות חייה והוא מתוודה על אהבתו לה. הם חוזרים ביחד לדירתה. ב־בית מרגישים בחסרונו של רי־צ'ארד, אך ג'יין, החוששת ש־היא יודעת היכן הוא נמצא, מנסה לבטל את חשיבות ה־דבר. מרג'ורי יוצאת לשיעורי־הערב שלה אבל הנרי, אביו של ריצ'ארד, פונה אליו ישי־רות. הוא רואה שהיחסים בין ריצ'ארד ומרג'ורי אינם כשורה ושואל אם יש אישה אחרת בחייו. ריצ'ארד מגלה לו את

שעה טובה: פאר
יום שישי, שעה 10.00

האמת וגורם לאביו עוגמת־נפש רבה. האב מחליט לעבור ולהתגורר בבית־אבות.

שבת

26. 7

● **ציפורי טרף (9.30).** סרט טלוויזיה, מותחן המספר על כתב־תחבורה של תחנת־שידור בחוף המערבי של אר־צות־הברית. הכתב מסייר לבדו במסוק ובודק את מצבם של עורקי התנועה הראשיים, תוך שהוא מתחקה אחרי כנופיית שוטרים ורודף אחריהם בכלי הטיס שלו. מככב דייוויד יאנ־סן.

יום ראשון

27. 7

● **הכל נשאר במישפחה (8.30).** האפיזודה פיטוריה של אדית.

● **אביון וגנב (10.05).** המשכה המחודש של הסידרה עני ועשיר, בכיכובם של גלן פירד, ג'ין סימונס ועוד כו־כבים רבים.

● **בועות (10.45).** ג'סיקה מסרבת לסלוח לצ'סטר על בגידותיו, והוא טוען ל־הגנתו, כי תאווה בלתי־מרוסנת לנשים היא מחלה. ג'ודי מצ־ליח למצוא אומנת, ומרי מציעה לו לשוב ולהתגורר ב־בית. ברט מקנא ביחסים ה־מיניים שהיו למרי עם הכפיל שלו, וקובל על שאינו מסוגל לעמוד בתחרות עם הביצועים המיגיים שלו. בבית טייט עור־כים מסיבה לבילי, לרגל יום־הולדתו ה־18, אליה מוזמנת גם מורתו.

בועות: מרי וברט ג'סיקה וצ'סטר
יום ראשון, שעה 10.45

הכל נשאר במישפחה:
יום ראשון, שעה 8.30

יום שני

28. 7

● **ריו לובו (9.30).** המערבון אותו ביים הבמאי הנודע הווארד קוקס, בכיכובם של חורחה ריבו וכריס מי־צ'אם. העלילה מתארת קצין בצבא הצפון, בימים שאחרי מילחמת־האזרחים, העושה יד אחת עם אחד מאויביו לשעבר, כדי לגלות בוגד ומועל מימי המילחמה.

יום שלישי

29. 7

● **תשע בריבוע (8.00).** תוכנית הבידור תשע בריבוע שבה למירקע בכיכובו של טוביה צפיר.

● **כולבוטק (8.30).**

● **מישל לגרנד וחברים (9.30).** מופע בידור נוסף בסידרה, שבה מארח ה־מלחין הצרפתי הנודע מישל לגרנד אמני צמרת.

לקראת שידור

אביון וגנב

ביום ראשון 27.7 תתחיל הק־רנתה של סידרה חדשה בת ארבעה פרקים, המבוססת על סיפרו של ארווין שאו „אביון וגנב", ספר שכמה מדמויות גי־בוריו ממשיכים את סיפור הסיד־רה „עשיר ועני" שהוקרנה בהצ־לחה כה רבה. בסידרה החדשה מככבים גלן פורד, ג'ין סימונס, לין רדגרייב, טובה פלאשדו, ז'אן־פייר אמונט, סוזאן שטרסברג, אן פרנסיס, אלכס קורד ועוד כו־כבים רבים.

לוח השידורים מן האולימפיאדה:

23.7
5.30 — 6.30 יומן האולימפיאדה — תקציר.
11.00 — 11.55 יומן + שידור חי של התעמלות נשים בסיגנון חופשי.

24.7
5.30 — 6.00 יומן האולימפיאדה — תקציר.
11.00 — 11.55 יומן האולימפיאדה — תקציר.

25.7
3.00 — 4.30 שידור חי של התעמלות — גמר גברים.
7.00 — 9.00 שידור חי של התעמלות — גמר נשים.
12.00 — 0.30 יומן האולימפיאדה — תקציר.

26.7
6.00 — 8.00 תקציר + שידור חי של 800 מ' חצי גמר, גמר קפיצה לגובה נשים, 100 מ' גמר נשים, 400 מ' משוכות גמר גברים, 1500 מ' גמר קרב עשור.
11.00 — 11.55 יומן האולימפיאדה — תקציר.

27.7
5.30 — 7.30 תקציר + שידור חי של 110 מ' משוכות גמר גברים, 400 מ' חצי גמר לנשים. 10,000 מ' גמר, 800 מ' גמר גברים.
23.20 — 11.55 יומן האולימפיאדה — תקציר.

28.7
5.30 — 7.30 תקציר + שידור חי של 100 מ' משוכות גמר נשים, 400 מ' חצי גמר גברים, 200 מ' גמר גברים, 400 מ' גמר נשים.
11.00 — 11.55 יומן האולימפיאדה — תקציר.

שבועיים אחרי שיבתו, וחודשיים אחרי פציעתו, מתפקד בסאם שכעה כמו לפני ההתנקשות

חיים ללא רגליים

מכנסיים ריקים יום־שני־השחור, לפני חודשיים, היה הרה־אסון עבור בסאם אל־שכעה, ראש עיריית שכם. הוא איבד בו את שתי רגליו. כאשר הוצע לו לקבל טיפול רפואי בישראל, סירב בסאם אל־שכעה, ויצא לירדן.

הדם הותז לכל עבר. „מה קרה?" זעקו עיתונאי־חוץ מזועזעים. „מי נפצע?!" התשובה ניתנה מעל גגו של האמבולנס, שהוביל את בסאם אל־שכעה בשובו מירדן. צעיר החזיק בידיו ראש של כבש, שנשחט על הגג, והתיז את דמו על ההמונים שצבאו מסביב לאמבולנס, בתוך חצר ביתו של ראש עיריית שכם הפצוע. לעיתונאים הוסבר, כי זהו מינהג מסורתי, המהווה סגולה למזל. משנרגעו, היה נראה כאילו נדבקו העיתונאים בהתלהבות הכללית, והחלו להשתתף בשימחה.

חודשיים לפני כן נישפך בחצר הבית דם אחר — דמו של בעל הבית. אותו יום־שני השחור היה הרה אסון עבור אל־שכעה. הוא איבד בו את שתי רגליו. כאשר הוצע לו לקבל טיפול רפואי בישראל, סירב. „הממשלה הישראלית נטלה ממני את שתי רגלי," הסביר אל־שכעה. „עכשיו היא רוצה להסיח את דעת העולם ממה שעשתה לי על־ידי בתי־החולים שהיא פותחת בפני. לא אשתף איתה פעולה בכך." אחרים ידעו לספר, כי אל־שכעה גם אינו נותן אמון בכנות כוונותיהם של הרופאים הישראליים.

את הטיפול הרפואי קיבל אל־שכעה, לפי בקשתו, בעמאן. הוא יצא לשם כמה ימים אחרי פציעתו. לפני שבועיים, כאשר חזר לשכם, התקבל על־ידי בני עירו בכבוד מלכים. עשרות עיתונאים וצלמים, נציגי אמצעי־התיקשורת מכל רחבי העולם, הגיעו למקום כדי לצלם את האירוע.

„למרות הכל אני חי וקיים!" אמר אל־שכעה ברמקול לקהל האלפים שקיבל את פניו. „כשיצאתי מן הכלא אמרתי לכם, שאני חייב לכם את חירותי. עכשיו אני אומר לכם שאני חייב לכם את חיי!" הקהל לא היה מוכן להסתפק בכך. במשך שעה ארוכה הידהדה באוויר קריאה אחת: „בגופנו ובנפשנו — אנחנו איתך, יא בסאם!" המנהיג הנערץ הורם אל־על בידי הקהל. ידיים הושטו אליו מכל עבר. מי שמכונה „מנהיג המהפכה הפלסטינית" בשטחים הכבושים, הניף את ידיו מעל ראשי מעריציו. רבים הזילו דימעה למראה המנהיג האהוב, שהפך נכה. אך החיוך הניצחי, שלא מש מפניו של אל־שכעה גם בשעותיו הקשות ביותר, היה נסוך על פניו גם כעת. לאיש לא היה ספק: „עם רגליים או בלי — בסאם הוא מנהיג אמיתי!"

„כולנו אחריך!"

שלושה ימים אחרי ששב לעירו, כבר חזר אל־שכעה לעבודה בלישכתו שבבניין עיריית שכם. דלת המישרד פתוחה כל העת בפני אלפים רבים, שעדיין זורמים כדי לברך את ראש־העיר. אל־שכעה מחליף לחיצות־ידיים עם הקהל העומד בתור, ותוך כדי כך עובר על החומר השוטף וחותם על מיסמכים.

המבקרים מביעים את הזדהותם עימו, כל אחד בדרכו שלו. כך ניכנסת לפתע לחדר אישה מבוגרת, הפוצחת בשיר הלל למנהיג האהוב. היא מסיימת את שירה במילים: „הממשלה הישראלית לא השיגה דבר כשלקחה את רגליך, יא בסאם, מילבד הבושה. כולנו אוהבים אותך, כולנו אחריך!"

מאז שחזר מירדן מגיעים מידי יום מאות מיכתבים ומיברקי־ברכה לראש־העיר. מידי פעם ניכנס פקיד ללישכתו של אל־שכעה ומניח על שולחנו מיברק או מיכתב מיוחד. כך מונחת לפניו גלויה מצויירת, שהונפקה מטעם עיריית־רמאללה, ושכמה אלפי עותקים ממנה נשלחו במתנה לשכם. בצידה האחד של הגלויה מצויירת כף רגל, המוטמנת כשורש בתוך האדמה. ממנה צומח עץ, בדמות מפת פלסטין, המניב פירות. ציור זה מוק־

ידיעות מרחוק אל־שכעה משתדל לקרוא עיתונים רבים, כדי להיות מעודכן בנעשה בעולם הגדול. הוא מרבה להאזין לטרנזיסטור, שאותו הוא נושא עימו. למרות היותו רתוק לכיסא־גלגלים, ממשיך אל־שכעה להתעניין בעמו ובבעיותיו.

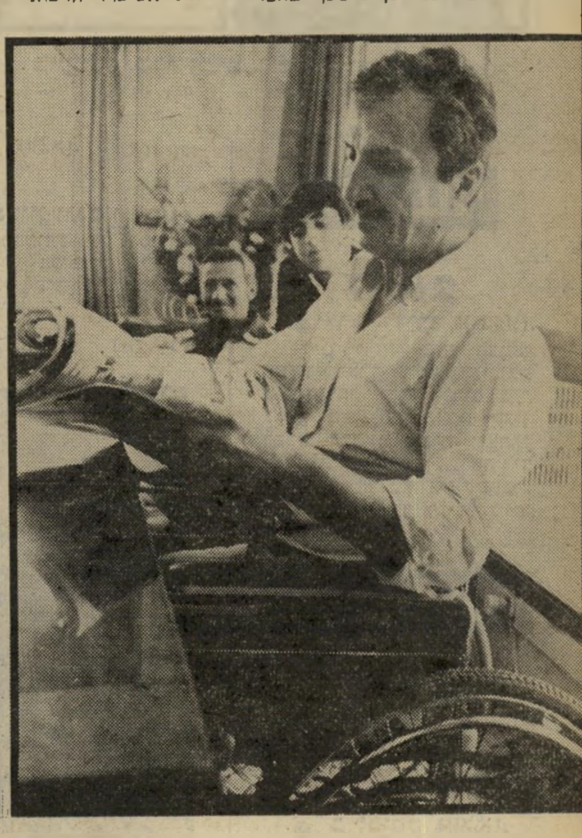

ראש העירייה שלושה ימים אחרי ששב לעירו כבר חזר אל־שכעה לעבודה בעירייה. אל־שכעה עובר על החומר השוטף, חותם על מיסמכים ומרבה להתעדכן בעיתונים.

ברכות, ברכות ללישכתו של אל־שכעה בעירייה וגם לביתו זורמים עדיין מבקרים רבים, הבאים כדי לברך את ראש־העיר הפצוע. דלתו של אל־שכעה פתוחה לכולם.

מישטח לעגלה בעיריית שכם הוכן מישטח בטון מיוחד, כדי להקל על כניסתו ויציאתו של אל־שכעה. כאשר יוצא ראש־העיר, אצים מייד כולם כדי לעזור לו.

רגליים כשורשים

גלויה ה־ מוקדשת ל־ אל־שכעה ולחברו ולעמיתו כרים ח׳אלף, ראש־עיריית רמאללה, שאיבד ביום שני־השחור את כף רגלו.

בתמונה הימנית נראית כף רגלו של ח׳אלף, כשורש שממנו צומח עץ בצורת פלסטין המניב פירות. משמאל: רגליו של אל־שכעה מציירות את המילה „לא" בערבית. מאחרי הגלויה מודפסות אימרות.

עדת־הראייה

ראדיר, בתו הקטנה של אל־שכעה, היתה נוכחת בעת שאביה נפצע. כתוצאה מהטראומה שעברה עליה, סירבה במשך זמן רב לישון בבית. רק לאחרונה, בהשפעת אביה, חזרה ואמרה: „אתה צריך לנקום בישראלים!"

שלווה

אל־שכעה מעיד על עצמו כי הוא אוהב טבע. הוא נוהג לשבת על המירפסת ו„להריח את הטבע".

דש לכרים ח׳לף. הצד השני מוקדש לאל־שכעה, ועליו מצויירות שתי רגליו. הרגליים, עם הרווח שביניהן והרקע שמסביב יוצרים את המילה „לא". על הגלויה רשומים דברים המצוטטים מפי שני המנהיגים. כך רשומה האימרה „אם יכלו לקטוע את רגלי — לא יוכלו לקטוע את מאבקי," שאמר אל־שכעה אחרי שנפצע.

אלפים רבים נוספים, מבין תושבי הגדה המערבית, ביקשו לבקר גם הם את אל־שכעה, אך הדבר נמנע מהם. כוחות המימשל הציבו מחסומים על הדרכים המובילות לשכם ומנעו מעבר כלי־רכב ממקומות אחרים. במיוחד הוקפד ש־מנהיגים וראשי־ערים מהגדה לא יוכלו לבקר את אל־שכעה. הללו קיבלו התראות מראש, שלא לעזוב את עריהם.

בעת ששהה בירדן ביקרו את אל־שכעה מנהיגים מכל מדינות ערב. ביניהם שרים וראשי־ממשלות. גם מנהיג אש"ף, יאסר עראפאת, ביקר אצל אל־שכעה כמה פעמים. בעיתונות בארץ פורסמו דברים, שרמזו כאילו התהוותה מחלוקת בין שני המנהיגים. „אלה הן שטויות," אמר אל־שכעה על הפירסומים. „זאת פרובוקציה של הממשלה הישראלית. היא לא מוכנה להכיר במציאות, לכן היא מרמה את עצמה.

„עראפאת ואני כלל לא שוחחנו על נושאים פוליטיים. הביקורים שלו אצלי היו ביקורי־חולים בלבד. אבל אין בינינו מחלוקת. אני, יחד עם כל בני העם הפלסטיני, תומכים באש"ף. עראפאת הוא מנהיג אש"ף והוא מנהיגנו היחיד."

שלום אמיתי

בבית־החולים בעמאן ביקרו אצל אל־שכעה גם שגרירים של מדינות רבות, גם מהמערב וגם מהמיזרח. מנהיגים רבים שיגרו אליו איחולי־החלמה והזמינו אותו לבוא ולקבל טיפול רפואי בארצותיהם. ביניהם היו ואלרי ז׳יסקאר־ד׳אסטן, נשיא צרפת, ו־מארגרט תאצ׳ר, ראש־ממשלת בריטניה. אל־שכעה החליט לקבל את ההזמנה הצרפתית. ביום השבת בשבוע שעבר ביקר אצלו הקונסול הכללי של צרפת בירושלים המיזרחית, ברנארד לופינו, וסיכם עימו את פרטי הביקור. אל־שכעה ייצא לצרפת בתחילת החודש הבא. הוא ישהה שם כשלושה חודשים, שבמהלכם יורכבו לו רגליים תותבות. יתכן שאל־שכעה, שעד כה אסר עליו המימשל לצאת לחו"ל, ינצל את ההזדמנות ויבקר גם בארצות אחרות. הזמנות לבוא ולהרצות על הבעיה הפלסטינית לא חסרות.

עד שיסע מתכוון אל־שכעה למלא את תפקידו כראש־עיריית שכם. לצורך זה ניבנה בבניין העיריה מסלול מיוחד עבור עגלת הנכים שלו. גם בביתו של אל־שכעה נעשו סידורים מיוחדים כדי להקל עליו. „אני אמנם מוגבל, אבל בעיריית־שכם יש 882 עובדים. הם כולם עוזרים לי, יחד עם כל התושבים. אירגנו את הכל, כך שהנכות שלי לא תפריע לי בעבודה.

„מעתה אנו נהיה אפילו יותר

(המשך בעמוד 64)

הרעיה המסורה

סכת כל מאמץ כדי לדאוג למחס
עינאייה גם שהתה ליד מיטתו של

פה שבה היה מאושפז בבית־החולים בעמאן. בני הזוג מקדישים תשומת־לב מרובה לילדיהם, ומשוחחים איתם בחופשיות על כל בעייה. אל־שכעה מדבר עם ילדיו גם על נכותו, ויחד איתם יתגבר על

סקופ של דניש

לקוראי „העולם הזה" בלבד

בעמוד 58 מופיעה רשימת פריטי ריהוט הנמצאים במכירה מיוחדת בחנויות דניש ברחבי הארץ.

המכירה תימשך 6 ימים בלבד, ותתחיל ב־26.7.80.

רק קוראי העולם הזה יכולים להנות מהאפשרות לרכוש מהמכירה יומיים לפני תחילתה לקהל הרחב!

המתמודדות על תואר

מלכת המים 80'

תצגנה בתחרויות את

נעלי מרנו Merano

אופיר טורס

עולם ו בהישג ידך.

החברה מיספר 1 לטיולים מאז וחופשות נופש, תערוך לכל המועמדות לת בתחרות

מלכת המים 80'

סיורים נפלאים לדלפי, לקיץ, אתונה על כל אוצרותיה ושייט לאיים הסירוניים. את הבנות ילוו מדריכי טורס המנוסים, המכירים את כל הבילוי ביוון.

חברת אופיר טורס תארח המועמדות במלון „טיטניה" המפואר בממוקם במרחק קצר מכל אתרי התיי

תן טרמפ ל

חיים ללא רגליים

(סוף מעמוד 63)

פעילים. הפשע שעשו לי ליכד את האנשים עוד יותר. אני וגם הם מוכנים להקריב עתה יותר. למרות שאין לי רגליים אני מרגיש את עצמי יותר חזק, כדי להגשים את המטרות שלנו. לכל אחד מבני העם הפלסטיני יש אותה המטרה. יחד נפעל למען הגשמת הזכות שלנו להגדרה עצמית: הקמת מדינה פלסטינית והשכנת שלום אמיתי!"

אל־שכעה סובל עדיין מכאבים ברגליו. התופעה הקרויה „פאנטום" עדיין מציקה לו. תופעה זו מתגלה אצל אנשים שאברים מגופם נקטעו, במשך תקופה מסויימת אחרי הקטיעה. האיש מרגיש כאילו אבריו הקטועים עדיין עימו. „על הכאבים האישיים אתגבר," אומר אל־שכעה, „אני מסוגל להתמודד עם כל הקשיים האלה."

אשתו של אל־שכעה, עינאייה, אינה חוסכת כל מאמץ לדאוג למחסורו של בעלה. עינאייה גם שהתה ליד מיטתו של בעלה בתקופה שבה היה מאושפז בבית־החולים בעמאן. בנוסף לטיפולה המסור הוא מקבל גם עיסויים מידיו של פיסיותרפיסט המגיע לביתו מידי יום.

לאל־שכעה ארבעה ילדים. בתו הקטנה, ראדיר בת ה־4, היתה נוכחת בעת שאביה נפצע. היא ראתה במו עיניה כיצד הוצא אביה מתוך המכונית הבוערת, כששתי רגליו קטועות. הטראומה הדירה שינה מעיניה של ראדיר, והיא העבירה את הלילות בבית קרובי מישפחה. רק בשבוע שעבר, בהשפעת אביה, נאותה ראדיר לחזור גם היא. כשחזרה, אמרה לאביה: „אתה צריך לנקום בישראל!"

ביתו של אל־שכעה ממלאים עדיין אורחים רבים, הבאים לברכו אחרי שעות העבודה בעיריה. ביתו פתוח בפני כולם, ואל־שכעה אינו משיב את פניו של איש ריקם. „לפעמים אני מקבל אנשים אפילו בזמן האוכל," סיפר. „האורחים אינם מפסיקים לבוא במשך כל שעות היום.

„כי אני משתדל לחזור לחיים תקינים עד כמה שאפשר. אני לא משלה את עצמי. העובדה שאיבדתי את רגליי שינתה את חיי. אבל אני מנסה לסגל את עצמי. אני עושה את אותם הדברים שעשיתי לפני הפציעה. אשתי ואני הקדשנו תמיד הרבה תשומת־לב לילדים. אנחנו ממשיכים באותה הדרך.

„עינאייה ואני נוהגים לשוחח עם הילדים בצורה פתוחה על כל נושא. אם התעוררה בעיה, נהגנו לדון בה ולפתור אותה כולם ביחד. אני מוחח עם הילדים גם על הנכות שלי וביחד, אני מאמין, נתגבר על כל הבעיות.

„אני אוהב טבע. לפעמים אני רוצה לצאת לטייל בחוץ. אבל עם העגלה זה קשה. אני מסתפק בישיבה על המירפסת. יש לי טרנזיסטור קטן. אני יושב איתו על המירפסת, מריח את הטבע ושומע חדשות. אני משתדל גם לקרוא הרבה עיתונים, כדי להיות מעודכן בכל מה שקורה בעולם."

על מבצעי הפשע אין אל־שכעה מרחיב את הדיבור. כמו למרבית תושבי הגדה, אין גם לו ספק לגבי מוצאם של מניחי הפצצות ולגבי מי שהאחריות למעשה מוטלת עליו. אולם אל־שכעה מחייך ומעדיף לשאת את עיניו אל העתיד, כפי שעשה מיד אחרי פציעתו. אז, כמה שעות אחרי שנפצע, אמר אל־שכעה לכתב העולם הזה: „אותם שרצו לרצוח אותי, הצליחו לקחת ממני רק את רגליי. אבל אפילו זה רק מקרב אותי לאדמתי, ומחזק את המאבק שלי למען עמי. מי שיש לו רגליים יכול ללכת על אדמתו. לי אין כבר רגליים, לכן לעולם לא אנטוש את עמי ואת אדמתי!"

יוסי היימן

במדינה

(המשך מעמוד 57)

בתחומי הקו־הירוק. אחריו התגייסו גדי אלגזי וחבר נוסף בקבוצה, גיא פילבסקי. השניים סירבו ונכלאו.

חבריהם לקבוצה של הכלואים נאבקים כל העת למען שיחרורם, ולמען הכרה בזכותם לא לשרת בשטחים הכבושים. אולם אלגזי החליט שלא להסתפק בתמיכת חבריו. בעתירה יוצאת־דופן פנה החייל החבוש לבית־הדין־הגבוה־לצדק. בעתירתו הוא מבקש, באמצעות פרקליטו, עורך־הדין אבי בר־דוגו, כי שר־הביטחון, ראש־אגף כוח־אדם במטכ"ל ומפקד גייסות השיריון יבואו וינמקו „מדוע לא יאפשרו לאלגזי לעשות את שירותו הצבאי בהתאם לקול־מצפונו ולשרת בתחומי הקו־הירוק; מדוע לא יצוו על שיחרורו המיידי של אלגזי, הנמצא במעצר צבאי (מעבר לקו הירוק), בגין סירובו לשרת בשטחים, ועל החזרתו אל תחומי הקו הירוק לאלתר; מדוע מופלה אלגזי לרעה מחיילים אחרים בצה"ל, אשר שילטונות הצבא סיפקו בידם אישור לשרת בתחומי הקו־הירוק, בהתאם לצו מצפונם, כפי שעולה בעליל מהמיסמכים המצורפים לעתירה זו."

אלגזי (מימין) וחבריו בקבוצת הי־27
דגל שחור

אלגזי נידון אמנם לתקופת מחבוש של 35 יום רק בשבוע שעבר, אך הוא נמצא במעצר־צבאי מאז ה־10 ביוני 80'. נימוקי העתירה שהגיש לבג"ץ מגוללים את הקורות אותו לפני המעצר ובעת המעצר. „בתום הטירונות עבר אלגזי לבית־הספר לשיריון, הנמצא בתחום הקו־הירוק," נאמר בעתירה. „שם סיים קורס תותחן־טנק, בציון גבוה (95 מתוך 100) וללא עבירות מישמעת.

„עם סיום הקורס הודיעו לאלגזי כי עליו להתייצב, בתשיעי ביוני 80', במקום התכנסות בתל־אביב, ממנו יוסעו, הוא ואחרים, ליחידה אליה הוצב.

...אלגזי הודיע לקצין שאין בכוונתו להיפקד מהשירות. הוא הבהיר כי יתייצב בנקודת הכינוס, לקראת היציאה לבסיס הנ"ל, ויודיע למפקד האחראי לנסיעה, כי לא יצטרף לנסיעה שיעודה להגיע מעבר לקו הירוק.

„...אלגזי התייצב בנקודת הכינוס במועד שנקבע, כדי להודיע, כי לא יצטרף אל הנוסעים מהטעמים שפורטו לעיל. להפתעתו לא מצא למי להודיע את הודעותיו ודעותיו, כיוון שפרט למסיימי הקורס הנ"ל ונהג האוטובוס לא נכח במקום איש בעל דרגה פיקודית כלשהי (לרבות מש"ק).

הרס"ר איים. „אלגזי לא עלה על האוטובוס אשר יצא לעיר שכם. כאמור, ללא כל מפקד (בניגוד לכל הוראה ונוהג). הוא פנה אל קצין־העיר תל־אביב ומשם אל מיפקדת הגייס.

„במיפקדה רואיין אלגזי על־ידי קצין כוח־האדם של הגייס. בתום הראיון הורה הקצין לאלגזי לצאת לחופשה בת יום אחד, עד למחרת בבוקר. גם בראיון זה לא ניתנה לו תשובה ברורה כלשהי.

„ביום ה־10 ביוני 80' התייצב אלגזי במיפקדת הגייס ונצטווה להצטרף לרס"ר סוויסה, רס"ר הגדוד אליו היה אמור להיות מוצב. לפני שעלה אל הג'יפ בירר אלגזי, בשיחתו עם רס"ר סוויסה, את יעד הנסיעה. זה הצהיר בפניו, כי יעד הנסיעה הוא העיר בית־שאן.

„בדרך הבין כי מובילים אותו בתרמית אל מעבר לקו־הירוק. ניסיונותיו להבהיר נקודה זו עם הרס"ר הנ"ל לא העלו דבר. ואמנם, בתום הנסיעה גילה עצמו בבסיס צבאי הנמצא מעבר לקו־הירוק, אותו בסיס עצמו אליו כיוון עצמו הרס"ר מלכתחילה, וממנו ניסה אלגזי להימנע.

„שילטונות צה"ל, ובכלל זה פרקליט פיקוד המרכז, אינם מכחישים כי אלגזי הועבר בכחש מעבר לקו־הירוק אל הבסיס הנ"ל. בתוך הבסיס ירד הרס"ר סוויסה מהג'יפ והורה לאלגזי לרדת גם הוא. לציווי זה ענה בסירוב למלא פקודה.

„הרס"ר איים לעשות שימוש, כזכותו בחוק, בכוח, על־מנת לאלצו לבצע את הפקודה לרדת מהג'יפ. לכך נענה על־ידי אלגזי כי זו הדרך היחידה להורידו מהג'יפ.

„בשלב זה הופיע הפסיכולוג החטיבתי, רב־סרן גד תמיר, שנזדמן למקום במיקרה. זה שיכנע את אלגזי לרדת מהג'יפ, לצורך שיחה איתו ולאחריה ראיון עם מפקד הגדוד."

דגל שחור. אלגזי התמיד בסירובו גם בפני מפקד הגדוד. לכן נעצר, הועמד לדין מישמעתי ונידון למחבוש. הוא ביקש להישפט בפני בית־דין צבאי, אך בקשתו נידחתה והוא נשפט בפני המפקד ביחידה.

הסרבן טען, כי הוא רוצה להישפט בפני בית־דין, כדי שיוכל להיות מיוצג על־ידי פרקליט בהליך מישפטי כה עקרוני לגביו. אלגזי הסביר כי הוא משוכנע, שבעזרת פרקליט מלומד יצליח להוכיח, כי „הפקודה לשרת בשטחים היא פקודה בלתי־חוקית, שדגל שחור מתנוסס מעליה." כדוגמה הביא אלגזי את תקדימי מישפט כפר־קאסם.

בסיום העתירה נאמר, כי „היעתרות בית־מישפט מכובד זה לצו המבוקש רק תשווה את מצבו של אלגזי למצבם של אחרים המחזיקים בדעות דומות, ואינם מאולצים באמצעות כליאה להפר את דעתם ואמונתם."

GTX
שמן מנוע חדיש -
לכל מכונית.
קסטרול GTX-שמן מנוע המותאם לכל מכונית, ללא הבדל שנת ייצור או דגם.
קסטרול GTX-שמן מנוע רב דרגתי המכיל טונגסטון נוזלי —
פיתוח מיוחד ובלעדי המאריך את חיי המנוע.
קסטרול GTX-שומר על צמיגותו גם לאחר שימוש ממושך
ומפחית את צריכת השמן במכוניתך למינימום.
להשיג בכל תחנות התדלוק של פז ועוז.
Castrol GTX - יותר חיים למנוע.

רהיטי ברג
יעקב ברג ובניו

אולמות תצוגה:

תל—אביב, רח׳ מטלון 11, בן יהודה 108
חיפה, שד׳ ההסתדרות (500 מ׳ מהצ׳ק פוסט)
באר—שבע, רח׳ ההסתדרות 90
רעננה, אזור התעשיה.
ניו־יורק,
שד׳ לקסינגטון 200, טל. 267 0806

תל־אביב
״זרזבסקי״, הרצל 37
ירושלים
״אפריון״, שלומציון המלכה 9
״בורנשטיין״, יפו 72—91
חיפה
״קמחי״, הנביאים 15
״אדם ומעונו״, יפו 24
הרצליה
״רהיטי נתן״, סוקולוב 67

הרצליה ב׳
״פורמה בע״מ״,
הכושלים, אזור התעשיה
רמת־גן
״גלעד״, קריניצי 59
״פז״, שד׳ ירושלים 46
נתניה
״רהיטי רודה״, פינסקר 20
רחובות
״אלון״, אחד העם 22

ראשון לציון
״עמי ותמי״,
רוטשילד 43, ירושלים 14
הוד השרון
״האחים״, דרך השרון 94
בני ברק
״ויזל״, ר׳ עקיבא 16
פתח־תקוה
״התינוק״, הברון הירש 28
״פינת הילד״, מוהליבר 4

יהוד
״ישי״, רהוט מנדרני, צבי ישי 10
קרית־גת
״כל בו לילד״, מרכז חדש 14
דימונה
״נעורים״, בנין אגד
ערד
״סגנון״, מרכז מסחרי
אילת
״הוכמן״, מדין 2

נהריה
״ברק״, הרצל 79
עכו
״רהיטי ישראל״, ככר פרחי
עפולה
״סלון העמק״, ככר העצמאות
נצרת עילית
״ביבי מרקט״, מרכז מסחרי חדש
צפת
״צמרת״, ירושלים 131
טבריה
״רהיטי פאר״, קובי נפתלי ככר רסקו

מי הוסיף 20,000 מילים לספריה שלי?

נאנט היתה עיר הולדתו. אביו שראה בו את יורשו היה עורך דין שמרני, אך במשפחתו זרם גם דם של יורדי ים ולבו הלך שבי אחריהם. משחר נעוריו נמשך לפלאי הטכניקה, עובדה שמצאה את ביטויה בספרי הרפתקאות שחיבר, על מסעות וגילויים גיאוגרפיים ובעיקר בספרי מדע דמיוניים, שחזו את העתיד לבוא.

חדר ״דורות״ שלפניכם, תוצרת רהיטי ברג, רומז על אחדים מספריו, על פיהם תוכלו לזהותו.

אם גיליתם את התשובה, מלאו את התלוש, שלחוהו אלינו ותשתתפו בהגרלה דו שבועית בה יוענק משחק אגדות מקורי (100 זוכים). כן ישתתפו בהגרלה כל הקונים רהיט מרהיטי ברג.

לכבוד רהיטי ברג
ת.ד. 5104 ת״א.
עבור ״משחק אגדות״
הסופר שהוסיף 20,000 מילים לספריה שלי הוא............................
שמי...
כתובתי........................ טל׳........................

ומי יזכה בחדר ילדים חינם?

בכל חודש תיערכנה 3 הגרלות בין קוני רהיטי ברג על החזרת סכום הקניה:

- שתי הגרלות בחודש בין קוני רהיט/ים בודד/ים מסכום של 5,000 ל״י— 29.999 ל״י.
- הגרלה חודשית בין קוני חדר ילדים שלם או רהיט/ים מסכום של 30,000 ל״י ומעלה.

(המחירים וסכום הקניה שיוחזר לא כוללים מ.ע.מ.). פרטים ותלושי השתתפות במבצע, בחנויות.

רהיטי ברג—אחת מאגדות הילדות

שמ

נער בן 16 מצפון תל־אביב מגלה כיצד התדרדר אל עולם הסמים

רמי אבידן (שם בדוי) הפסיק ללמוד בגיל 15. „אני מרגיש כמו זקן בן שמונים," ציין ובהה בחלל החדר בשיעמום. „מה המבוגרים יודעים בכלל? אני מכיר כאלה בני שלושים, שלא ניסו אורגיות ולא עישנו סמים. אני כבר ניסיתי את כל סוגי הסמים, אפילו היזרקתי פעם, ואני מכיר הרבה חבר'ה בגילי שעושים אורגיות. אז מה? סוף־סוף חיים רק פעם אחת. לא?"

היום הוא בן 16. עובד במיסעדה כדי לקנות מותרות. הוריו גרושים והוא גר עם אמו, אחותו ואחיו בבית מפואר בצפון תל־אביב.

מספר רמי אבידן:

מאז שהורי התגרשו התחילה התדרדרות

„בסביבה שלנו הרבה ילדים מעשנים נאפס"

בבית. אבא שלי הוא אדם מאוד שמרני. הוא נהג תמיד לריב עם אמא שלי על קיום המיצוות. אמא היא אשה חופשיה, היא עבדה כמזכירה בכירה במוסד ממשלתי, אבל לקחה חופשה. אבא שלי נסע לחוצלארץ ובהתחלה היה לי קשה בלעדיו. כשאבא היה בבית, היה אסור ללכת עם שיער ארוך וטבעות על האצבעות.

גם אני הייתי די שמרני והיו לי דיעות שליליות על בנים, שמסתובבים בצורה זרוקה. אחר־כך היכרתי כמה חבר'ה והתחלתי להיות כמו כל הפריקים, שלא איכפת להם משום דבר והם שמים פס על כל העולם.

בסביבה שלנו, בצפון, היו הרבה ילדים שמעשנים נאפס. התחלתי גם־כן. פעם אחת הציעו לי לעשן במסיבה אבל לא נתפשתי. המשכתי לעשן כי רציתי להרגיש את מה שכולם מרגישים. היה לי טוב, אבל בשלב מסויים החשיש כבר לא השפיע עלי. כמו חבר'ה אחרים עברתי לסמים יותר קשים — אדולן, פרודומול, טריפים. בעיקר אהבתי אדולנים. הייתי לוקח שני אדולנים ביום והרחתי קוקאין פעם אחת הייתי במסיבה, שתיתי חריף וקל ולקחתי חמישה אדולנים. כשהגעתי הביתה היתה לי צמרמורת. ניסיתי לישון ולא הצלחתי. כל הזמן היה נדמה לי שמישהו קורא לי בחוץ.

למחרת הלכתי לבית־הספר והייתי לגמרי אאוט. במצב שהייתי כבר לא היה איכפת לי איזה כדורים אני לוקח. לקחתי כדורים מכל הסוגים. לא יכולתי לעצור. הייתי יושב בלילות ומדבר אל עצמי. מדבר שטויות עם אנשים. ההשפעה של הסם נמשכה יותר משבוע.

ברור שהתחברתי רק עם חבר'ה שלוקחים סמים. זה לא היה קשה לי להכיר אותם. למעט כל החבר'ה מהשכונה שלי היו לפחות מעשנים, והיו גם כאלה שלקחו טריפים ואדולנים. חיפשנו אתגרים בחיים. כבר לא עניין אותנו ללכת לסרטים או לשחק כדורגל. מה שהיה משותף לכולנו הוא, שחיפשנו תמיד דברים יוצאי־דופן. הרגשנו את עצמנו זקנים, עברנו חוויות שאפילו מבוגרים מאיתנו לא עברו.

עומד להיות פיצוץ

הכי הרבה אני אוהב ללכת למסיבות שבהן שומעים מוסיקה ומעשנים או לוקחים סמים אחרים. בסוף המסיבה אף אחד לא יודע מה קורה לו. בדרך כלל אלה היו מסיבות ברמת־השרון, בצהלה או בצפון תל־אביב. שם יש כיף של בתים, וילות. ההורים נוסעים לסופשבוע מחוץ לעיר ואנחנו עושים חיים בבית.

למסיבות שלנו באו ילדים בני 15־16. היו גם קטנים יותר. היה שם, למשל, ילד בן 12, שכבר מעשן שלוש שנים. גם הוא מצפון תל־אביב. ממש ילדון. קראו לו פוצי. ילד גנוב קטן. הכי גדולים היו בני 18. הבנות היו בעיקר בגיל 16.

אני זקן בן 80

בדרך כלל לקחתי סמים רק עם אנשים שהכרתי, ושיכולתי לסמוך עליהם. זה היה בגלל ששמעתי שעומד להיות פיצוץ. פעם אח שלי, שהיה ביחידה המרכזית, הזהיר את כל החבר'ה שעומדת להיות פשיטה. התחלתי להיזהר. הרבה חברים שלי נתפשו על־ידי המישטרה והואשמו בסחר־סמים. זה בגלל שהם היו מוכרים סמים לכאלה, שלא יודעים לסתום את הפה. אלה שלקחו סמים סיפרו על כך לחברים שלהם. מישהו שמע והלשין. הגיעו אל הפטפטנים והם הלשינו על הסוחרים.

האורגיה הכי מוצלחת שהייתי בה היתה ברמת־השרון. היינו בערך 15 חבר'ה, בנים ובנות. הבנות היו בנות 15 והבנים קצת יותר גדולים. זאת היתה מסיבת יום־הולדת של אחת הבנות. ההורים הסתלקו לסופשבוע. אחד החבר'ה נסע לרמת־אפעל וחזר עם כל מיני סמים. הביא מיזוודה — חשיש, מאריחואנה, פרודומולים ועוד כל מיני כדורים מאמריקה. ממש כמות מיסחרית. אם היו תופשים אותו על זה, הוא היה מקבל כמה שנים בפנים.

הוא התחיל לחלק את הסמים בין החבר'ה וכל אחד לקח — בנים, בנות. הכנו כיף־קפה ועישנו בנרגילה. היו כל כך הרבה סמים, שהתחלנו להכין אותם בכל מיני צורות: חשיש על מחט, בכוס מים, אבקות בתוך שתייה, בקבוקים, מה לא עשינו.

נזרקנו כולנו ולא יכולנו לחזור הביתה, אז נשארנו לישון שם. כמה חבר'ה הלכו בזוגות לאחד החדרים. אחר־כך חזרו. התפשטנו כולנו והתחלנו לרקוד ערומים ובסוף כולם שכבו עם כולם. היו כמה זוגות אבל זה לא היה איכפת לאף אחד. זה היה כייף כזה להיות חופשיים, בלי זבובים בראש.

„בעסק הזה, אם אתה נכנס אליו, אין לך יציאה אחורה, אתה מכור"

נזרקים ושוכבים

הייתי בהרבה אורגיות כאלה. לא עם אותם חבר'ה אבל בסביבת אותו הגיל. כל פעם זה היה פחות או יותר אותו הדבר. מעשנים, נזרקים ושוכבים. שיגעון.

אני מכיר אולי מאה חבר'ה שמעשנים. כל העיר מעשנת היום. אני לא חושב שיש

„ארבע פעמים לקחתי ,טריפ'. זה היה שיגעון"

הרבה בגילי שלא ניסו חשיש או סמים יותר חזקים. בצפון מעשנים יותר. בדרום מעדיפים להריח קוקאין, כי קל שם להשיג את זה. אצלי בבית־הספר היו כמה שלקחו כדורים. עכשיו, כשעזבתי את בית־הספר, אני מכיר הרבה מאקסטרני שלוקחים סמים כמו אופיום, קוקאין ואל־אס־די. רובם מצפון העיר.

אני בדרך כלל לא אוהב את החבר'ה האלה, כי הם זרוקים לגמרי ולא יודעים מה שהם עושים. זה גם הורס את הבנאדם. לקחתי, למשל, ארבע פעמים טריפ. קשה מאוד להשיג את זה. עכשיו, בעקבות הפיצוץ הגדול של המישטרה, כמעט אין טריפים בשוק. זה היה שיגעון. הייתי מרחף בין העננים ודמיינתי לעצמי כל מיני דברים. נהגנו ללכת למסיבה. במסיבות של סמים יש נוהג שבדרך כלל מגיע הסוחר אל הבית, או שהוא אחד מהחבר'ה, או שמזמינים אותו.

בדרך־כלל לא התעסקתי עם הסוחרים. הסוחרים היו משתלטים על מסיבות גדולות, כמו שאומרים — „קונים אותם". מזמינים את הסוחר למסיבה גדולה עם הרבה חבר'ה, ושם כל אחד מזמין מה שהוא רוצה. הסיבה שאני לא התעסקתי עם הסוחרים היתה, מפני שלפעמים היה אחד כזה מתחפף (נעלם) וחוזר עם המישטרה.

היו גם מלשינים, אבל אם תופשים אותך מלשין הם יכולים אפילו להרוג אותך. חבר שלי עלו עליו מהמדור המרכזי של המישטרה והוא הלשין, כי הרביצו לו מכות־רצח. אבל אחרי ששיחררו אותו, תפשו אותו הסוחרים וגמרו עליו במכות. הוא לא מת, אבל אושפז הרבה זמן בבית־חולים. בכל העסק הזה, אם אתה נכנס אליו אין לך יציאה אחורה. כי אם אתה קונה סם קשה אצל סוחר, הוא נתפש עליך ואתה קונה בקביעות רק ממנו. ואם לא תקנה ממנו ותלך למישהו אחר, הוא יקסח אותך במכות.

אני התמכרתי רק לאדולנים. הייתי אאוט לגמרי מהם. לא יכולתי להפסיק, ויום אחד היו לי התקפות והתחלתי לרעוד. תפסתי את הראש בשתי הידיים והרגשתי שהוא נופל לי. באותו יום נשבעתי שאפסיק עם זה. חברים עזרו לי והיום אני מעשן רק חשיש.

נשארתי במסיבות רגילות של קוקאין וחשיש ואורגיות קטנות. כשהחבר'ה לוקחים טריפ אין להם כוח לאורגיות, אבל כשאתה מעשן, זה בכיף. יש מסיבות שבהן שוברים את כל הבית. אני מכיר בחור אחד שכל החיים שלו היה בטריפ ויום אחד עשה מסיבה וההורים חזרו למחרת, ראו את הבית הרוס וזרקו אותו משם. הוא נשאר בטריפ לכל החיים שלו, והלך לטיפול גמילה.

לי אישית, אם להגיד את האמת, כבר נמאס מהכל. אני לא אוהב פה בארץ את הסטייל של האנשים. לא מבינים אותך פה. אני והחבר'ה שלי שונאים שמכתיבים לנו את החיים. ועוד מי — כל אלה שלא יודעים כלום ולא ניסו כלום.

אני רוצה לנסוע לחוצלארץ. אני רוצה להיות מיליונר. לבלות הרבה. לחיות את היום. לראות הרבה דברים ולחיות בדרך של הפתעות — כל יום משהו חדש, כי מה כבר נשאר ללמוד בחיים?

(המשך מעמוד 14)
ממה שהעגל רוצה לינוק, הפרה רוצה להניק" מתאימה להם, שהרי כאשר הם מסבירים, הסבריהם ארוכים ומפורטים, ופעמים אפילו חוזרים על עצמם. הפוליטיקה מושכת אותם, אולי מפני שהיא מגלמת בתוכה גם דיבור וגם שילטון. שימעון פרס — אריה — מוכיח זאת. הוא עצמו מספר, שכבר בהיותו ילד קיבל על עצמו את השילטון ואת התפקידים הציבוריים בכל כיתה שבה למד. הוא אינו המאפיין הטיבעי של בני בזל זה, בגלל יסודות עקרביים חזקים המשפיעים עליו, והמופיעים במפה האסטרולוגית שלו. כאשר הוא מופיע בפני קהל, הבעתו לא משתנה ומבטו היציב, המזכיר מבט של פרס (עוף דורס), מתקשר יותר למזל עקרב מאשר לאריה. בהשוואה למנחם בגין, שהוא „אריה אמיתי", פניו מתמלאות אור וכולו זוהר כאשר הוא ניצב בפני קהל.

באריות קיים שילוב של התנשאות ואגו פגיע במיוחד. הם מאוד רגישים לגבי עצמם, ונפגעים כשלא מעריכים את חוכמתם ונדיבותם. הצורך להרשים כה חזק, עד שהוא מסגיר מייד את בן המזל. כאשר רואים אשה המתלבשת בצורה מייוחדת, והתנהגותה מושכת את העין, או כשרואים גבר המתנהג בצורה מאוד בלתי־שיגרתית, החשד הראשון הוא: אריה.

לבם הוא המקום הפגיע ביותר בגופם, לכן הם „לוקחים ללב", איכפת להם כאשר אנשים סובלים בסביבתם והם מוכנים לעזור, עם כל הלב והנשמה. לעולם לא יזלזלו באלה שלהם הם מסייעים, ההיפך, הם יתנו להם כבוד־מלכים, בזכות היותם מקורבים אליהם. את הרגשות הם מערבים בכל דבר, אריות רבים „חשים" את ליבם, הם סובלים ממחלות־לב קלות או קשות. גם הגב הוא מקום רגיש אצלם. הם מהלכים זקופי־קומה וגאים ,אך גבם מציק להם וכואב לעיתים־קרובות.

באהבה — אין כמו האריות. החום, הלהט וההתלהבות הקורנים מהם וכן שפע הרגשות שהם מעניקים לבני־זוגם, מושכים אליהם אנשים רבים. חשוב להם שבן־זוגם יהיה בעל עמדה כלשהי, ושיוכלו להתגאות בו. גם מבחינה מינית — האש והחום שהם מקרינים, גורמים להם שיהיו מאהבים חמים, טובים, נילהבים ומלאי דימיון ומעוף. מי לא ימשך לתכונות אלה? מי שנכווה פעם באש־אהבתם לא יוכל להינתק מהם. לעיתים צצים משברים בחיי־הנישואין שלהם, וזאת כאשר כבודם־העצמי נפגע. על בן־זוגם לדעת להתייחס אליהם בכבוד, לחלק שבחים מדי פעם, ובעיקר לא להצר את צעדיהם. החופש נחוץ לבן מזל זה, וכשמנסים לשלול ממנו את חרותו הוא פשוט נעלם. אריה החש חופשי, אין מסור ממנו למישפחתו. את ילדיו הוא אוהב וקשור אליהם, אך חסרונו הוא הפינוק. הוא לא יכול לסרב לכל בקשה של ילדיו, ולמעשה הילד הוא היחידי שמסוגל לשלוט באריה. אריה אוהב ילדים, לא רק את ילדיו. כל ילד מרכך את ליבו. מורים וגננות רבים במזל זה מוכיחים זאת.

בענייני ממון אין בזבזנים כאריות. חשובה להם ההרגשה שהכסף מצוי בשפע, והם יבזבזו אותו במיסעדות, בתי־קפה, הימורים, אירועי־ספורט, בתי־אופנה, יצירות־אמנות, וגם על חברים; לפעמים אפילו על מכרים מיקריים. נדיבות־ליבם מביאה אותם להעניק מתנות בשפע, וכאשר כיסם נשאר ריק הם אינם דואגים, הם משוכנעים שלמחרת הוא יתמלא מחדש. סיפור קטן ימחיש את בזבזנותם יותר מכל: בהיותי בספרייה, בחיפושי אחרי ספר, קלטה אוזני שיחה בין ילד אריה לבין הספרית. היא דרשה ממנו שישלם קנס בסך שתי לירות על אי החזרת הספר בזמן. האריה הקטן הוציא שטר של עשר לירות, ובפנים תמימות אמר: „קחי, ותשמרי לך את העודף."

אריות מפורסמים אצלנו הם המנצחים מנדי רודן ולוקאס פוס, העיתונאי שלמה נקדימון, הפרופסור שלמה אבינרי. הצייר אברהם אופק, והשדרנים בני הנדל, וגד בן־ארי. ובעולם: קרל יונג, נפוליון בונפרטה, בניטו מוסוליני, פידל קסטרו ואלפרד היצ'קוק.

univers אוניברס

אוניברס מציעה: מבחר טיולים נפלאים במחירים ללא תקדים

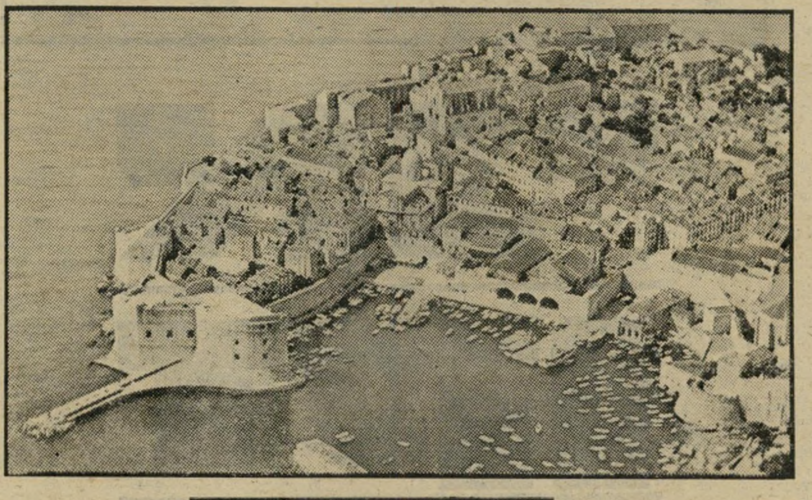

16 ימי טיול מהנים
חוויה בלתי נשכחת
יוגוסלביה
יוון
כולל:
טיסות. איכסון במלונות דרגה א',
חצי פנסיון
סיורים באתרים גנים לאומיים וכו'
990 $ בלבד

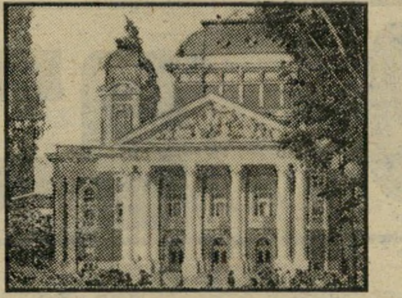

26 ימי חוויות ובילויים
רומניה
יוגוסלביה
בולגריה
כולל:
טיסות. איכסון במלונות מדרגה א',
פנסיון מלא ברומניה ובולגריה
2 ארוחות ליום ביוגוסלביה
1595 $ בלבד

תל אביב: רח' רמב"ם 17 (ליד אלנבי) טל. 622976 613971. רח' דיזינגוף 204, טל. 223463
חיפה: דרך העצמאות 88, טל. 522041

הופיע!
ספרו החדש של גבי רוזנבאום
מגרות
שבוע של התאבדות
להשיג בחנויות הספרים המובחרות
הפצה ראשית: בית־עלים

כל המתמודדות על תואר
מלכת המים 80'
תזכנה במצלמת הפוקט
Vivitar

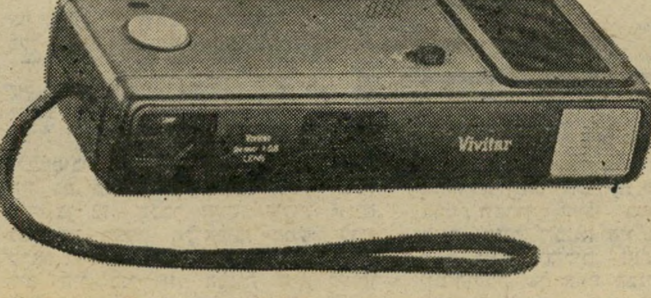

במדינה

דרכי חיים

אשף העירום

הנאשם המתערטל במהירות הבזק

אחד הפרטים המעניינים, בעדותה של המתלוננת באונס, היה כי בעת מאבקה עם הנאשם, סמיר עוואד, קרה דבר מוזר (העולם הזה 2221). המאבק ביניהם החל בחדרה, כאשר שניהם לבושים בגדי־חורף מלאים. אולם תוך כדי מאבק ובלי שראתה ביצד קרה הדבר, תוך שבריר שניה, היה סמיר עירום. משך כל הזמן היו ידיו עסוקות בהכנעת המתלוננת, והיא לא ראתה אותו נוגע אפילו בבגדיו, ובכל זאת היה לפתע עירום לחלוטין.

התובע הוותיק, עוזי שראטר, החליט לחזק את עדותה של המתלוננת בעדות נוספת. הוא הזמין לדוכן־העדים שוטר. בחקירה העיד השוטר, כי היה אחד מצוות־החוקרים שעסק בחקירת עוואד בתיקים אחדים. באחד הימים, כאשר שאלה מסויימת של החוקרים הרגיזה את הנחקר, קרה לפתע דבר מוזר:

מזוכה עוואד
ראש בכותל

האשה רבחיה

החברה מריה

האם אפשר להתפשט — כאשר הידיים עסוקות באונס?

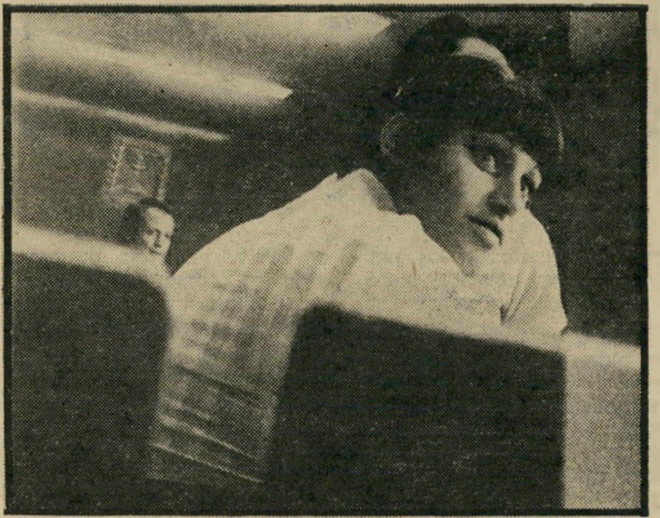

הבת זיזו
התקפה היסטרית

בטרם הספיקו השוטרים לשפשף את עיניהם, עמד לפניהם סמיר עירום כביום היוולדו. איש לא ראה אותו נוגע בבגדיו, והדבר קרה בחטף כזה שלא היתה כל אפשרות לעצור בעדו. רגע אחד היה החשוד לבוש כהלכה ובמשנהו עמד לפני החוקרים עירום ועריה.

בכלא ובחוץ. סניגורו של עוואד, מאיר זיו, תקף את ראיות התביעה בכך שהצביע על אליבי של הנאשם. בתאריכים שציינה המתלוננת, כבאים בחשבון ליום האונס, היה עוואד כלוא בבית־הסוהר. הוא ריצה שם עונש־מאסר של שמונה שנים על מיקרה קודם שבו הורשע באונס חיילת־חיב״ה בתל־אביב.

התברר כי בשני הימים הללו אמנם חזר עוואד לבית־הכלא, אולם באותו זמן כבר היה אסיר שיצא לעבודות־חוץ, וחזר בערב ליישון בבית־הסוהר, וגם זכה לחופשות. ביום החמישי, שבוע לפני התאריכים שצויינו על־ידי המתלוננת, היה הנאשם בחופשה.

כרגע יושב הנאשם בבית־המישפט, כשהוא אפוף אהבה וחום של חבריו וחברותיו. בספסל הראשון באולם יושבות שלוש נשים צעירות. אחת מהן היא אשתו הנוכחית, צעירה ערביה בת הכפר אום־אל־פחם. היא נמצאת בהריון מתקדם, והעובר שייך לנאשם. האשה, רבחיה דעייף, היא בת 21 ומתגוררת עם עוואד בביתו ביפו.

שערוריה רבתי. לידה יושבת צעירה אחרת, נאה למראה. רק ליסתה המרובעת מזכירה את מיבנה פניו של סמיר. זוהי זוזו עוואד, בתו בת ה־19 של סמיר מאשה יהודיה. גם זוזו מתגוררת עם אביה ביפו. כאשר ניסתה למסור לו בבית־המישפט אוכל לפני שבוע, והשוטרים מנעו זאת בעדה, פרצה שערוריה־רבתי בבית־המישפט. זוזו צעקה ובכתה, ואביה, שנדבק בהיסטריה שלה, השתולל גם הוא וחבט את ראשו בכותל, עד שכל בית־המישפט הזדעזע. שלושה שוטרים לא הצליחו להרגיעו.

השלישית בחבורה היא מריה קופטי, צעירה ערביה בת הדת הקופטית, ילידת נצרת. היא בילתה זמן־מה במעון לנערות סוטות צופיה, אשר נסגר. משם עברה

(המשך בעמוד 70)

(המשך מעמוד 69)
להתגורר בביתו של עוואד, יחד עם יתר בני מישפחתו.

לסמיר, הנחשב כאחד מ„הגב־רים" של יפו, יש עוד בן קטין, הנמצא במוסד. גם בן זה הוא מ־אשה יהודיה, שאיתה חי סמיר זמן מה.

סחיטה באיומים. בית־המיש־פט, בראשותו של הנשיא, השופט בנימין כהן, זיכה ברוב־דיעות את סמיר מהאונס שבו נאשם. אמנם, סמיר יושב כרגע במעצר בתיק אחר, שבו הוא נאשם בסחיטה וב־איומים, אך אימת האונס הוסרה מעליו.

כיוון שטרם ניתנו הנימוקים לזי־כוי, אין לדעת במה נכשלה הת־ביעה, והיכן נותר הספק בליבו של בית־המישפט.

מישפט

כנופיית עקרות־הבית

האם קיימת כנופיה של עקרות בית המתמחות בגניבות מבוטיקים?

החוקר דויד דהאן ממישטרת בת־ים עלה על דוכן העדים ו־סיפר סיפור מדהים. לדבריו, קיי־מת כנופיה של עקרות־בית, נשים צעירות ללא עבר פלילי, הפוש־טות על בוטיקים בבת־ים, ואולי גם במקומות אחרים בארץ, וה־גונבות דיברי־לבוש בכמויות אדירות.

הוא ביקש, על כן, את מעצרן של בנות־הדוד רוזינה אייזיק ו־מזל ג'רסי. השתיים אמנם נראות ומתנהגות כעקרות־בית רגילות. יש להן מישפחה וילדים, ואין להן עבר פלילי. אבל, לדיברי החוקר, לפני ימים אחדים יצאו השתיים למסע־רכישות בבוטיקים בבת־ים. הן נעצרו כאשר בעלת אחד הבוטיקים ראתה לפתע ערי־מה של קולבים ריקים, וכל השמ־לות שהיו תלויות עליהן מוצנ־עות בתיקה הגדול של רוזינה.

שלוש בחנות אחת. כאשר ניסתה בעלת־הבוטיק להתקשר למישטרה, תפסה מזל, לדברי בעלת־הבוטיק, בשפופרת הטלפון, משכה אותה מידה, הלמה בראשה ונמלטה מהמקום. המישטרה, שה־גיעה למקום, הצליחה לעצור את רוזינה. בחיפוש שנערך בביתה נתפסה כמות של בגדים, שלא היתה מביישת בוטיק בינוני.

המישטרה הזמינה בעלי־בוטי־קים מבת־ים, ותריסר מהם זיהו באוצר של רוזינה בגדים שנגנבו מחנויותיהם. אחת המזהות סיפרה כי כאשר נעלמה מחנותה השימלה האדומה, שנמצאה בביתה של רו־זינה, היו בחנות שלוש נשים. כולן הגיעו יחד, וכנראה עשו את עבודתן בשותפות. דבר זה העלה בדעתה של המישטרה את הרעיון כי מדובר בכנופיית עק־רות־בית.

בביתה של בת־הדודה מזל לא נמצאו בגדים שנגנבו מבוטיקים. אבל המישטרה טענה כי היא השותפה השניה, וכי עדיין מחפ־שים את האשה השלישית בחבורה.

החוקר ביקש מהשופט אפריים שלו לעצור את השתיים למשך 15 יום, כדי להשלים את החקירה.

בדרך לרבנות. בשלב זה התערב סניגורה של מזל, עורך־הדין דרור מקרין. הוא שאל את החוקר מה היתה גירסתה של רו־זינה לפגישתה עם מזל באותו בוקר. החוקר אמר כי זו סיפרה לו שפגשה את מזל במיקרה, ומזל היתה בדרכה לבית־הדין הרבני כדי לתבוע מזונות מבעלה. רוזינה הזמינה אותה לבוא איתה לקנות שמלה, ואחר כך תתלווה אליה לבית־הדין.

„מה היתה גירסתה של מזל בענין הפגישה?" שאל מקרין, ו־החוקר הודה כי בפיה היתה גירסה זהה. והרי השתיים לא נפגשו כלל אחרי המעשה, ולא היה להן זמן ואפשרות לתאם עמדות.

מכיוון שבביתה של מזל לא נמצאה סחורה גנובה, ומכיוון שסיפורה בדבר פגישה מיקרית אומת בידי חברתה, החליט השו־פט לשחרר את מזל אחרי ארבעה ימי־מעצר בילבד. רוזינה נשארה, בינתיים, במעצר.

עיתונות

מילחמת העורך במישטרה

„המישטרה לוחמת בי!" טוען העורך. „יש לו דמיון עשיר!" טוען המפקד

„היום, אחרי שהתגלה שגם חוטף הילד אורון ירדן הוא מ־נתניה, מה שיגידו על העיר הזאת יהיה נכון. מימדי הפשיעה בעיר הם בקנה־מידה בינלאומי. כל פושע מתחיל מוצא בעיר הזאת מרחב־פעולה בטוח. העיר הזאת היתה פעם עיר שקטה, ולא ידעו בה מה זה אלימות. המישטרה בנתניה אינה עושה כלום כדי לבער את הנגע הזה. היא ממש מעודדת את הפשיעה, והתוצאות נראות יום־יום בעיר!"

בהאשמות כבדות נגד המישטרה יוצא ניסים גבאי, עורך שבועון מקומי בעיר, מטרופולין. מילחמתו הגלוייה החלה כשפירסם מאמר תחת הכותרת: „המישטרה מעו־דדת הפשע בנתניה." במאמרו הע־לה גבאי, העורך וגם הכתב ה־יחידי של עיתונו, פרשיות איש־יות שלו עם המישטרה.

„תליתי בפתח מישרדי שלט מאיר־עיניים, הנושא את שם ה־עיתון," מספר גבאי. „שלושה פירחחים נתפסו על חם בשעה ש־חיבלו בשלט בזדון. הבאתי את ה־שלושה למישטרה, ושם החליטו לא לפעול בנידון. הם החליטו להשאיר את הטיפול בידי, על־ידי קובלנה פרטית לבית־המישפט. ב־יום החמישי שלאחר מכן תפסה פקידתי בריון נוסף, המחבל בש־לט. צעקותיה לא הפחידו אותו, ו־תוך כדי היאבקות עימו קרע ב־פרעות את עור־ידה עד זוב דם. הוא שבר את שעונה וברח. גם לפנייתי זאת לא היו כל תוצאות. הבחור פשוט ברח.

„במישטרת נתניה לא מודעים למה שהם עושים לעיר הזאת. יש פה עידוד לפושעים, בכך שאין יד קשה נגדם. הגנבים, המשחי־תים ויתר חלאת־האדם חוגגים, ו־הציבור הדומם יכול רק לשתוק."

גבאי קובל על כך שמיום פיר־סום כתבתו הראשונה נגד המיש־טרה, באחד במארס, נטפלת אליו המישטרה ללא הבחנה. „אני צריך להזדהות לפני השוטרים על כל צעד שלי. הם פשוט מחכים לי. כשאני יוצא מהעיר לכיוון תל־אביב, מחכה לי ניידת ביציאה ו־עוצרים אותי. בדרך כלל נגמר ה־עניין בדו"ח על אי־ציות לתמרו־רים, אי־נשיאת רשיונות או אי־חגירת חגורת־בטיחות.

„לפני שפירסמתי את הכתבה, הייתי נקי מכל עבירת־תנועה," טוען גבאי, „עכשיו התיקים שלי מלאים בדו"חות, וחובותי למיש־טרה מסתכמים ב־8000 לירות.

„אני לא מתכונן לשלם אף אחד מהדו"חות. אני מודיע בזאת על מילחמת־נגד. בו־זמנית אני שולח את טענותי ליועץ־המישפטי ל־ממשלה. בגלל חובותי למישטרה שללו לי את רשיון־הנהיגה לש־לוש שנים במישפט שנערך שלא־לפני. אין לי זמן לבוא לבזבז שעות בגלל ששוטרים נטפלים אלי!"

שופט שדו
תמימות של עקרות־בית

20 עבירות חמורות. גבאי מתלונן במיוחד נגד שלום לוי, סמל במישטרת נתניה, הנותן לו, לדבריו, דו"חות בסיטונות.

„שלום לוי אמר לי ,אתה יכול לכתוב עלי כמה שאתה רוצה ב־עיתון.'" השוטרים בנתניה מרגי־שים כמו אלוהים, והאזרחים דפו־קים," טוען גבאי. „אני הכי דפוק מכולם. יש שוטרים שהבינו ש־יותר מדי נטפלים אלי, ועוזבים

(המשך בעמוד 74)

בתחרויות על תואר
מלכת המים 1980
תדגמנה לקהל הצופים
את סנדלי האיכות של
נימרוד nimrod

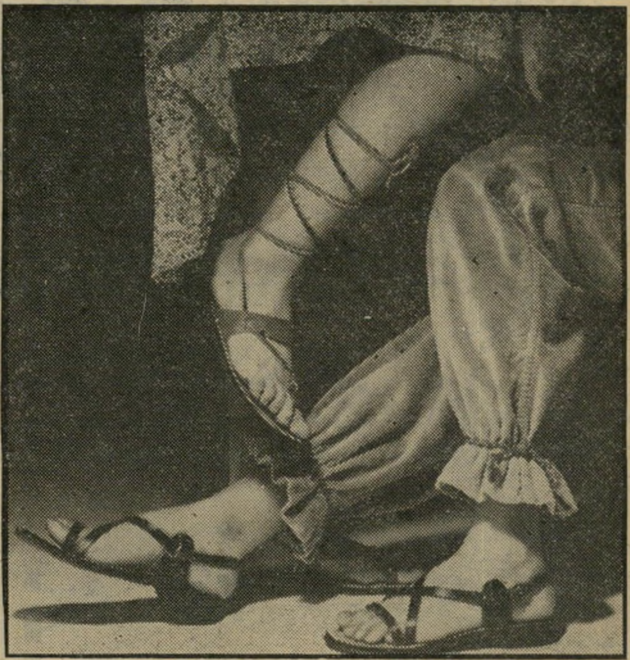

כן!!!
גם המתמודדות על תואר
מלכת המים '80
שותות את המשקה
שמטריף את העולם

יבואנים ומפיצים בלעדיים בישראל:
י.ד., עסקים בע"מ, ת"א, טל. 832236

השופט אילת נדהם כשנודע לו שרב־סמל במישטרה פעל בשמו ללא רשותו

השוטר הפרטי של רונן

עורך־דין יהל
חולה עם תעודה

השופט, חיים אילת, הרים את ראשו והתבונן בתמיהה בעורך־הדין שניצב מולו. היחסים בין אילת, שופט שלום תל־אביבי ותיק, לבין עורך־הדין אברהם יהל, אחד המישפטנים הוותיקים והמפורסמים בעיר, היו במשך שנים תקינים. בין השניים התפתחו, בעת המישפטים הרבים שאותם ניהלו בצוותא, יחסי הבנה ואמון. טון הדיבור של יהל, למרות שהיה מנומס, נראה לאילת חריג. „אני לא מבין מדוע אדוני לא מאמין לי. כשאני אומר שאני חולה, לא צריך לשלוח אלי שוטר למישרד,” קבל יהל בפני השופט. היה זה אחרי שאילת שאל את יהל לשלומו ואמר: „שמעתי שהיית חולה.”

אילת לא זכר ששלח שוטר לביתו של יהל או למישרדו. „על מה אדוני מדבר?” שאל את עורך־הדין בתמיהה. „אני מתכוון לכך ששלחת שוטר למישרד שלי, כדי לבדוק אם אני באמת חולה,” השיב יהל.

השופט הפסיק את הדיונים, הזמין את יהל ללישכתו וביקש לשמוע פרטים. „אני פשוט לא מבין למה אתה מתכוון.” אמר לעורך־הדין.

ידיד במדי שוטר

בלישכה התבררה הפרשה כולה. לפני כמה חודשים הגן יהל על אברהם חכים, בעל חברה למערכות סטריאו, בתביעה שהגיש נגדו המיסעדן התל־אביבי אלי רונן. על פי טענת רונן הוא השכיר לחכים את מיסעדתו, אצל רונן, בככר מלכי־ישראל, עבור 8,000 לירות לחודש. על פי כתב־התביעה לא עמד חכים בתשלומים, והשטרות שהוא נתן לרונן לא נפרעו.

בפי חכים נשמע הסיפור קצת אחרת. הוא אמנם הודה ששכר את המיסעדה מרונן תמורת הסכום הנ״ל, והפקיד בידו שטרות. אולם לדבריו שכח רונן את המשך הפרשה, כשהגיש את המישפט. כעבור ארבעה חודשים מהיום שבו שכר את המיסעדה, הבין חכים שעשה עסק רע. למיסעדה יצא שם רע בכל גילגוליה, ואנשים פשוט לא באו לסעוד בה. „אני גם הבנתי שזה לא המיקצוע שלי, וכי לעולם לא אצליח להיות מיסעדן,” הסביר חכים.

הוא פנה אל רונן וביקש לבטל את חוזה השכירות. ואמנם, אחרי שמצא שוכר אחר, הסכים רונן להתיר את החוזה. השטרות נשארו משום־מה אצל רונן, וחכים כלל לא חשד שרונן ינסה להרוויח פעמיים דמי־שכירות עבור מיסעדה אחת. לכן נדהם כשהשטרות הוצגו לפרעון ואחר־כך אף הוגשה תביעה.

פסק־הדין במישפט רונן־חכים עדיין לא ניתן. באחת הישיבות ביקש יהל מבית־המישפט לדחות את הדיון משום שהוא חולה. השופט נעתר לבקשה, וקבע מועד חדש. דחיית מישפטים היא עניין של יום־יום בבתי־המישפט בישראל, ואיש לא התרגש מכך.

איש, מילבד אלי רונן עצמו.

הלה הלך למישרדו של יהל, ברחוב אבן־גבירול בתל־אביב, אך כבר בטרם שנכנס שמע מבחוץ את קולו של יהל. רונן, שהיה משוכנע כי יהל נמצא בפנים, לא התעצל, מצא שוטר, וביקש ממנו להתלוות אליו למישרד כדי לבקש מיהל תעודה־רפואית שתוכיח כי הוא באמת חולה. רונן והשוטר נכנסו למישרד, ויהל המופתע אף לא ביקש מהם צו של בית־מישפט. הוא האמין לשוטר, שנשא דרגות רב־סמל, כי השופט אכן שלחו כדי לברר אם הוא בריא או חולה.

מסעדן רונן (עם פרדריקה סגל)
בשם בית־המישפט

על שולחנו של יהל היתה מונחת תעודה־רפואית, שאסרה עליו לעבוד והורתה לו לנוח. הוא נתן לשוטר תצלום של תעודה זו. רק אחרי שיהל קבל בפני השופט על כך שלא האמין לו, התברר לו שהשופט כלל לא שלח שוטר למישרדו.

על מה שבאמת אירע חלוקות הגירסות. רונן טוען שסיפר את הסיפור לשוטר־תנועה, שאותו פגש במקרה ברחוב, והלה התנדב לעזור לו אחרי שהתלונן כי יש עורך־דין מסויים ש„עושה לו צרות”. המפקדים של אותו רב־סמל טוענים כי הדבר לא יתכן. שהרי קשה להאמין ששוטר היה בא למישרדו של עורך־דין, בטענת־כזב שיש בידו צו של שופט, כדי לבדוק את מצב בריאותו של אותו עורך־דין. מפקדי מישטרת מחוז תל־אביב החליטו להעמיד את השוטר לדין, ובינתיים השעו אותו מתפקידו.

אולם לא רק השוטר יועמד לדין פלילי, אלא גם אלי רונן. במישטרת תל־אביב ידוע רונן כמי שיש לו קשרים מייוחדים במינם עם שוטרים בדרגים שונים. לרונן יש עבר פלילי. פעם נתפס בנמל־התעופה בן־גוריון, אחרי שמפקד הנמל התיר לו להיכנס לאולם המכס, שהכניסה אליו אסורה לאזרחים רגילים. אז נחשד רונן כי עזר לסגן ראש עיריית אשקלון לשעבר, אברהם אבו־חצירא, לעקוף את המכס ולהבריח טובין. אחר־כך נעצר שוב, כשהצליח להשפיע על שוטרים להעביר לעציר מסויים סטייקים, סיגריות ומשקאות. למפקדי מישטרת תל־אביב ברור לגמרי, שהרב־סמל שנילווה לרונן הוא חברו וכי עשה את שעשה מתוך ידידות למיסעדן שאינו בוחל באמצעים.

עתה לא נותר לרונן אלא לקוות, שהדיון בתביעתו נגד חכים יסתיים לפני שתידון התביעה נגדו, בגין השימוש שעשה בשוטר לצרכיו הפרטיים.

אמנות

הקלע האמנותי

גבר תמיר וכחול־עיניים, שעבר לתומו ליד בית אגודת הציירים בתל־אביב, נכנס פנימה ונכווה. בו במקום החליט להירשם לקורס לתחריט.

ההחלטה הזו הביאה אותו, בסופו של דבר, אל עולם האמנות, שאותו כה אהב, ושבו עסק בחשאי במשך שנים. הגורל מילא תמיד תפקיד חשוב בחייו של מנחם ארז, וההחלטות ספונטאניות שלו הפכו לא פעם את קערת חייו.

ארז, יליד פתח־תיקווה בגיל העשרה, התמחה בקליעה למטרה והיה פעמיים אלוף הנוער בקליעה למטרה. בגיל 18 אף נסע עם נבחרת ישראל למוסקבה, לאליפות העולם. כשהיה בצבא המשיך להשתתף בתחרויות, ויום אחד, כשעמד להתחיל קורס מסויים, קיבל הזמנה להשתתף בתחרות קליעה ברומניה. ההזמנה קסמה לו, והוא ביקש ממפקדו לדחות את הקורס. המפקד ענה לו: „או הקורס — או הקליעה, עליך לבחור.” הצעיר הנבוך התלבט. לבסוף ויתר על הקליעה, ובחר בקורס שקבע את מקצועו לשנים. „מי יודע, יתכן שמסלול חיי היה שונה,” מספר ארז, „אם הייתי מוותר על הקורס. יכול להיות שהייתי אמן בגיל צעיר יותר.”

איפוק ומחשבה. אהבתו של מנחם ארז במשך שנים רבות — בשעות הפנאי — היו ציורים כמעט מיניאטוריים, בעלי אופי סוריאליסטי. הקורס לתחריט, באגודת הציירים, הפגישו לראשונה עם עולם האמנות וגרם לו להתחכך בציירים. העבודות השונות שראה גירו בו את היצר לדעת עוד ועוד אודות האמנות. „אז גיליתי שחסר לי הרבה, ונרשמתי ללמוד במכון אבני,” הוא מספר.

בחודש אוגוסט הקרוב אפשר יהיה לצפות בעבודותיו, באולם אגודת הציירים, במיסגרת תערוכת הבוגרים של מכון אבני. אך בטרם יוצג כיאה וכנאות לבוגר, הוא מציג עתה את תערוכת הבכורה שלו בגלריה האינטימית דוגית, בתל־אביב. הצעיר הרגוע והשקט יוצא בתערוכה בשלה, מעמיקה ורצינית. שבה הוא מתמקד בנושא מוגדר: קו ישר, קו עקום וקו שבור. הוא מבצע בטכניקות מגוונות — החל מהדפס משי וכלה בציור ובפיסול — את כל הצורות המתהוות מצורות־יסוד כמשולש, עגול וריבוע. תמציתי בצורה ובצבע, הוא משאיר ליצירות לגלות את המסר שלו בצורה המושלמת ביותר — איפוק, מחשבה ותיכנון.

תערוכה בקולנוע

מרים שרון עוסקת, החל משנת 1973, בסוג מיוחד במינו של אמנות — אמנות נשים. במיסגרת עבודותיה הציגה במקומות שונים בארץ ובעולם, וזכתה בביקורות נלהבות מפי מבקרת־האמנות האמריקאית לוסי ליפארד. בארץ ניסו רבים לחקותה ולתפוס טרמפ על רעיונותיה, אך לשווא. כל מי שמקורב אך במעט לאמנות בארץ, הגיב בחיוך למראה „האוהלים” של בתיה ארואטי, שנוצרו במהלך השנה האחרונה, כי הם הזכירו את אוהליה של שרון מ־73'.

באירוע יוצא־דופן הביאה מרים שרון את כל סוגי האמנות שבהם היא עוסקת, אל אולם קולנוע, ונתנה לקהל הזדמנות לחזות בעת ובעונה אחת בכל הפרוייקטים שאותם יצרה בשנים האחרונות.

במה כה שונה הצגת אמנות פלסטית באולם סינמה 2, למשל, מתערוכה רגילה? ראשית, מרים שרון אוהבת להציג במקומות לא־שיגרתיים. הקהל שבא לאולם הקולנוע, אחרי שראה את המודעות התלויות על גזעי העצים ברחוב, ציפה לדבר אחד וקיבל משהו שונה — תיעוד של פרוייקטים שנעשו מאז 73' ועד 80'. אנשי קולנוע ואמנים מילאו את האולם. נשים שימשו כרטיסניות ומפעילות המיכשור הטכני. שתי מקרנות של שיקופיות, מצלמת־קולנוע ושני טייפרקורדים השלימו זה את זה בהצגת העבודות לעיני הצופים. ברגע נשמעו קולות הנשים שהשתתפו בפרוייקט הר הגלבוע. בצילומים ראו את הופעתן על ההר, במסכות ועם לפידים.

למה גלבוע? מרים שרון נמשכה להר. בטן ההר מסמלת בעיניה אשה הרה. כל עבודותיה, המכילות סימבולים נשיים מובהקים, נועדו למעשה להחזיר לאשה את מקומה במיתוסים הקדומים. בקרב השבטים שגרו ביוון הטרום־קלאסיות, שררה אמונה באלה ולא באל. גם במיתוסים המצריים הקדומים נזכרת האלה איזיס כאלה־האם, ועשתורת היא האלה הכנענית השלטת. באגדות יוון מוסבר עניין השתלטות הגברים והפיכתם לעליונים בסיפור משעשע על ערמומיותו של זאוס, שהרג את אביו ונטל את השילטון מידי האלה הראשית, בחלקו את התפקידים לשלוש אלות נפרדות. השילוש הקדוש של האלה־האם, הבת והנימ־

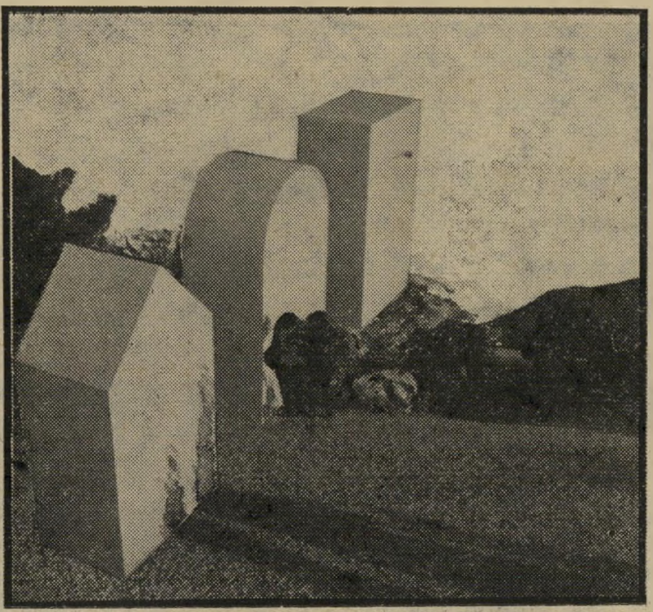

קו ישר, קו עקום, קו שבור — פיסלו של מנחם ארז
תימצות, תיכנון ואיפוק

בנופש במלון המלך שאול

אשקלון — KSH

במלון "המלך שאול" הנאתכם מן הנופש מלאה כי המלון דואג גם לילדיכם: גננת צמודה לחצי יום לילדים עד גיל 6 ומדריך למשחקי חברה לילדים עד גיל 12.
לרשותכם בריכה אולימפית, מדשאות, מרפסת שיזוף, סאונה, חדר התעמלות, בר ומועדון לילה, סרטים ועוד. חדרים נעימים, מיזוג אויר בכל חדר, רדיו וטלפון. מטבח מעולה **וכשר.**
המחיר 1550 ל"י ליום (לאדם בחדר זוגי, פנסיון מלא כולל מע"מ)
הנחה לילדים בחדר ההורים: 50% עד גיל 6, 30% עד גיל 12.

חידוש! נפתחה מחלקה מיוחדת לבריאות והרזייה, בניהולה של דיאטיקנית מארה"ב. דיאטות להרזייה וצמחונות בפיקוח המומחים שמחה ואלי. השגחה רפואית מלאה. פרטים במלון ובסוכנויות הנופש.

הזמנות במלון: טל. 34124-5-6-7-8-9 (051)

ובסניפי קל שרותי נופש
ת"א: (פתוח רצוף 0900-1900)
בלילה - מזכירה אלקטרונית, גורדון 28, טל. 222042
אבן גבירול 140 טל. 450359 (פתוח רצוף 0900-1900)
חולון: סוקולוב 86 טל. 892305
ירושלים: המלך ג'ורג' 23 טל. 228258
רמת־גן: ביאליק 56 טל. 731773
ראשל"צ: רוטשילד 37 טל. 997965
רמלה: שד' הרצל 72 טל. 054/25294
וב"כוכב 2" אלנבי 113 ת"א טל. 623925 615897

הורנאר

— גזור ושמור —
מאות סטודנטים ישראלים בארה"ב קוראים את „מידע” מדי חודש.
הענק לבני משפחתך וחבריך השוהים בארה"ב מתנה מקורית — מנוי על **עתון „מידע”** (שנה — 10 דולר, חצי שנה — 6 דולר).
כתובת המערכת והמינהלה:
Maida, P.O.Box 833
Havertown, Pa. 19083
U.S.A.
„מידע” — העתון שלנו בארצות־הברית
גליון מס' 10 יופיע באמצע אוגוסט

כל המתמודדות הסופיות בתחרות
מלכת המים 80'
תטוסנה לטיול משגע ביוון
במטוסי חברת
OLYMPIC

"סלע"
דשיון 197
42 51 51
ללקוחות ללא הוצאת הכלים

תן טרמפ לחייל

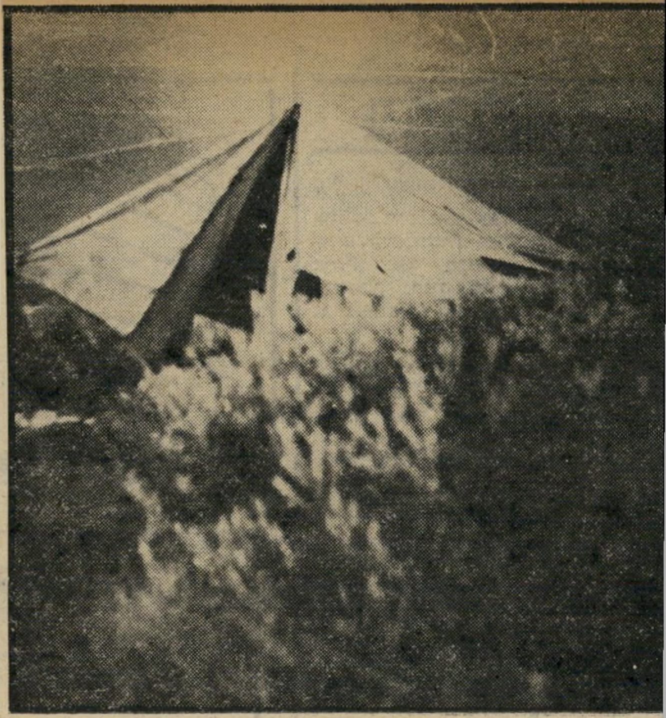

אוהל האלה על הר גילבוע של מרים שרון
• מיתוסים קדומים ושילוב בטבע

פה, הפך במיתוסים הנוצריים ל־אב, הבן ורוח־הקודש.

שרון, המקורבת למיתוסים ה־קדומים, משתמשת בקולות ובמל־בושים הנשיים כדי להעניק לנוף אופי חדש. על הר הגלבוע הלבי־שה את הנשים באוהלים, ועם הרוח שהניעה והניפה אותם, קיבל ההר מימד נוסף. הקשר של ההר למיתולוגיה שלו, הקשורה בשאול המלך, סמל המיתוס הגברי, מול הירח המלא, שהוא סמל נשי, היו שלמות אחת.

ב־1978 עשתה שרון את פרוייקט אשדודה שלה, בהשתתפות פועלי הנמל. היה זה ניגוד לפרוייקט אוהל־האלה על הגלבוע. הגברים שהשתתפו הפעם השתנו, בגלל נו־כחות הנשים, והפכו יצירתיים. הם חוללו, נעו, שרו ויצרו קומפוזיציות מופלאות. האמנית המוכשרת הק־רינה עוד פרוייקטים שלה, כמו האדמה השחורה, אשה נודדת, א־טור, וניו־יורק -- כרך 79'. בכולם הצליחה להעביר את המסר שלה היישר לצופים.

אמנית העושה ומאמינה במה ש־היא עושה, בולטת בייחודה.

מצא את ההבדלים

מוסיאון תל־אביב מעשיר את מבקריו בשפע תערוכות מהארץ ומהעולם. הרצון להעניק חוויות מסוגים שונים הביא את המוסיאון ליצור מיסגרת שונה לתערוכות בשם חדשות. שני אולמות גדולים ונאים בקומת הקרקע הוקצו ל־פרוייקטים אלה. האוצרת החביבה של התערוכות, שרה ברייטברג, מסבירה בקטלוג הנילווה, כי ה־מדובר בתערוכות של אמנים צעי־רים, שלא זכו עדיין בהכרה, וב־תערוכות של אמנים ותיקים, ה־מכילות רעיונות חדשים.

התערוכה, התופשת עתה את חלל האולמות של חדשות 2 היא תערוכתם של הפסל אברם רפאל (43), חבר קיבוץ מנרה, ושל אורי קצנשטיין (29). זוהי תערוכתו ה־ראשונה של קצנשטיין. לכן יש אולי צידוק להצגת יצירתו, (אם כי מתעוררת השאלה האם יש איזשהו הסבר ליצירה סתמית ו־פשטנית, שאינה מביעה דבר). לגבי יצירתו של רפאל מתעוררת ה־שאלה ביתר שאת. היצירות, ה־בנויות כולן מברזל בצורת מסמ־רים היוצאים מאובייקט דמוי־מי־טה, יוצרות אסוסיאציה של מיטת־סדום המיועדת לפאקירים. איפה פה החידוש? פסלים דומים ל־אלה יצר האמן האמריקאי הידוע לוקאס סאמאראס כבר ב־1962! ואם מתבוננים היטב בצילום פיס־לו של סאמאראס, רואים בו את סך כל המרכיבים של עבודות קצנשטיין ורפאל גם יחד: מסמ־רים — הנמצאים ביצירת רפאל, וסכין — הנמצאת אצל קצנשטיין. אכן, עוד דוגמה של חידה בנוסח „מצא את ההבדלים".

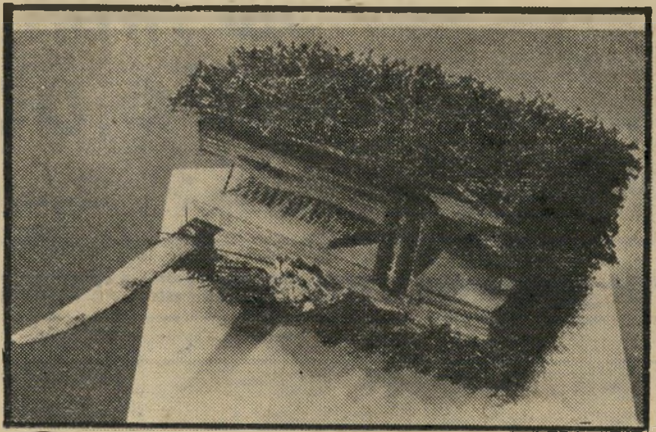

• **פסל של לוקאס סאמארס**
שנת 1962

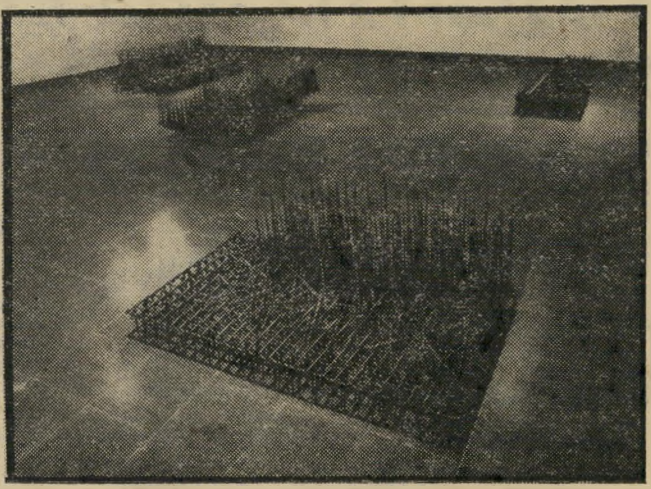

ברזל מולחם של אברהם רפאל
שנת 1980

כתמים

■ הציירת הוותיקה **לאה ניקל** יוצאת פאריסה. לא, הפעם לא מדובר בשהייה של שנים, כמו בעבר. הציירת, שחזרה לפני כמה שנים משהות ממושכת באירופה ובאמריקה, פשוט כמהה לחוש את אווירתה של עיר האורות, ולקלוט גרוי אמנותי ויצירתי מבשמיה של פאריס. הדבר התאפשר הודות ל־סטודיו שהועמד לרשותה בסיטה, עיר האמנות — בניין ענק המכיל סטודיות לציירים צרפתים וזרים. בחודשים שבהם תשתהה שם, תנ־ציח לאה את התרשמויותיה ב־צורה האכספרסיבית, רבת העוצ־מה והרגש, האופיינית לה.

■ כל סטודנט באוניברסיטת תל־אביב, וכל מי שביקר בה אי־פעם, מכיר את פיסלו של **יגאל תומרקין**, הניצב סמוך לבניין הפקולטה לאמנויות. הפסל, המז־כיר במידה מסויימת טנק וקנה של תותח, הצבועים בלבן, צהוב ו־אדום, עומד הרוס בחלקו ואין מו־שיע. החלק המתכתי המרכיב את תמיכת „קנה התותח" לא עמד בפני כוחות ההרס ושיני הזמן, ו־קרס תחתיו. חלק הפסל שנפל חסר מאוד ופוגם בצורתו הכללית. אמנם האוניברסיטה פנתה למישרד מהנ־דסי קונסטרוקציות שימעוני־אילן, והללו הזמינו הצעת מחיר אצל מומחה מבאר־שבע, אך האישור לביצוע העבודה טרם ניתן. עד מתי יעמוד הפסל בעלבונו? תומ־רקין טוען, שלא בידו הפיתרון. לדבריו מחלקת התחזוקה של ה־אוניברסיטה היא שצריכה לטפל בנושא.

החודש נפתחים
קורסי ערב לבגרות
למועד החורף הקרוב
קורסים מיוחדים במתמטיקה לבגרות, הכוללים גם שיעורי עזר ושעות נוספות, למתקשים ולמתקדמים, ע"י המורה המעולה יואל גבע.
לחיילים משוחררים ולחיילים בשרות חובה — 30% הנחה.
פרטים והרשמה: בשעות 8.00—14.00 ♦ אחה"צ: רק בסניף טרומפלדור
נמשכת ההרשמה לכיתות בוקר
תיכון אנקורי
ת"א, סירקין 3, טל. 285288 • טרומפלדור 30, טל. 297380

עם הפנים אל הטבע
לרשותך:
• קרם ניקוי פפאיה
• מי פנים CALENDULA
• קרם לחות פפאיה
• תחליב מזין פפאיה
• קרם מזין פפאיה
• שמפו פפאיה
מיוצר ע"י "תמר" פרמצבטיקה וקוסמטיקה טבעית.
מח' שיווק: טל' 253002 (03)
Tamar's Natural Cosmetics
PAPAYA
פפאיה

אברהם גינדי

יעניק למלכת המים 80'

הנחה של

100,000 ל"י

לקניית דירה באחד מהבניינים שהוא בונה בראשון־לציון, פתח־תיקווה, רחובות, רמת־השרון ותל־אביב.

אברהם גינדי בונה דירות שאנשים אוהבים

במדינה

(המשך מעמוד 70)

אותי בשקט. אני כבר נוהג חודשיים בלי רשיון, ועוד לא תפסו אותי." גבאי מבטיח להילחם במישטרת נתניה באמצעות עיתונו ובאמצעים אחרים, עד חורמה.

סגן מפקד־מישטרת נתניה, רב־פקד יהודה מרדכי, מכיר היטב את גבאי. „הוא נאשם בעבירות־תנועה רבות ובאי־ציות לשוטרים, עוד לפני שפורסם מאמרו בעיתון. נגד האיש נרשמו ב־10 השנים האחרונות 20 עבירות תנועה חמורות."

גם לעניין השוד, שעליו התלונן גבאי, ולפציעת פקידתו, יש למרדכי תגובה: „הוא הביא לנו שני ילדים בני 12, שאותם היכה. הם שיחקו מחבואים על גג מישרדו, כפי שהם נוהגים תמיד, וכימעט לא פגעו בשלט. נזק התביעה היה 40 לירות בילבד, ולמרות זאת פתחנו תיק והעברנו אותו למחלקת־התביעות. הילדים עצמם אינם בני־עונשים. הבחורה שנפצעה אפילו לא ניגשה למישטרה להגיש תלונה, ואין בידינו חומר לפתיחת תיק."

מפקד תחנת נתניה, סגן־ניצב משה שחר, כתב אחרי פירסום

עורך־עיתון גבאי
רדיפה או רדיפה מדומה

הכתבה מיכתב לגבאי והודיע לו על ההליכים שננקטו אחרי התלונה שלו. שחר ביקש גם שמישהו יבוא במישטרה להתלונן על הפגיעה, אך איש לא הופיע.

רב־פקד מרדכי: „גבאי הוא בעל דמיון עשיר. מעולם לא הופיע בתחנה לברר את גורל תלונותיו, וטען שאין לו זמן לשטויות."

„גם לגבי התנכלות השוטר שלום לוי יש למישטרת נתניה תגובה. מסביר דובר המישטרה, פקד יעקוב („קובי") בכר: „שלום לוי בכלל לא מכיר את גבאי, ולא יכול לזהות אותו, כי ניסים גבאי מגדל ומוריד זקן בתדירות גבוהה. אין לנו חשבונות אישיים עם איש. בכל תקלה עם שוטרים מפגין גבאי אי־ציות מכוון, אינו מציג רשיונות ועוזב את המקום אחרי שהוא עולה לטונים גבוהים."

בינתיים ממשיכה נתניה לעסוק בריב הפרטי של ניסים גבאי במישטרה המקומית. מרבית תושבי נתניה מסכימים עם המישטרה שגבאי מגזים, וכי אין ממש בתלונותיו. אך שוטרי נתניה טוענים שהטרדותיו של גבאי, ופניותיו ליועץ־המישפטי לממשלה, גוזלים מהם זמן רב, שבו הם יכולים להילחם בפשיעה הגוברת והולכת בעיר.

עיריית חיפה מסבסדת שחיתות ✱ ביקורת הקיבוץ

מתוך כלא גרמני ✱ הסופר ש„כל החיים מאחריו"

שערוריה

חושיסתאן 80

לפני 25 שנה התפוצצה אחת משערוריות השחיתות הגדולות בתולדות מדינת ישראל, אותה חשפה מערכת העולם הזה תחת הכותרת חושיסטאן. עיריית חיפה בימיו של **אבא חושי** טרחה להביא אל עיר הכרמל סופרים, פיזמונאים ועיתונאים, על־מנת שישמשו סופרי־חצר *. ו־

אמנם, בשיא המאבק הציבורי נזעקו „אנשי־הרוח" של חושיסטאן להגנת פטרוניהם, ונהגו כמו חיו בימי־הביניים.

למרות שמאז ימי השחיתויות של חושיסטאן עגנו אוניות רבות בנמלה של חיפה, והדמוקרטיה הישראלית עשתה צעדים רבים קדימה, הרי שהעיר חיפה נוהגת כמו היתה שמורת טבע מאז שנות החמישים.

למרות שמצוקת־הדיור בחיפה היא מהקשות בארץ, מצוקה הניצבת על סף התפוצצות דימוגרפית, העשויה לעלות בעוצמתה על ההתפוצצות של ואדי סאליב בסוף שנות החמישים, הרי שעיריית חיפה מעניקה דירות לאנשי־רוח במחירי שכירות בלתי־ריאליים.

עיריית חיפה מחזיקה מן הסתם כמות גדולה של דירות, המנוהלת בידי ועדת־הנכסים של העיריה. בישיבה של ועדת הנכסים העירונית, שהתקיימה ב־18 במארס 1980, הומלצו המלצות, שסוכמו במיסמך, שהעתקו הגיע לנמר של נייר.

מיסמך זה מעורר כמה שאלות עקרוניות, בעיקר בנוגע לסכומים המגוחכים של השכירות. כמה ממקבלי הדירות היינם, או בעלי דירות המושכרות בתל־אביב, או יורדים השוהים בארצות־הברית.

מר **אמנון מסקין**, שחקן התיאטרון העירוני של חיפה, מחזיק בתחומי עיר הכרמל דירה ברח' חנה סנש 7. הוא משלם דמי־שכירות בסך של 2,496 ל"י (1,200 ל"י לחודש עד מארס ש.ז.). מסקין הוא בעליה של דירה אחרת, ברחוב סמאטס 14, תל־אביב. סעיף 4 בדו"ח הוועדה עוסק בדירה ברח' אורן 21, ברוממה, חיפה, המוחזקת על־ידי פרופ' **קמפף אברהם**. הוועדה לא קבעה סכום שכירות לדירה הנ"ל, אך ביקשה משמאי העיריה הערכה בקשר לדמי השכירות הבלתי־מוגנים בנכס. כנ"ל גם דירתו של ד"ר **מיכאל שטראוס**.

מזה ארבע שנים שוהה הסופר לשעבר והפרופסור בהווה **מתי מגד** (אחיו של איש דבר **אהרון מגד**) בק"ק ניו־יורק, ארצות־הברית. מגד, שהוענק לו השימוש בדירה ברח' אורן 17, חיפה, בשל תפקידו כמרצה באוניברסיטת חיפה, חדל לשמש באוניברסיטה הנ"ל. בהתאם למדד של מישרד־הקליטה, הוא שוהה בארצות־הברית די זמן כדי לזכות בתואר ובזכויות של „יורד". דירה זו, ברחוב אורן 17, היתה עשויה לשמש את אחד ממקרי הסעד של העיר, תחת שתשמש את הסופר המתגורר בנכר.

ועדה חיפאית אחרת, הממשיכה „מסורת" זו של תמיכה בתרבויות, היא ועדת הכספים של חיפה. בישיבתה ב־20 במאי 1980 ערכה דיון על „הקצבה לסופר יעקוב אורלנד". ההחלטה שנתקבלה בדיון זה, בלשון הדו"ח: „לאחר שמיעת הסברו של גיזבר העיריה, הוחלט להמליץ לאשר הקצבה בסך 25 אלף ל"י לסופר י. אורלנד (במקביל להקצבה שמקבל הסופר מלישכת נשיא המדינה). החלטה זו מתקנת את החלטת ועדת־הכספים מיום 25.4.1980 להקציב לסופר י. אורלנד סך 10,000 ל"י". ולאזרחי חיפה, העשויים לתמוה מניין יבוא הסכום הנ"ל, מוסבר בדו"ח: על־ידי העברה מסעיף 82298/810 הקצבות חד־פעמיות לשנת 1980/81".

מסתבר, שעיריית חיפה היא העיר העברית האחרונה המעניקה כספים לסופריה מתוך סעיף „הקצבות חד־פעמיות". עיריות אחרות מקציבות כספים לסופרים בהתאם למעמדם ולערכם. ההקצבות ניתנות על־ידי ועדות המבינות בספרות.

כאשר פניתי בראשית חודש יוני אל לישכת דובר עיריית חיפה, על־מנת לקבל הסברים והבהרות על הדברים המובאים כאן, נעניתי כי הדובר שוהה במארסיי עד ה־5 ביולי, שם הוא עורך את ההכנות לטכס ברית־ערים תאומות, מארסיי וחיפה. הובטח לי על־ידי עוזריו, כי הוא יתקשר מיד לאחר שובו ארצה. ואני עדיין ממתין.

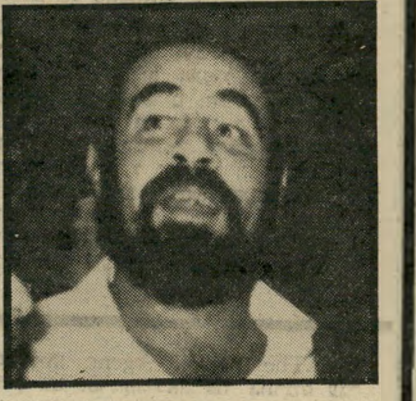

אמנון מסקין
דירה בתל־אביב

מתי מגד
מגורים בניו־יורק

* עליהם נימנו בנימין גלאי, יעקוב אורלנד ואחרים.

ביקור

החמצה

מיכתבים מבית־הכלא הוא רומן שני של **יואב לויטס (הלוי)** *. הוא מביא את סיפורו של **ג'רי**, מתנדב־לשעבר בקיבוץ, צעיר אנגלי בן לאם גרמניה, היושב בכלא־הגרמני ומפנה מיכתבים אל **יגאל**, חבר קיבוץ כפר־נסע, ששימש כמדריכו בימי מילחמת יום־הכיפורים ו־לפניהם.

ג'רי הלא־יהודי חושף במיכתבים את סיפור חייו, נדודיו, כאביו ומכותיו, תוך ניסיון להיטהרות. בחלק השני של הספר מוגש מיכתב של **נירה**, אשתו של יגאל, המסבירה מדוע העלימה מבעלה את מיכתביו של ג'רי. החלק השלישי והקצר ביותר של הספר הוא מיכתבו של יגאל.

הסיפור הוא סיפורו של ג'רי, המנסה ליצור לעצמו חיים חדשים במיסגרת הקיבוץ, אך מורחק בהדרגה ומגיע לקיבוץ אחר. שם הוא נוטל חלק ברשת־גניבות, ואחרי חשיפתה הוא מגורש מישראל. את סיפורו מספר ג'רי בהיותו בכלא הגרמני. שם הוא מתלבט האם להפוך אסיר תורכי חלוש לבן־חסותו ההומוסכסואלי.

יואב לויטס (הלוי) הוא סופר בעל פוטנציאל עצום. לא ברור כיצד נתן עורך הסידרה, המשורר **נתן יונתן**, לפרסם ספר זה בלא עריכה קפדנית, שתנפה, תסנן ותחזק את הראוי לחיזוק.

מרכיבים רבים מדי במיכתבים מבית־הכלא אינם אמינים. דוגמה: ג'רי, שהוא אנגלי בעל השכלה מוגבלת ביותר, חניך פנימיה צבאית, מהרהר הירהורים בנוסח „,תאוותו המודחקת מעבירה אותו על דעתו והוא לא יודע איך להתחיל, אבל זה קורה לרבים וכן לטובים. לשוחח איתו, לעומת זאת, על היינה והיינריך בל והלם העתיד וכדומה..." זה לא עובד.

אותה אמינות־מוטלת־בספק בולטת גם כאשר ג'רי כותב מהכלא הגרמני ליגאל כ"ץ בקיבוצו ושואלו „קראת פעם את ,קצף על פני המים' של רמארק? ככה, בדיוק, הייתי באותו רגע..." אי־אמינות זו גוברת, כאשר ג'רי ממשיך לתאר במיכתבו את המקום בו נעצר כשהיה נער, בשנת 1966: „בחמש בבוקר דפקו שני שוטרים שווייציים צעירים ורעננים על דלת החדר הגדול של מלון ,הצלב הכחול' בבאזל. לא רחוק משם, אם זה מעניין אותך, במלון ,שלושת המלכים', ייסד הרצל שלכם את מדינת היהודים, והבאזלאים החרוצים חקקו זאת על טבלת שיש..." לא מתאים לרקעו של ג'רי ולחינוכו.

יואב לויטס (הלוי) סובל מתיסמונת מתמיהה — צורך שאינו בר־כיבוש, להציג אינטלקטואליות בפרוטה. את האינטלקטואליות הזו הוא מעביר לג'רי, הכותב ליגאל על המורדים האיריים: „והם באים. צעירים חיוורים, פרועי־שיער ולוטסי־עין, כולם דומים לסטיפן דדאלוס ולג'יימס ג'ויס..." לויטס גם טורח ומייהד את גיבורו, באורח כמעט־אבסורדי, וזה כותב במיכתביו: „לא כולן יפות, אבל חרוצות, נלהבות, מסורות וחופשיות בדרכיהן. ,אבל מאז הן נהיו כולן לאידישע מאמעס ויינטעלאך,' אמרה יהודית..." ג'רי הוא, מן־הסתם, גאון שלא נתגלה, אם הוא זוכר בכלא הגרמני פיתגמי אידיש שפלטה יהודית.

כמו שאול שהלך לחפש אתונות ומצא מלוכה, כך לויטס רצה להבהיר משהו על יגאל, הקיבוצניק הנכה, ונכשל. תחת יגאל הוא ייצר דמות בעלת פוטנציאל ספרותי לגמרי לא־רדוד של ג'רי. אלא שעורכו בספרית פועלים לא השכיל להעיר לו שעליו לקצץ כמאה עמודים מסיפרו, להעמיק את דמותו של ג'רי, להעמידה במיבחן האמינות, ולהשמיט את מיכתביהם של יגאל ונירה, שאינם תורמים דבר.

לויטס הוא בעל פוטנציאל, שניחן באפשרויות לשוניות חזקות, בראייה ספרותית בעלת יכולת, אלא שבסיפרו מיכתבים מבית־כלא הוא החמיץ את כל אלה.

* יואב לויטס (הלוי) — **מיכתבים מבית־הכלא**; ספרית פועלים; 260 עמודים (כריכה רכה).

תרגום

אז'אר: סוף

כלל נקוט הוא בעולם הספרות, שאתה יכול לרמות פעם אחת ולא עוד. ספר אחד יכול לשקר, אבל הספר השני יגלה תמיד את האמת לאמיתה. הרגשה זו התבססה בי למקרא סיפרו הרביעי של הסופר הצרפתי ממוצא יהודי, **אמיל אז'אר** *, שראה בימים אלה בעברית.

כיום אין ספק שאז'אר הוא התגלמות האמריקניזציה של הספרות הצרפתית, חזרה אומללה על תרגיל האנונימיות של הסופר המכסיקאי־גרמני **ב. טראוון** שזהותו אינה ברורה עד עצם היום הזה. אמיל אז'אר, שכיום ידוע כי שמו האמיתי הוא **פאול פאבלוביץ'**, לא זכה לכל תהילה בסיפרו הראשון. סיפרו השני, כל החיים לפניו, הביא לו את התהילה הזמנית בצורת פרס גונקור וסרט בכיכובה של **סימון סיניורה** (סרט שלדעתי הוא טוב מהספר). סיפורו של **מומו**, הנער המוסלמי החי אצל זונה בדימוס, המנהלת פנסיון לילדי זונות, היה מבריק יותר בסיטואציה הסכרינית־ריאליסטית שלו, מאשר בערכיו הספרותיים. וזה היה גם סוד הצלחתו הזמנית של הספר.

אמיל אז'אר
„כשהמדינה היהודית תיעלם"

אמיל אז'אר, במהלך ניסיונותיו להעטות יתר־מיסתורין על דמותו, סירב בשלב מסויים לקבל את פרס גונקור שהוענק לכל החיים לפניו, מחשש שמא תיחשף זהותו. מיד לאחר כל החיים לפניו חיבר אז'אר ספר בשם פסבדו, בו ניסה לחשוף חלק מאישיותו. מתוכו התברר, שהסופר ממוצא יהודי **רומין גארי** (הבטחה עם שחר) הוא קרוב מישפחה שלו.

בפסבדו פירסם אז'אר מישפט אחד, שבו סיפר כיצד נסע לעיירה מסויימת ומשם התקשר טלפונית אל בית־ההוצאה־לאור המפרסם את ספריו. מישפט זה הביא עיתונאי זריז לעקוב אחר התיאור הספרותי ולאתר את אז'אר, אשר רצה, מן הסתם, להסתתר, כפי שהפרה רוצה למנוע חלב מן העגל. הספר פסבדו היה כישלון כלכלי חרוץ.

מסיבות השמורות עמה, החליטה הוצאת עם עובד לפרסם את סיפרו הרביעי של

* אמיל אז'אר — **חרדתו של המלך סלומון**; הוצאת עם־עובד, הספריה לעם; 229 עמודים (כריכה רכה).

(המשך מעמוד 75)

אז'אר חרדתו של המלך סולמון, בו מנסה אז'אר/פאבלוביץ' לתאר בלשון העגה הפריסאית (לשון אותה השכיל לתאר בהברקה יוצאת־דופן רימון קינו בסיפרו זאזי במטרו) את סיפורו של הגיבור־המספר, נהג המונית ז'אן. זה נתקל יום אחד בזקן גנדרן ועשיר בשם סלומון רובינשטיין, שהוא „מלך המכנסיים" של פאריס, המקדיש את הונו הרב להצלתן של נפשות אומללות.

סלומון רובינשטיין מנסה לטשטש את אישיותו, כפי שאז'אר ניסה זאת בראשית הצלחתו, והוא מחזיק ברשותו אוסף של גלויות שנשלחו מאנשים שהוא אינו יודע מי הם. זהו ספר משעמם, שהמעבר מעמוד לעמוד נעשה בשמו של המוניטין הרב שאז'אר/פאבלוביץ' צבר בעבר.

אחד מהטריקים, בעזרתם קיווה מן הסתם אז'אר/פאבלוביץ' לעורר את הקוראים, הוא תיאור מישגל של נהג־המונית הצעיר ז'אן ומדמואזל קורה הקשישה, המסוגלת להיות סבתו. את המישגל הוא מתאר כך: „אפילו לא נתתי לה זמן להדליק אור. חיבקתי אותה והיא תיכף אמרה לא, לא, ואחר־כך משוגע אחד, ונצמדה אלי מלמעלה עד למטה. לא הפשטתי אותה, ככה יותר טוב. הרמתי אותה על הידיים, והלכתי נתקל בקירות עד חדר־השינה, זרקתי אותה על המיטה ודפקתי אותה פעמיים אחת אחרי השניה בלי לצאת, ולא רק אותה אלא את כל העולם עם כל תאי־הצינוק שלו, מפני שזאת היא האינאונות. אחר־כך הייתי ריק לגמרי מאי־צדק ומכעס. היא המשיכה להיאנח עוד כמה רגעים ואחר־כך לא הוציאה הגה. היא צעקה את שמי תוך כדי, בקול רם מאוד, תם יקירי, יקירי, יקירי — היא חשבה שזה רק אישי, למרות שזה היה הרבה יותר...". מסקרן כיצד כתוב במקור הצרפתי הקטע: 'היא צעקה את שמי תוך כדי, בקול רם מאוד, וגם יקירי, יקירי...'

גם מקומה של הבדיחה האנטישמית לא נפקד: „העסקים מעל לכל, אתה מבין. כל היהודים משקיעים היום בבולים של ישראל. הם עושים להם חשבון שכאשר הערבים יחסלו את ישראל בפצצות גרעיניות, רק הבולים יישארו! ו־אז... אתה מתאר לעצמך!

היא הרים אצבע.

„כשהמדינה היהודית תיעלם, לבולים האלה יהיה ערך אדיר! לכן הם משקיעים!"

אולי כאן המקום שבו חייב המבקר לפנות לקוראים ולבקשם לשלוח מיכתבים רבים, ועליהם בולי־דואר רבים, לקרוביהם בניכר, כדי שאלה ייתעשרו 'כשהמדינה היהודית תיעלם'.

במהלך הקריאה של חרדתו של המלך סלומון ליוותה אותי תחושה, שאמיל אז'אר/פאבלוביץ' הוא למעשה פופוליזאטור של פאטריק מודיאנו, אף הוא סופר צרפתי צעיר ממוצא יהודי, המוכשר כנראה עשרת מונים ממחבר כל החיים לפניו.

התחושה העוברת בכל עמודי הספר, היא שאז'אר/פאבלוביץ' הוא סופר ש„כל החיים מאחריו".

מדע בידיוני

ארצות־הברית: קץ

רוג'ר זילאזני נחשב לאחד מהמופלאים שבין סופרי המד"ב, וספריו העניקו לו מקום בצמרת המחברים של ענף ספרות זה. הוא זכה גם בפרסי ההוגו והנביולה.

נתיב התופת של זילאזני* מביא את סיפור הרפתקותיו של עזאזל טאנר, שהיה הילד השביעי בביתו. כאשר המיילדת פנתה אל אביו ושאלה לשם שעליה לרשות בתעודת־הלידה, אמר האב „לעזאזל!" עזאזל טאנר יוצא למשימת־התאבדות בארצות־הברית, שחלקים ניכרים ממנה נגועים בקרינה רדיו־אקטיבית; ארצות־הברית שאינה עוד ארצות־הברית, אלא נסיכויות מעטות, שבראש כל אחת מהן ניצב נשיא משלה. עזאזל טאנר, שבעבר היה דוור, שהצליח לערוך את „סיבוב הדואר לאלבוקרק" מקליפורניה, עומד לקבל חנינה על פשעיו אם יצליח במשימתו. המשימה היא הובלת תרופות נגד מגיפה המשתוללת באיזור.

את הדרך מלוס־אנג'לס אל בוסטון לא ניתן לעשות באוויר, שכן מתנהלות סערות מגנטיות ורדיו־אקטיביות. יש לעשותה על הקרקע, והמסלול הוא נתיבת התופת. על עזאזל טאנר לצאת בראש שלוש מכוניות: „אם תנסה להתחפף בנקודה כלשהי לאורך הדרך, הנהגים האחרים ימלאו את הפקודות שלהם. הם יפתחו עליך באש ויהפכו אותך לפירורים קטנים של אפר..."

הם יצאו לתוך הסערה. „זה היה סיוט, לצאת מלוס־אנג'לס ולעלות על כביש 21. המים ירדו בזלעפות, ואבנים כגודל כדורי בייסבול נחבטו במעטה השריון של מכוניתו. טאנר עישן והדליק את האורות הגדולים. הוא הרכיב משקפיים לקליטת קרניים אינפרא־אדומות, והסערה והלילה ארבו לו כלקורבן..." נתיב התופת הוליך את עזאזל טאנר, כשהוא עוקף

נתיבי התופת
מדע בידיוני

כיסים של קרינה רדיו־אקטיבית ברכב המגן שלו. „ה'מכונית' בה נהג היתה בעלת שמונה צמיגים עבי סוליות, ואורכה הגיע לאחד־עשר מטרים. היו עליה שמונה מקלעים בקוטר 50 וארבעה מטולי־רימונים. היא נשאה שלושים טילים חודרי שיריון, שניתן לכוונם ישר קדימה, או לכל זווית גובה עד ארבעים מעלות מן המישור. בכל אחד מארבעת הצדדים, וכך גם בגג הרכב, הותקן להביור. כנפיים חדות כתער מפלדה מחושלת — רחבן כחמישים ס"מ בבסיסן, מתחדדות לנקודה, ועוביין כשלושה ס"מ מן הצד הקהה — ניתנו להזזה בקשת מלאה של מאה ושמונים מעלות לצידי המכונית, במקביל לקרקע, בגובה 90 ס"מ. בעמדו בזווית ישרה כלפי גוף המכונית — כשלושה מטרים מאחורי הפגוש הקידמי — נמתחו הכנפיים למרחק שני מטרים לכל צד. ניתן היה להנמיכן כהנמך רמחים להסתערות; או להחזיקן נטויות מעט הצידה כדי לרמוש כל מה שיסתער מן הצד. המכונית היתה חסינת כדורים, ממוזגת אוויר, והיו בה מחסן מזון ואמצעי סניטציה משלה. אקדח מגנום ארוך קנה בקוטר 357 תלוי על תפס על הדלת, בקירבת ידו השמאלית של הנהג..."

אחת ההרפתקות הקלות שבתחילת נתיב התופת היא מעבר בין שני נדי טורנאדו סוערים: „הוא עקף את העמוד הראשון כעבור 300 מטר והמשיך שמאלה כדי להשתמט מן השני, שניצב לפניו והיה גדל והולך... הוא חצה אותו במהירות ועבר בין שניים מן המגדלים שניצבו כעמודי הבנה כמאה מטר זה מזה. כשעבר לידם נתלש כמעט גלגל ההגה מאחיזתו, נראה היה כאילו נקלע הרכב למוקדו של רעם אינסופי... הוא היה מוקף בארבעת העמודים האחרונים והוא כלם בכוח, עד כדי כך שנזרק קדימה ורצועות חגורת המגן חתכו בבשר כתפו, כאשר שתיים ממערבולות הרוח הטלטלו בפראות..."

כך נמשכות להן הרפתקותיו של עזאזל טאנר. כאשר שתי המכוניות שבעקבותיו נעלמות ושותפו נהרג. הוא נתקל במילחמות של להקות אופנועים, ועובר סידרת הרפתקות מסמרות שיער, המתארות את תמונת הקץ של ארצות־הברית. ספר מומלץ לקיץ, למרות השיבושים ושגיאות ההגהה.

* רוג'ר זילאזני — **נתיב התופת**; עברית: צבי שלומי; הוצאת כתר; 118 עמודים (כריכה רכה).

בחטף

התסריט של עמוס עוז * המיכתב של יגאל תומרקין * שקד גומר את מוס"ף * מלך שוודיה והסופר הישראלי

●● אחד משיאי התרגשותה של כוכבת הסרטים האמריקאית ג'יין פונדה היה בביקורה בקיבוץ חולדה, אצל הסופר עמוס עוז. כאשר נתבקשה הגב' פונדה לתאר את רשמיה מפגישתה עם עוז, שטען כי לא ראה את סרטיה, אמרה הכוכבת: „הצעתי לעמוס עוז לכתוב איזה תסריט על הדבר הניפלא הזה ששמו קיבוץ..." ●● מיכתב שנתקבל מאת האמן יגאל תומרקין, שהפירסום נמנע ממנו בבמות אחרות (ביומון (דבר), עוסק במימד חדש בחברה הישראלית. וזה הנוסח שלו: „,נקמת ילד קטן עוד לא בראה השטן'. הנה אימרה אהובה ופופולארית בישראל של הליכוד ובישראל של רפול. בעיתות קשות של חיפוש שעיר לעזאזל ותרנגול לכפרות, איני זוכר היסטריה המונית ואיבוד קנה־מידה כפי שתקפו את העם בחטיפת אורון ירדן. מקרה שהינו טרגי ודורש התייחסות עניינית בפרופורציה, חרג והפך אירוע לאומי. הגענו לוולגריזציה ופרופנציה של כל ערך מוסרי ואסטתי. מאז התעלפויותיהם של רוכלי־שואה למיניהם, לא קמו משתפי פעולה כהורי אורון ירדן, שרצון החשיפה שלהם עבר כל גבול בהתנהגות ובטעם. כל דימעה, כל אימרה, כל איפור תועד בצבע, בשחור־לבן ובמילה. מאז גידעון האוזנר לא קמו קטגורים שמאלציים ומאשימים כל כך בין אם שמם אייבי נתן, שר החינוך והתרבות זבולון המר, יו נשיא המדינה. מאז אבא קובנר לא ראיתי אם סובלת כל כך בפני אמצעי־התיקשורת. דומה, כי הכל נופח לקנה־מידה הוליוודי ע"מ להסיחנו מן המציאות: מראש־הממשלה החולה והוזה החוזר ל ימי הסיזון ואלטלנה: הגונדר כפרש מוכה־סנוורים. דעתנו מוסחת מזורקי הפצצות אצל ראשי הערים בגדה המערבית, אלה שלא ירצחו רק ילד אלא יביאו עם שלם אל יברי פי פחת ופוטש. יגאל תומרקין" ●● תוכניות־הניסיון בהן הופיע הפרופסור גרשון שקד, כמגיש תוכנית הספרות של הטלוויזיה מוס"ף מוצו עד תום. התוכנית עומדת לשנות את אופייה, ובכוונת ראשי הטלוויזיה למצוא מנחה בעל כישורי הופעה טלוויזיוניים. גם מפיק התוכנית, אפרים סטן, יועבר מתפקידו. תחתיו יובא מפיק הבקיא במבוכי הספרות העברית ●● מדור זה מתנצל בפני הסופרים חיים גורי, יהושע קנז, אהרון אפלפלד ושאר הסופרים והמשוררים המוכשרים המפרסמים את ספריהם בהוצאת הקיבוץ המאוחד. הוצאה זו מחרימה את המדור ●● עיתונאי וסופר ישראלי, שהתפאר באחרונה בביקורו בחצר מלך שוודיה ובפגישתו עם המלך, שכח לספר לעמיתיו הישראליים שכל ישראלי המבקר בשטוקהולם יכול לבקר בחצר־המלוכה. אחת לכמה שבועות מותר להיכנס לאולמות הארמון ואף ללחוץ את ידו של המלך. הסופר הישראלי האחד והיחיד שלחץ ידו של מלך שוודיה באורח מתועד, היה חתן פרס נובל ש"י עגנון. הוא לחץ את ידי הוד מלכותו בשעת הענקת הפרס. עם שובו לישראל, לא טרח עגנון לספר על אודות פגישתו זו עם המלך השוודי ●●

מו"לים

אשנדן?

הוצאת כתר החליטה לייסד את סידרת כתר, שתביא לקורא־הישראלי ספרים בעטיפה רכה, בתרגום סביר ובמחיר שווה לכל־נפש. זה נשמע טוב.

כמה מהספרים שראו אור בספריה זו היו ראויים לכל התיקוות שתלו בסידרה. אלא שפגם מוזר, שהוצאת ספרים מכובדת אינה יכולה להרשות לעצמה, מצוי בסידרה זו. בהתחלה היה זה הספר השלג השחור מאת ג'ורג' סימנון. הקורא היה עשוי לחשוב שספר זה ראה־אור בתרגומו של אהרון אמיר לראשונה בסידרת כתר, אלא שספר זה ראה אור 25 שנה קודם לכן, בהוצאת צוהר, שבעליה היה לא פחות ולא יותר מאשר אותו אהרון אמיר. מידע זה נעלם מעיניו של הקורא הישראלי.

לפני כמה שבועות פירסמה סידרת כתר את הספר הסוכן הבריטי מאת סומרסט מוהם, בתרגומו של שמואל גילאי. במהדורה זו הובא כחוק גם שמו המקורי באנגלית: The British Agent. לא צויין אם ספר זה ראה אור בתרגום עברי אחר, בעבר הקרוב או הרחוק.

אלא שכנראה נפלאות הן דרכי המו"לות הישראלית. בחודש נובמבר 1960, ראה אור בהוצאת ספרי־כיס־מעריב ספר פרי עטו של הסופר הבריטי סומרסט מוהם,

סומרסט מוהם
עבודת ריגול

תחת הכותרת אשדן או הסוכן הבריטי בתרגומו של שמואל גילאי. לפלא ספרותי זה מתלווה פלא נוסף, והוא שמו האנגלי של הספר, המובא כחוק, בעמודיו הראשונים:
'Ashenden or the British Agent".

האמת היא ששני הספרים הינם למעשה אותו הספר, שזכה באותו התרגום. רק ספרית כתר היא שסילקה את אשנדן מטעמי נוחיות. כל השאר הוא עניין לכולבוטק ולשאר מדורי הצרכנות.

כמה חבל שספר מעולה העוסק בריגול מצריך עבודת ריגול של מבקר ספרותי.

מאת דן עומר

מבצע פרסים ענק
עם חבילות
גלידה ויטמן

לקק אותה

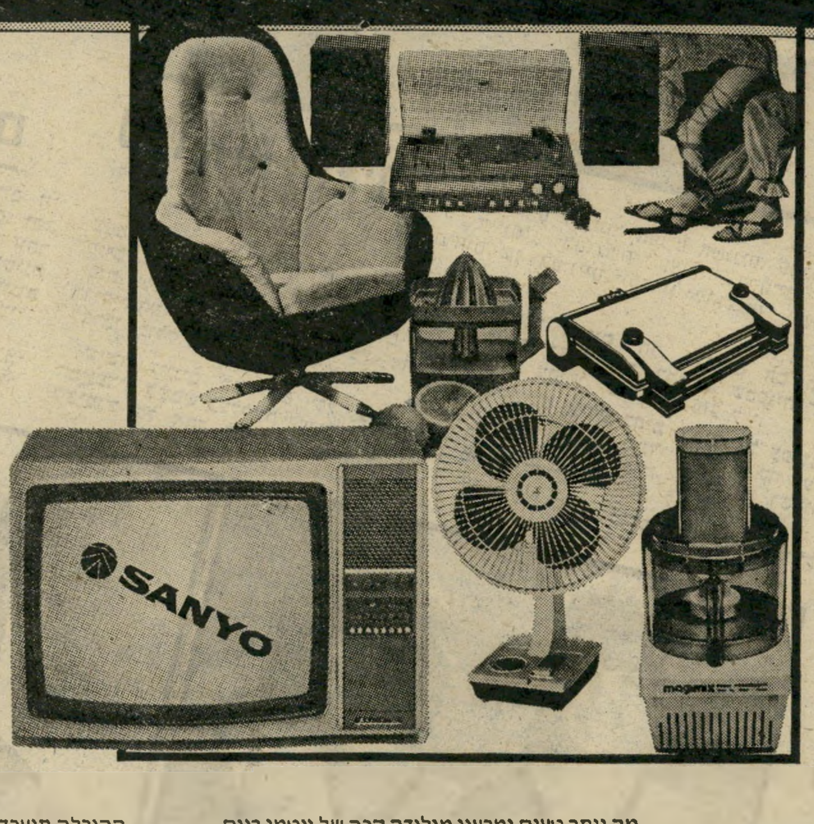

פרס ראשון:
טלוויזיה צבעונית סניו SANYO (20")

ועוד פרסים:
מערכת סטריאו סניו SANYO
magimix – מעבד המזון הצרפתי
כורסת טלוויזיה — רהיטי מאיר
4 טוסטרים אמקא ניו־ליין
2 מאווררים ביתיים — גל־און
5 מסחטות רפיד — ליפסקי
5 זוגות סנדלים — נמרוד

מה יותר טעים ומרענן מגלידה קרה של ויטמן ביום חם של קיץ!

קני ויטמן בחבילות, שכל המשפחה תיהנה. קני ויטמן בחבילות ותוכלי לזכות גם בפרסים נפלאים.

מה צריך לעשות כדי להשתתף בהגרלה? פשוט מאד:
הורידי את לשונית־הפתיחה (ראי ציור)
מכל חבילת גלידה ויטמן שאת קונה.
איספי 10 לשוניות כאלה, צרפי אליהן
את שמך וכתובתך, שלחי אותן לויטמן
ותוכלי לזכות בפרסים נפלאים.

אם תאספי יותר מ־10 לשוניות – אל תשלחי את כולן יחד. שלחי כל 10 לשוניות במעטפה נפרדת. ככל שתרבי לשלוח מעטפות כן יגדלו סיכוייך לזכות.

ההגרלה תיערך ביום 31.8.80, במפעל ויטמן, בנוכחות מנהל החברה, פרסומאי החברה ורואה־חשבון מוסמך.
כל המעטפות שיגיעו לויטמן עד תאריך זה ישתתפו בהגרלה.

הכתובת למשלוח המעטפות:
ויטמן, שק דואר נעול, בית המיון,
רח' החרש 8, תל־אביב. **(עבור מיבצע פרסים)**

תוצאות ההגרלה יתפרסמו בעתונים ובאופן אישי יישלחו לזוכים בלבד.

...אז התחילי לאסוף
ושיהיה לך במזל טוב.

ויטמן

SANYO אמקא נמרוד רהיטי מאיר

magimix גל־און ל.ת. ליפסקי

על המסלול

פייר קארדן בישראל

מי שאוהב את חולצות פייר קארדן, לא צריך לשם כך לנסוע לאירופה. בימים אלה חתמה חברת דלתא על חוזה עם מעצב־האופנה הצרפתי הזה, על ייצור תחתונים בגיזרה גבוהה לגברים, בגיזרה נמוכה יותר (סליפ), חולצות „טי" חד־שניות עם פתח צוואר בצורת „וי", וחולצות צווארון עם פתיחה מכופתרת או פתיחת רוכסן.

לנשים חמישה דיגמי חולצות בעיצוב אכסכלוסיבי ובקשת צבעים אופנתיים: חציל, סגול, ירוק, טורקיז, כחול חדשני, צבע גוף, ורוד ועוד.

תתפלאו, אבל המחירים בהחלט סבירים. תחתונים לגבר „סליפ" עם ירכיים מוגבהות — 225 ל"י, תחתון מלא לגבר — 275 ל"י, חולצה מכופתרת לגבר עשויה מטריקו ובעלת מחשוף מעוגל — 400 ל"י, חולצה לבנה לגבר בעלת שני כפתורים לרכיסה — 950 ל"י, חולצה לגבר עם רוכסן מסתתר — 950 ל"י. לנשים: חולצה בעלת כתפיות דקות — 250 ל"י, חולצה נשית בעלת מחשוף מעוגל ושרוול מקופל — 400 ל"י, חולצת „וי" הטובה גם לגבר וגם לאשה — 360 ל"י.

עפרונות לציור הפנים

ארבעה סוגי עפרונות־איפור חדשים, המיועדים לאיפור העיניים, הלחיים והשפתיים, והמסייעים לשמירת מראה זוהר בצבע ובחיות הפנים, מוצעים לראשונה על־ידי חברת רבלון. בעזרת העפרונות ניתן להגיע לאיפור מדוייק, „מקצועי", להבלטת חלקי הפנים.

עפרונות האיפור מיועדים לאזורי הפנים השונים. עיפרון סומק מיוחד לאיפור

עפרונות האיפור מיועדים לאיזורי הפנים השונים. עפרון סומק מייוחד, להדגשת עצמות הלחיים. עפרון לצללית העיניים, עפרון להדגשת תיחום קו העיניים ועפרון להדגשת השפתיים.

עצמות הלחיים משווה חיות לכל הפנים וממקד את תשומת־הלב בעיניים יפות. שלושה גווני עפרונות הלחיים הם: ורוד־לוהט, אדום־לוהט וזהב נוצץ. מחירו לצרכן, כולל מע"מ — 330 ל"י.

שישה גוונים מבהיקים של עפרונות המיועדים לשמש כצלליות לעיניים, ניתנים לשימוש כל אחד לחוד או בשילוב של מיספר גוונים יחד. הגוונים הם תכול־שמים, כחול, זהב, ברונזה, שמפניה וזית־זהוב. מחירו לצרכן — 215 ל"י.

שלושה גוונים־כהים ורכים של עפרונות איילינר „כחל" נועדו לתיחום קו העין. הגוונים הם חום כהה, כחול־עשן ושחור. מחירו לצרכן — 245 ל"י.

עפרונות השפתיים במרקם קרמי מבהיק מוצעים במיבחר של שישה גוונים: ורוד סוכריה, שזיף, חום־שוקולד, ברונזה, אדום־אלמוג ואדום־עז. עפרונות השפתיים מאפשרים תיחום ועיצוב מושלם של קו השפתיים. המחיר לצרכן — 230 ל"י.

יתרונם הבולט של העפרונות החדשים הוא באפשרות הנוחה לנשיאתם אף בתוך ארנק ערב קטן, או תיק ספורטיבי שאינו מיועד להכיל נרתיק מלא לכלי־איפור. העפרונות השונים תופסים מקום קטן יחסית, ואין צורך במיברשות או באביזרים אחרים על מנת להתאפר בהם.

מחשוף נדיב

אם את אוהבת את המראה הקליל, המתאים לשעות היום והערב של הקיץ שלנו, יש לאופנת ליידי להב קולקציה שתמצא חן בעיניך. שמלות עשויות מכותנה, טריקו ובד סינתטי מעורב, המצטיינות בשלל צבעים, הדפסים מעניינים, והעיקר: הן נוחות מאוד.

בקולקציה הקייצית ניתן למצוא שמלות המדגישות את המותן, בעזרת חגורה, צווארון סיני קטן או מחשוף נדיב. הכתפיים בעלות רבע שרוול מודגשות בעזרת כריות, ואילו השמלות הפתוחות יותר בעלות כתפיות דקיקות.

כמו־כן ניתן למצוא שמלות „שמש" רחבות בהדפסים שונים, עם שני פתחים צדדיים בחלק התחתון של השימלה.

המחירים החל מ־900 ל"י עד 1,300 ל"י.

הדפס מסוגנן על שמלה רחבה בעלת כתפיות דקות, מבד כותנה, בעיצוב ליידי להב.

מישחקי פיז'מה

לקיץ 1980 מציעה חברת רוטקס מגוון רחב של הלבשת־לילה לילדים, העשויה מכותנה מודפסת או חלקה, ומצטיינת בנוחות, גמישות ויופי.

בקולקציה המורכבת מפיג'מות בגיזרת הבייבי־דול וכותנות לילה קצרות או ארוכות, ניתן למצוא הדפסי מוטיב בשלל־צבעים בנושאי פירות הקיץ ומישחקי ילדים.

המחירים לצרכן:

פיג'מות לילדים ובייבי דול לילדות החל מ־266 ל"י.

כותנות־לילה לילדות ללא שרוול החל מ־272 ל"י.

כותנות־לילה חצי שרוול החל מ־329 ל"י.

לילדים פיז'מות שני חלקים מבד טריקו, בהדפסים עליזים, בנושאי פירות הקיץ ומשחקי ילדים. הפיז'מות העשויות מטריקו רך, מצטיינות בנוחות, גמישות ויופי.

גמישות ורכות הן חולצות הכותנה של דלתא, בעיצוב פייר קרדן, לנשים: חמישה דגמי חולצות, המופיעות בקשת צבעים אופנתיים.

הקפואים של גת.
משקה טבעי בלי חוכמות.
פריגת אשכוליות
פריגת תפוזים
פריגת תפוחי עץ
פריגת לימון
פריגת אננס
גת
CHAMPION
תרכיז תפוזים
FROZEN CONCENTRATED
orange juice
בתוך ים המשקאות הסינטטים שמנסים להיות טבעיים,
טוב שיש משקה שהוא טבעי באמת!
בלי צבע מאכל... בלי חומרים מייצבים... בלי כימיקלים...
בקיצור - משקה טבעי בלי חוכמות - ישר מהקיבוץ.
לבחירתך: תרכיזי מיצים קפואים ותרכיזי פריגת.
קיבוץ גבעת חיים מאחל לך שתיה נעימה!
גת גבעת חיים
Target Adv.

י' אב תש"ם, 23.7.1980 מיספר 2238 80 עמודים שנה 44 המחיר: 5.50 שקלים (כולל מ.ע.מ.)

העולם הזה

סיפורה של ישראלית שעברה ניתוח כריתת שד

אחרי האימה